

110100031002 2

BETÆNKNING
VEDRØRENDE
LOVGIVNING OM
VOLDGIFT

AFGIVET AF
DET AF JUSTITSMINISTERIET DEN 2. FEBRUAR 1962
NEDSATTE UDVALG

BETÆNKNING NR. 414

1966

Indholdsfortegnelse

I	Udvalgets nedsættelse	5
II	Indledning	6
III	Nordisk lovgivning om voldgift	8
IV	Om dansk ret	12
V	Voldgift i internationale forhold	15
VI	Det af Europarådets ekspertkomité udarbejdede forslag til en ensartet lov om voldgift	20
VII	Spørgsmålet, om der er behov for en særlig lovgivning om voldgift i Danmark	23
VIII	Om gældende ret vedrørende voldgift i internationale forhold, og om dansk rets stilling til fremmede voldgiftskendelser bør ændres	33
IX	Udvalgets udkast til lov om voldgift	35
X	Bemærkninger til lovudkastet	37
XI	Udvalgets udkast til bekendtgørelse om voldgift i internationale handelsforhold og om udenlandske voldgiftsaftaler	41
XII	Bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse	44

Bilag.

1.	Genèveprotokollen af 24. september 1923 vedrørende voldgiftsklausuler i handelskontakter	47
2.	Genèveoverenskomsten af 26. september 1927 angående eksekution af voldgiftskendelser	49
3.	F.N.-konventionen af 10. juni 1958 om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser (New York-konventionen)	52
4.	Den europæiske konvention af 21. april 1961 om international handelsvoldgift (Genève-konventionen)	66
5.	Voldgiftsregler for De forenede Nationers økonomiske kommission for Europa (Genève-reglementet)	88
6.	Overenskomst vedrørende anvendelsen af den europæiske konvention om international handelsvoldgift (Europarådsarrangementet)	106
7.	Europarådets udkast til konvention om en fælleseuropæisk lov om voldgift (med tillæg I - II - III) (Europarådskonventionen)	112
8.	Verdensbankkonventionen af 18. marts 1965 om bilæggelse af tvistigheder i investeringsspørgsmål mellem stater og statsborgere i andre stater	146
9.	Udvalgets udkast til lov om voldgift i handelsforhold - udarbejdet på grundlag af Europarådskonventionen	194

I.

Udvalgets nedsættelse.

Den 2. februar 1962 nedsatte justitsministeriet et udvalg med den opgave at overveje, om der måtte være grundlag for i Danmark at indføre lovgivning om voldgift, og eventuelt at fremkomme med forslag til en sådan lovgivning.

Udvalget skulle under sine overvejelser tage den i New York den 10. juni 1958 indgåede FN-konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, den i Genève den 21. april 1961 indgåede E.C.E.-konvention om voldgift i internationale handelssager og de under Europarådet stedfindende ekspertforhandlinger om en europæisk konvention om ensartede regler om voldgift i betragtning. Endvidere blev udvalget anmodet om under arbejdets gang at søge forhandling med de interesserede erhvervsorganisationer.

Justitsministeriet har endvidere ved skrivelse af 22. september 1965 i anledning af en af Verdensbanken (The International Bank for Reconstruction and Development) den 18. marts 1965 vedtaget konvention om bilæggelse af tvistigheder i investeringsspørgsmål imellem stater og statsborgere i andre stater anmodet udvalget om

i sine overvejelser at inddrage spørgsmålet om anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftsafgørelser, der er truffet af internationale organer.

Udvalget fik følgende sammensætning:

Højesteretsdommer, dr. jur. Jørgen Trolle, formand.

Højesteretssagfører, dr. jur. Bernt Hjejle.

Kontorchef i justitsministeriet Peter Christensen.

Ekspeditionssekretær i handelsministeriet Svend Hartlev.

Fuldmægtig i justitsministeriet Kristian Frøsig har fungeret som udvalgets sekretær.

Udvalget har afholdt 44 møder.

Udvalget har under arbejdet ført forhandlinger med repræsentanter for de finske, norske og svenske justitsministerier, og der har været afholdt nordiske møder i Oslo, Stockholm og København.

Udvalget har endvidere haft drøftelser med repræsentanter for erhvervsorganisationerne.

Resultatet af udvalgets overvejelser forelægges i denne betænkning.

København, i november 1963.

P. Christensen.

Sv. Hartlev.

Bernt Hjejle.

Jørgen Trolle.

formand

Kristian Frøsig.

II.

Indledning.

Ved voldgift forstås traditionelt det forhold, at parterne i stedet for at gå til domstolene enes om at overlade den endelige afgørelse af en retstvist til en eller flere tredjemænd, som de selv vælger hertil, eller om hvis valg de selv træffer bestemmelse. En voldgiftsaftale kan indgås både med henblik på allerede opståede tvistigheder og som en »voldgiftsklausul«, hvorved forstås en bestemmelse i en kontrakt om, at eventuelle fremtidige uoverensstemmelser, der måtte udspringe af det pågældende kontraktsforhold, skal afgøres ved voldgift. Voldgift kan finde sted enten ved en voldgiftsret, der er nedsat til afgørelse af denne bestemte sag (»ad hoc-voldgift«) eller ved en permanent voldgiftsinstitution (»institutionsvoldgift«).

I modsætning til, hvad der er tilfældet i de fleste landes lovgivninger, har vi ikke i Danmark nogen lov, der udførligt regulerer, hvorledes voldgift kan aftales og iværksættes, hvorledes forhandlingerne for voldgiftsretten skal foregå, eller under hvilke omstændigheder en voldgiftskendelse bliver ugyldig.

Voldgift har dog gammel hjemmel her i landet, idet grundlaget for voldgift er bestemmelsen i Danske Lov 1-6-1, der siger: »Dersom Parterne voldgive deris Sag og Tvistighed paa Dannemænd, enten med Opmand eller uden, da hvad de sige og kiende, saa vit deris Fuldmagt dennem tillader at giøre, det staar fast og kand ej for nogen Ret til Underkiendelse indstævnis, dog Kongen sin Sag forbeholden.«

Denne bestemmelse, der kort og rammende slår nogle for voldgift væsentlige grundregler fast, har været basis for en støt og rolig udvikling i retspraksis, således at voldgift i vid udstrækning finder anvendelse her i landet som et praktisk og hensigtsmæssigt retsmiddel til løsning af tvistigheder.

En vigtig bestemmelse ved siden af Danske

Lov 1-6-1 indeholdes i forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, hvorefter aftale om, at fremtidige tvistigheder skal være unddraget domstolenes afgørelse, kan tilsidesættes af retten, når bestemmelserne om, hvorledes den myndighed, til hvilken afgørelsen er henlagt, skal sammensættes og virke, ikke skønnes at være betryggende for den sikrede. Med denne bestemmelse har man åbnet domstolene mulighed for at tilsidesætte en aftale, såfremt den medfører, at der gøres et utilbørligt indgreb i den sikredes lovlige retsbeskyttelse. Efter motiverne er der herved navnlig tænkt på tilfælde, hvor der er tillagt den sikrede mindre indflydelse på voldgiftsmyndighedens sammensætning end selskabet, og på tilfælde, hvor der ved reglerne om myndighedens virkemåde er tilsidesat processuelle grundsætninger, der i den almindelige lovgivning er opstillet til betryggelse for sagens parter, f.eks. i henseende til behørig indkaldelse, passende frist til at fremkomme med påstande og indsigelser, føre bevis m.v. Denne bestemmelse kan tages som udtryk for en almindeligt gældende grundsætning om, at en voldgiftsrets afgørelse kan tilsidesættes, hvis der ikke i voldgiftsrettens sammensætning og virkemåde har ligget tilstrækkelige garantier for en upartisk afgørelse.

Der findes rundt om i lovgivningen bestemmelser om særlige arter af voldgift, som dog alle i større eller mindre omfang afviger fra den forannævnte bestemmelse af begrebet, idet lovbestemt voldgift i mange tilfælde er tvungen, medens i andre tilfælde parternes ret til selv at udpege voldgiftsmændene er indskrænket eller eventuelt helt udelukket.

Der findes således bestemmelser, hvorefter uoverensstemmelser, især om visse erstatningsfastsættelser, skal afgøres ved voldgift (aktieselskabslovens § 57, stk. 4, stærkstrømslovens § 11 og jagtlovens § 2).

Endvidere er der ved lov etableret særlige voldgiftsretter - som dog snarest har karakter af »specialdomstole« - til afgørelse af tvister på særlige områder, medmindre parterne har truffet aftale om anden behandlingsmåde. Således skal f.eks. visse tvister i medfør af lærlingeloven afgøres ved en særlig lærlingevoldgiftsret, medmindre parterne er enedes om en anden fremgangsmåde. Til afgørelse af tvistigheder angående handel med husdyr er der ligeledes oprettet særlige voldgiftsretter; parterne kan her ikke aftale, at tvisten skal afgøres af de almindelige domstole i stedet for ved husdyrvoldgiftsretten, hvorimod de antages at kunne aftale, at tvisten skal afgøres ved »almindelig«, privat voldgift. Endelig kan her nævnes »Arbejdsretten« (tidligere benævnt »Den faste Voldgiftsret«), en ved lov etableret særlig domstol til afgørelse af kollektive arbejdsstridigheder. Disse former for voldgift afviger på så væsentlige punkter fra den egentlige »frivillige« voldgift, at de falder uden for denne betænkning.

Voldgift kan endelig også være udelukket ved særlig lovbestemmelse f.eks. lov nr. 252 af 10. juni 1960 om luftfart § 121, stk. 2, (hvilken bestemmelse beror på en international konvention).

Som lovgivningen om voldgift er sparsom her i landet, gælder dette også litteraturen om emnet.

I Bernt Hjejle: Frivillig Voldgift (1937) gives dels en systematisk fremstilling af frivillig voldgift efter dansk ret, dels en retssammenlignende undersøgelse med gennemgang af hovedpunkterne i engelsk, tysk og fransk ret.

I »Foreningsvoldgift« (1941) af samme forfatter behandles spørgsmål om gyldigheden af de såkaldte »selvdømmeklausuler«.

Forskellige problemer vedrørende udenlandske voldgiftskendelser er behandlet i en afhandling af Kaj Petersen fra 1935 (»Nogle bemærkninger om udenlandske voldgiftskendelsers anerkendelse og eksekutionskraft«).

De gældende retsregler om voldgift bygger som allerede nævnt i vid udstrækning på retspraksis, idet fundamentale grundsætninger, som er optaget i andre landes lovgivninger, herhjemme er slået fast gennem domstolenes praksis.

Endvidere har forskellige kutymer vundet indpas gennem de af forskellige organisationer udarbejdede regler for behandling af voldgiftsager, der har haft stor betydning i praksis. Sådan »institutionsvoldgift« er kendt inden for bl.a. korn- og foderstofhandlen og trælastbranchen, ligesom f.eks. Dansk Ingeniørforening og Arkitektforeningen har oprettet »faste voldgiftsretter«.

Danmark har tiltrådt to konventioner om voldgift i internationale forhold, nemlig Genèveprotokollen af 24. september 1923 vedrørende voldgiftsklausuler i handelskontrakter (bekendtgørelse nr. 167 af 15. maj 1925), og Genèveoverenskomsten af 26. september 1927 angående eksekution af voldgiftskendelser, afsagt i udlandet (bekendtgørelse nr. 150 af 28. juni 1929). Disse konventioner vil blive omtalt senere.

III.

Nordisk lovgivning om voldgift.

I Finland, Norge og Sverige er voldgift reguleret gennem en udførlig lovgivning.

I *Finland* gælder om voldgift lov nr. 46 af 4. februar 1928 om skiljemannaførfarende.

I *Norge* findes lovgrundlaget i lov om rettergangsmaaten i tvistemaal (lov nr. 6 af 13. august 1915) kapitel 32, §§ 452-473.

I *Sverige* gælder lov nr. 145 af 14. juni 1929 om skiljemän med senere ændringer, og endvidere lov nr. 146 af samme dato om utländska skiljeavtal och skiljedomar.

For så vidt angår *Island* bemærkes, at man ikke der har nogen lov om voldgift, men voldgift er anerkendt i praksis, og den islandske domspraksis vedrørende voldgift knytter sig nær til dansk retspraksis.

I det følgende skal kort gennemgås nogle hovedpunkter af lovgivningen om voldgift i Finland, Norge og Sverige.

A. Voldgiftsaftalen.

Voldgift kan i alle tre lande principielt finde anvendelse i alle civilretlige forhold. Dog kan voldgift ved lovgivningen være udelukket på særlige områder. I Norge er således f.eks. en voldgiftsaftale vedrørende afbetalingskøb ugyldig, såfremt den er indgået før eller samtidig med afbetalingskontraktens oprettelse.

Selv om voldgiftsaftaler med visse lovbestemte begrænsninger således kan indgås for alle tvister inden for civilrettens område, er det dog en naturlig forudsætning herfor, at parterne er berettigede til frit at råde over det forhold, som er tvistens genstand, og det er således i intet af landene muligt f.eks. at aftale, at en fader-skabssag skal afgøres ved voldgift. Dette udtrykkes i den finske og svenske lovgivning ved, at voldgiftsaftalen skal vedrøre et forhold, hvorom forlig kan indgås, og i den norske tviste-

målslov ved, at parterne skal have fri rådighed over det, som er genstand for tvisten. Der er ikke med disse forskellige formuleringer tilsigtet nogen realitetsforskel ¹⁾

Voldgiftsaftaler kan i alle tre lande indgås både med henblik på allerede opståede tvistigheder og som voldgiftsklausuler, jfr. p. 6. På den anden side anerkendes helt generelle aftaler om voldgift dog ikke, idet det i alle tre lande kræves, at aftale om, at fremtidige tvister skal afgøres ved voldgift, alene kan indgås, såfremt der er tale om et »vist« eller »bestemt« retsforhold.

Medens der ikke i svensk lovgivning stilles noget som helst formkrav med hensyn til voldgiftsaftalen, kræver både den finske og norske lovgivning, at aftale om voldgift skal indgås skriftligt. I de norske motiver ²⁾ er dette krav om skriftlighed begrundet med, at man **har** villet undgå tvistigheder om, hvorvidt aftale om en voldgiftsavgørelse foreligger. I den norske lov (§ 452) er det dog udtrykkeligt fastslået, at spørgsmålet om skriftlighed er uden betydning, hvis parterne har indladt sig på forhandlinger for voldgiftsretten. Hermed er tvivlsspørgsmål om, hvorvidt parterne virkelig ønskede sagen afgjort ved voldgift, jo også faldet bort. I finsk ret tager man derimod adskilligt strengere på dette krav, idet tilsidesættelse af formforskrifterne for voldgiftsaftalen medfører, at voldgiftsrettens afgørelse i sagen er ugyldig (§21, nr. 1).

Voldgiftsaftalens retsvirkning er først og fremmest den, at den giver en part adgang til at forlange de af aftalen omfattede tvister afgjort ved voldgift i stedet for ved almindelig

¹⁾ Lindboe: Privat Rettergang (Oslo 1944) side 30.

²⁾ »Udkast til lov om rettergangsmaaden i tvistemaal med motiver«, 1907, p. 281, jfr. også Lindboe, p. 42.

rettergang. Det vil igen sige, at de almindelige domstole efter påstand skal afvise søgsmål vedrørende sådanne tvister. Dette gælder ifølge udtrykkelig lovbestemmelse i Finland (§ 1, stk. 2) og Norge (§ 452, stk. 3, sammenholdt med § 92). I Sverige er man i praksis nået til samme resultat på grundlag af en bestemmelse i rättegångsbalkens kapitel 10, § 18.

B. Voldgiftsmændene.

I *finsk ret* stilles som krav for at kunne fungere som voldgiftsmand, at man er 25 år og i øvrigt fuldmyndig. Endvidere er man udelukket fra hvervet som voldgiftsmand, hvis man »är förlustig medborgerlig förtroende eller förklarad ovärdig att nyttjas i landets tjänst eller att före annans talan eller står under offentlig åtal för brott, vara sådan straffpåföljd kan följa« (§ 5). Disse regler, der skal påses ex officio, suppleres i § 6 med en række inhabilitetsgrunde, der skal sikre, at voldgiftsmanden er upartisk. Disse sidste inhabilitetsgrunde (relative) kommer kun i betragtning, hvis de påberåbes af parten. Sådanne indsigelser skal fremsættes for voldgiftsretten under voldgiftssagen og inden realitetspåstand nedlægges eller - hvis man først senere er blevet bekendt med grunden - da snarest muligt. Voldgiftsretten tager selv stilling til sådan inhabilitetsindsigelse. Forkastes en berettiget indsigelse, kan dette medføre, at voldgiftsrettens afgørelse under en senere følgende retsag kan ophæves efter påstand (§ 23). En parts valg af en voldgiftsmand trods kendskab til inhabilitetsgrunden eller forsømmelse af at gøre indsigelsen gældende afskærer vedkommende part fra at gøre grunden gældende senere.

Efter *norsk ret* er det en betingelse for at være voldgiftsmand, at man er myndig og ikke frdømt stemmeretten i offentlige anliggender (§ 453, stk. 2). En voldgiftskendelse afsagt af en voldgiftsmand, som ikke opfylder disse betingelser, er ugyldig (§ 467). Parterne kan endvidere rejse indsigelse mod en voldgiftsmand, hvis han ville være inhabil efter de for dommere gældende regler, eller hvis han er ude af stand til at udføre hvervet betryggende eller ved langvarigt forfald forhindret i at fungere.

I *svensk ret* findes inhabilitetsreglerne i § 5, nr. 1-5, hvoraf nr. 1 bestemmer, at en voldgiftsmand skal være myndig, nr. 2-4 sikrer mod partiske voldgiftsmænd, og nr. 5 angiver som inhabilitetsgrund »langvarig förhindring«. Inhabilitetsgrunde kan principielt kun påberåbes

som tilsidesættelsesgrund for voldgiftsrettens afgørelse, altså først påberåbes efter, at voldgiftsretten har afsluttet sin opgave, men dette modificeres dog på visse punkter.

Hvis parterne ikke har truffet nærmere aftale om, hvem der skal være voldgiftsmænd, om antallet af voldgiftsmænd eller om, hvorledes de skal udvælges, gælder som deklaratorisk regel i alle tre lande, at voldgiftsretten skal sammensættes af tre voldgiftsmænd, hvoraf parterne hver vælger en, og de to således udpegede vælger en tredje, der fungerer som formand for voldgiftsretten. Såfremt en part undlader at vælge en voldgiftsmand, eller de udpegede voldgiftsmænd ikke kan nå til enighed om at udpege den tredje voldgiftsmand, skal valget på begæring foretages af en domstol (i Sverige dog af en særlig administrativ myndighed, »övereksekutor«). Efter den finske lovs § 25, stk. 2, er sådanne retsafgørelser endelige, og voldgiftssagen kan altså ikke sinkes ved, at sådanne spørgsmål indbringes for højere domstole. Det samme gælder ifølge den svenske lovs § 26 om övereksekutors beslutninger herom. I Norge kan domstolenes afgørelse påkæres med påstand om, at valget strider mod loven eller voldgiftsaftalen, hvorimod de skønsmæssigt foretagne valg ikke kan påkæres³⁾.

C. Voldgiftssagens behandling.

Med hensyn til voldgiftssagens behandling gælder den hovedregel, at parterne selv kan bestemme, hvilke processuelle regler voldgiftsmændene skal anvende. Såfremt parterne intet har aftalt herom, er der tillagt voldgiftsmændene en udstrakt frihed til at bestemme, hvorledes sagen skal foregå. Den norske lov udtrykker det således i § 459: »Indeholder voldgiftsaftalen regler om fremgangsmåten, skal voldgiftsretten følge dem, hvis det ikke er ugjærlig av retslige eller faktiske grunde.« Parternes aftale om fremgangsmåden forlanges dog ikke indeholdt i selve voldgiftsaftalen, men det antages, at parterne når som helst - også efter at voldgiftssagen er påbegyndt - kan træffe aftale om processuelle regler.

Visse præceptive regler, der sikrer en upartisk sagsbehandling og afgørelse, skal dog under alle omstændigheder iagttages. Parterne skal således have lejlighed til at udtale sig og til at fremstille sagen for voldgiftsretten.

Forklaring og vidneførsel kan vel finde sted

³⁾ Lindboe side 154.

for voldgiftsretten, men denne råder ikke over nogen form for tvangsmidler, og egentlig bevisførelse under sandhedsforpligtelse eller eventuelt under edsafleggelse må derfor finde sted ved domstolene. Henvendelse til domstolene herom sker i Finland og Sverige fra en af parterne, men kan dog kun ske under forudsætning af, at voldgiftsretten er enig i foranstaltningens nødvendighed. I Norge skønner voldgiftsretten selv over, om bevisførelse findes påkrævet, og den retter selv henvendelse herom til domstolene. Voldgiftsretten kan dog ikke begære sådan bevisførelse, hvis begge parter modsætter sig det.

Et betydningsfuldt spørgsmål er det, om voldgiftsmændene ved sagens afgørelse skal lægge gældende materiel ret til grund, eller om de er beføjede til at afgøre sagen efter »ret og billighed« (ex aequo et bono).

Efter den *finske lovs* § 18 skal voldgiftsmændene »grunda sitt beslut på, vad de anse rätt och billighet fordra.«

Problemet er ikke løst hverken i den norske eller den svenske lovgivning. I begge lande antages dog, at det står parterne frit at aftale, hvilket princip voldgiftsmændene i så henseende skal følge. Har parterne intet aftalt, hvilket er det sædvanlige, antages i nyere *norsk teori*, at voldgiftsmændene skal lægge gældende ret til grund ved sagens afgørelse, idet det anses for uberettiget i voldgiftsaftalen at indfortolke en forudsætning om, at parterne har givet afkald på deres ret ifølge gældende retsregler⁴). En voldgiftskendelse kan dog ikke påstås tilsidesat, fordi voldgiftsretten har anvendt gældende ret urigtigt, medmindre kendelsen ligefrem er stridende mod ordre public.

I *svensk ret* antages voldgiftsmændene derimod at stå frit med hensyn til, om sagen skal afgøres efter ret og billighed - dog stadig forudsat, at dette ikke er stridende mod parternes aftale⁵).

D. Voldgiftskendelsen.

I alle tre lande gælder, at voldgiftskendelsen skal udfærdiges i skriftlig form og underskrives af samtlige voldgiftsmænd. I Norge er en voldgiftskendelse absolut ugyldig, hvis den ikke er underskrevet af samtlige voldgiftsmænd⁶). I

Finland og Sverige gælder derimod den mere praktiske ordning, at kendelsen er gyldig, hvis et flertal har underskrevet, når disse samtidig bevidner, at samtlige voldgiftsmænd har deltaget i sagens afgørelse. Kan voldgiftsmændene ikke nå til et enstemmigt resultat, afgøres — hvis ikke andet er aftalt - sagen efter simpelt stemmeflertal.

Kun den norske lov tager stilling til, om kendelsen skal begrundes, idet det i § 464 bestemmes, at voldgiftskendelsen skal begrundes, »hvis nogen af parterne har forlangt det«. En tilsidesættelse af en parts begæring om begrundelse medfører, at kendelsen bliver »omstødelig«.

I Finland og Norge skal voldgiftskendelsen deponeres i vedkommende underrets arkiv. Der er dog ikke knyttet nogen retsvirkning til denne deponering, og det er vel tvivlsomt, i hvilket omfang bestemmelsen efterkommes i praksis.

Medens det i den norske lov er forudsat, at der kan være truffet aftale om, at en af en voldgiftsret truffet afgørelse kan indbringes for en anden (»højere«) voldgiftsret, anerkendes en sådan flerinstansaftale ikke i Sverige og Finland, idet den særlige lovgivning om voldgift slet ikke finder anvendelse, hvis sådan aftale er truffet. En sådan aftale er dog ikke ugyldig, og det antages, at domstolene også i sådanne tilfælde på begæring skal afvise sagsanlæg. Derimod bliver konsekvensen, at voldgiftskendelsen kan indbringes til prøvelse på materielt grundlag for de almindelige domstole⁷).

E. Tvangsfuldbyrdelse.

Vedrørende spørgsmålet om eksekution af voldgiftskendelser bemærkes, at det i intet af de tre lande kræves, at voldgiftskendelsen skal forelægges domstolene til en formel godkendelse, før den kan tvangsfuldbyrdes. Voldgiftsretternes afgørelser er eksigible, i Sverige skal de dog prøves formelt af övereksekutor. Da de procesuelle problemer vedrørende eksekution af voldgiftskendelser har nær sammenhæng med hvert enkelt lands særlige fremgangsmåde ved tvangsfuldbyrdelse, er det næppe af større interesse at gøre rede for reglerne og indbyrdes ligheder og forskelle her.

F. Voldgiftsavgørelsens ugyldighed.

Efter *finsk ret* (§21) kan en voldgiftskendelse når som helst indbringes for domstolene med

⁴) Lindboe p. 124 og Sven Arntzen i »Arbitrage International Commercial« (Paris 1960) p. 376.

⁵) Se om forarbejderne til den svenske lov, Nytt juridiskt arkiv 1929. II p. 30.

⁶) Lindboe p. 141.

⁷) Bolding: Skiljedom (Stockholm 1962) p. 80.

påstand om, at kendelsen erklæres ugyldig, såfremt der foreligger en af de i loven opregnede »absolutte« ugyldighedsgrunde, som skal påses ex officio af de tvangsfuldbyrdende myndigheder.

Herudover kan en part efter § 23 inden 60 dage efter kendelsens afsigelse påstå kendelsen tilsidesat, såfremt der foreligger en af de i loven opregnede »relative« ugyldighedsgrunde.

Efter den *norske lovs* § 467 er en voldgiftskendelse ugyldig,

1. når den angår et forhold, hvorom voldgiftsaftale ikke kunne sluttes,
2. når nogen af voldgiftsmændene efter loven var udelukket fra at fungere som sådan,
3. når dommen er selvmodsigende eller tvetydig (bortset fra sådanne skrivefejl o.lign. som det er tilladeligt at rette), eller
4. når afgørelsen strider mod lov eller ærbarhed.

Disse ugyldighedsgrunde er »absolutte« og skal påses ex officio af de tvangsfuldbyrdende myndigheder (se dog nedenfor om det tilfælde, at der er forløbet 3 år efter kendelsens afsigelse). Om disse absolutte ugyldighedsgrunde siges det i motiverne (p. 285), at der er tale om betingelser, som fra statens side kræves opfyldte, for at en privat voldgiftsafgørelse overhovedet skal nyde offentlig anerkendelse, hvad enten den søges eksekveret eller ej.

Den norske lov opregner derhos i § 468 en række relative ugyldighedsgrunde, som kun kommer i betragtning, hvis påstand herom nedlægges fra en parts side.

Loven indeholder en række detaljerede regler om frister for fremsættelse af en indsigelse samt om, at indsigelserne under visse omstændigheder kan fortabes. Endvidere har en part under ingen omstændigheder mulighed for at fremsætte påstand om en voldgiftskendelses op-

hævelse, når 3 år er forløbet efter afsigelsen - og dette gælder også de »absolutte« ugyldighedsgrunde. Efter denne 3 års frists udløb påses det ikke længere ex officio, om en af disse ugyldighedsgrunde foreligger, men en part er dog på den anden side heller ikke efter denne frists udløb afskåret fra - f.eks. under eksekution - at påberåbe sig en absolut ugyldighedsgrund, eller fra at påberåbe sig, at der ikke forelå nogen gyldig voldgiftsaftale (§ 470).

De ovenfor nævnte ugyldighedsgrunde antages ikke at være udtømmende. En voldgiftskendelse antages således også at være absolut ugyldig, f.eks. hvis kendelsen ikke er behørigt underskrevet, ligesom en voldgiftskendelse må antages at være relativt ugyldig - omstødelig -, hvis den trods en parts forlangende herom ikke er begrundet.

Efter den *svenske lovs* § 20 er en voldgiftskendelse absolut ugyldig,

1. hvis der ikke har foreligget en gyldig voldgiftsaftale,
2. når kendelsen ikke har foreligget i behørig form eller har været behørigt underskrevet,
3. i det omfang, voldgiftsretten har afgjort spørgsmål, som ifølge loven ikke kan afgøres ved voldgift — eller hvis tvisten, da kendelsen blev afsagt, var genstand for retssag.

Disse ugyldighedsgrunde påses ex officio.

Endvidere opregnes i § 21 en række relative ugyldighedsgrunde. Vil en part påstå en kendelse ophævet af en af disse grunde, skal sag herom anlægges inden 60 dage efter, at parten har fået kendskab om kendelsen. Ugyldighed kan ikke påstås af en part, som må antages at have frafaldet sin ret til at gøre indsigelsen gældende f.eks. ved trods kendskab til indsigelsesgrunden at have indladt sig i forhandlinger for voldgiftsretten.

IV.

Om dansk ret.

A. Voldgiftsaftalen.

I Danmark kan aftale om voldgift indgås vedrørende alle civilretlige forhold, som parterne har fri rådighed over. Hvad parterne ikke kan indgå aftale om, kan de heller ikke slutte voldgiftsaftale om. Særligt inden for familierettens område vil adgangen til at slutte aftale om voldgift derfor ofte være udelukket, f.eks. om afgørelse af spørgsmål vedrørende faderskab, adoption eller ægteskabs ophævelse.

Der stilles ikke i dansk ret krav med hensyn til voldgiftsaftalens form. Sædvanligvis vil voldgiftsaftaler foreligge skriftligt, og da de indeholder et afkald på de sædvanlige retsmidler, er de genstand for en restriktiv fortolkning. Domstolene stiller derhos strenge krav til beviset for, at der foreligger en voldgiftsaftale, såvel som til aftalens tydelighed, se således U.1958.1031. Ø.L., hvor en voldgiftsklausul blev tilsidesat, fordi den ikke var meddelt på en så tydelig måde, at det med fornøden sikkerhed kunne antages, at den var anerkendt som et aftalevilkår, U.1949.806.H., hvor en voldgiftsklausul i en forsikringsaftale blev anset for uforbindende, fordi den ikke fremgik af forsikringsaftalen med tilstrækkelig tydelighed, og U.1945.1060. H., hvor en bygherre ikke fandtes at have bundet sig til at lade en tvist afgøre ved voldgift ved efter forskellige mundtlige forhandlinger at have meddelt en advokat, der havde foreslået voldgift, at han var indforstået med, at to murermestre blev »begge parters syns- og skøns-mænd, hvorefter sagen vel skulle kunne finde en løsning«.

Voldgiftsaftaler kan indgås såvel om allerede opståede tvister som om fremtidige tvistigheder (voldgiftsklausuler), i hvilket fald det dog må kræves, at tvisten udspringer af nærmere i voldgiftsaftalen angivne retsforhold.

Er der indgået en gyldig voldgiftsaftale, vil en sag om tvisten, der anlægges ved de ordinære domstole, blive afvist, dersom modparten nedlægger påstand herom, jfr. U.1957.1121. Ø.L. og U.1948.231.V.L.

B. Voldgiftsmændene.

Efter Danske Lov 1-6-1 skal voldgiftsmændene være »Dannemænd«, d.v.s. duelige mænd eller hædersmænd.

Der er intet til hinder for, at en dommer kan fungere som voldgiftsmand.

For så vidt angår spørgsmålet om »speciel inhabilitet« bemærkes, at der kan rejses indsigelse mod, at en person fungerer som voldgiftsmand, såfremt han har økonomisk interesse i sagens udfald, eller såfremt han står i et særligt afhængighedsforhold til en af parterne. Da voldgift ofte foretrækkes frem for domstolsbehandling, netop fordi der herved er mulighed for at lægge afgørelsen i hænderne på personer, som i særlig grad nyder parternes tillid, vil en personlig, eventuel familiær tilknytning til en af parterne ikke uden videre medføre inhabilitet i samme omfang som for dommere.

Der findes ingen regler om voldgiftsmændenes antal i tilfælde af, at parterne intet har aftalt herom, eller om hvorledes voldgiftsmændene — i mangel af særlig aftale herom — skal vælges, hvis en part undlader at udpege den eller de voldgiftsmænd, som han efter aftalen er forpligtet til at udpege. Denne noget ufuldkomne retstilstand medfører, at den anden part er henvist til enten at anlægge sag til handlingsdom mod den forsømmelige part, hvilket er både besværligt og upraktisk, eller til at indbringe tvisten for de ordinære domstole, hvorved den går glip af den hurtighed og diskretion, som ofte har været formålet med voldgiftsaftalen.

C. Voldgiftssagens behandling.

Om voldgiftssagens behandling findes der ingen bestemmelser i dansk lovgivning.

Først og fremmest skal voldgiftsmændene naturligvis rette sig efter, hvad parterne måtte have aftalt med hensyn til sagens behandling, hvorved dog bemærkes, at parternes aftale om voldgift ofte kun består i henvisning til voldgift ved en »fast« voldgiftsret (»institutions-voldgift«); i så fald må det være dennes regler, der regulerer voldgiftsproceduren. Det er klart fastslået i retspraksis, at voldgiftsmændene endvidere skal respektere fundamentale, processuelle grundsætninger til sikring af, at parterne ligestilles under sagen og får lejlighed til at give møde eller til at fremlægge deres sag for voldgiftsretten. Det er jævnligt forekommet, at en voldgiftskendelse er blevet ophævet af domstolene, fordi voldgiftsretten ikke har iagttaget sådanne fundamentale procesregler, jfr. U 1955 246.H. (parterne ej indkaldt), U.1955.340.Ø.L. (en part havde ikke haft lejlighed til at udtale sig om størrelsen af en erstatning), U.1945.399.Ø.L. (parterne havde ikke været indkaldt til i hinandens påhør at begrunde deres standpunkter og fremkomme med oplysninger), U 1943 500 H (parterne havde ikke været indkaldt til møde, og voldgiftsretten havde indhentet oplysninger og erklæringer fra den ene part uden at forelægge disse for den anden part) og U.1942.968.V.L. (voldgiftsretten havde undladt at indhente oplysninger fra en part og ikke indvarslet denne til at give møde). Opmærksomheden henledes herved på, at voldgift anvendes i sager af meget forskellig beskaffenhed og til afgørelse af spørgsmål af meget varieret art. Denne omstændighed kan spille en rolle for den måde, hvorpå voldgiftssagen i de enkelte tilfælde bør behandles. Man kan herved fremhæve, at voldgift i vidt omfang bruges til at afgøre, hvorvidt varer har haft den vedtagne kvalitet og i benægtende fald, hvor stor en erstatning der skal ydes. I sådanne tilfælde nærmer voldgift ved branchekyndige folk sig meget til syn og skøn, og der kan derfor ikke stilles de samme processuelle krav til sagens behandling som normalt.

Det antages i retspraksis, at vidneførsel til brug ved voldgiftsrettens afgørelse af sagen kan finde sted ved de almindelige domstole, jfr. U.1959.955.S.&H. og U.1914.658.H.

Såfremt parterne ikke har aftalt andet, antages det, at voldgiftsmændene ikke er henvist til

alene at lægge gældende ret til grund for sagens afgørelse, men at de kan tage hensyn til billighed (afgøre sagen »ex aequo et bono«), jfr. Hjeble p. 160 f.f. Støtte for denne antagelse kan formentlig udledes af højesteretsafgørelsen refereret i U 1956.436.

D. Voldgiftskendelsen.

Der findes ikke i dansk ret regler om, hvorledes voldgiftskendelsen skal udfærdiges, om den skal være skriftlig, om den skal begrundes, eller om den skal underskrives. Der findes heller ingen regler om deponering. Deponering vil kunne finde sted hos notarius, men dette forekommer ikke i praksis. Spørgsmål vedrørende voldgiftskendelsens form m.v. har dog kun yderst sjældent givet anledning til problemer i praksis.

E. Tvangsfuldbyrdelse.

I Danmark er en voldgiftskendelse ikke uden videre eksigibel. Sædvanligvis vil voldgiftsafgørelser vel blive opfyldt uden myndighedernes mellemkomst, idet voldgiftsaftaler ofte indgås for ikke at få tvisten til offentlighedens kundskab, og denne interesse vil almindeligvis være et incitament til frivillig opfyldelse. Bliver spørgsmålet om en voldgiftskendelses tvangsfuldbyrdelse imidlertid aktuelt, må der først tilvejebringes en eksigibel dom ved de almindelige domstole. Under denne domstolsbehandling vil voldgiftskendelsen blive lagt til grund, idet der ikke foretages nogen realitetsbedømmelse af sagen, men alene en prøvelse af, om der har været tale om en behørig sagsbehandling ved voldgiftsretten, (jfr. Danske Lov 1-6-1 »... hvad de sige og kiende. . . . det står fast og kand ej for nogen Ret til Underkiendelse indstævnis ...«), og der vil således almindeligvis blive tale om en hurtig gennemførelse af sagen.

F. Voldgiftsafgørelsens ugyldighed.

Det følger af Danske Lov 1-6-1, at voldgiftsrettens afgørelse ikke kan indbringes for domstolene til »revision« på samme måde, som man kan anke en dom, fordi man anser dommen for at være forkert og regner med muligheden for et andet udfald ved højere instans. Derimod er der intet til hinder for, at det kan aftales, at kendelsen skal kunne indbringes til prøvelse ved en anden voldgiftsret.

Medens en voldgiftskendelse således ikke kan

indbringes for domstolene med påstand om ændring, vil den efter omstændighederne kunne ophæves af domstolene. En sådan tilsidesættelse kan f.eks. ske, hvis der ikke har foreligget nogen bindende voldgiftsaftale, eller hvis voldgiftsretten har overskredet sin kompetence, jfr. U.1959.271.0.L. Endvidere vil tilsidesættelse kunne ske, hvis der under sagens behandling er sket brud på fundamentale retsplejeregler, jfr.

oven for under afsnit C. Endelig vil en voldgiftsavgørelse kunne tilsidesættes, hvis voldgiftsretten ikke har været sammensat på en sådan måde, at den har frembudt tilstrækkelige garantier for en upartisk afgørelse. Der foreligger herom en righoldig praksis særlig inden for foreningsvoldgiftens område, jfr. U.1953.335.V.L., U.1949.101.H., U.1946.952.V.L., U.1945.427.Ø.L. og U.1944.855.H.

V.

Voldgift i internationale Forhold.

Genèvekonventionerne af 1923 og 1927.

Som tidligere nævnt har Danmark ratificeret Genèveprotokollen af 24. september 1923 vedrørende voldgiftsklausuler i handelskontrakter (se bekendtgørelse nr. 167 af 15. maj 1925, jfr. bilag 1).

Efter denne protokol forpligter medlemsstaterne sig til at anerkende en voldgiftsaftale - både om aktuelle og om fremtidige tvister - mellem parter, der er underkastet forskellige medlemslandes jurisdiktion, selv om voldgiften skal finde sted i et land, under hvis jurisdiktion ingen af parterne hører. Voldgiftsproceduren skal ordnes efter parternes vilje og efter lovgivningen i det land, hvor voldgiften finder sted, og det sikres, at en voldgiftskendelse afsagt inden for landets eget område i henhold til en af konventionen omfattet voldgiftsaftale gennemføres af de nationale myndigheder i overensstemmelse med landets lovgivning. Endelig indeholder protokollen en bestemmelse om, at de almindelige domstole i en medlemsstat efter påstand skal henvise retstvister, der hører under protokollen, til voldgift.

Danmark har endvidere som nævnt også ratificeret Genèveoverenskomsten af 26. september 1927 angående eksekution af voldgiftskendelser, afsagt i udlandet (se bekendtgørelse nr. 150 af 28. juni 1929, jfr. bilag 2).

Denne konvention vedrører anerkendelse og eksekution af voldgiftskendelser afsagt på grundlag af voldgiftsaftaler, der falder ind under protokollen af 1923. Hovedpunkterne i konventionen er følgende:

For at en af konventionen omfattet voldgiftskendelse kan opnå anerkendelse eller eksekution i et medlemsland, er det ifølge art. 1 nødvendigt,

a. at kendelsen er afsagt i henhold til en vold-

giftsoverenskomst eller en voldgiftsklausul, der er gyldig ifølge den lovgivning, som er anvendelig på den,

- b. at det spørgsmål, der er genstand for kendelsen, kan ordnes ved voldgift ifølge lovgivningen i det land, hvor kendelsen påberåbes,
- c. at kendelsen er afsagt af den voldgiftsret, der er bestemt i voldgiftsaftalen eller oprettet på den måde, som parterne er enedes om i overensstemmelse med de retsregler, som er anvendelige på voldgiftsproceduren,
- d. at kendelsen er endelig i det land, hvor den er afsagt, således at den ikke betragtes som sådan, hvis den kan gøres til genstand for indsigelse, appel eller krav om kassation (i de lande, hvor der findes adgang til sådanne behandlingsformer), eller hvis det godtgøres, at der allerede finder en procedure sted, som går ud på at bestride kendelsens gyldighed,
- e. at anerkendelsen eller eksekutionen af kendelsen ikke er i strid med den offentlige orden eller den offentlige rets grundsætninger i det land, hvor den påberåbes.

Efter art. 2 kan en voldgiftskendelse endvidere ikke anerkendes eller eksekveres, hvis retten kommer til det resultat,

- a. at kendelsen er omstødt i det land, hvor den er afsagt,
- b. at den part, over for hvem kendelsen påberåbes, ikke har fået underretning om voldgiftsbehandlingen så betids, at han har kunnet fremstille sin sag, eller at han har været lovlig forhindret uden at have været behørigt repræsenteret,
- c. at kendelsen ikke angår de uoverensstemmelser, hvortil der er sigtet i voldgiftsoverenskomsten, eller ikke falder ind under bestemmelserne i voldgiftsklausul en, eller at den indeholder afgørelser, som går ud over be-

stemmeiserne i voldgiftsoverenskomsten eller voldgiftsklausulen.

New York-konventionen af 1958.

Genèvekonventionen af 1927 har gennem mange år været opfattet som utilstrækkelig til at sikre og lette voldgift i internationale forhold. Dette hænger sammen med, at den, der søger en voldgiftskendelse eksekveret efter konventionen af 1927, må bevise, at der ikke foreligger nogen hindring for eksekution som opregnet i konventionen, en bevisbyrde som det efter omstændighederne kan være vanskeligt at opfylde. Særlig betingelsen om, at kendelsen skal være endelig i afsigelseslandet (art. 1.d.), har voldt vanskeligheder i adskillige lande og i mange tilfælde medført, at den, der ville påberåbe sig kendelsen i udlandet, først har måttet søge den »tillagt eksekvatur« i afsigelseslandet for at godtgøre, at kendelsen var endelig. Der har derfor på foranledning af internationale handelsorganisationer været nedsat en international komité under De forenede Nationer, som på en konference i New York den 10. juni 1958 har vedtaget en konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser.

Denne konvention, der allerede er tiltrådt af en lang række lande, er optrykt som bilag 3.

New York-konventionen af 1958 træder i forholdet mellem de stater, der tilslutter sig den, i stedet for de to Genève-konventioner af 1923 og 1927, og den betegner et betydeligt fremskridt i forhold til disse ældre konventioner derved, at den tabende part (rekvisitus) efter New York-konventionen ikke har mulighed for at trække en tvangsfuldbyrdelse i langdrag ved at forlange, at rekvirenten skal bevise, at de i Genève-konventionen af 1927 opregnede betingelser er opfyldt. New York-konventionen lægger bevisbyrden på rekvisitus, idet det i art. V, § 1, bestemmes, at anerkendelse og fuldbyrdelse kun kan nægtes, hvis den part, mod hvem kendelsen påberåbes, over for vedkommende kompetente myndighed beviser, at en af de i art. V, § 1, under punkterne a-e opregnede betingelser ikke har været opfyldt.

Efter art. V, § 2, kan en myndighed dog ikke anerkende eller fuldbyrde en voldgiftskendelse, hvis den finder, at tvisten ikke kunne afgøres ved voldgift i dette land, eller at anerkendelse eller fuldbyrdelse ville stride mod vedkommande lands »ordre public«.

Konventionen vil fra dansk side ikke kunne

tiltrædes uden lovgivningsforanstaltninger, idet i hvert fald reglen i konventionens art. VI om, at den tvangsfuldbyrdende myndighed i visse tilfælde kan betinge en udsættelse af eksekution af, at rekvisitus stiller sikkerhed, ikke har lovhjemmel i dansk ret.

Det bemærkes, at der ved ratifikation af konventionen kan tages forbehold om kun at anvende denne i handelsforhold samt om, at den kun vil blive anvendt på grundlag af gensidighed.

Genèvekonventionen af 1961.

Med henblik på at lette handelssamkvemet mellem de europæiske lande - og der har her navnlig været tænkt på forholdene mellem lande i Øst- og Vesteuropa - er der under F.N.s økonomiske kommission for Europa (E.C.E.) udarbejdet en konvention om voldgift i handelsforhold: Den europæiske konvention om international handelsvoldgift, indgået i Genève den 21. april 1961, se bilag 4.

Medens New York-konventionen af 1958, ligesom de to ældre Genève-konventioner af 1923 og 1927, drejer sig om anerkendelse og eksekution af udenlandske voldgiftskendelser, har Genève-konventionen af 1961 først og fremmest til formål at indføre fælles regler om selve voldgiften, nemlig etablering af voldgiftsretten og proceduren for voldgiftsretten, hvortil dog kommer spørgsmålet om, hvilken betydning det har for anerkendelse og eksekution af en voldgiftskendelse i et medlemsland, at den er blevet sat til side ved en domstol i et andet medlemsland. Den nærmere begrundelse for Genève-konventionen er netop ønsket om at komplettere New York-konventionen, jfr. herved bemærkningerne i »præambelen«, således at man med henblik på fremme af handelsforbindelserne mellem Øst- og Vesteuropa har et fuldt udbygget og ensartet normsæt, der dækker hele voldgiftsområdet.

I art. I er konventionens område afgrænset til voldgiftsaftaler i internationale handelsforhold mellem personer eller selskaber med domicil i forskellige lande, der har tiltrådt konventionen, og til voldgiftsprocedure samt til voldgiftskendelser afsagt på grundlag af sådanne aftaler. Konventionen tager ikke stilling til, hvad der skal forstås ved international handel, og eventuelle tvivlsspørgsmål herom må afgøres efter det enkelte lands lovgivning. Voldgiftsaftalen skal i almindelighed være skriftlig, men mundtlige aftaler omfattes dog af konventionen,

såfremt parterne er domicileret i lande, der begge anerkender sådanne aftaler (f.eks. Holland, Sverige og Danmark). Konventionen omhandler såvel egentlige voldgiftsaftaler som voldgiftsklausuler, ligesom den omfatter såvel ad hoc voldgift som institutionsvoldgift.

Efter art. II kan også offentligtretlige juridiske personer (statsinstitutioner) indgå voldgiftsaftaler ¹⁾.

Efter art. III kan det ikke i lovgivningen bestemmes, at udlændinge ikke kan være voldgiftsmænd, således som det hidtil har været tilfældet i Grækenland, Italien og Spanien. Bestemmelsen er kun rettet mod medlemsstaterne, hvorimod voldgiftsaftalens parter frit kan bestemme, at udlændinge ikke kan udpeges til voldgiftsmænd.

Art. IV - der vel kan siges at være konventionens hovedbestemmelse - knæsetter princippet om den fuldstændige partsautonomi med hensyn til, hvorledes voldgiften skal foregå. Men dernæst indeholder artiklen en række bestemmelser, som bærer præg af, at de er kompromisløsninger mellem »øst- og vestlandene«, og som først er vedtaget efter lange forhandlinger. Disse bestemmelser tjener til sikring af, at en voldgiftssag kan gennemføres, selv om en modvillig part ikke foretager, hvad han efter aftalen er pligtig til, f.eks. trods opfordring hertil ikke udpeger sin eller sine voldgiftsmænd. Det bemærkes særligt, at hvis voldgiftsstedet ikke er aftalt, og parterne ikke kan nå til enighed herom, kan klageren rette henvendelse enten til handelskammerpræsidenten i indklagedes land eller til en i et tillæg til konventionen omhandlet »særlig komité« om at få truffet de fornødne foranstaltninger, nemlig alt efter tilfældet at få udpeget en enevoldgiftsmand eller opmand, få bestemt stedet for voldgiften eller fastsat procedurereglerne, hvis ikke voldgiftsmændene har truffet bestemmelse herom, få bestemt ved hvilken institution voldgiften skal finde sted, såfremt parterne har aftalt institutionsvoldgift uden at kunne komme til enighed om ved hvilken institution, samt få bestemt, om voldgiften skal foregå som ad hoc voldgift eller som institutionsvoldgift, hvis der ikke foreligger aftale herom. Alle disse regler er som anført kun deklaratoriske. Reglerne er komplicerede og besværlige, og i en udtalelse i tilslutning til konventionen blev det da også

understreget, at bestemmelserne i art. IV, §§ 2—7, kun er af subsidiær karakter, hvorfor det anbefales i kommercielle kontrakter ikke at indsætte blanko voldgiftsklausuler, men at gøre disse så udtømmende som muligt og i det mindste at træffe bestemmelse om stedet for voldgiften eller om måden, hvorpå voldgiften skal foregå (som ad hoc- eller institutionsvoldgift).

Ifølge art. V skal indsigelser mod voldgiftsrettens kompetence fremsættes for voldgiftsretten, der i første omgang afgør spørgsmål om sin kompetence og om voldgiftsaftalens gyldighed, men spørgsmålet kan dog senere indbringes for domstolene sammen med voldgiftskendelsen. I overensstemmelse hermed bestemmer art. VI, at de almindelige domstole efter påstand skal afvise en retssag, såfremt tvisten er omfattet af en voldgiftsaftale.

Art. VII løser spørgsmålet om, hvilket lands materielle ret der skal finde anvendelse ved tvistens afgørelse. Hovedsynspunktet er, at parterne frit kan aftale, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse, men har de intet aftalt, skal voldgiftsmændene anvende den lovgivning, som international privatrets almindelige regler tilsiger. I begge tilfælde skal voldgiftsmændene foruden til kontraktens indhold tage hensyn til handelssædvaner. Endelig bestemmes i art. VII, at voldgiftsmændene skal afgøre sagen efter billighed (som »*amisables compositeurs*«), hvis parterne har vedtaget dette og kunne gøre det efter den lov, der finder anvendelse ved sagens afgørelse.

Art. VIII opstiller som en formodningsregel, at voldgiftskendelsen skal begrundes, medmindre parterne gyldigt har bestemt, at kendelsen ikke skal begrundes.

Art. IX vedrører spørgsmålet om den internationale virkning af, at en voldgiftskendelse er blevet tilsidesat af en domstol. Hovedsynspunktet er, at det beror på lovgivningen i det land, hvor der er tale om anerkendelse eller eksekution af voldgiftskendelsen, om denne kan ophæves som ugyldig eller ej, og om den kan fuldbyrdes eller ej. Er kendelsen derimod allerede tilsidesat 1) enten i det land, hvor den er afsagt, eller i det land efter hvis lovgivning den er afsagt, og 2) denne tilsidesættelse er baseret på en af de i art. IX, § 1, punkterne a-d, opregnede grunde, der alle er internationalt anerkendte ugyldighedsgrunde (og som svarer til New York-konventionens art. V, § 1, a—d), kan denne ophævelsesdom lægges til grund af myndighederne i et hvilket som helst andet land,

¹⁾ Forbeholdsbestemmelsen i 2 er indsat af hensyn til Belgien.

der har tiltrådt konventionen, og i hvilket der bliver tale om kendelsens anerkendelse eller fuldbyrdelse. Genévekonventionen tager derimod ikke stilling til det tilfælde, at et eventuelt ophævelsessøgsmål i oprindelses- eller lovgivningslandet er faldet negativt ud, eller at kendelsen er blevet tilsidesat i et af disse lande af en anden grund end de i art. IX, § 1, a—d opregnede grunde, ligesom den heller intet siger om det tilfælde, at kendelsen er blevet tilsidesat i et tredje land.

Det bemærkes, at der ikke i de i art. IX, § 1, punkterne a—d opregnede ugyldighedsgrunde er medtaget de overalt anerkendte ugyldighedsgrunde: at kendelsen strider mod ordre public, eller at den afgjorte tvist ikke kunne afgøres ved voldgift. Dette hænger sammen med, at det nærmere indhold af disse to ugyldighedsgrunde varierer fra land til land, hvorfor en herpå baseret domstolsafgørelse vanskeligt kan tillægges virkning i udlandet. Uanset udfaldet af en retssag på grundlag af en af disse to ugyldighedsgrunde vil spørgsmålet om, hvorvidt en voldgiftskendelse desuagtet kan anerkendes eller eksekveres eller ej i et andet land, derfor henhøre under dette lands lovgivning og domstole.

Endnu et problem vedrørende art. IX skal kort omtales. Efter New York-konventionens art. V, § 1, kan anerkendelse eller eksekution afslås, hvis den, mod hvem kendelsen rettes, godtgør, at der foreligger en af de i art. V, § 1, punkterne a-e, opregnede ugyldighedsgrunde. Af disse ugyldighedsgrunde svarer grundene a-d, jfr. foran, til Genévekonventionens art. IX, § 1, punkterne a-d. Efter New York-konventionens art. V, § 1, punkt e, kan voldgiftskendelsen tillige tilsidesættes, hvis det godtgøres, at kendelsen endnu ikke er blevet bindende for parterne, eller at den er sat til side eller suspenderet af en kompetent myndighed enten i oprindelses- eller lovlandet. Denne ugyldighedsgrund findes ikke i Genévekonventionens art. IX, og det er i art. IX, § 2, udtrykkeligt bestemt, at mellem lande, der har tiltrådt Genévekonventionen, og som tillige har tiltrådt New York-konventionen, skal dennes art. V, § 1, punkt e, ikke gælde, medmindre voldgiftskendelsens tilsidesættelse i lov- eller oprindelseslandet skyldes en af de i Genévekonventionens art. IX, § 1, punkterne a-d, opregnede ugyldighedsgrunde. Da det må forventes, at alle lande, der tiltræder Genévekonventionen, tillige har tiltrådt New York-konventionen, er denne bestemmelse af betydning.

Genévekonventionen, der er underskrevet, men ikke ratificeret af Danmark, er allerede ratificeret af 11 lande og er således trådt i kraft, idet ikrafttrædelsesdagen i art. X, § 8, var fastsat til den 90. dag efter, at fem lande havde deponeret deres ratifikations- eller tiltrædelsesdokumenter.

E.C.E.s voldgiftsregler.

Den af E.C.E. nedsatte arbejdsgruppe, der har udarbejdet Genévekonventionen af 21. april 1961, har tillige udarbejdet et voldgiftsreglement kaldet »Voldgiftsregler for De forenede Nationers økonomiske Kommission for Europa«. Parterne kan aftale, at aktuelle eller fremtidige tvister skal afgøres efter dette reglement, som indeholder bestemmelser om voldgiftsmænd, stedet for voldgiften og om voldgiftsproceduren. Reglementet, der tillige i en note indeholder forslag til en voldgiftsklausul til indsættelse i kontrakter, er optaget i denne betænkning som bilag 5.

Europarådsaftalen af 17. december 1962.

I Genévekonventionens slutartikel, art. X, er det i § 7 bestemt, at konventionen ikke berører gyldigheden af andre mellem deltagerlandene indgåede konventioner om voldgift. Med udtrykkelig henvisning til denne bestemmelse er der den 17. december 1962 under Europarådet indgået en konvention, hvorefter Genévekonventionens art. IV, §§ 2-7, ikke skal gælde mellem de stater, der har tiltrådt konventionen af 17. december 1962 (se bilag 6). Den nærmere begrundelse herfor er ønsket om ikke at bringe den i tillægget til Genévekonventionen omhandlede »særlige komité« i anvendelse i forhold mellem Europarådslandene. Denne særlige komité består af en repræsentant for lande, hvor der findes nationale komiteer af Det internationale Handelskammer (»vestlandene«), og en repræsentant for lande, hvor sådanne nationale komiteer ikke findes (»østlandene«), samt en formand, der for en 2-års periode udpeges af henholdsvis vest- og østlandene. Den særlige Komité er særlig tænkt anvendt til løsning af spørgsmål mellem vest- og østlande. Den under Europarådet indgåede særlige aftale (»arrangement«) bestemmer derfor, at de i Genévekonventionens art. IV, § 1, nævnte spørgsmål i givet fald skal indbringes for vedkommende judicielle myndighed i stedet for Den særlige Komité.

Verdensbankkonventionen af 18. marts 1965.

Verdensbanken (The international Bank for Reconstruction and Development) har den 18. marts 1965 vedtaget en konvention om bilæggelse af tvistigheder i investeringsspørgsmål imellem stater og statsborgere i andre lande. Konventionen, der den 12. oktober 1965 er underskrevet, men ikke ratificeret af Danmark, er åben for underskrivelse af alle lande, der er medlemmer af banken. Konventionens formål er, som det fremgår af titlen, at tilvejebringe et internationalt organ til bilæggelse af tvistigheder i investeringsspørgsmål mellem en stat på den ene side og på den anden side en privat investor, som er hjemmehørende i et andet medlemsland. Gennem nydannelsen, at en privat person får mulighed for at indstævne en stat for en voldgiftsret, forventer man at fremme interessen for privates investering i de såkaldte »U-lande«.

Konventionen indeholder såvel bestemmelser om forligsmægling som om voldgift, der skal finde sted ved dertil – i tilknytning til bankens hovedsæde — oprettede organer (»Centret«). Af specielle regler kan nævnes, at konventionen indeholder bestemmelser om voldgiftskendelsens fortolkning og revision samt om tilsidesættelse, som kun kan finde sted ved en i henhold til konventionen nedsat voldgiftsret og ikke ved domstolene. Endvidere indeholder konventionen bestemmelser om anerkendelse af voldgiftskendelser, og om at kendelserne skal fuldbyrdes efter de for domme i eksekutionslandet gældende regler.

Konventionen lider efter udvalgets opfattelse af nogle iøjnefaldende mangler. Der er således ifølge art. 26 mulighed for, at en stat som betingelse for at medvirke til voldgift i voldgiftsaftalen kan forlange indsat en bestemmelse om, at tvisten først skal søges bilagt gennem enhver administrativ og judiciel mulighed før spørgsmålet overgives til voldgift. Dette vil i praksis kunne bevirke, at der går en årrække, før vold-

giftssag i henhold til konventionen kan iværksættes, hvorfor den private investor bør være opmærksom på, at et sådant forbehold ikke er taget i det enkelte tilfælde, da det i høj grad ville kunne besværliggøre hans muligheder for at komme til sin ret.

Det forekommer endvidere uheldigt, at der ikke i konventionen er bestemmelser om subrogation, hvilket medfører usikkerhed om retstilstanden i tilfælde, hvor en investor har forsikret sin investering i et investeringsgarantiinstitut, og forsikreren efter at have skadesløsholdt investor ønsker at indtræde i dennes stilling, og der herefter opstår en konflikt mellem værtsstaten og investor. Verdensbankens juridiske afdeling har om dette spørgsmål udtalt, at konventionen næppe er til hinder for, at en forsikrer med *privatretlig* status indtræder — eller at indtrædelse sker af en anden *privat* eller et andet *privat* selskab ifølge overdragelse — men at det i henhold til konventionen vil være udelukket, at en *stat*, som måtte have ydet et privat selskab garanti, og som derfor i medfør af materielle Subrogationsregler måtte være indtrådt i investors rettigheder og forpligtelser, vil kunne optræde i processuelle handlinger for Centret. Banken har endvidere som sin opfattelse på udvalgets forespørgsel udtalt, at såfremt et investeringsgarantiinstitut i investors hjemland organiseres som et *privat* aktieselskab, vil dette, uanset at aktiekapitalen i det hele ejes af den pågældende stat, kunne optræde for Centret.

Det bemærkes, at konventionen ikke indeholder nogen bestemmelse om, at en voldgiftskendelse, der strider mod ufravigelige retsgrundsatninger, ikke kan tvangsfuldbyrdes. Dette må ses i sammenhæng med, at tvangsfuldbyrdelse efter konventionen jo vil kunne ske hos suveræne stater, som i kraft af et sådant forbehold ville kunne unddrage sig tvangsfuldbyrdelse ved i sin lovgivning at bestemme, at eksekutionen var i strid med »ordre public«.

Konventionen er optaget som bilag 8.

VI.

Det af Europarådets ekspertkomité udarbejdede forslag til en ensartet lov om voldgift.

I Europarådet er der af en dertil nedsat ekspertkomité udarbejdet en konvention til gennemførelse af en ensartet lov om voldgift, idet der i det til konventionen knyttede tillæg I er optaget et forslag til en fælles europæisk lov om voldgift.

Denne konvention vedrører ikke som New York-konventionen af 1958 og Genèvekonventionen af 1961 voldgift i internationale forhold, men alene de enkelte landes interne forhold, idet den går ud på at forpligte de enkelte lande til - også for deres egne nationale voldgiftssager - at gennemføre det i tillæg I optagne udkast som lov. Baggrunden herfor er, at man med det stigende samkvem mellem landene har fundet, at det kunne være af betydning, at lovgivninger - i det mindste på et område som voldgift - er så ensartede som overhovedet muligt.

Konventionen vil blive åbnet for underskrift i januar 1966. Konventionen med tilhørende lovudkast er med visse mindre ændringer, der er foretaget under udkastets behandling i Europarådets udvalg for juridisk samarbejde (C.C.J.) optaget som bilag 7.

I det følgende skal hovedpunkterne i denne lov kort omtales, idet indledningsvis bemærkes, at det er så som så med »ensartetheden«, da man under de stedfundne forhandlinger om udarbejdelsen for at nå et resultat har måttet åbne adgang til at indføre afvigende bestemmelser på adskillige punkter ved udnyttelse af en række »reservationer«, der er optaget i tillæg II.

I art. 1 angives lovens område til tvister - aktuelle eller fremtidige - hvorom parterne kan indgå forlig. Efter konventionen er der dog adgang til at holde specielle sagsområder uden for loven, ligesom denne kan begrænses til kun at angå hvad vedkommende land opfatter som handelssager.

Art. 2 opstiller visse formkrav med hensyn til skriftlighed, som voldgiftsaftalen skal opfylde, men det er dog muligt på grundlag af en reservation i tillæg II, punkt a, helt at undlade at opstille formkrav.

Art. 3. Medens spørgsmål om voldgiftsaftalens gyldighed i øvrigt er overladt til de enkelte lovgivninger, har man her knæsat princippet om parternes ligestilling med hensyn til valg af voldgiftsrettens medlemmer, idet en voldgiftsaftale indgået i strid hermed er ugyldig.

Art. 4 bestemmer, at domstolene efter påstand skal afvise en tvist, hvorom der er truffet aftale om behandling ved voldgift, dog naturligvis med det forbehold, at domstolen ikke finder voldgiftsaftalen ugyldig eller bortfaldet.

Ifølge art. 5 skal antallet af voldgiftsmænd altid være ulige, og hvis andet ikke er aftalt, skal der være tre voldgiftsmænd. Reglen om, at voldgiftsretten skal bestå af et ulige antal medlemmer, er for så vidt ufravigelig, som der i tilfælde, hvor parterne har aftalt et lige antal, skal udpeges endnu en voldgiftsmand. På den anden side er en aftale, der foreskriver et lige antal voldgiftsmænd ikke ugyldig. Man har her ved belært af erfaringerne i en række lande ment at sikre en hurtigere afgørelse. Da adskillige lande ikke har kunnet være enige heri, - her i landet kendes voldgiftsretter bestående af to voldgiftsmænd f.eks. inden for trælastbranchen, hvor man kun har gode erfaringer med dette system — er der ved en reservation i tillæg II, punkt c, åbnet adgang til at fravige bestemmelsen derhen, at en yderligere voldgiftsmand kun skal tilkaldes, hvis de allerede udpegede ikke kan nå til en afgørelse i sagen.

Art. 6-10 omhandler spørgsmål om udpegelse af voldgiftsrettens medlemmer. Der er fuld partsautonomi på dette område (se dog ovenfor om art. 3). Viser det sig af en eller an-

den grund umuligt at få udpeget en voldgiftsmand, kan vedkommende part begære voldgiftsmanden udpeget af de almindelige domstole.

Art. 12-14 omhandler spørgsmål om voldgiftsmænds inhabilitet. Inhabilitetsgrundene er de samme som de for dommere i de enkelte lande gældende. Indsigelse skal fremsættes snarest muligt under selve voldgiftssagen og kan ikke påberåbes som grund for tilsidesættelse af voldgiftskendelsen efter sagens afslutning - heller ikke selv om man først da bliver bekendt med habilitetsgrunden. Denne sidste bestemmelse kan dog fraviges ifølge en i tillæg II, punkt f, optaget reservation. Hvis voldgiftsmanden ikke selv finder indsigelsen berettiget, kan spørgsmålet af vedkommende part inden en kortere frist indbringes for de almindelige domstole.

I art. 15-19 omhandles selve voldgiftsproceduren. Det er efter art. 15 principielt parterne, der bestemmer, hvilken fremgangsmåde voldgiftsretten skal følge ved sagens behandling. Men hvis parterne ikke har truffet sådan aftale, forinden voldgiftsmændene har påtaget sig hvervet som medlemmer af voldgiftsretten, påhviler det dog denne at træffe de fornødne bestemmelser i så henseende, og efter dette tidspunkt har parterne ingen adgang til at gribe ind på dette område. Man har herved villet sikre voldgiftsmændene en uafhængig stilling i forhold til parterne. Ifølge art. 18 afgør voldgiftsretten selv spørgsmål om sin egen kompetence og om gyldigheden af voldgiftsaftalen eller af den kontrakt, hvori voldgiftsaftalen indgår. Såfremt voldgiftsretten afgør spørgsmålet derhen, at den er kompetent til at behandle tvisten, kan dens afgørelse herom ikke umiddelbart indbringes for domstolene, men først sammen med spørgsmålet om, hvorvidt voldgiftsrettens afgørelse i selve sagen kan tilsidesættes, fordi kompetencen er overskredet.

I art. 20-24 behandles spørgsmål om kendelsens afsigelse, og om hvad kendelsen skal indeholde.

Voldgiftsretten skal — medmindre andet er aftalt - lægge gældende materiel ret til grund ved sagens afgørelse. Der er dog åbnet mulighed for at ændre art. 21 derhen, at aftale om, at sagen kan afgøres efter billighed, først kan træffes, efter at tvisten er opstået. Alle voldgiftsmænd skal tage del i sagens afgørelse, og afgørelse træffes i mangel af enighed ved (simpel) stemmeflerhed, medmindre der er aftalt kvalificeret majoritet. Efter art. 22, § 4, skal

voldgiftskendelsen underskrives af samtlige voldgiftsrettens medlemmer. Det er dog efter omstændighederne tilstrækkeligt, at kendelsen er underskrevet af et flertal af voldgiftsrettens medlemmer, såfremt det samtidig præciseres, at en eller flere af voldgiftsmændene har været forhindret i eller uvillig til at underskrive (men de skal dog selvfølgelig have deltaget i afgørelsen). Tilsidesættelse af kravet i art. 22, § 4, bevirker, at kendelsen bliver »omstødelig« efter art. 25, § 2, h. Ifølge art. 22, § 6, skal kendelsen begrundes, og denne bestemmelse kan ikke fraviges ved parternes aftale, ligesom bestemmelsens tilsidesættelse bevirker, at kendelsen bliver omstødelig efter art. 25, § 2 i. Det er dog ikke en bestemmelse, der har været enighed om i komiteen, og den kan da også fraviges med hjemmel i tillæg II, punkt i. Art. 24 indeholder en bestemmelse om voldgiftskendelsers retskraft (»res judicata«). En sådan bestemmelse ville virke fremmedartet i dansk lovgivning, og man vil i givet fald da heller ikke være forpligtet til at medtage den, jfr. tillæg II, punkt k.

I art. 25—28 behandles betingelserne for og fremgangsmåden ved tilsidesættelse (ophævelse) af en voldgiftskendelse. En voldgiftskendelse kan kun indbringes for domstolene med påstand om ophævelse, men ikke til »revision« i tilfælde, hvor en part finder afgørelsen forkert. Der er derimod intet til hinder for, at parterne kan aftale, at voldgiftsrettens afgørelse kan indbringes for en anden (»højere«) voldgiftsret, eller f.eks. vedtage voldgift ved en institution, efter hvis regler der er mulighed for en sådan appel.

I art. 25, § 2, punkterne a—j, opregnes en række ugyldighedsgrunde, hvoraf a (at kendelsen strider mod ordre public) og b (at tvisten ikke kunne underkastes voldgift) skal påses ex officio af myndighederne både i tilfælde af tilsidesættelsessag (art. 28, § 4) og ved eksekution (art. 29, § 2), hvorimod grundene c-j skal påberåbes inden 3 måneder efter, at vedkommende part er underrettet om afgørelsen, forudsat at kendelsen er endelig, d.v.s. ikke kan indbringes for en anden voldgiftsret. For så vidt angår de i punkterne c, d og f nævnte grunde bemærkes, at disse ikke kan påberåbes, såfremt en part har været bekendt med grunden, medens voldgiftssagen stod på, og da undlod at gøre indsigelse herom (art. 25, § 4).

Til de i art. 25, § 2, opregnede ugyldighedsgrunde føjes yderligere tre i art. 25, § 3, nemlig a) kendelsen er opnået ved svig, b) kendelsen

er baseret på bevisligheder, der er erklæret falske ved dom eller erkendt at være falske, og c) hvis der efter kendelsens afsigelse fremkommer et bevis, som ville have haft afgørende indflydelse på afgørelsen, og som har været forsættigt undertrykt af den anden part (NB denne bestemmelse kan fraviges ifølge tillæg II, punkt 1. Disse tre ugyldighedsgrunde skiller sig ud fra de øvrige ved, at de ofte først kan konstateres på et senere tidspunkt. 3 måneders fristen for at påberåbe sig dem løber da også først fra den dag, grunden blev kendt (art. 28, § 3).

Når 5 år er forløbet, efter at parterne er underrettet om kendelsen, er enhver mulighed for at anlægge sag om kendelsens tilsidesættelse dog afskåret. Også efter udløbet af denne 5 års frist skal det imidlertid påses ex officio, om afgørelsen er stridende mod ordre public, og om tvisten kunne afgøres ved voldgift, ligesom en part, mod hvem der søges eksekution, også efter denne frists udløb kan påberåbe sig, at der ikke har foreligget nogen gyldig voldgiftsaftale, medmindre han har afskåret sig herfra ved passivitet under voldgiftssagen (art. 30, § 4).

Af de processuelle regler bør i øvrigt fremhæves, at en part, der vil påstå en voldgiftskendelse tilsidesat, ved sagsanlæg herom skal påberåbe sig samtlige mulige ugyldighedsgrunde, idet ugyldighedsgrunde, der ikke er fremsat under sagen, ikke senere kan gøres gældende under en

eventuel ny sag (art. 27, § 1). Undtagelse herfra gælder kun for så vidt angår de i art. 25, § 3, anførte grunde, og kun såfremt de først bliver kendt senere.

I art 29-30 behandles spørgsmålene om voldgiftskendelsens tvangsfuldbyrdelse.

Europarådets udkast til en ensartet lov prætenderer ikke at være nogen udtømmende lov. Adskillige af de omhandlede artikler kan suppleres på forskellig vis, forudsat at der ikke herved fremkommer nogen konflikt med lovudkastet. Hertil kommer, at forskellige problemer overhovedet ikke er behandlet i udkastet, men overladt til national lovgivning. Dette gælder f.eks. spørgsmål om en parts »evne« til at indgå voldgiftsaftaler, hvorvidt offentligretlige juridiske personer kan underkaste sig voldgift, om sagsomkostninger, herunder honorar til voldgiftsrettens medlemmer, og om foreløbig tvangsfuldbyrdelse af endnu ikke endelige voldgiftskendelser. Endvidere er det også overladt til national lovgivning at afgøre, hvad virkningen af en voldgiftskendelses tilsidesættelse er (om voldgiftsaftalen fortsat består, og ny voldgift kan iværksættes, eller om tvisten i så fald skal afgøres af de almindelige domstole).

Som nærmere anført nedenfor side 31 er udvalget ikke stemt for at tiltræde Europaråds-komiteens forslag til en fælles-europæisk lov om voldgift ¹⁾

¹⁾ Ekspertkomiteen har, efter at arbejdet med udarbejdelsen af forslaget om en fælles-europæisk lov er afsluttet, fortsat sine møder med det formål at udarbejde en protokol om anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser, som er afsagt i et andet land, der har tiltrådt konventionen om den fælles-europæiske lov. Komiteens arbejde hermed er endnu ikke afsluttet.

VIL

Spørgsmålet, om der er behov for en særlig lovgivning om voldgift i Danmark.

At adgangen til at få retstvister prøvet ved domstolene bør stå åben for alle, er en selvfølge. På den anden side er det også en kendsgerning, at parterne i et retsforhold i mange tilfælde har en anerkendelsesværdig interesse i at kunne få deres mellemværende afgjort uden det offentlige mellemkomst. Imidlertid må retsordenen sætte visse grænser for aftalefriheden på dette område. At retten håndhæves, er ikke kun et spørgsmål mellem sagens parter, men et alment anliggende. Som man i retsplejeloven har bestemt, at forhåndsafkald på anke af en domstolsafgørelse ikke gyldigt kan gives - fordi man har villet hindre, at den svagere part i et retsforhold skulle blive nødt til ved forholdets indgåelse at fraskrive sig appel, hvilket kunne tænkes at medføre en virkelig indskrænkning i den adgang til domstolene, som bør stå åben for alle - således må retsordenen også for at tillade voldgift kræve visse garantier for saglige og upartiske afgørelser. Hovedopgaven er at afveje disse hensyn mod hinanden.

Spørgsmålet er da for det første, om den nuværende retstilstand her i landet frembyder tilstrækkelig støtte for de hensyn, der kan motivere, at parterne i et retsforhold bør kunne indgå aftale om voldgift. Som fordele, der knytter sig til voldgift frem for ordinær rettergang, opregnes i reglen følgende:

1. sagen kan gennemføres hurtigere - og derfor også billigere - fordi voldgift normalt er aftalt som en en-instans behandling, ligesom processen i det hele kan lægges enklere til rette,
2. sagen kan forventes behandlet under større diskretion, idet man undgår behandling »for åbne døre«, en interesse, der kan veje tungt både i udpræget private forhold og i forretningsanliggender,

3. parterne kan selv bestemme, hvem der skal afgøre deres tvist og derved lægge sagens afgørelse i hænderne på personer, der i særlig grad nyder deres tillid, eller som har en særlig indsigt på det mere eller mindre specielle område, tvisten vedrører,
4. der er på denne måde mulighed for at lade sagen afgøre efter »billighed«, således at tvistens afgørelse in concreto kan blive mere rimelig, end tilfældet muligt ville være, hvis afgørelsen ved domstolenes mellemkomst skulle afgøres efter gældende ret,
5. endelig bør fremhæves et forhold, som gør sig mere og mere gældende, nemlig at voldgift er særlig egnet i internationale retsforhold, hvor parterne kan have en velforståelig interesse i at lade en tvist afgøre ved en voldgiftsret, om hvis sammensætning og virkemåde de kan træffe nærmere aftale, i stedet for ved domstolene i et land, hvis lovgivning - det være sig materiel eller processuel ret — den ene eller måske begge parter ikke har kendskab til.

Heroverfor står et retsbeskyttelseshensyn, samfundets interesse i og pligt til at sørge for, at dets medlemmer er sikret visse garantier for saglige og upartisk retspleje.

Efter udvalgets opfattelse kan der dog ikke være nogen tvivl om, at de forannævnte hensyn, der taler for voldgift, er så tungtvejende, at der bør være adgang til at få private retstvister afgjort ved voldgift. Dette institut har gennem tiderne været anerkendt og i brug her i landet og i udlandet. Dets anvendelse forudsætter imidlertid, at der er betryggende garantier for saglige og upartiske afgørelser.

Det næste spørgsmål bliver derfor, om de gennem praksis udviklede regler må anses for tilstrækkelige, eller om der er behov for at gen-

nemføre en lovgivning om voldgift. Det er herved af betydning, dels om retspraksis på dette område har fremvist mangler, der kan og bør afhjælpes gennem lovgivningsforanstaltninger, dels om man ad lovgivningsvej kan indføre smidige regler, således at de oven for nævnte loyale interesser i at vælge voldgiftsbehandling bedre kan tilgodeses, og endelig om man ved sådanne regler kan bidrage til, at garantierne for saglighed og upartiskhed ved voldgiftens gennemførelse kan forøges.

Det er udvalgets opfattelse, at der ikke bør skrives til lovgivning alene for at kodificere regler, som allerede er klart fastslået i domspraksis. Dels har udviklingen her i landet vist, at voldgift meget vel kan trives og udvikles på sparsomt lovgrundlag, dels har man i udlandet erfaring for, at en udførlig lovgivning, der træffer detaljerede bestemmelser om alle tænkelige spørgsmål inden for dette felt, kan virke hæmmende for en tilfredsstillende udvikling, idet domstolene er bundet af en udtømmende lov, der måske viser sig ikke at være hensigtsmæssig på alle specielle områder, når nye problemstillinger, som ikke har været forudset ved lovens givelse, dukker op i det praktiske liv. Det har eksempelvis været fremført, at man i Finland, hvor man har en fyldig lovgivning om voldgift, ikke desto mindre har haft utallige retssager om voldgiftsspørgsmål, dels på grund af fortolkningsspørgsmål vedrørende selve loven, dels fordi loven indeholder for mange muligheder for ud fra rent formelle grunde at få en voldgiftskendelse tilsidesat ved domstolene. Det er også blevet fremhævet, at medens man i Danmark ubundet af lovbestemmelser har kunnet udvikle en tilfredsstillende retspraksis med hensyn til parternes ligestilling under sagen og til kravene om upartiskhed, har domstolene i Finland været utilbøjelig til at stille højere krav end dem, som de udtrykkelige lovbestemmelser tilsiger, hvorved der er opstået et »tomrum«, som ikke dækkes af loven og heller ikke udfyldes af domstolene.¹⁾

Spørgsmålet er da, om voldgiftsinstituttet fungerer tilfredsstillende her i landet, og om voldgiftssagerne efter den retspraksis, som har udviklet sig på grundlag af den korte og fyndige regel i Danske Lov 1-6-1, kan gennemføres med tilstrækkelig hurtighed, smidighed og effektivitet samtidig med, at parterne har en rime-

lig garanti for en redelig og upartisk sagsbehandling? Eller er der punkter, hvor en udbygning af lovgivningen kunne medføre større effektivitet eller større garantier for, at væsentlige retsplejegrundsætninger ikke tilsidesættes? Besvarelsen af disse spørgsmål må blive afgørende for, om man i Danmark bør introducere en mere eller mindre udtømmende lovgivning om voldgift, således som man har gjort det i Finland, Norge og Sverige, eventuelt ved at tiltræde Europaråds-konventionen, eller om man blot skal lovgive på enkelte områder, hvor der har vist sig et praktisk behov herfor.

A. Voldgiftsaftalen.

Man kan her først drøfte, om der er nogen trang til at give forskrifter om, at voldgiftsaftaler kun kan indgås med henblik på bilægelse af tvistigheder, som parterne har fri dispositionsret over, kan indgå forlig om, eller hvilket udtryk man nu måtte vælge. Sådanne bestemmelser findes i de fleste lovgivninger, jfr. foran afsnit III, A, om Finland, Norge og Sverige. Det er imidlertid i gældende dansk ret fast antaget, at på områder, hvor det offentlige har begrænset aftalefriheden - hvad enten dette skyldes hensyn til det offentlige, til tredjemands interesser, eller fordi man har villet beskytte parterne selv - må parternes adgang til at indbringe deres uoverensstemmelser for voldgift tåle en tilsvarende begrænsning.

Der er næppe trang til en regulering gennem lovgivning her. Sådanne spørgsmål synes aldrig at have givet anledning til vanskeligheder i praksis. Ved fortolkning af de enkelte lovbestemmelser kan man uden vanskelighed afgøre, om og i hvilken udstrækning tvistigheder kan henskydes til voldgift. At udtrykke dette i en generel bestemmelse i en lov om voldgift forekommer overflødigt.

Man kan dernæst rejse spørgsmålet, om det ved lov bør bestemmes, at voldgiftsaftaler kun kan indgås om et »vist« eller »bestemt« retsforhold, et spørgsmål der har særlig interesse ved de såkaldte »voldgiftsklausuler«. At der i voldgiftsaftalen til en vis grad må finde en individualisering sted af den eller de tvistigheder, som ønskes afgjort ved voldgift, er utvivlsomt. En aftale, hvorefter man generelt underkaster sig voldgift i al fremtid og derved afskærer sig fra at nyde godt af de garantier, som domstolene yder for en saglig og upartisk sagsbehandling, må anses for stridende mod »lov og ærbarhed« og er derfor ugyldig. Ligesom

¹⁾ Se forhandlingerne om »Enhetlig nordisk lagstiftning om skiljedom?« på det 21. nordiske juristmøde i Helsingfors 1957.

der inden for den materielle ret må være begrænsninger i aftalefriheden, som f.eks. med hensyn til »generalfuldmagter«, således må der også opstilles visse begrænsninger i adgangen til at aftale voldgift vedrørende forhold, som man på aftalens tidspunkt ikke kan overse. Der er imidlertid ingen grund til at nedfælde sådanne synspunkter i en almindelig lovbestemmelse, som kun vil være ret intetsigende og ikke bidrage til at skabe yderligere klarhed.

Endelig kan man rejse det spørgsmål, om der bør opstilles visse formkrav med hensyn til voldgiftsaftalen, således at det - som det er tilfældet i mange lande - er en gyldighedsbetingelse for voldgiftsaftalen, at denne er indgået skriftligt. Som nævnt ovenfor i afsnit III, A, gælder der herom vidt forskellige regler i de andre nordiske lande, spændende lige fra den svenske lov, der overhovedet ikke opstiller formkrav, til den finske lov, hvorefter skriftlighed er en absolut gyldighedsbetingelse, medens den norske lov indtager et mellemstandpunkt, hvorefter en voldgiftsaftale vel skal være skriftlig, men dog således at spørgsmålet om skriftlighed er uden betydning, hvis parterne har indladt sig i forhandlinger for voldgiftsretten.

Som begrundelse for at opstille et krav om skriftlighed kan anføres, at en voldgiftsaftale - hvorved der gives afkald på de garantier for saglighed og upartiskhed, som domstolene frembyder - er en aftale af så indgribende betydning, at det må kræves, at den foreligger skriftligt, således at der ikke kan være nogen tvivl om, hvad parterne har tilsigtet med deres aftale, jfr. ovenfor afsnit III, A, om motiverne til den norske bestemmelse. Dernæst kan skriftlighedskravet eventuelt begrundes med, at det må være en betingelse for at tillægge voldgiftskendelser umiddelbar eksigibilitet, at rekvirenten kan fremlægge en skriftlig voldgiftsaftale sammen med voldgiftskendelsen for de tvangsfuldbyrdende myndigheder.

Hertil er nu for det første at sige, at mundtlige voldgiftsaftaler formentlig kun forekommer uhyre sjældent. Med den tydelige tendens til at fortolke voldgiftsaftaler restriktivt, som retspraksis - med føje - fremviser, er det i parternes egen interesse, at der ikke kan forekomme tvivl om voldgiftsaftalens omfang og indhold, og allerede heri ligger en stærk tilskyndelse til at lade voldgiftsaftalen affatte skriftligt. Hertil kommer, at det ikke vil være uforeneligt med voldgiftskendelsers umiddelbare

eksigibilitet, at der ikke i loven er opstillet formkrav med hensyn til aftalen, når det gøres til en betingelse for umiddelbar eksekution, at forholdet findes »tilstrækkeligt klart«, idet fogen ellers må afvise begæringen. Erfaringerne fra Sverige tyder ikke på, at man har savnet bestemmelser om formkrav. Ved lovrevisionen i 1929 bemærkedes herom blot i motiverne (N.J.A. 1929 II p. 11.), at man ikke foreslog nogen ændring af den gældende bestemmelse (fra loven af 1887) om, at voldgiftsaftalen ikke bindes ved skriftlig form. På den anden side skal den finske lovs strenge regel have givet anledning til vanskeligheder og mange retssager. En bestemmelse som den norske eller Europarådsudkastets, hvorefter en voldgiftsaftale vel skal være skriftlig, men hvor det dog er en betingelse for at kunne påberåbe sig manglende skriftlighed som ophævelsesgrund for voldgiftskendelsen, at man har gjort indsigelsen gældende under selve voldgiftssagen, er formentlig en acceptabel og praktisk regel, men der har efter udvalgets opfattelse dog ikke vist sig at være en sådan trang til at lovfæste krav om voldgiftsaftalens form, at man har villet stille forslag herom. En sådan positiv bestemmelse kunne give anledning til tvivl om, hvad der nærmere kræves, og den måtte vel i hvert fald indeholde en tilføjelse om, at medvirken ved voldgiftssagen, herunder udveksling af processkrifter, måtte opfylde kravet.

B. Voldgiftsmændene.

1. Habilitet.

Der er almindeligvis i lovgivningerne bestemmelser om, at en voldgiftsmand skal være myndig og opfylde visse krav med hensyn til decorum og habilitet. Europarådets lovudkast indeholder en bestemmelse om, at der kan rejses indsigelse mod, at en person fungerer som voldgiftsmand, såfremt han ville være inhabil efter de for dommere gældende regler. Danske Lov taler om »Dannemænd«, det vil sige duelige mænd eller hædersmænd.

Der er næppe grund til at stille lige så store krav til voldgiftsmænds almindelige habilitet som til dommeres. En dommer beklæder en offentlig stilling, som stiller krav om kvalifikationer, der rækker ud over, hvad der er nødvendig til behandling af den enkelte sag. Da han skal kunne tage stilling til sager af vidt forskellig karakter, der indbringes for retten, og da folk er henvist til at få deres tvistigheder

afgjort ved domstolene, er det et helt nødvendigt krav, at der skal kunne fæstes lid til domstolernes kvalifikationer og upartiskhed.

Anderledes ved voldgift. Det drejer sig her om en enkelt sag eller om en særlig slags sager. Parterne er selv bestemmende over, hvem der skal afgøre deres mellemværende, og kravene til voldgiftsmændenes modenhed, kundskaber og andre kvalifikationer kan variere alt efter sagens beskaffenhed.

I praksis synes spørgsmålet om voldgiftsmænds »almindelige habilitet« ikke at have frembudt vanskeligheder. Der er ikke nogen særlig grund til at forlange, at man skal have opnået myndighedsalder for at kunne fungere som voldgiftsmand. Der opstilles heller ikke noget krav herom i dansk ret. Det er næppe sandsynligt, at man kunne finde på at vælge voldgiftsmænd under 18 års alderen, og særlig lovgivning om spørgsmålet er næppe nødvendig. Skulle der forekomme voldgiftsmænd under en vis »lavalder«, vil domstolene nok forstå at finde frem til en rimelig løsning (jfr. nedenfor).

Spørgsmål om voldgiftsmænds »specielle habilitet« er derimod af ulige større praktisk interesse. Kravet om, at voldgiftsrettens medlemmer skal være upartiske, medførte, at en voldgiftsmand, der er enevoldgiftsmand eller opmand, må være udelukket fra at fungere, såfremt han står i et særligt nært forhold til en af parterne eller eventuelt til sagen. Det samme gælder for voldgiftsmænd i institutionsvoldgiftsretter. Der foreligger ikke helt få retsafgørelser - særligt inden for foreningsvoldgiftens område — om sådanne spørgsmål, og praksis viser, at domstolene er ret tilbøjelige til at opheve en voldgiftskendelse, såfremt der kan rejses tvivl om upartiskheden, se f.eks. U 1949 101.H. (En læge var ekskluderet af lægeforeningen ved dennes overvoldgiftsret, der bestod af 5 af repræsentantskabet udpegede medlemmer; uanset at overvoldgiftsrettens afgørelse efter foreningens vedtægter ikke kunne indbringes for domstolene, fandtes han under hensyn til overvoldgiftsrettens sammensætning og til den erhvervsmæssige interesse i at være medlem af foreningen ikke afskåret fra at kræve eksklusionens berettigelse prøvet af domstolene).²⁾ Hvis en voldgiftsmand derimod er udnævnt af en af parterne f.eks. i det meget almindelige

tilfælde, at hver part udpeger en voldgiftsmand, må der tages særligt hensyn til tillidsforholdet mellem parten og den pågældende voldgiftsmand, der i realiteten til en vis grad må betragtes som partsrepræsentant, og det må derfor afhænge af sagens karakter, hvilke krav der må stilles til voldgiftsmandens specielle habilitet.

Selv om domstolene har været i stand til at udforme tilfredsstillende retningslinier uden at have nogen lovregel at støtte sig til, kan det dog være hensigtsmæssigt udtrykkeligt at bestemme, at princippet i den p. 6 nævnte bestemmelse i forsikringsaftalelovens § 32 gælder for voldgift i almindelighed. Efter en sådan regel ville også tilfælde, hvor en voldgiftsmand viser sig at være sindssyg eller evnesvag, eller hvor han har haft en urimelig lav alder, kunne angribes (jfr. ovenfor).

Spørgsmålet om, hvornår indsigelser mod en voldgiftsmands habilitet bør kunne indbringes for retten, navnlig om det bør kunne ske allerede under voldgiftssagens forløb, eller først efter at afgørelsen i voldgiftssagen er truffet, således at kendelsen kan indbringes for retten med påstand om ophævelse på grund af inhabiliteten, er af stor praktisk betydning, og der bør derfor være klare bestemmelser herom. Spørgsmålet er løst forskelligt i de forskellige lovgivninger. Efter udvalgets opfattelse vil det være mest betryggende og tidsbesparende at foreskrive, at sådan indsigelse kan fremsættes for domstolene under voldgiftssagen, og at den skal fremsættes, så snart vedkommende part er blevet bekendt med dens eksistens. En part, der nærer tvivl om en voldgiftsmands habilitet, bør på den ene side ikke være tvunget til at lade voldgiftssagen gå til ende for voldgiftsretten, før dennes uvildighed er fastslået, og han bør på den anden side heller ikke have mulighed for at spekulere i sagens udfald ved, at det tillades ham frit at vælge, om han vil vente med at rejse indsigelsen, indtil det har vist sig, om kendelsen går ham imod. Ved den af udvalget foreslåede regel varetages begge disse hensyn. Bliver parten derimod først bekendt med inhabiliteten efter, at voldgiftsrettens kendelse er truffet, bør der dog også være adgang til at gøre indsigelsen gældende, og dette må i så fald ske ved retssag om voldgiftskendelsens ophævelse.

2. Voldgiftsrettens sammensætning.

Parterne bør naturligvis have den mest udstrakte frihed til selv at træffe aftale om, hvor-

²⁾ Jfr. tillige U.1953.335.V.L. og U 1946 952 V L men cfr. U.1957.917.V.L. og U.1951.863.0.L., hvor voldgiftskendelsen ikke blev tilsidesat.

ledes voldgiftsmændene skal udpeges, og hvor mange voldgiftsmænd voldgiftsretten skal sammensættes af. Hvis parterne derimod intet har aftalt, og de heller ikke senere kan nå til enighed herom, bør der i lovgivningen findes deklaratoriske regler at falde tilbage på. Efter gældende dansk ret har en part i en voldgiftsaftale en meget svag stilling, hvis den anden part ikke ønsker at træffe de foranstaltninger, der efter aftalen påhviler ham. Klageren kan vel få dom for, at modparten er pligtig at opfylde sin aftale, herunder udpege sin voldgiftsmand, og hvis modparten heller ikke herefter opfylder sin pligt, kan han formentlig anmode om fogedens bistand i medfør af retsplejelovens § 496, jfr. Drachmann Bentzon i kommentaren til forsikringsaftaleloven (2. udgave 1952) p. 196, note 1. Dette er i hvert fald ikke nogen praktisk fremgangsmåde, og den er under alle omstændigheder lidet egnet til at fremme et af voldgiftens fornemste formål, nemlig at få sagen afviklet hurtigt. Derfor bør en eventuel dansk lov efter udvalgets opfattelse indeholde en deklaratorisk bestemmelse om voldgiftsmændenes antal, og om hvorledes de udpeges. Den i Finland, Norge og Sverige gældende regel om, at antallet af voldgiftsmænd i mangel af aftale herom skal være tre, samt at valgene i tilfælde af, at en af parterne undlader at udnævne sin voldgiftsmand, eller at de af parterne valgte voldgiftsmænd undlader eller ikke kan enes om valget af en tredje, på begæring skal foretages af domstolene, forekommer særdeles hensigtsmæssig.

Det bemærkes i denne forbindelse, at der intet er til hinder for, at parterne kan aftale, at der skal være et lige antal, f.eks. to voldgiftsmænd, og at udvalget ikke er tilhænger af den i Europarådets forslag indsatte bestemmelse om, at der altid skal være et ulige antal. Det er således oplyst, at det inden for trælastbranchen er almindeligt, at sagen starter med en af hver part udpeget voldgiftsmand, og at der kun tilkaldes en opmand, hvis disse ikke kan blive enige, en ordning som efter det oplyste har virket fuldt tilfredsstillende. For at tillade en ordning med f.eks. to voldgiftsmænd taler dels, at den kan bidrage til opnåelse af en velbegrunnet mellemløsning derved, at det for to voldgiftsmænd må stå som en vis pligt at nå til enighed, dels at den kan være økonomisk, idet man »sparer« en voldgiftsmand, ligesom man ikke bør afskære parterne fra at bestemme, at sagen skal afgøres af to voldgiftsmænd, selv om

dette indebærer en risiko for, at det ikke vil være muligt at nå til en afgørelse i sagen.

3. Voldgiftsmændenes vederlag.

Med hensyn til voldgiftsmændenes salær bør dette efter udvalgets opfattelse kunne fastsættes af voldgiftsmændene selv - eventuelt i voldgiftskendelsen — medmindre der er truffet anden aftale eller andet følger af en institutions voldgiftsreglement. Medens voldgiftskendelsen som sådan ikke kan indbringes for domstolene til »revision«, bør dette ikke gælde voldgiftsmændenes fastsættelse af deres eget salær, der jo ikke er en afgørelse af den egentlige tvist, og i hvis fastsættelse voldgiftsmændene selv har interesse. Det findes derfor påkrævet med en »revisionsinstans«, og der foreslås derfor i udvalgets lovudkast optaget en bestemmelse om, at voldgiftsmændenes fastsættelse af eget salær kan indbringes for domstolene til prøvelse.

C. Voldgiftssagens behandling.

Medens det om procesførelse ved de almindelige domstole gælder, at de fleste procesregler ikke er undergivet parternes frie rådighed, er det samme ikke uden videre tilfældet for så vidt angår en sags behandling ved en voldgiftsret. Parterne har selv aftalt, at de ønsker denne særlige form for sagsbehandling, de er selv herre over, hvem der som voldgiftsmænd skal træffe afgørelse i sagen, og det er da også ganske naturligt, at parterne har vid adgang til at bestemme, hvilke regler voldgiftsmændene skal følge ved sagens behandling. Det er på den anden side også utvivlsomt, at der er grænser for parternes dispositionsfrihed på dette område, idet visse fundamentale processuelle grundsætninger, der er opstillet til betryggelse for parterne selv, altid skal respekteres, jfr. ovenfor p. 6 om bestemmelsen i forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3. Udvalget har ikke fundet anledning til at foreslå en bestemmelse f.eks. ad modum den norske lovs § 459, hvorefter voldgiftsretten, såfremt voldgiftsaftalen indeholder regler om fremgangsmåden, skal følge disse, medmindre dette ikke kan lade sig gøre af retslige eller faktiske grunde, jfr. ovenfor p. 9, idet en sådan bestemmelse næppe ville være særlig vejledende. Er der imidlertid under behandlingen af en voldgiftssag sket tilsidesættelse af sådanne processuelle regler, som er nødvendige for at sikre parternes retsbeskyttelse under sagen, bør der - som det i praksis er anerkendt - være mulig-

hed for at kunne få voldgiftsrettens afgørelse tilsidesat, jfr. herom nedenfor under afsnit F.

Der kan blive spørgsmål herom, hvis f.eks. en part ikke har haft lejlighed til at fremstille sin sag for voldgiftsretten eller til at gøre sig bekendt med eller udtale sig om, hvad der er fremført fra modpartens side. Herved bør dog bemærkes, at det i visse brancher er kutyme, at voldgiftsmændene i kvalitetstvister besigtiger varerne uden at tilkalde parterne, en ordning der næppe kan kritiseres.

Vedrørende forhandlingerne for voldgiftsretten ligger det i sagens natur, at parterne, medmindre andet er aftalt eller følger af branchens kutymen, skal have adgang til at give møde eller dog til at fremstille deres sag for voldgiftsretten (U.1955.246.H. - U.1943.500. H.). Møder en part ikke efter tilsigelse, er det ikke hermed givet, at der bør forholdes som under en almindelig retssag (frifindelse eller udeblivelsesdom). Selv om voldgiftsretten vel kan lægge klagerens påstand til grund ved sagens afgørelse i tilfælde af indklagedes udeblivelse (U 1920 307 V L), antages det dog almindeligvis, at en voldgiftsret står friere end en domstol, idet voldgiftsretten i tilfælde af indklagedes udeblivelse kan undersøge sagen og træffe afgørelse på grundlag af det herved tilvejebragte materiale, jfr. Højle p. 135. Efter Europarådsudkastets § 17 kan voldgiftsmændene i et sådant tilfælde tage sagen op til behandling alene på grundlag af det af klageren fremførte, men f.eks. i norsk ret er der ligefrem pålagt voldgiftsmændene en pligt til at foranledige sagen oplyst.³⁾ Det er udvalgets opfattelse, at den her i landet anerkendte adgang til for voldgiftsmændene i hvert enkelt tilfælde at skønne over, hvorledes der bør forholdes i tilfælde af en parts udeblivelse, er tilfredsstillende, og at lovregler ikke er påkrævet.

I almindelighed foregår bevisførelsen for voldgiftsretten, men forklaringer, der afgives for en voldgiftsret, hvad enten der er tale om parts- eller vidneforklaring, afgives ikke under samme ansvar som ved de almindelige domstole. Det kan heller ikke pålægges vidner at give møde for en voldgiftsret. På den anden side må der naturligvis være mulighed for at få foretaget den for sagens oplysning nødvendige vidneførelse, idet man ellers kan være afskåret fra at gennemføre voldgiftssag eller nødsaget til at træffe afgørelse på et utilstrækkeligt grund-

lag. Det antages da også i praksis, at vidneførelse til brug for en voldgiftssag kan finde sted ved domstolene under forudsætning af, at den nødvendige retlige interesse er til stede, jfr. således udtalelserne i de i U 1914.658.H. og U 1959.955.S.&H. refererede domme. Udvalget har fundet det af betydning, at dette spørgsmål lægges i faste rammer, og foreslår indført en bestemmelse om, at domstolene medvirker til optagelse af bevis, hvis der fremsættes begæring herom af en voldgiftsret, og således at reglerne i retsplejelovens kapitel 18 (vidner), kapitel 19 (syn og skøn) og 28 (om parternes og tredjemands forpligtelse til at fremlægge synbare bevismidler) finder anvendelse. Den valgte formulering indebærer, at den domstol, for hvilken bevisførelsen skal foregå, kan nægte bevisførelsen, hvis den omstændighed, som ønskes bevist, skønnes at være uden betydning for sagen.

Det har været en følelig mangel i dansk ret, at man ikke har haft en bestemmelse om, at en voldgiftsret, medmindre parterne har truffet aftale om det modsatte, selv kan påkende spørgsmål om, hvorvidt den er kompetent til at behandle den indbragte tvist. En sådan bestemmelse er egnet til at modvirke, at en påbegyndt voldgiftssag trækkes i langdrag ved, at en modvillig modpart tvinger den anden part til først at få dette spørgsmål afgjort ved de almindelige domstole, eventuelt i flere instanser. På den anden side er det uforeneligt med fundamentale retsbeskyttelseshensyn, at kompetencespørgsmålet overlades endeligt til voldgiftsrettens afgørelse, således at domstolene helt afskæres fra at tage stilling dertil. Det ovennævnte hensyn til at modvirke forhaling af voldgiftssagen kan derfor kun motivere, at domstolene afskæres fra at tage kompetencespørgsmål under påkendelse, når voldgiftssag er rejst, men endnu ikke afsluttet. Udvalget foreslår derfor en lovbestemmelse, hvori det bestemmes, at indsigelse mod voldgiftsrettens kompetence - når voldgiftssag er rejst - skal fremsættes snarest muligt under sagens behandling, at indsigelsen ikke kan indbringes for domstolene, forinden voldgiftsretten selv har taget stilling til spørgsmålet, og at domstolene - når voldgiftsretten anser sig for kompetent - skal afvente afgørelsen af voldgiftssagen. Det følger heraf, at spørgsmålet efter sagens afslutning kan indbringes for domstolene til påkendelse under et søgsmål om annullation af voldgiftsrettens kendelse, og at kompetencespørgsmålet desuden kan tages under påkendelse af domstolene, så

³⁾ Lindboe p. 96.

længe voldgiftssag ikke er rejst, eller når voldgiftsretten er kommet til det resultat, at tvisten ligger uden for dens kompetence, jfr. herved også bestemmelsen i Genèvekonventionens art. V og Europarådsudkastets art. 18.

For det tilfælde, at der under en voldgiftssag rejses indsigelse mod en voldgiftsmands habilitet, henvises til bemærkningerne side 26.

Udvalget har ikke fundet det nødvendigt at lovfæste den her i landet rådende opfattelse, at voldgiftsmændene, medmindre andet er aftalt, er beføjede til at anlægge »billighedsbetragtninger« ved sagens afgørelse, jfr. højesteretsdommen i U 1956-436 der formentlig støtter denne opfattelse.

D. Voldgiftskendelsen.

En voldgiftskendelse bør udfærdiges skriftligt og underskrives af voldgiftsmændene.

Det følger af den af udvalget foreslåede bestemmelse om voldgiftskendelsers tvangsfuldbyrdelse, se herom nedenfor, at kendelsen må være skriftlig, hvis den skal eksekveres af fogeden, men i øvrigt har udvalget ikke fundet det nødvendigt at lovfæste kravet om skriftlighed, og det er således ikke nogen gyldighedsbetingelse, at kendelsen foreligger skriftligt.

Voldgiftskendelsen bør helst underskrives af samtlige voldgiftsmænd, men det vil dog sikkert være at gå for vidt at gøre dette til en gyldighedsbetingelse, jfr. den norske lov. Det må i almindelighed anses for fuldt tilstrækkeligt, at kendelsen er underskrevet af et flertal, når disse samtidig bevidner, at samtlige voldgiftsmænd har deltaget i afgørelsen (jfr. således den finske og svenske lov samt Europarådsudkastet), og denne regel, der også har været antaget i dansk teori, jfr. Hjele p. 143, synes det heller ikke nødvendigt at lovfæste.⁴⁾

En regel om, at voldgiftskendelsen skal deponeres hos en offentlig myndighed, er næppe af større interesse. En sådan bestemmelse har man i den finske og norske lov, men der er ingen retsvirkninger knyttet til deponeringen,

og det er uvist, i hvilken udstrækning bestemmelsen efterkommes. For så vidt angår institutionsvoldgift »deponeres« kendelsen gerne ved vedkommende institution.

Med støtte i en afgørelse refereret i U.19H. I69. anfører Hjele p. 143, at voldgiftskendelsen ikke behøver at være begrundet, medmindre parterne har gjort motivering til en gyldighedsbetingelse for afgørelsen. Adskillige lovgivninger indeholder ikke regler om dette spørgsmål, som i øvrigt er løst forskelligt i de forskellige lande. Udvalget har ikke fundet det påkrævet at indføre en regel om, at voldgiftskendelser skal begrundes. Parterne bør fortsat selv kunne bestemme, om de ønsker kendelsen begrundet, og såfremt de intet har aftalt, bør voldgiftsmændene være frit stillet.

E. Tvangsfuldbyrdelse.

Efter gældende ret kan en voldgiftskendelse ikke umiddelbart fuldbyrdes, men det er for at opnå eksigibilitet nødvendigt at søge egentlig dom. Ved domstolenes behandling af denne sag vil voldgiftsrettens afgørelse blive lagt til grund, idet domstolene ikke kan efterprøve voldgiftskendelsens materielle rigtighed, jfr. Danske Lov 1—6-1. Ikke desto mindre kan der dog være tale om en tidsrøvende procedure, som kan strække sig over to instanser, og som af den tabende part kan misbruges til på urimelig måde at trække tiden ud for opfyldelsen af kendelsen. Det vil derfor være af betydning at søge frem til en løsning, hvorefter der er mulighed for hurtig tvangsfuldbyrdelse, når endelig afgørelse er truffet af voldgiftsretten. Det bør dog være en forudsætning, at der gives den tabende part rimelig sikkerhed for, at en voldgiftskendelse, som kan tilsidesættes på grund af formelle fejl, eller som er stridende mod ufravigelige retsgrundsætninger, ikke eksekveres.

En voldgiftskendelse bør på dette punkt ikke uden videre have samme virkning som en domstolsafgørelse, som det er ubetænkeligt at give en let adgang til at tvangsfuldbyrde, fordi afgørelsen er truffet af en dommer under de sædvanlige af voldgiftsrettens præsident eller en anden dertil bemyndiget person underskrevet udskrift af kendelsen uden angivelse af voldgiftsmændenes navne. Det er tvivlsomt, om disse ordninger — der er velmotiverede i tilfælde, hvor en branche kun tæller få sagskyndige medlemmer — er forenelige med Europarådsudkastet, hvorefter formanden ifølge art. 23 skal tilstille parterne en kopi af kendelsen underskrevet i overensstemmelse med art. 22, § 4.

⁴⁾ Institutionsvoldgift foregår her i landet undertiden »anonymt« d.v.s. at parterne ikke kender navnene på voldgiftsmændene, som udpeges af den pågældende institution. Denne fremgangsmåde kan modificeres på den måde, at parterne får tilstillet en liste med navnene på de mulige voldgiftsmænd, hvoraf de har mulighed for at udskyde et vist antal, forinden voldgiftsmændene udpeges blandt de øvrige på listen anførte. Voldgiftskendelsen deponeres i sådanne tilfælde hos vedkommende institution, som tilstiller par-

vanlige judicielle garantier. Det er da også kun få lovgivninger, der går så langt som til at bestemme, at voldgiftskendelser skal kunne tvangsfuldbyrdes efter samme regler som domme. Det almindelige er, at voldgiftskendelsen efter en summarisk undersøgelse skal godkendes af en offentlig myndighed, ikke sjældent en judicial myndighed, før tvangsfuldbyrdelse kan ske.

Således som reglerne om tvangsfuldbyrdelse er udformet her i landet, hvor det er fogeden, d.v.s. dommeren, der foretager eksekutionen eller fører kontrol med dennes foretagelse, skulle det være muligt at udforme regler om voldgiftskendelsens tvangsfuldbyrdelse, som på en gang fremmer hurtigheden og samtidig afgiver rimelige garantier for, at den tabende part ikke afskæres fra at få påkendt indsigelser mod tvangsfuldbyrdelse af kendelser, som muligvis kan tilsidesættes. Udvalget foreslår, at voldgiftskendelser gøres »umiddelbart eksigible«, men således at fogeden ligesom ved eksekution af udenretlige forlig, jfr. retsplejelovens § 484, skal påkende alle indsigelser mod kendelsens gyldighed, og således at han, hvis han ikke mener at kunne forkaste indsigelsen på det foreliggende grundlag, kan henvise rekvirenten til almindelig rettergang. Herved opnås, at den »hurtighed«, der er indvundet ved at vælge voldgiftsbehandling frem for almindelig rettergang, ikke sættes til på eksekutionsstadiet. Da indsigelser mod kendelsens materielle rigtighed normalt uden videre kan afgøres af fogeden, og da mange indsigelser vedrørende kendelsens gyldighed formentlig vil være temerære og derfor også velegnede til at påkendes af fogeden, vil på denne måde de fleste voldgiftskendelser, uden at man derved tilsidesætter rimelige hensyn til rekviritus, kunne eksekveres, så snart den almindelige fuldbyrdelsesfrist i retsplejelovens § 487, som foreslås udvidet til også at gælde ved eksekution af voldgiftskendelser, er udløbet.

F. Voldgiftsafgørelsesers ugyldighed.

Som nævnt ovenfor i afsnit IV, F, kan en voldgiftskendelse ophæves ved domstolene, hvis der ikke foreligger nogen gyldig voldgiftsaftale, hvis voldgiftsretten har overskredet sin kompetence, hvis der under sagens behandling for voldgiftsretten er sket tilsidesættelse af fundamentale retsplejegrundsætninger, eller hvis voldgiftsrettens sammensætning ikke har frembudt tilstrækkelige garantier for en upartisk afgørelse.

Omend det herefter ikke kan siges at være strengt påkrævet at lovgive om domstolenes adgang til at tilsidesætte voldgiftskendelser, kan det dog efter udvalgets skøn være hensigtsmæssigt i forbindelse med de øvrige foreslåede lovbestemmelser, som alle vedrører domstolenes bistand til eller kontrol med gennemførelse af voldgift, at foreslå en bestemmelse om voldgiftskendelsers ophævelse.

Udvalgets konklusioner.

Gennemgangen af de forskellige voldgiftsretlige problemer har ført udvalget til den opfattelse, at der ikke er trang til at gennemføre en detaljeret lovgivning om voldgift her i landet.

Udvalget har herved lagt vægt på, at det gennem århundreder ikke blot har været muligt at bilægge resttvister ved voldgift uden detaillerede lovregler herom, men at det netop på grund af den manglende lovgivning har været muligt på basis af bestemmelsen i D.L. 1-6-1 og under domstolenes kontrol at etablere en smidig og hensigtsmæssig retstilstand på dette område. Betænkelighederne ved at foreslå en udførlig lovgivning skyldes derfor ikke blot ønsket om at undgå upåkrævede lovregler, men også risikoen for, at sådanne regler kan lægge utilsigtede hindringer i vejen for en fremtidig hensigtsmæssig udvikling i retspraksis. I denne forbindelse bør det også erindres, at der stadig finder en betydelig udvikling af voldgiftsinstituttet sted på det internationalt-privatretnlige område, og at denne udvikling — der også vil sætte sine spor på de nationale voldgiftsreglers område — må forudses at ville fortsætte i lang tid fremover.

Det må fremdeles herved tages i betragtning, at der på basis af den således udviklede samtidig faste og frie retstilstand på en række områder er etableret institutionelle voldgiftsdomstole, som indenfor væsentlige dele af samfundet — ikke mindst indenfor erhvervslivet — udfylder en betydningsfuld plads i retsudøvelsen, og som i ikke ubetydeligt omfang aflaster de ordinære domstole i deres arbejde. En detaljeret, indgribende ny lov ville formentlig medføre væsentlige omlægninger af denne struktur.

Udvalget har derfor valgt at stille forslag om en lovgivning, der alene indeholder bestemmelser, som hidtil har været savnet i dansk ret, og som må anses for egnede til styrkelse af voldgiftens funktioner derved, at de giver hjemmel til ved henvendelse til de almindelige domstole at opnå disses bistand dels til kontrol med, at

fundamentale retsplejehensyn ikke tilsidesættes under voldgiftssagens behandling, dels til fremme af voldgiften, hvor denne ikke har mulighed for at komme videre ved egen hjælp, f.eks. til udpegning af voldgiftsmænd, fastsættelse af voldgiftsrettens sted, bistand til bevisførelse, ophævelse af voldgiftskendelser etc. Man har derfor udarbejdet et lovforslag, som alene angår de områder, hvor domstolenes bistand er af betydning.

Det bemærkes, at udvalget under sit arbejde har været opmærksom på, at forslaget ikke bør stride mod det i Europarådskomiteen udarbejdede udkast til en fælleseuropæisk lov. En konvention herom vil således, hvis det senere skulle vise sig ønskeligt, kunne tiltrædes, uden at det vil være nødvendigt at gennemføre principielle ændringer i de regler, som udvalget foreslår gennemført. Skønt mange spørgsmål lige fra arbejdets begyndelse i Europarådskomiteen har været holdt uden for drøftelserne og helt overladt til de nationale lovgivninger, og skønt mange andre spørgsmål efterhånden er udeladt af det oprindelige, mere omfattende lovforslag, for at man ikke skulle være nødsaget til at indrømme alt for mange muligheder for at tage reservationer, jfr. herom ovenfor p. 20, indeholder forslaget efter udvalgets opfattelse flere detaljerede regler end ønskeligt. Udkastet virker desuden fremmedartet både ved sit indhold og sin affattelse, og hertil kommer, at den engelske delegation, der kun har deltaget i de allerførste drøftelser i Europarådskomiteen, har erklæret, at vanskelighederne ved at indføre »den uniforme lov« i England sandsynligvis ville være uovervindelige. Udvalget har derfor ikke fundet at kunne anbefale, at udkastet blev gennemført som lov her i landet.

Den opfattelse, at en eventuel fremtidig dansk lovgivning om voldgift bør være af begrænset omfang, er blevet væsentligt bestyrket ved udvalgets forhandlinger med repræsentanter for erhvervslivets organisationer. Udvalget fandt det rigtigst at oplyse erhvervsorganisationerne om Europarådets bestræbelser for at fremme en ensartet lovgivning på dette område og udarbejdede derfor i overensstemmelse med de i udvalgets kommissorium angivne retningslinier for udvalgets arbejde i 1962-63 forsøgsvis et foreløbigt udkast (jfr. bilag 9) til en dansk lov om voldgift på grundlag af Europarådsudkastet og under hensyn til bestemmelserne om international voldgift i New York- og Genèvekonventionerne af 1958 og 1961. Dette udkast forelagdes der-

efter for de interesserede erhvervsorganisationer. De forhandlinger, som udvalget i september 1963 og juni 1965 havde med repræsentanter for disse organisationer, viste imidlertid klart, at det inden for erhvervslivet for tiden er den altovervejende opfattelse, at der ikke bør indføres en dansk lov om voldgift af dette omfang. På den anden side blev det dog tilkendegivet fra så godt som alle sider, at det ville være ønskeligt at etablere en vis begrænset lovgivning med det formål at gøre voldgiftsinstituttet til et mere effektivt og smidigt middel til afgørelse af retstvister.

Udvalget har endvidere drøftet, hvorvidt forslaget bør fremtræde som en særlig lov om voldgift eller udarbejdes som et kapitel i retsplejeloven. For den sidste løsning taler, at man har valgt ikke at udarbejde forslag om en udtømmende lov om voldgift, men alene om en lovgivning om domstolenes bistand til iværksættelse og gennemførelse af voldgift, hvorfor det kunne synes mest naturligt at indføre bestemmelserne i et særligt kapitel i retsplejeloven. Denne løsning ville dog formentlig medføre, at enkelte af bestemmelserne flyttes bort fra kapitlet — det vil således være nærliggende at flytte bestemmelserne om eksekution til retsplejelovens § 478 og § 487 og placere bestemmelserne i forslagets § 7 sammen med retsplejelovens værnetingsbestemmelser. Udvalget er imidlertid af den opfattelse, at det i det praktiske liv vil være hensigtsmæssigt at holde bestemmelserne samlet, og man har derfor valgt at udarbejde forslag til en særlig lov om domstolenes virksomhed i sager om voldgift.

Udvalget har overvejet at begrænse lovforslaget til kun at omfatte voldgift i handelsforhold. I forbindelse hermed har man tillige overvejet at indsætte en bestemmelse i loven om adgang for parterne til at aftale, at loven også skulle finde anvendelse i andre sager. Tvister, hvorom der er aftalt voldgift, men som ikke falder ind under loven, og som heller ikke ved parternes aftale er henført under loven, skulle således fortsat behandles efter de hidtil gældende regler.

Forskellige grunde kunne tale for en sådan begrænsning. Genèvekonventionen af 1961 gælder kun i handelsforhold, New York-konventionen af 1958 giver adgang til at tage forbehold — som er anvendt af en række lande — om kun at anvende konventionen i handelsforhold, og en tilsvarende reservationsmulighed kan forventes indsat i Europarådskonventionen om en fælleseuropæisk lov om voldgift. Hertil kommer,

at det er inden for handelsforhold, voldgiften her i landet har størst betydning, fordi hovedparten af de voldgiftsaftaler, som indgås, vedrører »handelsforhold«, her opfattet i vid betydning som omfattende f.eks. også transportforhold, forsikringsvirksomhed, entrepriserforhold, skibsbygning m.m.

Uden for »handelsforhold«, f.eks. ved skifte af et bo, har voldgiften en mere »privat karakter«, som kunne tale for fortsat at lade den foregå efter de hidtil gældende regler. Det vil f.eks. ofte være forudsat i en voldgiftsaftale vedrørende en bodeling, at voldgiftsmanden skal være en af parterne accepteret person, og kan enighed om valget ikke opnås, er det måske mere naturligt at lade en eventuel tvist afgøre ved skifteretten end af voldgiftsmænd udpeget af retten.

Om en konkret tvist falder inden for begrebet handelsforhold, beror i alle tilfælde på retsreglerne i det land, hvor spørgsmålet opstår. Udvalget har derfor til belysning af spørgsmålet om, hvorvidt en kommende dansk lov bør begrænses til handelsforhold, indhentet oplysning om, hvorledes dette begreb afgrænses i forskellige lande. Det fremgår heraf, at der i *Holland* og *Schweiz* ikke sondres inden for civilretten mellem handelssager og andre sager (bortset dog fra enkelte schweiziske kantoner). I *Frankrig* har sontringen derimod stor betydning, idet en voldgiftsklausul (»clause compromissoire«) kun er gyldig i handelssager. I *Frankrig* og *Belgien* omfatter handelsforhold f.eks. forsikringsvæsen, bank- og vekselerervirksomhed, transportvirksomhed, bygning og køb og salg af skibe m.m. I *Italien* forstås ved handelsforhold industriel virksomhed med henblik på fremstilling af goder og tjenesteydelser, mellemhandlervirksomhed, transportvirksomhed og bankvirksomhed samt enhver hjælpevirksomhed til forannævnte erhvervsvirksomheder. I *England* omfatter begrebet sager mellem handlende, sager om affattelsen af »mercantile documents«, om import og eksport af varer, om (sø) fragtaf-

taler, forsikring, om bankvirksomhed, om agenturvirksomhed og om handelssædvaner. I *Tysk land* omfatter begrebet enhver virksomhed, som hører til driften af »købmandsvirksomhed« (»alle Geschäfte eines Kaufmanns, die zum Betriebe seines Handelsgewerbes gehören«). Under handelsforhold hører således f.eks. forarbejdning af varer (dog forudsat at der ikke er tale om »håndværk«), forsikringsvirksomhed, bank- og vekselerervirksomhed, transportvirksomhed, kommission, forlagsvirksomhed m.m. For så vidt angår *U.S.A.* udgør handelssager ikke nogen bestemt afgrænset gruppe af sager.

Disse oplysninger viser, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at bestemme begrebet »handelsforhold« ved en henvisning til de lovregler i gældende dansk ret, som tillægger en begrænsning til handelsforhold betydning, f.eks. retsplejelovens § 9, stk. 10 (»sager, i hvilke fagkundskab til handelsforhold skønnes at være af betydning«) og købelovens § 4 (»køb, som indgås mellem handlende i eller for deres bedrift«). I hvert fald vil ingen af disse definitioner tilfredsstille ønsket om tilvejebringelse af den størst mulige retsenhed i internationale handelsforhold. Det ville derfor formentlig være nødvendigt - såfremt en begrænsning til handelsforhold skulle gennemføres - nærmere at bestemme i loven, hvad der i denne relation skulle forstås herved. Fuldstændig retsenhed ville det imidlertid være vanskeligt at opnå, fordi begrebet varierer fra land til land. Det ville i øvrigt også bortset herfra være vanskeligt at opstille en velegnet definition af, hvad der skal forstås ved handelsforhold. Dertil kommer, at det af udvalget udarbejdede forslag til en lov om voldgift ikke indeholder bestemmelser, som kan tænkes at ville være til gene for voldgiftsbehandlingen af tvister, der ikke falder ind under handel.

Udvalget har derfor ikke ment at burde begrænse lovforslaget til kun at gælde handelsforhold.

VIII.

Om gældende ret vedrørende voldgift i internationale forhold, og om dansk rets stilling til fremmede voldgiftskendelser bør ændres.

Som nævnt foran p. 7 har Danmark tiltrådt Genèveprotokollen af 24. september 1923 vedrørende voldgiftsklausuler i handelskontrakter og Genèvekonventionen af 26. september 1927 angående eksekution af voldgiftskendelser afsagt i udlandet. Indholdet af de to konventioner er omtalt p. 15 ff, ligesom det der er omtalt, at Genèvekonventionen af 1927 — den af de to konventioner, der har størst praktisk betydning — ikke er tilstrækkelig til at fremme gennemtvvingen af udenlandske voldgiftskendelser, særlig fordi der pålægges den, der i udlandet vil påberåbe sig en voldgiftskendelse, en ofte vanskelig bevisbyrde for, at der intet er til hinder for eksekution. Det er endvidere anført, at den i New York den 10. juni 1958 indgåede F.N.-konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser er et betydeligt fremskridt i så henseende.

Da de i New York-konventionens art. V opregnede ugyldighedsgrunde er almindeligt anerkendte også i dansk ret, finder udvalget det ikke urimeligt, at bevisbyrden for, at en sådan ugyldighedsgrund foreligger, lægges på den ved voldgiftskendelsen domfældte, der vil undgå tvangsfuldbyrdelse (eller anerkendelse) af en voldgiftskendelse.

New York-konventionen åbner adgang for staterne til at tage til forbehold ved tiltrædelse af konventionen. Det kan således forbeholdes, at konventionen kun skal finde anvendelse »på grundlag af gensidighed«. Dette forbehold er taget af en række lande, deriblandt Norge. Da det også her i landet er et almindeligt princip, jfr. retsplejelovens §§ 223a og 479, at udenlandske domme og kendelser m.v. kun anerkendes og fuldbyrdes her i riget under forudsætning af gensidighed, finder udvalget det ikke rimeligt, at voldgiftsafgørelser anerkendes eller

fuldbyrdes i videre omfang, og man foreslår derfor, at den nævnte adgang til at tage forbehold om gensidighed udnyttes, såfremt konventionen gennemføres her i landet.

Endvidere kan der tages forbehold om kun at anvende konventionen på tvister, der udspringer af retsforhold, som vedkommende land betragter som handelsforhold. Selv om udvalget som nævnt foran p. 32 ikke går ind for at begrænse forslaget til en dansk lov om voldgift til kun at gælde i handelsforhold, bør dette forbehold dog formentlig tages — i hvert fald ex tuto — fra dansk side. Forbeholdet er taget af en række andre lande.

Helt uden for det område, som Genèvekonventionerne af 1923 og 1927 og New York-konventionen af 1958 vedrører, står, som ovenfor nævnt, den i Geneve den 21. april 1961 indgåede E.C.E.-konvention om international handelsvoldgift, der indeholder regler om voldgiftssagens behandling m. m. Konventionen er som tidligere nævnt udarbejdet først og fremmest med henblik på fremme af handelsforbindelser mellem Vest- og Østeuropa. I det omfang, konventionens regler om voldgiftsbehandling gennemføres, vil parterne i en »international voldgiftsaftale«, såfremt de ikke har truffet anden aftale, være underkastet disse regler og ikke skiftende national ret. Konventionen kan desuden i mange henseender være en værdifuld hjælp til at bringe en international voldgiftssag over forskellige »døde punkter«.

Det er udvalgets opfattelse, at Danmark bør tiltræde såvel New York-konventionen af 1958 som Genèvekonventionen af 1961, og i dette standpunkt er udvalget blevet bestyrket ved forhandling med repræsentanter for erhvervslivet.

Begge konventioners gennemførelse forud-

sætter ændringer i den gældende lovgivning, og ved udarbejdelsen af udvalgets udkast til en lov om voldgift er der taget hensyn hertil. Da de for tiltrædelse af de to konventioner nødvendige bestemmelser på grund af deres specielle karakter ikke naturligt hører hjemme i en (dansk) lov om voldgift, foreslår udvalget, at den for tiltrædelsen af disse konventioner og fremtidige lignende overenskomster formødne hjemmel tilvejebringes ved, at justitsministeren i lighed med den for domme gældende ordning, jfr. retsplejelovens §§ 223a og 479, ved loven bemyndiges til at træffe de nødvendige bestemmelser ved en bekendtgørelse. Udvalget har med henblik herpå udarbejdet forslag til en sådan bekendtgørelse.

Ved afgørelsen af spørgsmålet, om en domstolsafgørelse er udenlandsk, lægges alene vægt på domstolens sæde, medens der ikke tages hensyn til andre omstændigheder, f.eks. parternes nationalitet eller den lovgivning, som er bragt til anvendelse. Spørgsmålet om, hvorvidt en voldgiftskendelse er udenlandsk, lader sig næppe afgøre på tilfredsstillende måde alene ved at lægge vægt på det sted, hvor voldgiften er foregået, eller hvor kendelsen er afsagt. Selv om en voldgift har fundet sted her i landet, og kendelsen er afsagt her, kan kendelsen dog tænkes at være udenlandsk, f.eks. hvis begge parter og voldgiftsmændene er udlændinge, og udenlandsk lovgivning er bragt i anvendelse.

Udvalget har dog ikke fundet det hensigtsmæssigt i loven at give en definition af, hvad der forstås ved henholdsvis danske og udenlandske voldgiftskendelser.¹⁾ Man finder det

rettest at overlade til retspraksis at besvare dette spørgsmål. Det bemærkes, at New York-konventionen omfatter voldgiftskendelser, der er *afsagt* på et andet lands territorium, samt desuden alle i indlandet afsagte kendelser, der ikke betragtes som »nationale«. Dette sidste betegner en udvidelse i forhold til Genèvekonventionen af 1927, og reglen har især betydning for lande, der betragter kendelser, som er afsagt inden for landets egne grænser, men i henhold til udenlandsk (proces)ret som udenlandske (f.eks. Vesttyskland).

New York-konventionen er den 1. november 1965 *ratificeret* af følgende lande: Israel, Frankrig, Tjekkoslovakiet, Indien, Sovjetunionen, Den hviderussiske Sovjetrepublik, Den ukrainske Sovjetrepublik, Forbundsrepublikken Tyskland, Polen, Bulgarien, Equador, Finland, Ceylon, Nederlandene og Schweiz. - Konventionen er endvidere tiltrådt af følgende lande: Marokko, Den forenede arabiske Republik, Thailand, Cambodja, Norge, Østrig, Japan, Rumænien, Ungarn, Grækenland, Madagascar, Den centralafrikanske Republik, Den forenede Republik af Tanganyika og Zanzibar (Tanzania) samt Niger.

Genèvekonventionen er pr. samme dato ratificeret af: Sovjetunionen, Den ukrainske Sovjetrepublik, Den hviderussiske Sovjetrepublik, Ungarn, Rumænien, Jugoslavien, Polen, Tjekkoslovakiet, Østrig, Forbundsrepublikken Tyskland og Bulgarien. — Konventionen er endvidere tiltrådt af Øvre Volta og Cuba.

¹⁾ Ifølge svensk lovgivning betragtes som udenlandsk enhver voldgiftskendelse, der er afsagt i udlandet. En voldgiftskendelse, der er afsagt i Sverige på grundlag af udenlandsk lov, er overhovedet ikke omfattet af svensk lovgivning.

IX.

Udkast til lov om voldgift.

Kapitel 1.

Domstolenes virksomhed i sager om voldgift.

§ 1.

1. Hvis der anlægges sag om et spørgsmål, der er omfattet af en voldgiftsaftale, eller om en voldgiftsaftales gyldighed, skal retten efter påstand afvise sagen, medmindre vægtige grunde taler derimod.

2. Indsigelse under en retssag om, at domstolene ikke er kompetente, fordi der er truffet aftale om voldgift, fortabes, såfremt den ikke fremsættes senest ved afgivelse af svar i sagen.

3. Når voldgiftssag er rejst, skal indsigelse mod voldgiftsrettens kompetence fremsættes snarest muligt under sagens behandling og kan ikke indbringes for domstolene, forinden voldgiftsretten selv har taget stilling til spørgsmålet. Anser voldgiftsretten sig for kompetent, skal domstolene afvente afgørelsen af voldgiftssagen.

§ 2.

1. Indsigelse mod en voldgiftsmands habilitet kan indbringes for domstolene, der træffer afgørelse ved kendelse.

2. Indsigelsen skal fremsættes skriftligt og snarest muligt og så vidt muligt ledsages af beviser for de omstændigheder, ved hvilke inhabiliteten begrundes. Samtidig med, at indsigelsen fremsættes, skal der gives meddelelse herom til modparten og voldgiftsretten samt til den tredje mand eller den institution, som har udpeget voldgiftsmanden. I øvrigt finder retsplejelovens kap. 37 anvendelse med de fornødne lempelser.

§ 3.

1. Domstolene skal på begæring yde bistand til påbegyndelse eller gennemførelse af en voldgiftssag navnlig i følgende tilfælde:

- 1) Såfremt antallet af voldgiftsmænd ikke er aftalt, fastsætter domstolene dette, i almindelighed til tre.
- 2) Såfremt en part undlader at udpege sin eller sine voldgiftsmænd, foretager domstolene valget.
- 3) Det samme gælder, dersom parterne har aftalt voldgift ved enevoldgiftsmand og ikke kan enes om valget af denne, eller hvis valg af voldgiftsrettens formand ikke kan gennemføres.
- 4) Såfremt der ikke kan opnås afgørelse om stedet for voldgiften, træffer domstolene de fornødne bestemmelser.

2. Begæring i henhold til stk. 1 skal fremsættes skriftligt og indeholde nærmere oplysning om grunden til, at voldgiftssagen ikke har kunnet påbegyndes eller gennemføres.

3. Domstolene træffer beslutning snarest muligt, og efter at parterne så vidt muligt har haft lejlighed til at udtale sig.

§ 4

Domstolene yder på begæring af voldgiftsretten bistand til optagelse af bevis, jfr. retsplejelovens kap. 18, 19 og 28.

§ 5

1. En voldgiftskendelse er ugyldig, hvis den strider mod ufravigelige retsgrundsætninger, eller hvis tvisten ikke kunne afgøres ved voldgift.

2. En voldgiftskendelse kan endvidere efter påstand tilsidesættes af domstolene, hvis voldgiftsaftalen var ugyldig, eller hvis voldgiftsrettens sammensætning eller behandling af sagen ikke har været i overensstemmelse med, hvad der er aftalt, eller ikke har været betryggende for en part. En voldgiftskendelse kan

endelig tilsidesættes - helt eller delvis - hvis voldgiftsretten har overskredet sin kompetence. 3. Voldgiftsrettens fastsættelse af sit eget honorar kan efter påstand prøves af domstolene, der træffer afgørelse ved kendelse.

§ 6.

1. De af denne lov omfattede voldgiftskendelser kan fuldbyrdes, når retsplejelovens regler om forkyndelse af domme er iagttagne, og den i retsplejelovens § 487 nævnte fuldbyrdelsesfrist er udløbet.

2. Begæring om eksekution fremsættes for fogeden ledsaget af en udskrift af kendelsen og af voldgiftsaftalen, hvis denne er skriftlig.

3. Fogeden påkender spørgsmål om voldgiftskendelsens gyldighed, jfr. § 5. Såfremt fogeden ikke mener sig i stand til at forkaste en indsigelse på det foreliggende grundlag, kan han henvise rekvirenten til almindelig rettergang.

4. Er voldgiftskendelsen indbragt for en anden voldgiftsret, eller verserer der retssag om tilsidesættelse af kendelsen, bestemmer fogeden, om den desuagtet skal fuldbyrdes eller om fuldbyrdelsen skal udsættes. Fogeden skal i forbindelse hermed tage stilling til, om der skal stilles sikkerhed fra en af parternes side.

§ 7.

1. Henvendelse til domstolene i medfør af §§ 2, 3 og 5 skal, medmindre parterne har aftalt andet, rettes til vedkommende landsret, i København dog til Sø- og Handelsretten, for så

vidt sagen er en sø- eller handelssag, jfr. retsplejelovens § 9, stk. 10.

2. De i § 3 nævnte beslutninger træffes af retens præsident eller efter dennes bestemmelse af en enkelt dommer. Disse beslutninger er endelige.

3. Bevisoptagelse som nævnt i § 4 sker ved vedkommende underret.

Kapitel II.

Om udenlandske voldgiftskendelser og om voldgift i internationale forhold.

§ 8.

1. Justitsministeren kan ved bekendtgørelse bestemme, at udenlandske voldgiftskendelser under forudsætning af gensidighed skal anerkendes her i landet med bindende virkning og fuldbyrdes.

2. Justitsministeren kan endvidere, for så vidt angår voldgift i internationale forhold, ved bekendtgørelse fastsætte de regler, som i mangel af gyldig aftale mellem parterne skal følges ved afgørelse af tvist om voldgiftsaftalers gyldighed, om valg af voldgiftsmænd, om disses habilitet, kompetence, beføjelser og pligter, om voldgiftsrettens sammensætning og behandling af sagen, om voldgiftskendelsens form og indhold, om mulighederne for dens tilsidesættelse og om betingelserne for dens fuldbyrdelse.

3. Justitsministeriet kan, såfremt der ikke er værneting her i landet efter de almindelige regler, træffe bestemmelse om, ved hvilken ret sag om anerkendelse af en af stk. 1 omfattet voldgiftskendelse kan anlægges.

X.

Bemærkninger til udkastet til lov om voldgift.

Ad § 1.

I stk. 1 fastsættes i overensstemmelse med gældende ret voldgiftsaftalens »negative virkning«. Parterne har ved aftalen givet afkald på at få deres tvist afgjort ved de almindelige domstole, og disse har derfor også under den hidtil gældende retstilstand efter påstand afvist en retssag, der vedrører en af en voldgiftsaftale omfattet tvist, under forudsætning af at selve voldgiftsaftalen må anses for gyldig. Som en ny bestemmelse i dansk ret foreslås det nu, at det samme skal gælde, hvis der anlægges retssag om en voldgiftsaftales gyldighed.

Endvidere er det i stk. 3 bestemt, at voldgiftsretten selv tager stilling til spørgsmål om sin kompetence, som måtte opstå under voldgiftsagen. Efter gældende ret er der næppe noget til hinder for, at en part, der har indgået en voldgiftsaftale med en anden, såvel før voldgiftssag er påbegyndt som under sagen, og efter at kendelsen er afsagt, kan anlægge sag ved domstolene for at få voldgiftsaftalens gyldighed underkendt. Et sådant sagsanlæg vil i almindelighed bevirke, at voldgiftssagen ikke påbegyndes eller går i stå, indtil retten endeligt - eventuelt efter behandling i to instanser - har truffet sin afgørelse. Det er klart, at en sådan adgang kan benyttes til at trække voldgiftssagen ud, skønt hensigten med aftalen om voldgift var at få en hurtig behandling. I adskillige fremmede lande har man derfor indført regler svarende til de foreslåede med det formål at spare parterne for tidkrævende og ofte uforholdne retssager.

Bestemmelsen »medmindre vægtige grunde taler derimod« må fortolkes restriktivt. Der er særlig tænkt på tilfælde, i hvilke der er tilvejebragt sandsynlighed for, at der ikke foreligger nogen gyldig voldgiftsaftale, og hvor det enten ville være urimeligt spild af tid el-

ler ville udsætte parten for retstab, såfremt voldgiftsrettens stilling til spørgsmålet skulle afventes. Det kan ved domstolenes stilling i det enkelte tilfælde være af betydning, om sag er indledt ved voldgiftsretten eller ej, jfr. herved stk. 3, idet domstolene bør være særligt tilbageholdende med hensyn til at tage et af de nævnte spørgsmål under påkendelse, hvis voldgiftssag verserer, hvorimod der næppe er helt samme anledning til tilbageholdenhed, hvis ingen af parterne har fundet anledning til at indlede voldgiftssag endnu — sml. herved bestemmelsen i art. VI, stk. 3, i Genèvekonventionen af 21. april 1961. Endvidere vil der efter omstændighederne kunne være grund til for domstolene at tage et af en voldgiftsaftale omfattet spørgsmål under påkendelse, hvis voldgiftsretten trækker sagen utilbørligt i langdrag.

Udvalget har overvejet at begrænse undtagelsesbestemmelsen til at gælde de tilfælde, hvor voldgiftsaftalens gyldighed bestrides. Imidlertid kan det næppe udelukkes, at der kan forekomme tilfælde, hvor det ganske vist må erkendes, at der foreligger en gyldig voldgiftsaftale, men hvor der efter omstændighederne kan være rimelig grund til, at domstolen tager tvisten under påkendelse, nemlig hvis der er tale om en velfærdssag for en part. Man har derfor valgt den bredere formulering.

I stk. 2 er foreskrevet, at indsigelse mod en domstols kompetence skal fremsættes senest ved afgivelse af svar i sagen. Dette er i overensstemmelse med retsplejelovens § 343, stk. 2, om fremsættelse af formalitetsindsigelser i borgerlige landsretssager.

Med hensyn til stk. 3 henvises til det ovenfor anførte. Voldgiftsrettens afgørelse af kompetencespørgsmålet er ikke endelig, men spørgsmålet kan først efter voldgiftsrettens afgørelse af selve tvisten tages under påkendelse af dom-

stolene. Det bør også her gælde, at den part, der vil fremsætte indsigelse mod voldgiftsrettens kompetence, skal gøre dette snarest muligt over for voldgiftsretten, efter at sagen er rejst. En voldgiftssag er rejst, når en part har fremsat begæring om udpegning af voldgiftsmænd, eller - hvis voldgiftsrettens medlemmer på forhånd er udpeget - ved indgivelse af klageskrift til voldgiftsretten.

Ad § 2.

I modsætning til, hvad der gælder om indsigelser mod en voldgiftsrets kompetence, skal spørgsmål om en voldgiftsmands habilitet altid kunne forlanges afgjort af de almindelige domstole. At en voldgiftsmand opfylder de krav, som må stilles til hans habilitet, er en afgørende forudsætning for, at voldgiftsretten kan udøve sin virksomhed på betryggende måde. Det bør derfor være muligt at få en domstolsafgørelse af sådanne spørgsmål, inden voldgiftsretten begynder at behandle selve tvisten, og da habilitetsspørgsmålene i regelen er af forholdsvis enkel beskaffenhed, foreslås det, at afgørelsen træffes ved kendelse, hvorved det søges opnået, at voldgiftssagens behandling generes mindst muligt. Spørgsmålet kan naturligvis også rejses, efter at voldgiftssagen er påbegyndt, når blot forskrifterne i § 2, stk. 2, om, at det sker snarest muligt, er overholdt. Dette udelukker imidlertid ikke, at habilitetsspørgsmål kan drøftes i voldgiftsretten. Ofte vil det være ønskeligt, at en sådan drøftelse finder sted, og det foreslås derfor i tilfælde, hvor voldgiftssag er anlagt, som en tilskyndelse hertil, at ikke blot modparten, men tillige voldgiftsretten og eventuelt den tredjemand, der har udpeget vedkommende voldgiftsmand, skal underrettes. Disse personer eller institutioner får derved mulighed for at bidrage til at bringe klarhed med hensyn til det opståede spørgsmål, eventuelt derved at vedkommende voldgiftsmand bevæges til at trække sig tilbage. Det er udvalget bekendt, at visse institutioner - således Ingeniørforeningen - afgør habilitetsspørgsmål. Hvis en sådan institutions regler er vedtaget, vil det være naturligt først at henvende sig til denne, hvorved det kan opnås, at den pågældende institution kan udpege en anden, noget som det ikke påhviler retten af egen drift at gøre, selv om inhabiliteten findes godtgjort.

Ad § 3.

§ 3 indeholder regler, som giver parterne ad-

gang til at få domstolens bistand til at bringe en voldgiftssag i gang, når de ikke kan nå til enighed om de foranstaltninger, der skal træffes. Det er en væsentlig mangel ved den gældende retstilstand, at det ikke - således som det er tilfældet i de fleste andre lande - er muligt at opnå domstolens bistand f.eks. til at udpege voldgiftsmændene. Den foreslåede regel, der kan fraviges ved parternes aftale, er ikke udtømmende. Den kan bl.a. finde tilsvarende anvendelse, hvis der ikke er enighed om, hvorvidt voldgiften skal finde sted som ad hoc voldgift eller som institutionsvoldgift, hvis en tredjemand eller en institution, der efter voldgiftsaftalen skal udpege en voldgiftsmand, undlader at gøre dette, og hvis parterne ikke kan enes om, ved hvilken institution aftalt institutionsvoldgift skal foregå.

Ad § 4.

I § 4 lovfæstes den i praksis anerkendte adgang til bevisoptagelse ved domstolene. Det er som hidtil en forudsætning for sådan bevisførelse, at vedkommende part eller voldgiftsretten har en »retlig interesse« heri. Afgørelse af dette spørgsmål træffes af den domstol, ved hvilken bevisførelsen begæres.

Ad § 5.

§ 5 handler om adgangen til at få en voldgiftskendelse ophævet ved domstolene.

Udvalget har ikke foreslået fastsat nogen frist for anlæggelse af retssag om ophævelse af en voldgiftskendelse. Det må antages, at de i § 6 foreslåede regler om adgangen til at tvangsfuldbyrde voldgiftskendelser i almindelighed vil være tilstrækkelige til at motivere, at indsigelser mod en voldgiftskendelse fremsættes inden for en rimelig tid. Har en part ladet hengå en urimelig lang tid inden sagsanlægget, vil domstolene i øvrigt efter omstændighederne kunne fortolke dette som udtryk for, at han i virkeligheden har affundet sig med kendelsen.

Ophævelsesgrundene knytter sig dels til voldgiftsaftalen, dels til voldgiftsrettens sammensætning og til sagens behandling ved voldgiftsretten og endelig til voldgiftskendelsens indhold.

At en voldgiftskendelse, der er afsagt på grundlag af en ikke eksisterende eller ugyldig voldgiftsaftale, kan tilsidesættes, er klart, idet selve grundlaget for voldgiftsbehandling ikke har været til stede. Adgangen til at påstå en voldgiftskendelse ophævet under anbringende

af, at voldgiftsaftalen var ugyldig, kan dog efter omstændighederne fortabes, hvis indsigelse ikke er blevet fremsat under voldgiftssagen, jfr. her- ved bestemmelsen i § 1, stk. 2.

Påstand om en voldgiftskendelses ophævelse på grund af mangler ved voldgiftssagens be- handling kan støttes på tilsidesættelse af funda- mentale processuelle grundsætninger, f.eks. und- ladelse af at indkalde parter til møder af væ- sentlig betydning — jfr. dog side 28 - eller af at gøre den ene part bekendt med oplysninger, som er fremkommet fra den anden part.

En voldgiftskendelse kan dernæst være ugyldig på grund af sit indhold, enten fordi den strider mod ufravigelige retsgrundsætninger, el- ler fordi tvisten ikke kunne afgøres ved vold- gift, eller endelig fordi voldgiftsretten har over- skredet sin kompetence. For så vidt angår det sidstnævnte tilfælde, er det i forslaget fremhæ- vet, at kendelsen kan erklæres ugyldig ikke blot helt, men også delvis. Der er hermed særlig tænkt på tilfælde, hvor der ved voldgiftsken- delsen er taget stilling til flere spørgsmål, hvor- af et eller flere ligger uden for voldgiftsretts kompetence. Det er dog naturligvis en forud- sætning, at det er muligt at udsondre den del af afgørelsen, der ligger uden for voldgiftsretts kompetence, fra den øvrige del af kendelsen.

Ad § 6.

Den foreslåede bestemmelse, hvorefter vold- giftskendelser er »umiddelbart eksigible«, er en nyskabelse. En sådan regel kendes i adskillige lande, og det må antages, at den vil bidrage væsentligt til at gøre voldgiftsinstituttet mere effektivt. Fogeden får efter stk. 3 samme be- føjelser til at påkende indsigelser som ved ekse- kution af udenretlige forlig, jfr. retsplejelovens § 484, stk. 1.

Den ifølge retsplejelovens § 487, stk. 1, gæl- dende fuldbyrdelsesfrist for domme foreslås gjort anvendelig også på voldgiftskendelser. Dette gælder, hvad enten der er mulighed for at indbringe kendelsen for en anden voldgifts- ret eller ej.

Der er intet til hinder for, at parterne kan aftale, at voldgiftskendelsen skal kunne ekse- kveres straks efter kendelsens afsigelse. Det samme kan voldgiftsretten bestemme, medmin- dre parterne har aftalt andet.

Med hensyn til bestemmelsen i stk. 4 hen- vises til art. VI i New York-konventionen af 10. juni 1958. Denne bestemmelse kan være hensigtsmæssig også i rent danske forhold.

Ad § 7.

Medens bevisførelsen er henlagt til underret- ten, har man under hensyn til det ønskelige i at skabe en ensartet praksis fundet det mest hen- sigtsmæssigt at henlægge de øvrige funktioner, hvor domstolene skal medvirke, til landsretter- ne og Sø- og Handelsretten i København. Hvor ikke andet fremgår af de foreslåede lovbestem- melser, må henvendelse til domstolene ske ved egentligt sagsanlæg og afgørelsen træffes ved dom. Dette gælder således spørgsmål om vold- giftskendelsens ugyldighed (§ 5, stk. 1 og 2). Af- gåelser i medfør af § 2 om en voldgiftsmands habilitet og efter § 5, stk. 3, om salærspørgs- mål træffes derimod ved kendelse. Når kompe- tencespørgsmål foreslås afgjort ved dom, me- dens habilitetsspørgsmål foreslås afgjort ved kendelse, skyldes det, at kompetencespørgsmål, der normalt først vil komme frem, når selve voldgiftssagen er afgjort, ikke sjældent vil være af en så kompliceret natur, at det kræver en udførlig procedure og muligvis også bevisførel- se, medens habilitetsspørgsmål som regel vil være af relativt enkel beskaffenhed.

De i § 3 nævnte afgørelser, der efter præsi- dentens bestemmelse kan træffes af en enkelt dommer, er under hensyn til, at der er tale om beslutninger af meget hastende karakter, gjort inappellable, hvilket udvalget anser for ubetæn- keligt, idet der ikke er tale om afgørelser af tvistigheder.

Om vedkommende domstols mulighed for at nægte bevisførelse i tilfælde, hvor dette må an- tages at være overflødigt, henvises til bemærk- ningerne ovenfor ad § 4.

Ad § 8.

Ved denne bestemmelse tilvejebringes der hjemmel til ved en ministeriel bekendtgørelse at udfærdige bl.a. de for tiltrædelsen af New York-konventionen af 10. juni 1958 og Genève- konventionen af 21. april 1961 nødvendige be- stemmelser, jfr. herom foran p. 33 ff.

Udvalget har overvejet at tilføje følgende til stk. 1: »..... som danske voldgiftskendelser, såfremt anerkendelse eller fuldbyrdelse ikke er åbenbart uforenelig med landets retsorden«. En sådan formulering vil i almindelighed give mi- nisteren den fornødne bemyndigelse til at gen- nemføre de nødvendige bestemmelser for at kunne tiltræde internationale konventioner, men den kan dog efter omstændighederne være for snæver — den side 19 omtalte verdensbankkon-

vention bestemmer således, at voldgiftskendelserne skal fuldbyrdes efter de for domme gældende regler, ligesom den ikke indeholder nogen ordre public-klausul. Man har derfor valgt

at *give* bestemmelsen en bredere formulering, således at det også vil være muligt at tiltræde f.eks. verdensbankkonventionen, uden at der først skal tilvejebringes en lovændring.

XI.

Udkast til bekendtgørelse om voldgift i internationale handelsforhold og om udenlandske voldgiftskendelser.

I henhold til § 8 i lov om voldgift bestemmer justitsministeriet herved følgende om voldgift i internationale handelsforhold og om udenlandske voldgiftskendelser.

Kapitel I.

Om voldgift i sager, der henhører under den i Geneve den 21. april 1961 indgåede europæiske konvention om international handelsvoldgtjt.

1. Bestemmelserne i dette kapitel gælder for voldgift i handelsforhold mellem personer, selskaber, institutioner eller lignende, som ved aftalens indgåelse havde bopæl eller sæde i forskellige lande, der har tiltrådt Genèvekonventionen af 21. april 1961.

2. En af stk. 1 omfattet voldgiftsaftale eller voldgiftsklausul skal være underskrevet af parterne eller fremgå af en udveksling af breve eller telegrammer eller lignende. Såfremt skriftlighed ikke kræves i de lande, i hvilke parterne har bopæl eller sæde, er aftalen, selv om den ikke er skriftlig, dog bindende, såfremt den er i overensstemmelse med forskrifterne i vedkommende landes lovgivning.

3. Et selskabs eller en institutions sæde er det sted, hvor det organ, der indgik aftalen, er beliggende.

§ 2.

1. En parts evne til at indgå en voldgiftsaftale bedømmes efter loven i det land, hvori han har bopæl.

2. Andre spørgsmål vedrørende en voldgiftsaftales gyldighed bedømmes efter den lov, som parterne har aftalt, eller — såfremt aftale herom ikke er truffet — efter loven i det land,

hvor voldgiften skal finde sted. Er der heller ikke truffet aftale om, hvor voldgiften skal finde sted, skal voldgiftsaftalens gyldighed afgøres efter de regler, som følger af dansk international privatret.

§ 3.

Hvis det påhviler indklagede at udpege en voldgiftsmand, skal han — såfremt ikke andet er aftalt — gøre dette inden 30 dage efter, at han af klageren er underrettet om, at denne ønsker voldgift. Undlader indklagede herefter at udpege sin voldgiftsmand, kan klageren begære ham udpeget af Den Danske Nationale Komité under Det Internationale Handelskammer, adresse Børsen, København K. Dette gælder også udpegnings af en stedfortræder for en af en part, vedkommende ret eller institution tidligere udpeget voldgiftsmand.

§ 4.

1. Er det ikke aftalt, hvorledes en enevoldgiftsmand skal udpeges, og kan parterne ikke enes herom, eller kan de udpegede voldgiftsmænd ikke enes om valg af en formand for voldgiftsretten, kan klageren, hvis voldgiften i henhold til parternes aftale skal finde sted her i landet, rette henvendelse herom til Den Danske Nationale Komité under Det Internationale Handelskammer.

2. Er voldgiftens sted ikke aftalt, kan klageren, hvis indklagede har bopæl her i landet, rette henvendelse herom efter sit valg enten til Den Danske Nationale Komité under Det Internationale Handelskammer eller til den i konventionens tillæg omhandlede særlige komité.

3. Undlader klageren at foretage de foran nævnte skridt, kan indklagede eller voldgiftsmændene foretage det fornødne.

§ 5.

Hvis Den Danske Nationale Komité under Det Internationale Handelskammer ikke inden 60 dage efter at have modtaget anmodning herom træffer en af de i §§ 3-4 nævnte foranstaltninger, kan vedkommende part anmode den i tillægget til konventionen omhandlede særlige komité om at foretage det fornødne.

Har parterne vedtaget institutionsvoldgift uden at bestemme, ved hvilken institution voldgiften skal foregå, finder § 4 tilsvarende anvendelse.

§ 7.

Har parterne ikke truffet bestemmelse om, hvorvidt voldgiften skal være ad hoc eller institutionsvoldgift, og kan de ikke enes herom, kan klageren få spørgsmålet afgjort i overensstemmelse med § 4. Vedkommende myndighed skal da kunne henvise parterne til en voldgiftsinstitution eller opfordre dem til inden en fastsat frist at udpege voldgiftsmænd ad hoc og enes om de øvrige nødvendige skridt til voldgiftens gennemførelse. I dette sidste tilfælde gælder reglerne i §§ 3 og 4.

§ 8

I mangel af aftale herom mellem parterne træffer voldgiftsretten bestemmelse om stedet for voldgiften og om reglerne for voldgiftsagens behandling. Kan voldgiftsretten ikke træffe afgørelse herom, finder § 4 tilsvarende anvendelse.

§ 9.

1. Indsigelse mod en voldgiftsrets kompetence skal fremsættes under voldgiftssagen senest ved afgivelse af svar i sagen, eller når det spørgsmål, med hensyn til hvilket voldgiftsretten påstås ikke at have kompetence, rejses. Voldgiftsretten kan dog tage en senere fremsat indsigelse under påkendelse, hvis den finder forsinkelsen rimeligt begrundet.

2. Indsigelser, der ikke er fremsat inden de i stk. 1 nævnte frister, kan ikke fremsættes senere, hverken under voldgiftssagen eller under en efterfølgende retssag eller i forbindelse med kendelsens fuldbyrdelse. Voldgiftsrettens afgørelse af, om en indsigelse er for sent fremsat, kan dog prøves af domstolene.

§ 10

1. Hvis parterne ikke har aftalt, hvilket lands ret, der skal anvendes ved tvistens afgørelse, træffer voldgiftsretten bestemmelse derom i overensstemmelse med de herom gældende regler. Voldgiftsretten skal tage hensyn til aftalens bestemmelser og til handelssædvaner.

2. Voldgiftsretten skal afgøre sagen efter billighed (som »amiables compositeurs«), hvis parterne har vedtaget dette og kan gøre det efter den lovgivning, der gælder for voldgiften.

§ 11.

Voldgiftskendelsen skal begrundes, medmindre parterne enten udtrykkeligt har vedtaget andet eller har vedtaget en voldgiftsprocedure, efter hvilken det ikke er sædvanligt at give grunde. I sidstnævnte tilfælde kan en part dog, før sagen optages til påkendelse, eller hvis der ikke har været mundtlig forhandling, før kendelsen udfærdiges, forlange, at kendelsen skal begrundes.

Kapitel II.

Om voldgiftskendelser der henhører under den i New York den 10. juni 1938 indgåede konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser.

§ 12

En voldgiftskendelse, der er afsagt i et land, der har tiltrådt New York-konventionen af 10. juni 1958, har bindende virkning og kan fuldbyrdes her i riget, såfremt den angår en tvist, som efter dansk ret kan afgøres ved voldgift, og anerkendelsen eller fuldbyrdelsen ikke er uforenelig med landets retsorden.

§ 13

En af § 12 omfattet voldgiftskendelse kan efter påstand altid nægtes anerkendt eller tvangsfuldbyrdet her i landet, hvis en af følgende grunde foreligger:

- Parterne har efter deres lovgivning ikke kunnet indgå voldgiftsaftalen, eller aftalen har ikke været gyldig efter det lands ret, parterne havde undergivet den, eller - i mangel af sådan vedtagelse — efter det lands lov, i hvilket voldgiften har fundet sted.
- Den part, der kræver kendelsen tilsidesat, har ikke fået behørig meddelelse om voldgiftsmandens udnævnelse eller voldgiftens afholdelse eller har af anden grund været

- ude af stand til at varetage sine interesser under sagen.
- c) Kendelsen afgør spørgsmål, som ikke er omfattet af voldgiftsaftalen. I det omfang, en sådan kendelse indeholder afgørelser, der er omfattet af aftalen, skal den dog anerkendes og fuldbyrdes, såfremt disse afgørelser er uafhængige af de afgørelser, der ikke er omfattet af voldgiftsaftalen.
- d) Voldgiftsrettens sammensætning eller voldgiftsforhandlingerne har ikke været i overensstemmelse med, hvad der har været aftalt eller - i mangel af aftale herom - ikke i overensstemmelse med loven i det land, hvor voldgiften har fundet sted.
- e) Fristen for kendelsens indbringelse for en anden voldgiftsret er ikke udløbet, eller kendelsen er blevet tilsidesat eller suspenderet af en kompetent myndighed enten i det land, hvor kendelsen er afsagt, eller i det land, efter hvis lov voldgiften har fundet sted. Hvis vedkommende land også har tiltrådt Genèvekonventionen af 21. april 1961, kan nægtelse af anerkendelse eller fuldbyrdelse af en voldgiftskendelse under påberåbelse af, at denne er tilsidesat eller suspenderet som foran nævnt, dog kun ske, hvis tilside-sætteisen eller suspensionen er begrundet med en af de under a)-d) nævnte grunde.

XII.

Bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse om voldgift i internationale handelsforhold og om udenlandske voldgiftskendelser.

Ved denne bekendtgørelse, der foreslås udfærdiget med hjemmel i lovudkastets § 8, tilsigtes tilvejebragt det nødvendige grundlag for at kunne tiltræde New York-konventionen af 10. juni 1958 og Genévekonventionen af 21. april 1961.

Kapitel I, der har relation til Genévekonventionen, vedrører voldgift — det vil her sige voldgiftsaftaler, voldgiftsprocedurer og voldgiftskendelser, men ikke spørgsmål om anerkendelse og eksekution - i internationale handelsforhold.

Ad § 1.

For at Genévekonventionen kan komme til anvendelse, skal parterne have fast opholdssted eller for så vidt angår juridiske personer fast sæde i forskellige af konventionen omfattede stater, men der er intet til hinder for, at voldgiften kan finde sted i et tredje land. Det beror på hver enkelt lands lovgivning, hvad der skal forstås ved »handelsforhold«. Da dette begreb ikke er nærmere bestemt i dansk lovgivning, jfr. foran p. 32, må afgrænsningen her i landet bero på domstolenes praksis, idet man ikke har fundet det hensigtsmæssigt i en bekendtgørelse at afgrænse begrebet.

Som hovedregel kræves, at voldgiftsaftalen skal være skriftlig, og der er i bestemmelsen givet eksempler på, hvad der falder ind herunder. Skriftlighedskravet kan f.eks. også være opfyldt, hvis det er bestemt i leveringsbestemmelserne, at tvisten skal afgøres ved voldgift. Skriftlighed kræves dog ikke, hvis ingen af de to lande stiller krav om skriftlighed. I dette tilfælde skal voldgiftsaftalen opfylde de formkrav, som stilles i det land, der stiller de »strenge« formkrav.

Ad § 2.

§ 2 vedrører spørgsmål om, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse henholdsvis på parternes habilitet (stk. 1) og på bedømmelsen af voldgiftsaftalens gyldighed (stk. 2).

For så vidt angår spørgsmålet om, hvilken lov der skal finde anvendelse på bedømmelsen af voldgiftsaftalens gyldighed, gælder i første række, hvad parterne har aftalt. Har parterne intet aftalt, anvendes loven i det land, hvor kendelsen skal afsiges, eller hvis dette endnu ikke er bestemt, når spørgsmålet opstår, den lov, som følger af de internationalprivatretlige regler i det land, hvor spørgsmålet forelægges til afgørelse. Hvis spørgsmålet kommer til bedømmelse her i landet, bliver således dansk international privatrets almindelige regler afgørende for, hvilken lov der skal finde anvendelse. Vedrører det omtvistede spørgsmål derimod ikke selve voldgiftsaftalens gyldighed, men gyldigheden af den aftale, hvorved parterne har bestemt, efter hvilket lands lov voldgiftsaftalens gyldighed skal bedømmes, bliver det her i landet altid dansk international privatrets regler, der er afgørende for, hvilket lands nationale lov dette spørgsmål skal afgøres efter.

Forskelligt fra disse spørgsmål er spørgsmålet om, hvilket lands processuelle regler, der skal anvendes ved voldgiftsrettens behandling af sagen.

Ad §§ 3-8.

Ved §§ 3-8 gennemføres bestemmelserne i Genévekonventionens artikel IV, der løser spørgsmålet om, hvorledes man skal få en voldgiftssag påbegyndt, hvis parternes aftale ikke indeholder tilstrækkelige bestemmelser herom, eller hvis en part ikke træffer de foranstaltning-

ger, som det efter aftalen påhviler ham at træffe, nemlig

1. udpegning af de fornødne voldgiftsmænd (§ 3 - jfr. Genèvekonventionens art. IV, § 2)>
2. fastsættelse af regler om udpegning af en enevoldgiftsmand, formand for voldgiftsretten, opmand eller »referee« (§ 4 - jfr. Genèvekonventionens art. IV, §§ 3 og 4 a),
3. fastsættelse af, ved hvilken institution institutionsvoldgift skal foregå (§ 6 - jfr. Genèvekonventionens art. IV, § 5),
4. fastsættelse af, om voldgiften skal finde sted som ad hoc voldgift eller institutionsvoldgift (§ 7 - jfr. Genèvekonventionens art. IV, § 6).

Hovedprincippet er partsautonomien. Er det muligt at konstituere voldgiftsretten, træffer denne i mangel af anden aftale bestemmelse om stedet for voldgiften og om, hvilken proceslovgivning der skal finde anvendelse ved voldgiftssagens behandling.

Hvis det derimod ikke er muligt at konstituere voldgiftsretten, kan de fornødne foranstaltninger på begæring træffes af »vedkommende handelskammer«, det vil her i landet sige Den Danske Nationale Komité under Det Internationale Handelskammer, eller eventuelt af den i tillægget til Genèvekonventionen omhandlede særlige komité, som kommer ind i billedet i to tilfælde:

- a. hvis voldgiftens sted ikke er aftalt, bestemmer vedkommende part selv, om han ønsker at rette henvendelse til Den Danske Nationale Komité under Det Internationale Handelskammer eller til »Den særlige Komité« (§ 4, stk. 2, — jfr. Genèvekonventionens art. IV, § 3).
- b. hvis der rettes henvendelse til Den Danske Nationale Komité som nævnt under a, og denne ikke efterkommer henvendelsen, kan henvendelse ske til komiteen som en sidste udvej (§ 5 - jfr. Genèvekonventionens art. IV, § 7).

Ad § 9.

§ 9 behandler spørgsmålet om, hvornår indsigelser mod voldgiftsrettens kompetence skal fremsættes. Bestemmelsen er i overensstemmelse med lovudkastets § 1.

Ad § 10.

Med hensyn til hvilken lovgivning, der skal

finde anvendelse ved tvistens afgørelse, gælder i første række, hvad parterne har aftalt, men har parterne ikke truffet nogen aftale herom, skal voldgiftsretten anvende den lov, som de for tilfældet gældende international-privatretnlige regler henviser til.

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt voldgiftsretten er beføjet til at afgøre sagen efter billighed (som «*amiabiles compositeurs*») bemærkes, at denne beføjelse - i modsætning til hvad der gælder om voldgift i interne danske sager - kun tilkommer voldgiftsmændene, hvis parterne har truffet aftale herom, og at dette kun kan ske, såfremt den proceslov, der er gældende for voldgiften, tillader sådan aftale.

Ad § 11.

I overensstemmelse med Genèvekonventionens art. 8 er det bestemt, at kendelsen skal begrundes, medmindre parterne har aftalt andet eller vedtaget en voldgiftsprocedure, hvorefter det ikke er sædvanligt, at en voldgiftskendelse begrundes. Det bemærkes, at der intet er bestemt om, hvad konsekvensen bliver af, at en kendelse ikke er forsynet med behørig begrundelse.

Kapitel II vedrører spørgsmål om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser og bygger derfor først og fremmest på New York-konventionen af 10. juni 1958.

Ad § 12.

§ 12 indeholder den naturlige forudsætning for, at udenlandske voldgiftskendelser skal kunne anerkendes og eksekveres her i landet, nemlig at kendelsen eller dens fuldbyrdelse ikke må stride mod danske ufravigelige retsgrundsatninger (»ordre public«), ligesom kendelsen ikke må vedrøre en retstvist, der efter dansk ret ikke kunne afgøres ved voldgift. Men såfremt ingen af disse to hindringer er til stede, skal udenlandske voldgiftskendelser, der omfattes af denne bekendtgørelse (d.v.s. i realiteten omfattes af New York-konventionen), principielt anerkendes og fuldbyrdes her i landet efter samme retningslinier som danske voldgiftskendelser.

Såfremt Verdensbankkonventionen ratificeres, vil man som anført ovenfor være forpligtet til at anerkende og fuldbyrde kendelser afsagt i henhold til denne konvention, uanset om disse måtte stride mod landets lovgivning eller ufra-

vigelige retsgrundsætninger. Dette vil medføre, at man, hvis sådan ratifikation finder sted, må give særlige bestemmelser om kendelser vedrørende denne konvention i en ny bekendtgørelse eller i et nyt kapitel i det foreliggende udkast til bekendtgørelse.

Ad § 13.

Selv om der således intet er til hinder for anerkendelse eller fuldbyrdelse efter § 12, kan den, mod hvem kendelsen er rettet, dog afværge kendelsens anerkendelse eller fuldbyrdelse under forudsætning af, at han kan bevise, at en af de i § 13, pkt. a-e, opregnede grunde foreligger.

Om de enkelte punkter bemærkes:

- ad b.* Udtrykket »eller af anden grund ude af stand til at føre sin sag« refererer ikke alene til tilfælde, hvor vedkommande part ikke er underrettet om møder i voldgiftsretten i behørig tid - jfr. dog p. 28 —, således at han har mulighed for at tage stilling til sagen, men også til tilfælde, hvor han f.eks. på grund af sagen uvedkommende omstændigheder ikke har været i stand til at nå frem f.eks. på grund af nægtelse af visum.
- ad c.* Tanken med denne bestemmelse er, at

man ikke ønsker at åbne mulighed for at hindre anerkendelse og fuldbyrdelse i tilfælde, hvor voldgiftsretten også har taget stilling til »bispørgsmål« såsom told og lignende omkostninger, skønt voldgiftsaftalen ikke berettigede hertil. Der kan dog også tænkes tilfælde, hvor voldgiftsretten ligefrem har taget flere tvistigheder under påkendelse, end den var bemyndiget til. Afgørende bliver, om domstolene er i stand til at udskille den del af afgørelsen, som henhørte under voldgiftsaftalen.

- ad d.* Uanset at ordlyden kunne henlede tanken på, at parterne er helt frit stillet med hensyn til voldgiftsrettens sammensætning eller voldgiftsproceduren, er aftalefriheden dog naturligvis begrænset af »ordre public«, jfr. § 12.
- ad e.* Med udtrykket, at »fristen for kendelsens indbringelse for en anden voldgiftsret er ikke udløbet« må ikke forveksles, at der stadig er mulighed for at indbringe voldgiftskendelsen for de almindelige domstole med påstand om kendelsens ophævelse.

Om stk. 2 henvises til bemærkningerne ovenfor p. 18 om Genèvekonventionens art. IX, § 2.

Genèveprotokollen af 24. september 1923.

Bekendtgørelse nr. 167 af 15. maj 1925 om Danmarks ratifikation af den i Genf den 24. september 1923 åbnede protokol vedrørende voldgiftsklausuler i handelskontrakter.

Ved kongelig resolution af 21. marts 1925 har Danmark ratificeret følgende i Genf den 24. september 1923 åbnede protokol vedrørende voldgiftsklausuler i handelskontrakter:

Protokol angående voldgiftsklausuler.

De undertegnede, der er forsynet med behørig fuldmagt, erklærer, at de på det af dem repræsenterede lands vegne antager følgende bestemmelser:

1. Enhver af de kontraherende stater anerkender gyldigheden af en overenskomst — hvad enten den angår allerede bestående eller fremtidige uoverensstemmelser — indgået mellem parter, der hver er underkastet forskellige kontraherende staters jurisdiktion, hvorved parterne i en kontrakt forpligter sig til at gøre alle eller visse uoverensstemmelser, der måtte opstå i forbindelse med en sådan kontrakt, angående handelsspørgsmål eller et hvilket som helst andet spørgsmål, der kan ordnes ved voldgift, til genstand for sådan, selv om voldgiften skal finde sted i et land, under hvis jurisdiktion ingen af parterne hører.

Enhver kontraherende stat forbeholder sig retten til at begrænse ovennævnte forpligtelse til sådanne kontrakter, der af dens nationale lovgivning betragtes som handelskontrakter. Den kontraherende stat, der benytter sig af denne ret, skal underrette generalsekretæren for folkenes forbund derom, for at der kan tilgå de andre kontraherende stater meddelelse desangående.

2. Voldgiftsproceduren, deri indbefattet nedsettelsen af voldgiftsdomstolen, skal ordnes efter parternes vilje og efter lovgivningen i det land, inden for hvis område voldgiften finder sted.

De kontraherende stater forpligter sig til at lade ethvert skridt, som under proceduren må foretages på deres område, i overensstemmelse med de bestemmelser, der efter deres lovgivning ordner proceduren ved voldgift.

3. Enhver kontraherende stat påtager sig at sikre, at voldgiftskendelser, afsagte på dens eget område i henhold til de foregående artikler, gennemføres af dens myndigheder og i overensstemmelse med dens nationale lovgivnings bestemmelser.

4. Når en retstvist angående en kontrakt indgået mellem personer, på hvem art. 1 finder anvendelse, og indeholdende en voldgiftsaftale, det være sig om allerede bestående eller fremtidige uoverensstemmelser, der er gyldig i medfør af nævnte artikel og egnet til at anvendes, indbringes for en af de kontraherende staters domstole, skal denne på en af parternes begæring henvise dem til voldgiftsdommernes afgørelse.

En sådan henvisning skal ikke præjudicere domstolenes kompetence i tilfælde af, at voldgiftsaftalen eller voldgiftsbehandlingen ikke kan føres igennem eller bliver uvirksom.

5. Denne protokol, der skal stå åben til undertegnelse af alle stater, skal ratificeres. Ratifikationerne skal deponeres snarest muligt hos generalsekretæren for folkenes forbund, der vil drage omsorg for, at alle andre undertegnende magter erholder underretning derom.

6. Denne protokol skal træde i kraft, så snart to ratifikationer er blevet deponerede. Derefter træder den i kraft for hver kontraherende stats vedkommende en måned efter, at generalsekretæren har udsendt meddelelse om deponeringen af dens ratifikation.

7. Denne protokol kan opsiges af enhver kontraherende stat med et års varsel. Opsigelsen skal finde sted ved en meddelelse stilet til generalsekretæren for folkenes forbund, der straks skal oversende genparter af denne med-

delelse til alle andre undertegnende magter med angivelse af den dato, på hvilken den blev modtaget. Opsigelsen træder i kraft et år efter den dag, på hvilken den blev meddelt generalsekretæren, og skal kun gælde for den stat, der har anmeldt den.

8. Det står de kontraherende stater frit for at erklære, at deres tiltrædelse af denne protokol ikke gælder for alle eller nogle af de nedenævnte områder, nemlig: deres kolonier, oversøiske besiddelser eller områder, protektorater eller sådanne områder, over hvilke de udøver et mandat.

Sådanne stater kan senere tiltræde protokollen særskilt for ethvert af de således udelukkede områders vedkommende. Enhver sådan tiltræden skal snarest muligt meddeles generalsekretæren for folkenes forbund, som derefter skal underrette alle signatarmagterne derom. Den træder i kraft en måned efter meddelelsen fra generalsekretæren til alle signatarmagterne.

De kontraherende stater kan ligeledes opgive nærværende protokol særskilt for hvert enkelt af de ovenfor nævnte områder. Art. 7 finder anvendelse på en sådan opsigelse.

En bekræftet genpart af denne protokol vil af generalsekretæren blive oversendt til alle de kontraherende stater.

Sket i Genf, den fireogtyvende september nittenhundrede og treogtyve,

i en enkelt udfærdigelse, hvis franske og engelske tekst begge skal være autentiske, og som skal opbevares i folkeforbundssekretariatets arkiv.

(Danmarks underskrift.)

Idet jeg undertegner den i Genf den 24. september 1923 åbnede protokol angående voldgiftsklausuler, erklærer jeg undertegnede, repræsentant for den danske regering ved Folkeforbundets sekretariat, med hensyn til art. 3 følgende: Efter dansk ret er voldgiftskendelser, afsagt af en voldgiftsret, ikke umiddelbart eksekutive, men det vil i hvert enkelt tilfælde være nødvendigt, såfremt eksekution skal foretages, at anlægge sædvanligt søgsmål, under hvilket den pågældende voldgiftskendelse dog i almindelighed uden nærmere prøvelse vil blive lagt til grund ved sagens pådømmelse.
— Med forbehold af ratifikation. -

Genf, den 30. maj 1924.

For Danmark
(underskrift).

Genèveoverenskomsten af 26. september 1927.

Bekendtgørelse nr. 150 af 28. juni 1929 om Danmarks ratifikation af den i Genève den 26. september 1927 åbnede overenskomst angående eksekution af voldgiftskendelser, afsagt i udlandet.

Ved kgl. resolution af 16. april 1929 har Danmark ratificeret følgende i Genève den 26. september 1927 åbnede overenskomst angående eksekution af voldgiftskendelser, afsagt i udlandet:

Artikel 1.

En voldgiftskendelse, der på et af de høje kontraherende parter områder, hvor denne overenskomst finder anvendelse, er blevet afsagt i henhold til en særlig voldgiftsaftale eller en almindelig voldgiftsklausul, som falder ind under den i Genève den 24. september 1923 åbnede protokol angående voldgiftsklausuler, skal anerkendes og skal eksekveres i overensstemmelse med procesreglerne på det område, hvor kendelsen gøres gældende, når kendelsen er blevet afsagt på et af de høje kontraherende parter område, hvor denne overenskomst finder anvendelse, og imellem personer, der er underkastet en af de høje kontraherende parter jurisdiktion.

For at opnå denne anerkendelse eller denne eksekution vil det endvidere være nødvendigt:

- a) at kendelsen er blevet afsagt i henhold til en voldgiftsoverenskomst eller en voldgiftsklausul, der er gyldig ifølge den lovgivning, som er anvendelig på dem;
- b) at det spørgsmål, der er genstand for kendelsen, kan ordnes ved voldgift ifølge lovgivningen i det land, hvor kendelsen påberåbes;
- c) at kendelsen er blevet afsagt af den voldgiftsdomstol, der er blevet bestemt i voldgiftsoverenskomsten eller voldgiftsklausulen, eller blevet oprettet på den måde, parterne er endes om og i overensstemmelse med de retsregler, som er anvendelige på voldgiftsproceduren;

- d) at kendelsen er endelig i det land, hvor den er afsagt, således at den ikke betragtes som sådan, hvis den kan gøres til genstand for indsigelse, appel eller krav om kassation (i de lande, hvor der findes adgang til sådanne behandlingsformer), eller hvis det godtgøres, at der allerede finder en procedure sted, som går ud på at bestride kendelsens gyldighed;
- e) at anerkendelsen eller eksekutionen af kendelsen ikke er i strid med den offentlige orden eller den offentlige rets grundsatninger i det land, hvor den påberåbes.

Artikel 2.

Selv om de i artikel 1 fastsatte betingelser er opfyldt, vil kendelsen ikke kunne anerkendes eller eksekveres, hvis retten kommer til det resultat:

- a) at kendelsen er blevet omstødt i det land, hvor den er blevet afsagt;
- b) at den part, overfor hvem kendelsen søges gjort gældende, ikke har fået underretning om voldgiftsbehandlingen så betids, at han har kunnet fremstille sin sag, eller at han har været lovlig forhindret uden at have været behørigt repræsenteret;
- c) at kendelsen ikke angår de uoverensstemmelser, hvortil der er sigtet i voldgiftsoverenskomsten, eller ikke falder ind under bestemmelserne i voldgiftsklausulen, eller at den indeholder afgørelser, som går ud over bestemmelserne i voldgiftsoverenskomsten eller voldgiftsklausulen.

Hvis kendelsen ikke har afgjort alle de spørgsmål, der er blevet forelagt voldgiftsdomstolen, kan den kompetente myndighed i det land, hvor der søges anerkendelse eller eksekution af kendelsen, hvis den finder anledning dertil, udsætte denne anerkendelse eller eksekution eller gøre den afhængig af en sådan sikkerhedsstillelse, som denne myndighed bestemmer.

Artikel 3.

Hvis den part, hvem kendelsen er gået imod, godtgør, at der ifølge de retsregler, som er anvendelige på voldgiftsproceduren, findes en anden grund end de i artikel 1 a) og c) og i artikel 2 b) og c) nævnte grunde, der berettiger ham til at bestride kendelsens gyldighed for en domstol, kan dommeren, hvis han finder anledning dertil, enten nægte anerkendelse eller eksekution af kendelsen eller foretage en udsættelse, således at der gives parten en rimelig tid til at få kendelsen omstødt af den kompetente domstol.

Artikel 4.

Den part, som gør kendelsen gældende eller forlanger den eksekveret, må navnlig tilvejebringe:

- 1) den originale kendelse eller en genpart, som behørig er bekræftet i overensstemmelse med lovgivningen i det land, hvor kendelsen er blevet afsagt;
- 2) aktstykker og oplysninger, der godtgør, at kendelsen på den i artikel 1 d) nærmere fastsatte måde er endelig i det land, hvor den er blevet afsagt;
- 3) i påkommende tilfælde aktstykker og oplysninger, som godtgør, at de i artikel 1, 1. stk., og 2. stk. a) og c), nævnte betingelser er til stede.

Der kan forlanges en oversættelse af kendelsen og de andre i denne artikel nævnte aktstykker til det lands officielle sprog, hvor kendelsen påberåbes. Denne oversættelse skal være bekræftet af en diplomatisk eller konsulær repræsentant for det land, hvor den part, der gør kendelsen gældende, er hjemmehørende, eller af en edsvoren translatør i det land, hvor kendelsen påberåbes.

Artikel 5.

De i foranstående artikler indeholdte bestemmelser skal ikke berøve nogen af de interesserede parter retten til at gøre en voldgiftskendelse gældende på den måde og i den udstrækning, der er hjemlet ved lovgivningen eller traktaterne i det land, hvor en sådan kendelse påberåbes.

Artikel 6.

Denne overenskomst omfatter kun de voldgiftskendelser, der er afsagt, efter at den i

Genève den 24. september 1923 åbnede protokol angående voldgiftsklausuler er trådt i kraft.

Artikel 7.

Denne overenskomst, der skal stå åben til undertegnelse for alle undertegnere af protokollen af 1923 angående voldgiftsklausuler, skal ratificeres.

Den kan kun ratificeres af sådanne medlemmer af folkeforbundet og af sådanne stater, som ikke er medlemmer af forbundet, på hvis vegne også protokollen af 1923 er blevet ratificeret.

Ratifikationerne skal så snart som muligt deponeres hos generalsekretæren for folkenes forbund, der vil give alle dem, som undertegner, meddelelse om deponeringen.

Artikel 8.

Denne overenskomst træder i kraft 3 måneder efter, at den er blevet ratificeret af to af de høje kontraherende parter. I senere tilfælde træder den for hver af de høje kontraherende parter vedkommende i kraft 3 måneder efter, at dens ratifikation er blevet deponeret hos generalsekretæren for folkenes forbund.

Artikel 9.

Denne overenskomst kan opsiges både af ethvert folkeforbundsmedlem og af enhver stat, som ikke er medlem. Opsigelsen meddeles skriftligt til generalsekretæren for folkenes forbund, som straks skal sende en bekræftet genpart af meddelelsen til alle de andre kontraherende parter, ledsaget af en angivelse af den dag, på hvilken han har modtaget den.

Opsigelsen gælder kun for den høje kontraherende part, der har meddelt den, og først et år efter, at denne meddelelse er kommet til generalsekretæren for folkenes forbund.

Opsigelsen af protokollen angående voldgiftsklausuler medfører tillige opsigelse af denne overenskomst.

Artikel 10.

Denne overenskomst gælder ikke uden videre for de høje kontraherende parter kolonier, protektorater eller for områder, som er stillet under deres overøvrighed eller mandat.

Denne overenskomst kan altid ved en erklæring til generalsekretæren for folkenes forbund fra en af de høje kontraherende parter gøres

anvendelig med hensyn til en eller flere af sådanne kolonier, protektorater eller områder, for hvilke den i Genève den 24. september 1923 åbnede protokol angående voldgiftsklausuler er gældende.

En sådan erklæring skal have virkning tre måneder efter, at den er blevet deponeret.

De høje kontraherende parter kan til enhver tid opsig konventionen for alle eller nogle af de ovennævnte kolonier, protektorater eller områder. Ved en sådan opsigelse finder artikel 9 anvendelse.

Artikel 11.

En bekræftet genpart af denne overenskomst skal af generalsekretæren for folkenes forbund tilstilles hvert medlem af folkeforbundet og hver stat, der ikke er medlem, men undertegner nævnte overenskomst.

Til bekræftelse heraf har de ovennævnte befuldmægtigede undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i Genève den seksogtyvende september nitten hundrede og syvogtyve, i eet eksemplar, hvis engelske og franske tekst begge betragtes som autentiske, og som vil blive opbevaret i folkeforbundets arkiv.

(Danmarks underskrift.)

Efter dansk ret er voldgiftskendelser afsagte af en voldgiftsret ikke umiddelbart eksigible, men det vil i hvert enkelt tilfælde være nødvendigt, såfremt eksekution skal foretages, at anlægge sædvanligt søgsmål, under hvilket den pågældende voldgiftskendelse dog i almindelighed uden nærmere prøvelse vil blive lagt til grund ved sagens pådømmelse.

- Med forbehold af ratifikation. -

(Underskrift.)

Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards.

Article I

1. This Convention shall apply to the recognition and enforcement of arbitral awards made in the territory of a State other than the State where the recognition and enforcement of such awards are sought, and arising out of differences between persons, whether physical or legal. It shall also apply to arbitral awards not considered as domestic awards in the State where their recognition and enforcement are sought.

2. The term "arbitral awards" shall include not only awards made by arbitrators appointed for each case but also those made by permanent arbitral bodies to which the parties have submitted.

3. When signing, ratifying or acceding to this Convention, or notifying extension under article X hereof, any State may on the basis of reciprocity declare that it will apply the Convention to the recognition and enforcement of awards made only in the territory of another Contracting State. It may also declare that it will apply the Convention only to differences arising out of legal relationships, whether contractual or not, which are considered as commercial under the national law of the State making such declaration.

Article II

1. Each Contracting State shall recognize an agreement in writing under which the parties undertake to submit to arbitration all or any differences which have arisen or which may arise between them in respect of a defined legal relationship, whether contractual or not, concerning a subject matter capable of settlement by arbitration.

2. The term "agreement in writing" shall include an arbitral clause in a contract or an arbitration agreement, signed by the parties or contained in an exchange of letters or telegrams.

Convention pour la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales étrangères.

Article premier

1. La présente Convention s'applique à la reconnaissance et à l'exécution des sentences arbitrales rendues sur le territoire d'un Etat autre que celui où la reconnaissance et l'exécution des sentences sont demandées, et issues de différends entre personnes physiques ou morales. Elle s'applique également aux sentences arbitrales qui ne sont pas considérées comme sentences nationales dans l'Etat où leur reconnaissance et leur exécution sont demandées.

2. On entend par «sentences arbitrales» non seulement les sentences rendues par des arbitres nommés pour des cas déterminés, mais également celles qui sont rendues par des organes d'arbitrage permanents auxquels les parties se sont soumises.

3. Au moment de signer ou de ratifier la présente Convention, d'y adhérer ou de faire la notification d'extension prévue à l'article X, tout Etat pourra, sur la base de la réciprocité, déclarer qu'il appliquera la Convention à la reconnaissance et à l'exécution des seules sentences rendues sur le territoire d'un autre Etat contractant. Il pourra également déclarer qu'il appliquera la Convention uniquement aux différends issus de rapports de droit, contractuels ou non contractuels, qui sont considérés comme commerciaux par sa loi nationale.

Article II

1. Chacun des Etats contractants reconnaît la convention écrite par laquelle les parties s'obligent à soumettre à un arbitrage tous les différends ou certains des différends qui se sont élevés ou pourraient s'élever entre elles au sujet d'un rapport de droit déterminé, contractuel ou non contractuel, portant sur une question susceptible d'être réglée par voie d'arbitrage.

2. On entend par «convention écrite» une clause compromissoire insérée dans un contrat, ou un compromis, signé par les parties ou contenu dans un échange de lettres ou de télégrammes.

Konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser.

Art. I.

1. Denne konvention finder anvendelse på anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser, som er afsagt i en anden stat end den, hvor afgørelsen søges anerkendt og fuldbyrdet, og som angår tvister mellem fysiske eller juridiske personer. Den finder også anvendelse på voldgiftskendelser, som ikke anses for indenlandske i den stat, hvor de søges anerkendt og fuldbyrdet.

2. Udtrykket »voldgiftskendelser« omfatter ikke blot kendelser afsagt af voldgiftsmænd, som er udpeget for den enkelte sag, men også kendelser afsagt af permanente voldgiftsinstitutioner, som parterne har underkastet sig.

3. Ved undertegnelse, ratifikation eller tiltrædelse af denne konvention eller ved underretning om udvidelse i medfør af art. X kan enhver stat på grundlag af gensidighed erklære, at den kun vil anvende konventionen på anerkendelse og fuldbyrdelse af kendelser, som er afsagt i en anden kontraherende stat. Den kan også erklære, at den kun vil anvende konventionen på tvister, der udspringer af retsforhold i eller uden for kontraktsforhold, som betragtes som handelsforhold i henhold til den nationale ret i den stat, som afgiver sådan erklæring.

Art. II.

1. Enhver kontraherende stat skal anerkende en skriftlig aftale, hvori parterne forpligter sig til at henskyde til voldgift alle eller enkelte tvister, som er opstået eller kan opstå i en bestemt retlig relation mellem dem i eller uden for kontraktsforhold vedrørende spørgsmål, som kan afgøres ved voldgift.

2. Ved udtrykket »skriftlig aftale« forstås en voldgiftsklausul i en kontrakt eller en voldgiftsaftale, der er underskrevet af parterne, eller som er indeholdt i en udveksling af breve eller telegrammer.

3. The court of a Contracting State, when seized of an action in a matter in respect of which the parties have made an agreement within the meaning of this article, shall, at the request of one of the parties, refer the parties to arbitration, unless it finds that the said agreement is null and void, inoperative or incapable of being performed.

Article III

Each Contracting State shall recognize arbitral awards as binding and enforce them in accordance with the rules of procedure of the territory where the award is relied upon, under the conditions laid down in the following articles. There shall not be imposed substantially more onerous conditions or higher fees or charges on the recognition or enforcement of arbitral awards to which this Convention applies than are imposed on the recognition or enforcement of domestic arbitral awards.

Article IV

1. To obtain the recognition and enforcement mentioned in the preceding article, the party applying for recognition and enforcement shall, at the time of the application, supply:

(a) The duly authenticated original award or a duly certified copy thereof;

(b) The original agreement referred to in article II or a duly certified copy thereof.

2. If the said award or agreement is not made in an official language of the country in which the award is relied upon, the party applying for recognition and enforcement of the award shall produce a translation of these documents into such language. The translation shall be certified by an official or sworn translator or by a diplomatic or consular agent.

Article V

1. Recognition and enforcement of the award may be refused, at the request of the party against whom it is invoked, only if that party furnishes to the competent authority where the recognition and enforcement is sought, proof **that:**

(a) The parties to the agreement referred to

3. Le tribunal d'un Etat contractant, saisi d'un litige sur une question au sujet de laquelle les parties ont conclu une convention au sens du present article, renverra les parties à l'arbitrage, à la demande de l'une d'elles, à moins qu'il ne constate que ladite convention est caduque, inopérante ou non susceptible d'être appliquée.

Article 111

Chacun des Etats contractants reconnaîtra l'autorité d'une sentence arbitrale et accordera l'exécution de cette sentence conformément aux règles de procédure suivies dans le territoire où la sentence est invoquée, aux conditions établies dans les articles suivants. Il ne sera pas imposé, pour la reconnaissance ou l'exécution des sentences arbitrales auxquelles s'applique la présente Convention, de conditions sensiblement plus rigoureuses, ni de frais de justice sensiblement plus élevés, que ceux qui sont imposés pour la reconnaissance ou l'exécution des sentences arbitrales nationales.

Article IV

1. Pour obtenir la reconnaissance et l'exécution visées à l'article précédent, la partie qui demande la reconnaissance et l'exécution **doit** fournir, en même temps que la demande:

a) L'original dûment authentifié de la sentence ou une copie de et original réunissant les conditions requises pour son authenticité;

b) L'original de la convention visée à l'article II, ou une copie réunissant les conditions requises pour son authenticité.

2. Si ladite sentence ou ladite convention n'est pas rédigée dans une langue officielle du pays où la sentence est invoquée, la partie qui demande la reconnaissance et l'exécution de la sentence aura à produire une traduction de ces pièces dans cette langue. La traduction devra être certifiée par un traducteur officiel ou un traducteur jure ou par un agent diplomatique ou consulaire.

Article V

1. La reconnaissance et l'exécution de la sentence ne seront refusées, sur requête de la partie contre laquelle elle est invoquée, que si cette partie fournit à l'autorité compétente du pays où la reconnaissance et l'exécution sont demandées la preuve:

a) Que les parties à la convention visée à

3. Domstolene i en kontraherende stat skal, hvis der rejses sag om et forhold, hvorom parterne har truffet en aftale som omhandlet i denne artikel, på begæring af en af parterne henvide dem til voldgift, medmindre den finder, at den nævnte aftale er ugyldig, ude af kraft, eller at den ikke kan gennemføres.

Art. III.

Enhver kontraherende stat skal på de vilkår, som er fastsat i de følgende artikler, anerkende voldgiftskendelser som bindende og fuldbyrde dem i overensstemmelse med procesreglerne på det territorium, hvor kendelsen påberåbes. Der må ikke fastsættes væsentligt mere tyngende vilkår eller pålægges højere gebyrer eller afgifter for anerkendelse eller fuldbyrdelse af voldgiftskendelser, som omfattes af denne konvention, end for anerkendelse eller fuldbyrdelse af indenlandske voldgiftskendelser.

Art. IV.

1. For at opnå anerkendelse og fuldbyrdelse som omtalt i den foregående artikel skal den part, som søger anerkendelse og fuldbyrdelse samtidig med begæringen herom fremlægge:

- a) den behørigt attesterede originale kendelse eller en behørigt bekræftet genpart af denne;
- b) den originale aftale, som nævnes i art. II, eller en behørigt bekræftet genpart heraf.

2. Hvis den nævnte afgørelse eller aftale ikke er affattet på det officielle sprog i det land, hvor afgørelsen påberåbes, skal den part, som søger kendelsen anerkendt eller fuldbyrdet, fremlægge en oversættelse af disse dokumenter til dette sprog. Oversættelsen skal bekræftes af en officiel eller edsvoren translatør eller af en diplomatisk eller konsulær tjenestemand.

Art. V.

1. Anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelsen kan efter påstand af den part, som den påberåbes mod, kun nægtes, dersom denne over for den kompetente myndighed, hvor anerkendelse og fuldbyrdelse begæres, beviser:

- a) at parterne i den i art. II nævnte aftale har manglet retlig handleevne efter den lov,

in article II were, under the law applicable to them, under some incapacity, or the said agreement is not valid under the law to which the parties have subjected it or, failing any indication thereon, under the law of the country where the award was made; or

(b) The party against whom the award is invoked was not given proper notice of the appointment of the arbitrator or of the arbitration proceedings or was otherwise unable to present his case; or

(V) The award deals with a difference not contemplated by or not falling within the terms of the submission to arbitration, or it contains decisions on matters beyond the scope of the submission to arbitration, provided that, if the decisions on matters submitted to arbitration can be separated from those not so submitted, that part of the award which contains decisions on matters submitted to arbitration may be recognized and enforced; or

(d) The composition of the arbitral authority or the arbitral procedure was not in accordance with the agreement of the parties, or, failing such agreement, was not in accordance with the law of the country where the arbitration took place; or

(e) The award has not yet become binding on the parties, or has been set aside or suspended by a competent authority of the country in which, or under the law of which, that award was made.

2. Recognition and enforcement of an arbitral award may also be refused if the competent authority in the country where recognition and enforcement is sought finds that:

(a) The subject matter of the difference is not capable of settlement by arbitration under the law of that country; or

(b) The recognition or enforcement of the award would be contrary to the public policy of that country.

Article VI

If an application for the setting aside or suspension of the award has been made to a competent authority referred to in article V (1) (e), the authority before which the award is sought to be relied upon may, if it considers it proper, adjourn the decision on the enforcement of the award and may also, on the application of the party claiming enforcement of the award, order the other party to give suitable security.

l'article II étaient, en vertu de la loi à elles applicable, frappées d'une incapacité, ou que ladite convention n'est pas valable en vertu de la loi à laquelle les parties l'ont subordonnée ou, à défaut d'une indication à cet égard, en vertu de la loi du pays où la sentence a été rendue; ou

b) Que la partie contre laquelle la sentence est invoquée n'a pas été dûment informée de la designation de l'arbitre ou de la procedure d'arbitrage, ou qu'il lui a été impossible, pour une autre raison, de faire valoir ses moyens; ou

c) Que la sentence porte sur un différend non visé dans le compromis ou n'entrant pas dans les previsions de la clause compromissoire, ou qu'elle contient des decisions qui dépassent les termes du compromis ou de la clause compromissoire; toutefois, si les dispositions de la sentence qui ont trait à des questions soumises à l'arbitrage peuvent être dissociées de celles qui ont trait à des questions non soumises à l'arbitrage, les premières pourront être reconnues et exécutées; ou

d) Que la constitution du tribunal arbitral ou la procedure d'arbitrage n'a pas été conforme à la convention des parties, ou, à défaut de convention, qu'elle n'a pas été conforme à la loi du pays où l'arbitrage a eu lieu; ou

e) Que la sentence n'est pas encore devenue obligatoire pour les parties ou a été annulée ou suspendue par une autorité compétente du pays dans lequel, ou d'après la loi duquel, la sentence a été rendue.

2. La reconnaissance et l'exécution d'une sentence arbitrale pourront aussi être refusées si l'autorité compétente du pays ou la reconnaissance et l'exécution sont requises constate:

a) Que, d'après la loi de ce pays, l'objet du différend n'est pas susceptible d'être réglé par voie d'arbitrage; ou

b) Que la reconnaissance ou l'exécution de la sentence serait contraire à l'ordre public de ce pays.

Article VI

Si l'annulation ou la suspension de la sentence est demandée à l'autorité compétente visée à l'article V, paragraphe 1, e, l'autorité devant qui la sentence est invoquée peut, si elle l'estime approprié, surseoir à statuer sur l'exécution de la sentence; elle peut aussi, à la requête de la partie qui demande l'exécution de la sentence, ordonner à l'autre partie de fournir des sûretés convenables

der gjaldt for dem, eller at den nævnte aftale ikke er gyldig efter den lov, som parterne har vedtaget for den, eller i mangel af udtrykkelig eller stiltiende vedtagelse herom efter loven i det land, hvor afgørelsen blev truffet, eller

b) at den part, som voldgiftskendelsen påberåbes imod, ikke var tilbørligt underrettet om udnævnelsen af voldgiftsretten eller om voldgiftssagens behandling eller af andre grunde var ude af stand til at føre sin sag, eller

c) at voldgiftskendelsen vedrører en tvist, som ikke er omfattet af voldgiftsaftalen, eller indeholder afgørelser af spørgsmål, som ligger uden for det, som er underkastet voldgift, dog således at hvis afgørelserne i spørgsmål, som er underkastet voldgift, kan udskilles fra spørgsmål, som ikke er det, skal den del af afgørelsen, som vedrører spørgsmål, der er hen-skudt til voldgift, anerkendes og fuldbyrdes, eller

d) at sammensætningen af voldgiftsretten eller voldgiftssagens behandling ikke var i overensstemmelse med parternes aftale eller i mangel af sådan aftale ikke i overensstemmelse med lovgivningen i det land, hvor voldgiftskendelsen blev afsagt, eller

e) at voldgiftskendelsen endnu ikke er blevet bindende for parterne eller er sat til side eller suspenderet af en kompetent myndighed i det land, hvor den blev afsagt, eller efter hvis ret kendelsen er afsagt.

2. En voldgiftskendelse kan ligeledes nægtes anerkendt eller fuldbyrdet, hvis den kompetente myndighed i det land, hvor den søges anerkendt eller fuldbyrdet, finder, at:

a) det forhold, tvisten omfatter, ikke kan afgøres ved voldgift efter dette lands lovgivning, eller

b) anerkendelse eller fuldbyrdelse ville være uforenelig med dette lands retsorden.

Art. VI.

Hvis begæring om tilsidesættelse eller suspension af voldgiftskendelsen er fremsat for en kompetent myndighed som nævnt i art. V.l.e), kan den myndighed, over for hvilken voldgiftskendelsen gøres gældende, udsætte sin beslutning om fuldbyrdelse af kendelsen, hvis den finder dette velbegrundet, og den kan ligeledes efter begæring af den part, som kræver kendelsen fuldbyrdet, forlange, at modparten stiller passende sikkerhed.

Article VII

1. The provisions of the present Convention shall not affect the validity of multilateral or bilateral agreements concerning the recognition and enforcement of arbitral awards entered into by the Contracting States nor deprive any interested party of any right he may have to avail himself of an arbitral award in the manner and to the extent allowed by the law or the treaties of the country where such award is sought to be relied upon.

2. The Geneva Protocol on Arbitration Clauses of 1923 and the Geneva Convention on the Execution of Foreign Arbitral Awards of 1927 shall cease to have effect between Contracting States on their becoming bound and to the extent that they become bound, by this Convention.

Article VIII

1. This Convention shall be open until 31 December 1958 for signature on behalf of any Member of the United Nations and also on behalf of any other State which is or hereafter becomes a member of any specialized agency of the United Nations, or which is or hereafter becomes a party to the Statute of the International Court of Justice, or any other State to which an invitation has been addressed by the General Assembly of the United Nations.

2. This Convention shall be ratified and the instrument of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article IX

1. This Convention shall be open for accession to all States referred to in article VIII.

2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article X

1. Any State may, at the time of signature, ratification or accession, declare that this Convention shall extend to all or any of the territories for the international relations of which it is responsible. Such a declaration shall take effect when the Convention enters into force for the State concerned.

Article VII

1. Les dispositions de la présente Convention ne portent pas atteinte à la validité des accords multilatéraux ou bilatéraux conclus par les Etats contractants en matière de reconnaissance et d'exécution de sentences arbitrales et ne privent aucune partie intéressée du droit qu'elle pourrait avoir de se prévaloir d'une sentence arbitrale de la manière et dans la mesure admises par la législation ou les traités du pays où la sentence est invoquée.

2. Le Protocole de Genève de 1923 relatif aux clauses d'arbitrage et la Convention de Genève de 1927 pour l'exécution des sentences arbitrales étrangères cesseront de produire leurs effets entre les Etats contractants du jour, et dans la mesure, ou ceux-ci deviendront liés par la présente Convention.

Article VIII

1. La présente Convention est ouverte jusqu'au 31 décembre 1958 à la signature de tout Etat Membre des Nations Unies, ainsi que de tout autre Etat qui est, ou deviendra par la suite, membre d'une ou plusieurs institutions spécialisées des Nations Unies ou partie au Statut de la Cour internationale de Justice, ou qui aura été invité par l'Assemblée générale des Nations Unies.

2. La présente Convention doit être ratifiée et les instruments de ratification déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article IX

1. Tous les Etats visés à l'article VIII peuvent adhérer à la présente Convention.

2. L'adhésion se fera par le dépôt d'un instrument d'adhésion auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article X

1. Tout Etat pourra, au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, déclarer que la présente Convention s'étendra à l'ensemble des territoires qu'il représente sur le plan international, ou à l'un ou plusieurs d'entre eux. Cette déclaration produira ses effets au moment de l'entrée en vigueur de la Convention pour ledit Etat.

Art. VII

1. Bestemmelserne i denne konvention har ikke indflydelse på gyldigheden af multilaterale eller bilaterale aftaler om anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser, som de kontraherende stater har indgået. De fratager heller ikke en interesseret part nogen ret, som han måtte have til at benytte sig af en voldgiftskendelse på den måde og i den udstrækning, dette kan gøres efter lovgivningen i og traktaterne med det land, hvor en sådan afgørelse søges gjort gældende.

2. Genève-protokollen af 1923 om voldgiftsklausuler og Genève-konventionen af 1927 om fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser skal ophøre med at gælde mellem de kontraherende stater fra det tidspunkt og i den udstrækning, disse bliver bundet af denne konvention.

Art. VIII.

1. Konventionen skal indtil 31. december 1958 være åben for underskrift af ethvert medlem af De forenede Nationer og også af enhver anden stat, som er eller herefter bliver medlem af nogen af De forenede Nationers særorganisationer, eller som er eller herefter bliver medlem af Den internationale Domstols Statut, eller enhver anden stat, som har modtaget indbydelse fra De forenede Nationers generalforsamling.

2. Denne konvention skal ratificeres, og ratifikationsdokumentet skal deponeres hos De forenede Nationers generalsekretær.

Art. IX.

1. Denne konvention skal være åben for tiltrædelse for alle stater, som er omhandlet i art. VIII.

2. Tiltrædelse sker ved deponering af et tiltrædelsesdokument hos De forenede Nationers generalsekretær.

Art. X.

1. Enhver stat kan ved undertegnelse, ratifikation eller tiltrædelse erklære, at denne konvention skal gælde for alle eller et enkelt af de områder, hvis internationale forbindelser, den er ansvarlig for. Sådan erklæring får virkning, når konventionen træder i kraft for vedkommende stat.

2. At any time thereafter any such extension shall be made by notification addressed to the Secretary-General of the United Nations and shall take effect as from the ninetieth day after the day of receipt by the Secretary-General of the United Nations of this notification, or as from the date of entry into force of the Convention for the State concerned, whichever is the later.

3. With respect to those territories to which this Convention is not extended at the time of signature, ratification or accession, each State concerned shall consider the possibility of taking the necessary steps in order to extend the application of this Convention to such territories, subject, where necessary for constitutional reasons, to the consent of the Governments of such territories.

Article XI

In the case of a federal or non-unitary State, the following provisions shall apply:

(a) With respect to those articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of the federal authority, the obligations of the federal Government shall to this extent be the same as those of Contracting States which are not federal States;

(b) With respect to those articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of constituent states or provinces which are not, under the constitutional system of the federation, bound to take legislative action, the federal Government shall bring such articles with a favourable recommendation to the notice of the appropriate authorities of constituent states or provinces at the earliest possible moment;

(c) A federal State Party to this Convention shall, at the request of any other Contracting State transmitted through the Secretary-General of the United Nations, supply a statement of the law and practice of the federation and its constituent units in regard to any particular provision of this Convention, showing the extent to which effect has been given to that provision by legislative or other action.

Article XII

1. This Convention shall come into force on

2. Par la suite, toute extension de cette nature se fera par notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies et produira ses effets à partir du quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date à laquelle le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies aura reçu la notification, ou à la date d'entrée en vigueur de la Convention pour ledit Etat si cette dernière date est postérieure.

3. En ce qui concerne les territoires auxquels la présente Convention ne s'applique pas à la date de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, chaque Etat intéressé examinera la possibilité de prendre les mesures voulues pour étendre la Convention à ces territoires, sous réserve le cas échéant, lorsque des motifs constitutionnels l'exigeront, de l'assentiment des gouvernements de ces territoires.

Article XI

Les dispositions ci-après s'appliqueront aux Etats fédératifs ou non unitaires:

a) En ce qui concerne les articles de la présente Convention qui relèvent de la compétence législative du pouvoir fédéral, les obligations du gouvernement fédéral seront les mêmes que celles des Etats contractants qui ne sont pas des Etats fédératifs;

b) En ce qui concerne les articles de la présente Convention qui relèvent de la compétence législative de chacun des Etats ou provinces constituants, qui ne sont pas, en vertu du Système constitutionnel de la fédération, tenus de prendre des mesures législatives, le gouvernement fédéral portera le plus tôt possible, et avec son avis favorable, lesdits articles à la connaissance des autorités compétentes des Etats ou provinces constituants;

c) Un Etat fédératif Partie à la présente Convention communiquera, à la demande de tout autre Etat contractant qui lui aura été transmise par l'intermédiaire du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, un exposé de la législation et des pratiques en vigueur dans la fédération et ses unités constituantes, en ce qui concerne telle ou telle disposition de la Convention, indiquant la mesure dans laquelle effet a été donné, par une action législative ou autre, à ladite disposition.

Article XII

1. La présente Convention entrera en vigueur

2. Når som helst derefter skal enhver sådan udvidelse ske ved underretning til De forenede Nationers generalsekretær, og udvidelsen får retsvirkning fra den 90. dag efter den dag, De forenede Nationers generalsekretær har modtaget underretning, eller fra den dag konventionen trådte i kraft for vedkommende stat, alt efter hvilket tidspunkt, der er det seneste.

3. Med hensyn til de områder, som denne konvention ikke udvides til ved undertegnelse, ratifikation eller tiltrædelse, skal vedkommende stat overveje muligheden af at tage de nødvendige skridt til at udvide anvendelsen af konventionen til sådanne områder, og hvor dette er nødvendigt af konstitutionelle grunde med forbehold om samtykke af disse områders regeringer.

Art. XI.

1. For forbundsstater eller stater, der ikke er enhedsstater, gælder følgende bestemmelser:

a) Med hensyn til de artikler i konventionen, som falder inden for forbundets lovgivningsmagt, skal forbundsregeringens pligter i dette omfang være de samme som for regeringerne i kontraherede stater, som ikke er forbundsstater.

b) Med hensyn til de artikler i konventionen, som falder inden for lovgivningsmagten i de enkelte stater eller provinser, som efter forbundsstatens konstitutionelle regler dog ikke er forpligtet til at tage skridt til lovgivning, skal forbundsregeringen underrette vedkommande myndigheder i de enkelte stater eller provinser om sådanne artikler så snart som muligt med anbefaling.

c) En forbundsstat, som er medlem af denne konvention, skal på anmodning af en hvilken som helst anden kontraherende stat fremsendt gennem De forenede Nationers generalsekretær give oplysning om lovgivning og praksis i forbundet og i de enheder, hvoraf det består, vedrørende bestemmelserne i denne konvention, som viser, i hvilken udstrækning man har sat vedkommende bestemmelse i kraft gennem lovgivning eller på anden måde.

Art. XII.

Denne konvention træder i kraft den 90.

the ninetieth day following the date of deposit of the third instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to this Convention after the deposit of the third instrument of ratification or accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article XIII

1. Any Contracting State may denounce this Convention by a written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Any State which has made a declaration or notification under article X may, at any time thereafter, by notification to the Secretary-General of the United Nations, declare that this Convention shall cease to extend to the territory concerned one year after the date of the receipt of the notification by the Secretary-General.

3. This Convention shall continue to be applicable to arbitral awards in respect of which recognition or enforcement proceedings have been instituted before the denunciation takes effect.

Article XIV

A Contracting State shall not be entitled to avail itself of the present Convention against other Contracting States except to the extent that it is itself bound to apply the Convention.

Article XV

The Secretary-General of the United Nations shall notify the States contemplated in article VIII of the following:

(a) Signatures and ratifications in accordance with article VIII;

(b) Accessions in accordance with article IX;

(Y) Declarations and notifications under articles I, X and XI;

(d) The date upon which this Convention enters into force in accordance with article XII;

(e) Denunciations and notifications in accordance with article XIII.

le quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date du depot du troisième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour chacun des Etats qui ratifieront la Convention ou y adhéreront après le depot du troisième instrument de ratification ou d'adhésion, elle entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date du depot par cet Etat de son instrument de ratification ou d'adhésion.

Article XIII

1. Tout Etat contractant pourra dénoncer la présente Convention par notification écrite adressée au Secrétaire general de l'Organisation des Nations Unies. La denunciation prendra effet un an après la date où le Secrétaire general de l'Organisation des Nations Unies aura *reçu* la notification.

2. Tout Etat qui aura fait une declaration ou une notification conformément à l'article X pourra notifier ultérieurement au Secrétaire general de l' Organisation des Nations Unies que la Convention cessera de s'appliquer au territoire en question un an après la date à laquelle le Secrétaire general aura *reçu* cette notification.

3. La présente Convention demeurera applicable aux sentences arbitrales au sujet desquelles une procedure de reconnaissance ou d'exécution aura été entamée avant l'entrée en vigueur de la denunciation.

Article XIV

Un Etat contractant ne peut se réclamer des dispositions de la présente Convention contre d'autres Etats contractants que dans la mesure où il est lui-même tenu d'appliquer cette convention.

Article XV

Le Secrétaire general de l'Organisation des Nations Unies notifiera à tous les Etats visés à l'article VIII:

a) Les signatures et ratifications visées à l'article VIII;

b) Les adhesions visées à l'article IX;

c) Les declarations et notifications visées aux articles premier, X et XI;

d) La date où la présente Convention entrera en vigueur, en application de l'article XII;

e) Les denunciations et notifications visées à l'article XIII.

dag efter den dag, det tredie ratifikations- eller tiltrædelsesdokument er deponeret.

2. For enhver stat, som ratificerer eller tiltræder denne konvention, efter at det tredie ratifikations- eller tiltrædelsesdokument er deponeret, træder konventionen i kraft den 90. dag efter den dag, da vedkommende stats ratifikations- eller tiltrædelsesdokument er deponeret.

Art. XIII.

1. Enhver kontraherende stat kan opsiges denne konvention ved skriftlig underretning til De forenede Nationers generalsekretær. Opsigelsen træder i kraft et år efter den dag, den er modtaget af generalsekretæren.

2. Enhver stat, som har afgivet en erklæring eller underretning i henhold til artikel X, kan når som helst derefter ved underretning til generalsekretæren for De forenede Nationer erklære, at denne konvention skal ophøre at gælde for det pågældende område et år efter den dag, da generalsekretæren modtog underretningen.

3. Denne konvention skal fortsat gælde for voldgiftskendelser, som der er taget skridt til at få anerkendt eller fuldbyrdet, inden opsigelsen træder i kraft.

Art. XIV.

En kontraherende stat kan ikke påberåbe sig denne konvention over for andre kontraherende stater i videre omfang, end den selv er forpligtet efter konventionen.

Art. XV.

De forenede Nationers generalsekretær skal underrette de i artikel VIII nævnte stater om følgende:

- a) Underskrifter og ratifikationer i medfør af artikel VIII;
- b) Tiltrædelser i medfør af artikel IX;
- c) Erklæringer og underretninger i medfør af artiklerne I, X og XI;
- d) Datoen for denne konventions ikrafttræden i medfør af artikel XII;
- e) Opsigelser og underretninger i medfør af artikel XIII.

Article XVI

1. This Convention, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts shall be equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit a certified copy of this Convention to the States contemplated in article VIII.

Article XVI

1. La présente Convention, dont les textes anglais, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposée dans les archives de l'Organisation des Nations Unies.
2. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies remettra une copie certifiée conforme de la présente Convention aux Etats visés à l'article VIII.

Art. XVI.

1. Denne konvention, hvis kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekster er lige autentiske, skal deponeres i De forenede Nationers arkiv.
2. De forenede Nationers generalsekretær skal tilstille de i artikel VIII nævnte stater en bekræftet kopi af denne konvention.

Bilag 4.

Genevekonventionen af 21. april 1961.

European convention on international commercial arbitration.

Article I

Scope of the Convention

1. This Convention shall apply:

(a) to arbitration agreements concluded for the purpose of settling disputes arising from international trade between physical or legal persons having, when concluding the agreement, their habitual place of residence or their seat in different Contracting States;

(b) to arbitral procedures and awards based on agreements referred to in paragraph 1 (a) above.

2. For the purpose of this Convention,

(a) the term "arbitration agreement" shall mean either an arbitral clause in a contract or an arbitration agreement, the contract or arbitration agreement being signed by the parties, or contained in an exchange of letters, telegrams, or in a communication by teleprinter and, in relations between States whose laws do not require that an arbitration agreement be made in writing, any arbitration agreement concluded in the form authorized by these laws;

(b) the term "arbitration" shall mean not only settlement by arbitrators appointed for each case (*ad hoc* arbitration) but also by permanent arbitral institutions;

(c) the term "seat" shall mean the place of the situation of the establishment that has made the arbitration agreement.

Article II

Right of legal persons of public law to resort to arbitration

1. In the cases referred to in Article I, paragraph 1, of this Convention, legal persons considered by the law which is applicable to them as "legal persons of public law" have the right to conclude valid arbitration agreements.

Convention europeenne sur l'arbitrage commercial international.

Article premier

Champ d'application de la Convention

1. La presente Convention s'applique

a) aux conventions d'arbitrage conclues, pour le reglement de litiges nés ou à naître d'opérations de commerce international, entre personnes physiques ou morales ayant, au moment de la conclusion de la convention, leur residence habituelle ou leur siege dans des Etats contractants différents,

b) aux procedures et aux sentences arbitrales fondées sur les conventions visées au paragraphe 1, a) de cet article.

2. Aux fins de la presente Convention, on entend par

a) «convention d'arbitrage», soit une clause compromissoire insérée dans un contrat, soit un compromis, contrat ou compromis signés par les parties ou contenus dans un échange de lettres, de télégrammes ou de communications par télécopieur, et, dans les rapports entre pays dont les lois n'imposent pas la forme écrite à la convention d'arbitrage, toute convention conclue dans les formes permises par ces lois;

b) «arbitrage», le reglement de litiges non seulement par des arbitres nommés pour des cas determines (arbitrage *ad hoc*), mais également par des institutions d'arbitrage permanentes;

c) «siège», le lieu ou est situé l'établissement qui a conclu la convention d'arbitrage.

Article II

Capacité des personnes morales de droit public de se soumettre à l'arbitrage

1. Dans les cas visés à l'article 1, paragraphe 1, de la presente Convention, les personnes morales qualifiées, par la loi qui leur est applicable, de «personnes morales de droit public» ont la faculté de conclure valablement des conventions d'arbitrage.

Den europæiske konvention om international handelsvoldgift.

Art. 1.

Konventionens område.

1. Denne konvention finder anvendelse:

a) på voldgiftsaftaler afsluttet med henblik på afgørelse af tvister i international handel mellem fysiske eller juridiske personer, som ved aftalens indgåelse havde bopæl eller sæde i forskellige kontraherende stater;

b) på voldgiftsforhandlinger og kendelser i medfør af aftaler som anført i § 1 a) ovenfor.

2. I denne konvention betyder

a) »voldgiftsaftale« enten en voldgiftsklausul i en aftale eller en voldgiftsaftale, hvis aftalen eller voldgiftsaftalen er undertegnet af parterne eller indeholdt i en udveksling af breve eller telegrammer eller er indgået gennem fjernskrivelser, samt i forhold mellem lande, hvis lovgivninger ikke stiller krav om, at en voldgiftsaftale skal være skriftlig, enhver voldgiftsaftale, som er afsluttet i den form, som disse lovgivninger kræver;

b) »voldgift« afgørelse både ved voldgiftsmænd, som er udpeget for hver enkelt sag (ad hoc voldgift) og ved permanente voldgiftsinstitutioner;

c) »sæde« det sted, hvor den forretningsafdeling, som har indgået voldgiftsaftalen, er beliggende.

Art. II.

Offentligretlige juridiske personers adgang til at benytte voldgift.

1. I de i denne konventions art. I § 1 nævnte tilfælde kan juridiske personer, som i henhold til den for dem gældende lov betragtes som »offentligretlige juridiske personer« gyldigt indgå voldgiftsaftaler.

2. On signing, ratifying or acceding to this Convention any State shall be entitled to declare that it limits the above faculty to such conditions as may be stated in its declaration.

Article III

Right of foreign nationals to be designated as arbitrators

In arbitration covered by this Convention, foreign nationals may be designated as arbitrators.

Article IV

Organization of the arbitration

1. The parties to an arbitration agreement shall be free to submit their disputes:

(a) to a permanent arbitral institution; in this case, the arbitration proceedings shall be held in conformity with the rules of the said institution;

(b) to an *ad hoc* arbitral procedure; in this case, they shall be free *inter alia*

(i) to appoint arbitrators or to establish means for their appointment in the event of an actual dispute;

(ii) to determine the place of arbitration; and

(iii) to lay down the procedure to be followed by the arbitrators.

2. Where the parties have agreed to submit any disputes to an *ad hoc* arbitration, and where within thirty days of the notification of the request for arbitration to the respondent one of the parties fails to appoint his arbitrator, the latter shall, unless otherwise provided, be appointed at the request of the other party by the President of the competent Chamber of Commerce of the country of the defaulting party's habitual place of residence or seat at the time of the introduction of the request for arbitration. This paragraph shall also apply to the replacement of the arbitrator(s) appointed by one of the parties or by the President of the Chamber of Commerce above referred to.

3. Where the parties have agreed to submit any disputes to an *ad hoc* arbitration by one or more arbitrators and the arbitration agreement contains no indication regarding the organization of the arbitration, as mentioned in paragraph 1 of this article, the necessary steps shall be taken by the arbitrator(s) already appointed, unless the parties are able to agree thereon and without prejudice to the case referred to in

2. Au moment de signer ou de ratifier la présente Convention ou d'y adhérer, tout Etat pourra déclarer qu'il limite cette faculté dans les conditions précisées dans sa déclaration.

Article III

Capacité des Strangers d'être arbitres

Dans les arbitrages soumis à la présente Convention, les étrangers peuvent être désignés comme arbitres.

Article IV

Organisation de l'arbitrage

1. Les parties à une convention d'arbitrage sont libres de prévoir

a) que leurs litiges seront soumis à une institution permanente d'arbitrage, dans ce cas, l'arbitrage se déroulera conformément au Règlement de l'institution désignée; ou

b) que leurs litiges seront soumis à une procédure arbitrale *ad hoc*; dans ce cas, les parties auront notamment la faculté

i) de désigner les arbitres ou d'établir les modalités suivant lesquelles les arbitres seront désignés en cas de litige;

ii) de déterminer le lieu de l'arbitrage;

iii) de fixer les règles de procédure à suivre par les arbitres.

2. Si les parties ont entendu soumettre le règlement de leurs litiges à un arbitrage *ad hoc* et que dans un délai de 30 jours à dater de la notification de la demande d'arbitrage au défendeur, l'une des parties n'a pas désigné son arbitre, celui-ci sera désigné, sauf convention contraire, sur demande de l'autre partie, par le Président de la Chambre de Commerce compétente du pays dans lequel la partie en défaut a, au moment de l'introduction de la demande d'arbitrage, sa résidence habituelle ou son siège. Le présent paragraphe, s'applique également au remplacement d'arbitres désignés par une partie ou par le Président de la Chambre de Commerce ci-dessus visée.

3. Si les parties ont entendu soumettre le règlement de leurs litiges à un arbitrage *ad hoc* par un ou plusieurs arbitres sans que la convention d'arbitrage contienne d'indication sur les mesures nécessaires à l'organisation de l'arbitrage telles que celles qui sont visées au paragraphe 1 du présent article, ces mesures seront prises, si les parties ne s'entendent pas à ce sujet et sous réserve du cas visé au paragraphe 2 ci-dessus, par

2. Ethvert land kan ved underskrivelse, ratificering eller tilslutning til denne konvention erklære, at den begrænser ovennævnte ret, således som bestemt i erklæringen.

Art. III.

Udenlandske statsborgeres adgang til at være voldgiftsmænd.

I voldgift, som omfattes af denne konvention, kan fremmede statsborgere udpeges som voldgiftsmænd.

Art. IV.

Voldgiftens organisering.

1. En voldgiftsaftales parter kan bestemme:

a) at deres tvister skal afgøres ved en voldgiftsinstitution; i dette tilfælde skal voldgiftsforhandlingerne foregå i overensstemmelse med denne institutions voldgiftsregler;

b) at deres tvister skal afgøres ved ad hoc voldgift; i så fald kan parterne bl. a.

- 1) udpege voldgiftsmændene eller aftale måden, hvorpå de skal udpeges, såfremt der opstår tvist;
- 2) bestemme stedet for voldgiften; og
- 3) fastsætte, hvilke procedureregler voldgiftsmændene skal anvende.

2. Hvis parterne har aftalt at henskyde en tvist til ad hoc voldgift, og en part ikke inden 30 dage efter, at indklagede har modtaget begæringen om voldgift, har udpeget sin voldgiftsmand, skal denne, medmindre andet er aftalt, på begæring af den anden part udpeges af præsidenten for det kompetente handelskammer i det land, hvor den første part havde bopæl eller sæde, da begæring om voldgift blev fremsat. Denne paragraf finder også anvendelse ved valg af afløser for den eller de af en part eller af præsidenten for nævnte handelskammer udpegede.

3. Hvis parterne har aftalt, at deres tvister skal afgøres ved ad hoc voldgift med en eller flere voldgiftsmænd, og hvis voldgiftsaftalen ikke indeholder bestemmelser om voldgiftens organisering som nævnt i § 1, skal de fornødne foranstaltninger, såfremt parterne ikke kan enes herom, og såfremt tilfældet ikke falder ind under § 2, træffes af de allerede udpegede voldgiftsmænd. Hvis parterne ikke kan enes om

paragraph 2 above. Where the parties cannot agree on the appointment of the sole arbitrator or where the arbitrators appointed cannot agree on the measures to be taken, the claimant shall apply for the necessary action, where the place of arbitration has been agreed upon by the parties, at his option to the President of the Chamber of Commerce of the place of arbitration agreed upon or to the President of the competent Chamber of Commerce of the respondent's habitual place of residence or seat at the time of the introduction of the request for arbitration. Where such a place has not been agreed upon, the claimant shall be entitled at his option to apply for the necessary action either to the President of the competent Chamber of Commerce of the country of the respondent's habitual place of residence or seat at the time of the introduction of the request for arbitration, or to the Special Committee whose composition and procedure are specified in the Annex to this Convention. Where the claimant fails to exercise the rights given to him under this paragraph the respondent or the arbitrator(s) shall be entitled to do so.

4. When seized of a request the President or the Special Committee shall be entitled as need be:

(a) to appoint the sole arbitrator, presiding arbitrator, umpire, or referee;

(b) to replace the arbitrator(s) appointed under any procedure other than that referred to in paragraph 2 above;

(c) to determine the place of arbitration, provided that the arbitrator(s) may fix another place of arbitration;

(d) to establish directly or by reference to the rules and statutes of a permanent arbitral institution the rules of procedure to be followed by the arbitrator(s), provided that the arbitrators have not established these rules themselves in the absence of any agreement thereon between the parties.

5. Where the parties have agreed to submit their disputes to a permanent arbitral institution without determining the institution in question and cannot agree thereon, the claimant may request the determination of such institution in conformity with the procedure referred to in paragraph 3 above.

6. Where the arbitration agreement does not specify the mode of arbitration (arbitration by a permanent arbitral institution or an *ad hoc*

le ou les arbitres déjà désignés. A défaut d'accord entre les parties sur la désignation de l'arbitre unique ou à défaut d'accord entre les arbitres sur les mesures à prendre, le demandeur pourra s'adresser, pour que ces mesures soient prises, si les parties sont convenues du lieu de l'arbitrage, à son choix, soit au Président de la Chambre de Commerce compétente du pays où se trouve le lieu choisi par les parties, soit au Président de la Chambre de Commerce compétente du pays dans lequel le défendeur a, au moment de l'introduction de la demande d'arbitrage, sa résidence habituelle ou son siège; si les parties ne sont pas convenues du lieu de l'arbitrage, le demandeur pourra s'adresser à son choix soit au Président de la Chambre de Commerce compétente du pays dans lequel le défendeur a, au moment de l'introduction de la demande d'arbitrage, sa résidence habituelle ou son siège, soit au Comité spécial dont la composition et les modalités de fonctionnement sont déterminées par l'Annexe à la présente Convention. Si le demandeur n'exerce pas les droits qui lui sont accordés par le présent paragraphe, ces droits pourront être exercés par le défendeur ou par les arbitres.

4. Le Président ou le Comité spécial saisis pourront procéder, selon le cas,

a) à la désignation de l'arbitre unique, de l'arbitre président, du super-arbitre ou du tiers-arbitre;

b) au remplacement d'un ou de plusieurs arbitres désignés selon une procédure autre que celle prévue au paragraphe 2 du présent article;

c) à la détermination du lieu de l'arbitrage, étant entendu que les arbitres peuvent choisir un autre lieu d'arbitrage;

d) à la fixation directe ou par référence au règlement d'une institution arbitrale permanente des règles de procédure qui devront être observées par les arbitres, si les arbitres n'ont pas fixé leurs règles de procédure à défaut d'accord entre les parties à ce sujet.

5. Si les parties ont entendu soumettre le règlement de leurs litiges à une institution arbitrale permanente sans désigner cette institution et ne s'accordent pas sur cette désignation, le demandeur pourra requérir cette désignation conformément à la procédure prévue au paragraphe 3 ci-dessus.

6. Si la Convention d'arbitrage ne contient aucune indication sur le mode d'arbitrage (arbitrage par une institution permanente d'arbitrage

at udpege enevoldgiftsmanden, eller hvis de udpegede voldgiftsmænd ikke enes om de fornødne foranstaltninger, kan klageren, hvis parterne har truffet aftale om stedet for voldgiften, efter eget valg begære de fornødne foranstaltninger truffet enten af præsidenten for handelskammeret i det land, hvor voldgiften skal foregå, eller af præsidenten for det kompetente handelskammer i det land, hvor indklagede havde bopæl eller sæde, da begæring om voldgift blev fremsat. Hvis det ikke er aftalt, hvor voldgiften skal foregå, kan klageren efter eget valg begære de fornødne foranstaltninger truffet enten af præsidenten for det kompetente handelskammer i det land, hvor indklagede havde bopæl eller sæde, da begæring om voldgift blev fremsat, eller af Den særlige Komité, om hvis sammensætning og procedure regler findes i tillægget til denne konvention. Hvis klageren undlader at udøve sine rettigheder efter denne paragraf, kan disse udøves af indklagede eller af voldgiftsmændene.

4. Når der rettes henvendelse til præsidenten eller til Den særlige Komité, kan disse alt efter tilfældets beskaffenhed:

a) udpege enevoldgiftsmanden, formanden for voldgiftsretten, opmanden eller »referee«;

b) udpege en efterfølger for en voldgiftsmand, som er valgt på anden måde end nævnt i § 2;

c) bestemme, hvor voldgiften skal foregå, dog at voldgiftsmændene kan bestemme et andet sted for voldgiften;

d) fastsætte — eventuelt ved henvisning til de for en permanent voldgiftsinstitution gældende regler - de procedureregler, som voldgiftsmændene skal følge, hvis ikke voldgiftsmændene i mangel på enighed herom mellem parterne har aftalt sådanne regler.

5. Hvis parterne har aftalt, at deres tvister skal afgøres ved en permanent voldgiftsinstitution uden at have bestemt institutionen, og de ikke kan enes herom, kan klageren begære en sådan institution udpeget i overensstemmelse med § 3.

6. Hvis voldgiftsaftalen ikke indeholder bestemmelser om, hvorvidt voldgiften skal foregå ved en permanent voldgiftsinstitution eller

arbitration) to which the parties have agreed to submit their dispute, and where the parties cannot agree thereon, the claimant shall be entitled to have recourse in this case to the procedure referred to in paragraph 3 above to determine the question. The President of the competent Chamber of Commerce or the Special Committee shall be entitled either to refer the parties to a permanent arbitral institution or to request the parties to appoint their arbitrators within such time-limits as the President of the competent Chamber of Commerce or the Special Committee may have fixed and to agree within such time-limits on the necessary measures for the functioning of the arbitration. In the latter case, the provisions of paragraphs 2, 3 and 4 of this Article shall apply.

7. Where within a period of sixty days from the moment when he was requested to fulfil one of the functions set out in paragraphs 2, 3, 4, 5 and 6 of this Article, the President of the Chamber of Commerce designated by virtue of these paragraphs has not fulfilled one of these functions, the party requesting shall be entitled to ask the Special Committee to do so.

Article V

Plea as to arbitral jurisdiction

1. The party which intends to raise a plea as to the arbitrator's jurisdiction based on the fact that the arbitration agreement was either non-existent or null and void or had lapsed shall do so during the arbitration proceedings, not later than the delivery of its statement of claim or defence relating to the substance of the dispute; those based on the fact that an arbitrator has exceeded his terms of reference shall be raised during the arbitration proceedings as soon as the question on which the arbitrator is alleged to have no jurisdiction is raised during the arbitral procedure. Where the delay in raising the plea is due to a cause which the arbitrator deems justified, the arbitrator shall declare the plea admissible.

2. Pleas to the jurisdiction referred to in paragraph 1 above that have not been raised during the time-limits there referred to, may not be entered either during a subsequent stage of the arbitral proceedings where they are pleas left to the sole discretion of the parties under the law applicable by the arbitrator, or during subsequent court proceedings concerning the substance or the enforcement of the award where

ou arbitrage *ad hoc*) auquel les parties ont entendu soumettre leur litige et si les parties ne s'accordent pas sur cette question, le demandeur aura la faculté de recourir à ce sujet à la procédure prévue au paragraphe 3 ci-dessus. Le Président de la Chambre de Commerce compétente ou le Comité special pourront soit renvoyer les parties à une institution permanente d'arbitrage, soit inviter les parties à désigner leurs arbitres dans un délai qu'ils leur auront fixé et à convenir dans le même délai des mesures nécessaires au fonctionnement de l'arbitrage. Dans ce dernier cas, seront applicables les paragraphes 2, 3 et 4 du present article.

7. Si, dans un délai de 60 jours à partir du moment où il aura été saisi d'une des requêtes énumérées aux paragraphes 2, 3, 4, 5 et 6 de cet article, le Président de la Chambre de Commerce désignée en vertu d'un de ces paragraphes, n'a pas donné suite à la requête, le requérant pourra s'adresser au Comité special afin qu'il assume les fonctions qui n'ont pas été remplies.

Article V

Déclinatoire de compétence arbitrale

1. La partie qui entend soulever une exception prise de l'incompétence de l'arbitre doit, lorsqu'il s'agit d'exceptions fondées sur l'inexistence, la nullité ou la caducité de la convention d'arbitrage, le faire dans la procédure arbitrale au plus tard au moment de présenter ses défenses sur le fond et, lorsqu'il s'agit d'exceptions prises de ce que la question litigieuse excéderait les pouvoirs de l'arbitre, aussitôt que sera soulevée, dans la procédure arbitrale, la question qui excéderait ces pouvoirs. Lorsque le retard des parties à soulever l'exception est dû à une cause jugée valable par l'arbitre, celui-ci déclare l'exception recevable.

2. Les exceptions d'incompétence visées au paragraphe 1 ci-dessus et qui n'auraient pas été soulevées dans les délais fixés à ce paragraphe 1 ne pourront plus l'être dans la suite de la procédure arbitrale s'il s'agit d'exceptions qu'en vertu du droit applicable par l'arbitre les parties ont seules la faculté d'invoquer, ni au cours d'une procédure judiciaire ultérieure sur le fond ou l'exécution de la sentence s'il s'agit d'except-

ved ad hoc voldgift, og hvis parterne ikke kan enes herom, kan klageren få dette afgjort i overensstemmelse med § 3. Præsidenten for det kompetente handelskammer eller Den særlige Komité kan da enten henvise parterne til en permanent voldgiftsinstitution eller opfordre dem til inden en af dem fastsat frist at udpege deres voldgiftsmænd og til inden denne frist at enes om de fornødne foranstaltninger for voldgiftens gennemførelse. I sidste fald finder bestemmelserne i §§ 2, 3 og 4 anvendelse.

7. Hvis den i medfør af denne artikels stk. 2, 3, 4, 5 og 6 udpegede præsident for vedkommende handelskammer ikke inden 60 dage, efter at han har modtaget anmodning om at udøve en af de deri nævnte funktioner, har efterkommet begæringen, er klageren berettiget til at rette anmodning herom til Den særlige Komité.

Art. V.

Indsigelser mod voldgiftsrettens kompetence.

1. En part, som vil rejse indsigelse mod en voldgiftsmands kompetence under påberåbelse af, enten at der ikke forelå nogen voldgiftsaftale, eller at voldgiftsaftalen var ugyldig eller faldet bort, skal gøre det under voldgiftsforhandlingerne og senest ved indgivelse af sit klageskrift eller sit svarskrift vedrørende sagens realitet; indsigelse om, at en voldgiftsmand ikke har kompetence, skal fremsættes under voldgiftsforhandlingerne, så snart som det spørgsmål, med hensyn til hvilket voldgiftsmanden påstås ikke at have kompetence, rejses under voldgiftssagen. Hvis indsigelsen fremkommer senere, og voldgiftsmanden finder det undskyldeligt, skal han dog tillade den fremsat.

2. Hvis de i § 1 nævnte indsigelser vedrørende kompetencen ikke fremsættes inden de der angivne tidsfrister, kan de, hvis der er tale om indsigelser, som parterne ifølge den lov, som voldgiftsmanden skal anvende, kun selv kan påberåbe sig, ikke fremsættes senere under voldgiftssagen, og hvis der er tale om indsigelser, som parterne ifølge den lov, som domstolen ifølge de for den gældende internationalprivat-

such pleas are left to the discretion of the parties under the rule of conflict of the court seized of the substance of the dispute or the enforcement of the award. The arbitrator's decision on the delay in raising the plea, will, however, be subject to judicial control.

3. Subject to any subsequent judicial control provided for under the *lex jori*, the arbitrator whose jurisdiction is called in question shall be entitled to proceed with the arbitration, to rule on his own jurisdiction and to decide upon the existence or the validity of the arbitration agreement or of the contract of which the agreement forms part.

Article VI

Jurisdiction of courts of law

1. A plea as to the jurisdiction of the court made before the court seized by either party to the arbitration agreement, on the basis of the fact that an arbitration agreement exists shall, under penalty of estoppel, be presented by the respondent before or at the same time as the presentation of his substantial defence, depending upon whether the law of the court seized regards this plea as one of procedure or of substance.

2. In taking a decision concerning the existence or the validity of an arbitration agreement, courts of Contracting States shall examine the validity of such agreement with reference to the capacity of the parties, under the law applicable to them, and with reference to other questions

(a) under the law to which the parties have subjected their arbitration agreement;

(b) failing any indication thereon, under the law of the country in which the award is to be made;

(c) failing any indication as to the law to which the parties have subjected the agreement, and where at the time when the question is raised in court the country in which the award is to be made cannot be determined, under the competent law by virtue of the rules of conflict of the court seized of the dispute.

The courts may also refuse recognition of the arbitration agreement if under the law of their country the dispute is not capable of settlement by arbitration.

3. Where either party to an arbitration agreement has initiated arbitration proceedings before any resort is had to a court, courts of Contracting States subsequently asked to deal

tions laissées à la faculté des parties en vertu de la loi déterminée par la règle de conflit du tribunal judiciaire saisi du fond ou de l'exécution de la sentence. Le juge pourra toutefois contrôler la décision par laquelle l'arbitre aura constaté la tardiveté de l'exception.

3. Sous réserve des contrôles judiciaires ultérieurs prévus par la loi du for, l'arbitre dont la compétence est contestée, ne doit pas se dessaisir de l'affaire; il a le pouvoir de statuer sur sa propre compétence et sur l'existence ou la validité de la convention d'arbitrage ou du contrat dont cette convention fait partie.

Article VI

Compétence judiciaire

1. L'exception prise de l'existence d'une convention d'arbitrage et présentée devant le tribunal judiciaire saisi par une des parties à la convention d'arbitrage doit être soulevée par le défendeur à peine de forclusion avant ou au moment de présenter ses défenses sur le fond selon que la loi du tribunal saisi considère l'exception d'incompétence comme une question de procédure ou de fond.

2. Quand ils auront à se prononcer sur l'existence ou la validité d'une convention d'arbitrage, les tribunaux des Etats contractants statueront en ce qui concerne la capacité des parties selon la loi qui leur est applicable et en ce qui concerne les autres questions:

a) selon la loi à laquelle les parties ont soumis la convention d'arbitrage;

b) à défaut d'une indication à cet égard, selon la loi du pays où la sentence doit être rendue;

c) à défaut d'indication sur la loi à laquelle les parties ont soumis la convention et, si au moment où la question est soumise à un tribunal judiciaire il n'est pas possible de prévoir quel sera le pays où la sentence sera rendue, selon la loi compétente en vertu des règles de conflit du tribunal saisi.

Le juge saisi pourra ne pas reconnaître la convention d'arbitrage si, selon la loi du for, le litige n'est pas susceptible d'arbitrage.

3. Lorsque, avant tout recours à un tribunal judiciaire, une procédure d'arbitrage aura été introduite, les tribunaux judiciaires des Etats contractants, saisis ultérieurement d'une deman-

retlige regler skal anvende, selv kan påberåbe sig, ej heller senere under en sag ved en almindelig domstol om voldgiftskendelsens indhold eller fuldbyrdelse. Voldgiftsmandens afgørelse af, om en indsigelse er fremsat for sent, kan dog efterprøves for domstolene.

3. En voldgiftsmand, hvis kompetence bestrides, bør — men under efterfølgende prøve for domstolene efter *lex fori* - fortsætte sagens behandling, tage stilling til spørgsmålet om sin egen kompetence og til spørgsmålet om eksistensen eller gyldigheden af voldgiftsaftalen eller af den aftale, hvori voldgiftsaftalen indgår.

Art. VI.

De almindelige domstoles kompetence.

1. Hvis der under en sag ved de almindelige domstole rejses indsigelse mod rettens kompetence under påberåbelse af, at der er aftalt voldgift, skal indsigelsen - hvis den ikke skal fortabes - fremsættes enten forinden eller samtidig med fremlæggelsen af svarskriftet vedrørende sagens realitet, alt efter om indsigelsen ifølge den for domstolen gældende lov er en formalitetsindsigelse eller en realitetsindsigelse.

2. Ved afgørelsen af, om der eksisterer en voldgiftsaftale, eller af, om en sådan aftale er gyldig, skal domstolene i de kontraherende stater anvende for så vidt angår spørgsmål om parternes evne til at indgå aftalen den for dem gældende lov og for så vidt angår andre spørgsmål

a) den lov, som voldgiftsaftalen ifølge parternes aftale skal bedømmes efter;

b) hvis der ikke er truffet aftale herom loven i det land, hvor voldgiftskendelsen skal afsiges;

c) hvis der ikke er truffet aftale om, hvilken lov der skal finde anvendelse ved bedømmelsen af aftalens gyldighed, og hvis stedet for voldgiftskendelsens afsigelse ikke kan udpeges på det tidspunkt, da spørgsmålet rejses for retten, da den lov, som de for vedkommende domstol gældende internationalprivatre¹lige regler tilsiger.

Domstolene kan også afslå at anerkende en voldgiftsaftale, hvis tvisten ikke kunne afgøres ved voldgift i de lande, hvor parterne har bopæl eller sæde.

3. Hvis der er indledt voldgiftssag, og der senere anlægges sag ved en ordinær domstol vedrørende samme tvist mellem de samme parter eller vedrørende spørgsmålet, om der fore-

with the same subject-matter between the same parties or with the question whether the arbitration agreement was non-existent or null and void or had lapsed, shall stay their ruling on the arbitrator's jurisdiction until the arbitral award is made, unless they have good and substantial reasons to the contrary.

4. A request for interim measures or measures of conservation addressed to a judicial authority shall not be deemed incompatible with the arbitration agreement, or regarded as a submission of the substance of the case to the court.

Article VII *Applicable law*

1. The parties shall be free to determine, by agreement, the law to be applied by the arbitrators to the substance of the dispute. Failing any indication by the parties as to the applicable law, the arbitrators shall apply the proper law under the rule of conflict that the arbitrators deem applicable. In both cases the arbitrators shall take account of the terms of the contract and trade usages.

2. The arbitrators shall act as *amiables compositeurs* if the parties so decide and if they may do so under the law applicable to the arbitration.

Article VIII *Reasons for the award*

The parties shall be presumed to have agreed that reasons shall be given for the award unless they

(a) either expressly declare that reasons shall not be given; or

(b) have assented to an arbitral procedure under which it is not customary to give reasons for awards, provided that in this case neither party requests before the end of the hearing, or if there has not been a hearing then before the making of the award, that reasons be given.

Article IX

Setting aside of the arbitral award

1. The setting aside in a Contracting State of an arbitral award covered by this Convention shall only constitute a ground for the refusal of recognition or enforcement in another Contracting State where such setting aside took place in a State in which, or under the law of

de portant sur le même différend entre les mêmes parties ou d'une demande en constatation de l'inexistence, de la nullité ou de la caducité de la convention d'arbitrage, surseoiront, sauf motifs graves, à statuer sur la compétence de l'arbitre jusqu'au prononcé de la sentence arbitrale.

4. Une demande de mesures provisoires ou conservatoires adressée à une autorité judiciaire ne doit pas être considérée comme incompatible avec la convention d'arbitrage, ni comme une soumission de l'affaire quant au fond au tribunal judiciaire.

Article VII *Droit applicable*

1. Les parties sont libres de déterminer le droit que les arbitres devront appliquer au fond du litige. A défaut d'indication par les parties du droit applicable, les arbitres appliqueront la loi désignée par la règle de conflit que les arbitres jugeront appropriée en l'espèce. Dans les deux cas, les arbitres tiendront compte des stipulations du contrat et des usages du commerce.

2. Les arbitres statueront en «*amiables compositeurs*» si telle est la volonté des parties et si la loi régissant l'arbitrage le permet.

Article VIII *Motifs de la sentence*

Les parties sont présumées avoir entendu que la sentence arbitrale soit motivée, sauf

a) si les parties ont déclaré expressément que la sentence ne doit pas l'être, ou

b) si elles se sont soumises à une procédure arbitrale dans le cadre de laquelle il n'est pas d'usage de motiver les sentences et pour autant, dans ce cas, que les parties ou l'une d'elles ne demandent pas expressément avant la fin de l'audience, ou s'il n'y a pas eu d'audience, avant la rédaction de la sentence, que la sentence soit motivée.

Article IX

L'annulation de la sentence arbitrale

1. L'annulation dans un Etat contractant d'une sentence arbitrale régie par la présente Convention ne constituera une cause de refus de reconnaissance ou d'exécution dans un autre Etat contractant que si cette annulation a été prononcée dans l'Etat dans lequel ou d'après la

ligger en voldgiftsaftale, eller om voldgiftsaftalen er ugyldig eller faldet bort, skal retten udsætte sin afgørelse om voldgiftsrettens kompetence, indtil voldgiftskendelsen er afsagt, medmindre der foreligger væsentlige grunde for det modsatte.

4. En henvendelse til en domstol om foreløbige retsskridt eller om forholdsregler til bevarelse af status quo er ikke uforenelig med en voldgiftsaftale og er heller ikke at betragte som et sagsanlæg vedrørende sagens realitet.

Art. VII

Hvilken lov, der skal finde anvendelse.

1. Parterne kan aftale, hvilken lovgivning voldgiftsmændene skal anvende ved sagens afgørelse. Hvis parterne ikke har truffet aftale herom, skal voldgiftsmændene anvende den lovgivning, som bestemmes af de internationalprivatretnlige regler, som voldgiftsmændene finder anvendelige. I begge tilfælde skal voldgiftsmændene tage hensyn til kontraktens bestemmelser og til handelssædvaner.

2. Voldgiftsmændene skal afgøre sagen efter billighed, hvis parterne har truffet aftale herom og kan gøre det efter den lov, som finder anvendelse på voldgiften.

Art. VIII.

Kendelsens begrundelse.

Parterne antages at have aftalt, at kendelsen skal begrundes, medmindre de

a) enten udtrykkeligt har erklæret, at kendelsen ikke skal begrundes, eller

b) har aftalt en voldgiftsprocedure, hvorefter det ikke er sædvanligt at begrunde kendelser. Hver af parterne kan dog i dette tilfælde inden afslutningen af de mundtlige forhandlinger eller, hvis der ikke er mundtlige forhandlinger, inden kendelsens udfærdigelse, fremsætte begæring om, at kendelsen skal begrundes.

Art. IX.

Tilsidesættelse af voldgiftskendelser.

1. Tilsidesættelse i et kontraherende land af en voldgiftskendelse, som hører under denne konvention, kan kun danne grundlag for nægtelse af anerkendelse eller fuldbyrdelse i et andet kontraherende land, hvis tilsidesættelsen er sket i et land, i hvilket eller i henhold til hvis

which, the award has been made and for one of the following reasons:

(a) the parties to the arbitration agreement were under the law applicable to them, under some incapacity or the said agreement is not valid under the law to which the parties have subjected it or, failing any indication thereon, under the law of the country where the award was made, or

(b) the party requesting the setting aside of the award was not given proper notice of the appointment of the arbitrator or of the arbitration proceedings or was otherwise unable to present his case; or

(c) the award deals with a difference not contemplated by or not falling within the terms of the submission to arbitration, or it contains decisions on matters beyond the scope of the submission to arbitration, provided that, if the decisions on matters submitted to arbitration can be separated from those not so submitted, that part of the award which contains decisions on matters submitted to arbitration need not be set aside;

(d) the composition of the arbitral authority or the arbitral procedure was not in accordance with the agreement of the parties, or failing such agreement, with the provisions of Article IV of this Convention.

2. In relations between Contracting States that are also parties to the New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards of 10th June 1958, paragraph 1 of this Article limits the application of Article V (1) (e) of the New York Convention solely to the cases of setting aside set out under paragraph 1 above.

Article X *Final Clauses*

1. This Convention is open for signature or accession by countries members of the Economic Commission for Europe and countries admitted to the Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of the Commission's terms of reference.

2. Such countries as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph 11 of the Commission's terms of reference may become Contracting Parties to this Convention by acceding thereto after its entry into force.

loi duquel la sentence a été rendue et ce pour une des raisons suivantes

a) les parties à la convention d'arbitrage étaient, en vertu de la loi qui leur est applicable, frappées d'une incapacité, ou ladite convention n'est pas valable en vertu de la loi à laquelle les parties l'ont soumise ou, à défaut d'indication à cet égard, en vertu de la loi du pays où la sentence a été rendue; ou

b) la partie qui demande l'annulation n'a pas été dûment informée de la désignation de l'arbitre ou de la procédure d'arbitrage, ou il lui a été impossible, pour une autre raison, de faire valoir ses moyens; ou

c) la sentence porte sur un différend non visé dans le compromis ou n'entrant pas dans les prévisions de la clause compromissoire; ou contient des décisions qui dépassent les termes du compromis ou de la clause compromissoire; toutefois, si les dispositions de la sentence qui ont trait à des questions soumises à l'arbitrage peuvent être dissociées de celles qui ont trait à des questions non soumises à l'arbitrage, les premières pourront ne pas être annulées; ou

d) la constitution du tribunal arbitral ou la procédure d'arbitrage n'a pas été conforme à la convention des parties ou, à défaut de convention, aux dispositions de l'article IV de la présente Convention.

2. Dans les rapports entre Etats contractants également Parties à la Convention de New York du 10 juin 1958 sur la Reconnaissance et l'Exécution des Sentences arbitrales étrangères, le paragraphe 1 du présent article a pour effet de limiter aux seules causes d'annulation qu'il énumère l'application de l'article V, paragraphe 1, e) de la Convention de New York.

Article X *Dispositions finales*

1. La présente Convention est ouverte à la signature ou à l'adhésion des pays membres de la Commission économique pour l'Europe et des pays admis à la Commission à titre consultatif conformément au paragraphe 8 du mandat de cette Commission.

2. Les pays susceptibles de participer à certains travaux de la Commission économique pour l'Europe en application du paragraphe 11 du mandat de cette Commission peuvent devenir Parties contractantes à la présente Convention en y adhérant après son entrée en vigueur.

lov kendelsen er afsagt, og kun hvis tilside-sættelse er sket af en af følgende grunde:

a) at parterne ikke efter deres lovgivning kunne indgå voldgiftsaftalen, eller aftalen ikke er gyldig efter det lands ret, parterne havde undergivet den, eller hvis aftale ikke er truffet herom, efter retten i det land, hvor voldgiften fandt sted; eller

b) at den part, som kræver kendelsen tilside-sat, ikke har fået behørig meddelelse om en voldgiftsmands udnævnelse eller voldgiftens afholdelse eller af anden grund var ude af stand til at føre sin sag; eller

c) at kendelsen afgør spørgsmål, som ikke er omfattet af, eller som ikke falder inden for voldgiftsaftalen; afgørelser, som ligger inden for aftalen, skal dog ikke tilsidesættes, hvis de er uafhængige af de afgørelser, som går ud over denne; eller

d) at voldgiftsrettens sammensætning eller voldgiftens afholdelse ikke har været i overensstemmelse med, hvad der har været aftalt eller i mangel af sådan aftale i overensstemmelse med art. IV i denne konvention.

2. I forholdet mellem lande, som også har tiltrådt New York-konventionen af 10. juni 1958 om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, indskrænker § 1 i denne artikel anvendelsen af New York-konventionens art. V 1. e) til kun at omfatte tilfælde, hvor tilsidesættelse er sket af en af de i § 1 ovenfor nævnte grunde.

Art. X.

Afsluttende bestemmelser.

1. Denne konvention er åben for undertegnelse eller tiltrædelse af lande, der er medlemmer af Den økonomiske Kommission for Europa, og for lande, der er tillagt rådgivende status over for kommissionen i henhold til § 8 i kommissionens statutter.

2. Lande, som kun deltager i visse af Den økonomiske Kommission for Europas funktioner i henhold til § 11 i kommissionens statutter, kan blive kontraherende medlemmer af konventionen ved at tiltræde den efter, at den er trådt i kraft.

3. The Convention shall be open for signature until 31 December 1961 inclusive. Thereafter, it shall be open for accession.

4. This Convention shall be ratified.

5. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

6. When signing, ratifying or acceding to this Convention, the Contracting Parties shall communicate to the Secretary-General of the United Nations a list of the Chambers of Commerce or other institutions in their country who will exercise the functions conferred by virtue of Article IV of this Convention on Presidents of the competent Chambers of Commerce.

7. The provisions of the present Convention shall not affect the validity of multilateral or bilateral agreements concerning arbitration entered into by Contracting States.

8. This Convention shall come into force on the ninetieth day after five of the countries referred to in paragraph 1 above have deposited their instruments of ratification or accession. For any country ratifying or acceding to it later this Convention shall enter into force on the ninetieth day after the said country has deposited its instrument of ratification or accession.

9. Any Contracting Party may denounce this Convention by so notifying the Secretary-General of the United Nations. Denunciation shall take effect twelve months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.

10. If, after the entry into force of this Convention, the number of Contracting Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, the Convention shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect.

11. The Secretary-General of the United Nations shall notify the countries referred to in paragraph 1, and the countries which have become Contracting Parties under paragraph 2 above, of

(a) declarations made under Article II, paragraph 2;

(b) ratifications and accessions under paragraphs 1 and 2 above;

(c) communications received in pursuance of paragraph 6 above;

3. La Convention sera ouverte à la signature jusqu'au 31 décembre 1961 inclus. Après cette date, elle sera ouverte à l'adhésion.

4. La présente Convention sera ratifiée.

5. Les instruments de ratification ou d'adhésion seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

6. En signant la présente Convention, en la ratifiant ou en y adhérant, les Parties contractantes communiqueront au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies la liste des Chambres de Commerce ou autres institutions de leur pays dont les Présidents assumeront les fonctions confiées par l'article IV de la présente Convention aux Présidents des Chambres de Commerce compétentes.

7. Les dispositions de la présente Convention ne portent pas atteinte à la validité des accords multilatéraux ou bilatéraux conclus ou à conclure par des Etats contractants en matière d'arbitrage.

8. La présente Convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour après que cinq des pays mentionnés au paragraphe 1 du présent article auront déposé leur instrument de ratification ou d'adhésion. Pour chaque pays qui la ratifiera ou y adhérera ultérieurement, la présente Convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suivra le dépôt de l'instrument de ratification ou d'adhésion dudit pays.

9. Chaque Partie contractante pourra dénoncer la présente Convention par notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. La dénonciation prendra effet douze mois après la date à laquelle le Secrétaire général en aura reçu notification.

10. Si, après l'entrée en vigueur de la présente Convention, le nombre de Parties contractantes se trouve, par suite de dénonciations, ramené à moins de cinq, la présente Convention cessera d'être en vigueur à partir de la date à laquelle la dernière de ces dénonciations prendra effet.

11. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies notifiera aux pays visés au paragraphe 1, ainsi qu'aux pays devenus Parties contractantes en application du paragraphe 2 du présent article,

a) les déclarations faites en vertu du paragraphe 2 de l'article II;

b) les ratifications et adhésions en vertu des paragraphes 1 et 2 du présent article;

c) les communications reçues conformément au paragraphe 6 du présent article;

3. Konventionen står åben for undertegnelse til og med den 31. december 1961. Derefter er den åben for tiltrædelse.

4. Konventionen skal ratificeres.

5. Ratifikation eller tiltrædelse sker ved deponering af et dokument herom hos generalsekretæren for De forenede Nationer.

6. Samtidig med undertegnelse, ratifikation eller tiltrædelse af konventionen skal de kontraherende stater tilstille generalsekretæren for De forenede Nationer en liste over de handelskamre eller andre institutioner i deres lande, som skal udøve de funktioner, der i henhold til konventionens art. IV er tillagt præsidenten for det kompetente handelskammer.

7. Bestemmelserne i denne konvention påvirker ikke gyldigheden af andre flersidige eller tosidige aftaler om voldgift, som er indgået mellem, eller som senere måtte blive indgået mellem kontraherende stater.

8. Konventionen træder i kraft den halvfemsindstyvende dag efter, at fem af de i § 1 ovenfor omhandlede lande har deponeret deres ratifikations- eller tiltrædelsesdokumenter. For ethvert land, der ratificerer eller tiltræder konventionen senere, træder den i kraft den halvfemsindstyvende dag efter deponeringen af ratifikations- eller tiltrædelsesdokumentet.

9. Enhver kontraherende stat kan opsig konventionen ved underretning herom til generalsekretæren for De forenede Nationer. Opsigelsen træder i kraft tolv måneder efter, at generalsekretæren har modtaget underretningen.

10. Hvis efter konventionens ikrafttræden antallet af kontraherende stater reduceres til mindre end fem som følge af opsigelser, ophører konventionen med at være i kraft fra den dag, den sidste af disse opsigelser træder i kraft.

11. Generalsekretæren for De forenede Nationer skal underrette de i § 1 nævnte lande og lande, som er blevet kontraherende medlemmer i medfør af § 2 ovenfor, om

a) erklæringer i medfør af art. II § 2;

b) ratifikationer og tiltrædelser i medfør af §§ 1 og 2 ovenfor;

c) underretninger modtaget i henhold til § 6 ovenfor;

(d) the dates of entry into force of this Convention in accordance with paragraph 8 above;

(e) denunciations under paragraph 9 above;

(f) the termination of this Convention in accordance with paragraph 10 above.

12. After 31 December 1961, the original of this Convention shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit certified true copies to each of the countries mentioned in paragraphs 1 and 2 above.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE at Geneva, this twenty-first day of April, one thousand nine hundred and sixty-one, in a single copy in the English, French, and Russian languages, each text being equally authentic.

Annex.

Composition and procedure of the Special Committee referred to in Article IV of the Convention

1. The Special Committee referred to in Article IV of the Convention shall consist of two regular members and a Chairman. One of the regular members shall be elected by the Chambers of Commerce or other institutions designated, under Article X, paragraph 6, of the Convention, by States in which at the time when the Convention is open to signature National Committees of the International Chamber of Commerce exist, and which at the time of the election are parties to the Convention. The other member shall be elected by the Chambers of Commerce or other institutions designated, under Article X, paragraph 6, of the Convention, by States in which at the time when the Convention is open to signature no National Committees of the International Chamber of Commerce exist and which at the time of the election are parties to the Convention.

2. The persons who are to act as Chairman of the Special Committee pursuant to paragraph 7

d) les dates auxquelles la presente Convention entrera en vigueur conformément au paragraphe 8 du present article;

e) les denunciations en vertu du paragraphe 9 du present article;

f) l'abrogation de la presente Convention conformément au paragraphe 10 du present article.

12. Après le 31 décembre 1961, l'original de la presente Convention sera déposé auprès du Secrétaire general de l'Organisation des Nations Unies, qui en transmettra des copies certifiées conformes à chacun des pays visés aux paragraphes 1 et 2 du present article.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé la presente Convention,

FAIT à Geneve, le vingt et un avril mil neuf cent soixante et un, en un seul exemplaire, en langues française, anglaise et russe, les trois textes faisant également foi.

Annexe.

Composition et modalités de fonctionnement du Comité special vise à l'article IV de la Convention

1. Le Comité special vise à l'article IV de la Convention sera compose de deux membres titulaires et d'un President. L'un des membres titulaires sera élu par les Chambres de Commerce ou autres institutions désignées, conformément à l'article X, paragraphe 6 de la Convention, par les Etats dans lesquels, au moment de l'ouverture de la Convention à la signature, il existe des comités nationaux de la Chambre de Commerce internationale et qui, au moment de l'élection, seront Parties à la Convention. L'autre membre sera élu par les Chambres de Commerce ou autres institutions désignées, conformément à l'article X, paragraphe 6 de la Convention, par les Etats dans lesquels, au moment de l'ouverture de la Convention à la signature, il n'existe pas de comités nationaux de la Chambre de Commerce internationale et qui, au moment de l'élection, seront Parties à la Convention.

2. Les personnes appelées à exercer, dans les conditions prévues au paragraphe 7 ci-dessous,

d) datoerne for konventionens ikrafttræden i medfør af § 8 ovenfor;

c) opsigelser i medfør af § 9 ovenfor;

f) konventionens bortfald i medfør af § 10 ovenfor.

12. Efter den 31. december 1961 skal original-eksemplaret af konventionen deponeres hos generalsekretæren for De forenede Nationer, som skal tilstille de i §§ 1 og 2 oven for nævnte lande bekræftede genparter.

TIL VITTERLIGHED HEROM har undertegnede, der er behørigt bemyndigede hertil, underskrevet denne konvention.

UNDERSKREVET i Genève denne den enogtyvende dag i april, år et tusinde ni hundrede og enogtres i et eksemplar på engelsk, fransk og russisk, hvert eksemplar med samme gyldighed.

Tillæg.

Sammensætningen af og proceduren for den i konventionens art. 4 nævnte Særlige Komité.

1. Den i konventionens art. IV nævnte Særlige Komité skal bestå af 2 almindelige medlemmer og en formand. En af de almindelige medlemmer skal vælges af de handelskamre eller andre institutioner, som i medfør af konventionens art. X, § 6, er udpeget af stater, i hvilke der på det tidspunkt, da konventionen er åben for underskrift, findes nationale komiteer af Det internationale Handelskammer, og som på valgets tidspunkt er medlemmer af konventionen. Det andet medlem skal vælges af de handelskamre eller andre institutioner, som i medfør af konventionens art. X, § 6, er udpeget af stater, i hvilke der på det tidspunkt, da konventionen er åben for underskrift, ikke findes nationale komiteer af Det internationale Handelskammer, og som på valgets tidspunkt er medlemmer af konventionen.

2. De personer, der skal fungere som formænd for Den særlige Komité i henhold til § 7 i dette

ot this Annex shall also be elected in like manner by the Chambers of Commerce or other institutions referred to in paragraph 1 of this Annex.

3. The Chambers of Commerce or other institutions referred to in paragraph 1 of this Annex shall elect alternates at the same time and in the same manner as they elect the Chairman and other regular members, in case of the temporary inability of the Chairman or regular members to act. In the event of the permanent inability to act or of the resignation of a Chairman or of a regular member, then the alternate elected to replace him shall become, as the case may be, the Chairman or regular member, and the group of Chambers of Commerce or other institutions which had elected the alternate who has become Chairman or regular member shall elect another alternate.

4. The first elections to the Committee shall be held within ninety days from the date of the deposit of the fifth instrument of ratification or accession. Chambers of Commerce and other institutions designated by Signatory States who are not yet parties to the Convention shall also be entitled to take part in these elections. If however it should not be possible to hold elections within the prescribed period, the entry into force of paragraphs 3 to 7 of Article IV of the Convention shall be postponed until elections are held as provided for above.

5. Subject to the provisions of paragraph 7 below, the members of the Special Committee shall be elected for a term of four years. New elections shall be held within the first six months of the fourth year following the previous elections. Nevertheless, if a new procedure for the election of the members of the Special Committee has not produced results, the members previously elected shall continue to exercise their functions until the election of new members.

6. The results of the elections of the members of the Special Committee shall be communicated to the Secretary-General of the United Nations who shall notify the States referred to in Article X, paragraph 1, of this Convention and the States which have become Contracting Parties under Article X, paragraph 2. The Secretary-General shall likewise notify the said States

les fonctions de President du Comité special, seront également élues par les Chambres de Commerce ou autres institutions comme prévu au paragraphe 1 de la presente Annexe.

3. Les Chambres de Commerce ou autres institutions visées au paragraphe 1 de la presente Annexe éliront, en même temps et dans les mêmes conditions que les Presidents et les membres titulaires, des suppléants pour le cas d'empêchement temporaire desdits Presidents ou membres titulaires. En cas d'empêchement permanent ou de demission d'un President ou d'un membre titulaire, le suppléant élu pour le remplacer devient, selon le cas, President ou membre titulaire et le groupe de Chambres de Commerce ou autres institutions qui avait élu le suppléant devenu President ou membre titulaire procédera à l'élection d'un nouveau suppléant.

4. Les premieres elections du Comité auront lieu dans les 90 jours qui suivent le depot du cinquième instrument de ratification ou d'adhésion. Pourront également participer à ces elections les Chambres de Commerce ou autres institutions désignées par les Etats qui étant signataires ne sont pas encore Parties à la Convention. S'il n'est pas possible de proceder à des elections dans le délai indiqué, l'application des paragraphes 3 à 7 de l'article IV de la Convention sera suspendue jusqu'à ce qu'il soit procédé à des elections dans les conditions prévues ci-dessus.

5. Sous reserve des dispositions du paragraphe 7 ci-dessous, les membres du Comité special seront élus pour une periode de quatre ans. De nouvelles elections devront avoir lieu dans les premiers six mois de la quatrième année à partir des elections précédentes. Si une nouvelle procedure d'élection des membres du Comité special n'a pu donner de resultats, les membres précédemment élus continueront à exercer leurs fonctions jusqu'à l'élection de nouveaux membres.

6. Les resultats des elections des membres du Comité special seront communiés au Secrétaire general de l'Organisation des Nations Unies qui les notifiera aux Etats visés au paragraphe 1 de l'article X de la presente Convention ainsi qu'aux Etats devenus Parties contractantes en application du paragraphe 2 de l'article X. Le Secrétaire general notifiera égale-

tillæg, vælges på samme måde af de handelskamre eller andre institutioner, som er omtalt i § 1 i dette tillæg.

3. De i § 1 i dette tillæg nævnte handelskamre og andre institutioner skal samtidig med og på samme måde, som de vælger formand og andre almindelige medlemmer, vælge stedfortrædere til at fungere i tilfælde af formandens eller de almindelige medlemmers midlertidige forfald. Såfremt formanden eller et almindeligt medlem får vedvarende forfald eller trækkes tilbage, skal vedkommende stedfortræder (alt efter tilfældet) tiltræde som formand eller respektiv almindeligt medlem, og den kreds af handelskamre eller andre institutioner, som har valgt den stedfortræder, der er blevet formand eller almindeligt medlem, skal i så fald vælge en anden stedfortræder.

4. De første valg til komiteen skal afholdes inden 90 dage fra den dag, da det 5. ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument er deponeret. Også handelskamre og andre institutioner, som er udpeget af stater, der har underskrevet konventionen, skal, selv om vedkommende stat endnu ikke er medlem af konventionen, være berettiget til at deltage i disse valg. Hvis det imidlertid ikke er muligt at afholde valg inden for den foreskrevne periode, udskydes ikrafttrædelsen af konventionens art. IV, § 3-7, indtil valgene er afholdt som foreskrevet ovenfor.

5. Bortset fra bestemmelserne i § 7 nedenfor vælges medlemmerne af Den særlige Komité for en periode af 4 år. Nyvalg afholdes inden for de første 6 måneder af det 4. år, som følger efter det foregående valg. Hvis et nyvalg af medlemmer til Den særlige Komité imidlertid ikke fører til resultat, skal de tidligere valgte medlemmer fortsætte med at fungere, indtil nyvalg har fundet sted.

6. Der gives underretning om valget af medlemmer af Den særlige Komité til generalsekretæren for De forenede Nationer, som igen skal underrette de i konventionens art. X, § 1, nævnte stater og de stater, som er blevet medlemmer i medfør af art. X, § 2. Generalsekretæren skal på samme måde underrette de nævnte stater om enhver udskydelse af ikrafttrædel-

of any postponement and of the entry into force of paragraphs 3 to 7 of Article IV of the Convention in pursuance of paragraph 4 of this Annex.

7. The persons elected to the office of Chairman shall exercise their functions in rotation, each during a period of two years. The question which of these two persons shall act as Chairman during the first two-year period after the entry into force of the Convention shall be decided by the drawing of lots. The office of Chairman shall thereafter be vested, for each successive two-year period, in the person elected Chairman by the group of countries other than that by which the Chairman exercising his functions during the immediately preceding two-year period was elected.

8. The reference to the Special Committee of one of the requests referred to in paragraphs 3 to 7 of the aforesaid Article IV shall be addressed to the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe. The Executive Secretary shall in the first instance lay the request before the member of the Special Committee elected by the group of countries other than that by which the Chairman holding office at the time of the introduction of the request was elected. The proposal of the member applied to in the first instance shall be communicated by the Executive Secretary to the other member of the Committee and, if that other member agrees to this proposal, it shall be deemed to be the Committee's ruling and shall be communicated as such by the Executive Secretary to the person who made the request.

9. If the two members of the Special Committee applied to by the Executive Secretary are unable to agree on a ruling by correspondence, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall convene a meeting of the said Committee at Geneva in an attempt to secure a unanimous decision on the request. In the absence of unanimity, the Committee's decision shall be given by a majority vote and shall be communicated by the Executive Secretary to the person who made the request.

10. The expenses connected with the Special Committee's action shall be advanced by the person requesting such action but shall be considered as costs in the cause.

ment aux mêmes Etats la suspension eventuelle et la mise en application des paragraphes 3 à 7 de l'article IV de la Convention en vertu du paragraphe 4 de la presente Annexe.

7. Les personnes élues à titre de President exerceront leurs fonctions, à tour de role, chacune pendant deux ans. L'attribution des fonctions de la présidence à l'une de ces deux personnes pendant la premiere periode de deux ans après l'entrée en vigueur de la Convention, sera déterminée par tirage au sort. La présidence sera ensuite attribuée chaque fois, pour une nouvelle periode de deux ans, à la personne élue à titre de President par le groupe de pays autre que celui par lequel aura été élu le President ayant exercé ses fonctions pendant la periode de deux ans immédiatement précédente.

8. Les requêtes au Comité special prévues aux paragraphes 3 à 7 de l'article IV de la Convention seront adressées au Secrétaire exécutif de la Commission économique pour l'Europe. Le Secrétaire exécutif en saisira d'abord le membre du Comité special élu par le groupe de pays autre que celui par lequel aura été élu le President en exercice au moment de l'introduction de la requête. La solution proposée par le membre saisi en premier lieu sera transmise par le Secrétaire exécutif à l'autre membre du Comité et si celui-ci l'accepte, cette solution sera considérée comme decision du Comité et communiquée en tant que telle par le Secrétaire exécutif au requérant.

9. Si les deux membres du Comité special saisis par le Secrétaire exécutif n'arrivent pas à s'entendre sur une solution par voie de correspondance, le Secrétaire exécutif convoquera une reunion du Comité special à Geneve afin d'essayer d'aboutir à une decision unanime sur la requête. A défaut d'unanimité, la decision du Comité sera prise à la majorité des voix et communiquée par le Secrétaire exécutif au requérant.

10. Les frais liés à l'intervention du Comité special dans un litige soumis à la presente Convention seront avances par le requérant et employes par lui en frais de procedure.

sen og om ikrafttrædelsen af konventionens art. IV, § 3-7, i medfør af § 4 i dette tillæg.

7. De personer, der vælges til hvervet som formand, skal udøve hvervet efter tur, hver for en periode af 2 år. Afgørelsen af, hvem af disse 2 personer, der skal fungere som formand i den første 2 års-periode efter konventionens ikrafttræden, afgøres ved lodtrækning. Hvervet som formand overgår derefter for hver følgende 2 års-periode til den person, der er valgt som formand af den anden gruppe af lande end den, af hvilken den fungerende formand i den umiddelbart foregående 2 års-periode var valgt.

8. Anmodning til Den særlige Komité vedrørende et af de i nævnte art. IV, § 3-7, omhandlede spørgsmål sendes til eksekutivsekretæren for Den økonomiske Kommission for Europa. Eksekutivsekretæren skal i første omgang forelægge spørgsmålet for det medlem af Den særlige Komité, som er valgt af den anden gruppe af lande end den, der har valgt den formand, som fungerer på det tidspunkt, da spørgsmålet rejses. Dette medlems forslag til afgørelse skal af eksekutivsekretæren oversendes til det andet medlem af komiteen, og hvis dette andet medlem er enig i forslaget, er dette at betragte som komiteens afgørelse og skal som sådan af eksekutivsekretæren meddeles til den part, der rejste spørgsmålet.

9. Hvis de 2 medlemmer af Den særlige Komité, som eksekutivsekretæren har rettet henvendelse til, ikke kan enes om en afgørelse ved korrespondance, skal eksekutivsekretæren for Den økonomiske Kommission for Europa indkalde til et møde i den nævnte komité i Genève med henblik på at opnå en enstemmig afgørelse af spørgsmålet. I mangel af enighed træffes komiteens afgørelse ved stemmeflerhed, og afgørelsen meddeles af eksekutivsekretæren til den part, der rejste spørgsmålet.

10. De med spørgsmålets behandling for Den særlige Komité forbundne omkostninger udredes af den part, som har indgivet spørgsmålet, men er i øvrigt at betragte som sagsomkostninger.

**Arbitration Rules of the Economic
Commission for Europe of the United
Nations Organization.**

I. - General Provisions.

Article 1

Where parties provide that disputes arising or to arise out of a contract made between them shall be referred to arbitration under the Economic Commission for Europe's Arbitration Rules (hereinafter called "the Rules"), then such disputes shall be settled in manner and upon the terms and conditions hereinafter mentioned subject to such modifications as the two parties can by consent make in those terms and conditions.¹

Article 2

For the purposes of applying the present Rules the "Appointing Authority" of the place of arbitration or of the country where the respondent has his habitual place of residence or seat shall be the Chambers of Commerce or other institutions set out in the Annex.

II. - Arbitrators.

A. Designation

Article 5

The party having recourse to arbitration (called "the claimant") shall, by registered letter, referring to the arbitration agreement, give notice of the dispute to the other party (called "the respondent").

Such notice shall also call upon the respondent to reach agreement with the claimant on the appointment of an arbitrator or arbitrators and propose to him either

¹ *Model Form of Arbitration Clause.*

Any dispute arising out of, or relating to this contract, which the parties have not been able to settle amicably shall be finally settled by arbitration, in accordance with the ECE's Arbitration Rules which the parties declare to be known to them.

Recommended additional provisions:

1. The place of arbitration shall be
2. The Appointing Authority for the appointment of an arbitrator or arbitrators shall be

**Reglement d'Arbitrage de la Commission
Economique pour l'Europe de l'Organisation
des Nations Unies.**

I - Dispositions generales.

Article 1er

Si les parties à un contrat sont convenues que les litiges nés ou à naître de leur contrat seront soumis à l'arbitrage conformément au Reglement d'arbitrage de la Commission économique pour l'Europe (ci-après dénommé «Le Reglement»), leurs litiges seront tranchés dans les conditions mentionnées ci-après, sous réserve des modifications que les deux parties pourraient leur apporter d'un commun accord¹).

Article 2

Aux fins d'application du present Reglement, sont considérées comme «autorites compétentes» du lieu de l'arbitrage ou du pays où le défendeur a sa residence habituelle ou son siège, les Chambres de Commerce et autres institutions énumérées à l'Annexe.

II - Les arbitres.

A. Designation

Article 3

La partie (dénommée «le demandeur» dans le Reglement) qui recourt à l'arbitrage notifie l'objet du litige par lettre recommandée à l'autre partie (dénommée «le défendeur» dans le Reglement) en se référant à la convention d'arbitrage.

La notification doit également inviter le défendeur à se mettre d'accord avec le demandeur sur la nomination du ou des arbitres en lui proposant:

¹ *Modele de clause compromissoire.*

Tout litige né du present contrat ou s'y rapportant, que les parties ne sont pas parvenues à regler à l'amiable, sera tranché définitivement par voie d'arbitrage, conformément au Reglement d'arbitrage de la Commission économique pour l'Europe que les parties déclarent connaître

Additions recommandées:

Lieu de l'arbitrage:
Autorite compétente pour la designation du ou des arbitres:

Voldgiftsregler for De forenede Nationers økonomiske kommission for Europa.

I - Almindelige bestemmelser.

Art. 1.

Hvis parterne har bestemt, at aktuelle eller fremtidige tvister hidrørende fra en mellem dem indgået aftale skal afgøres ved voldgift i overensstemmelse med Den økonomiske Kommission for Europas voldgiftsregler (herefter kaldet »Reglementet«), skal sådanne tvister afgøres som nedenfor bestemt, dog med sådanne ændringer, som parterne er berettiget til at foretage, når de er enige herom.¹⁾

Art. 2.

Ved anvendelse af dette reglement forstås ved »den udpegende myndighed« på stedet for voldgiften eller i det land, hvor indklagede har fast bopæl eller sæde, de handelskamre eller andre institutioner, som er bestemt i tillægget til Den europæiske Konvention om international Handelsvoldgift af 21. april 1961.²⁾

II - Voldgiftsmændene.

A. Valg.

Art. 3.

Den part, der ønsker voldgift (kaldet »klageren«), skal ved anbefalet brev under henvisning til voldgiftsaftalen underrette den anden part (kaldet »indklagede«) om tvisten.

I denne underretning skal indklagede tillige opfordres til at enes med klageren om valget af voldgiftsmanden eller voldgiftsmændene og foreslå indklagede enten

¹⁾ Forslag til voldgifts/klausul.

Enhver tvist, som opstår af, eller som har tilknytning til denne kontrakt, og som parterne ikke har kunnet afgøre ved venskabelig overenskomst, skal afgøres endeligt ved voldgift i overensstemmelse med E.C.E.s voldgiftsreglement, som parterne erklærer at være bekendt med.

Følgende bestemmelser anbefales:

1. Voldgiften skal afholdes.....(stedet for voldgiften).
2. Voldgiftsmanden eller voldgiftsmændene skal udpeges af.....(institutionens navn).

²⁾ Som »udpegende myndighed« er her i landet udpeget Den Danske Nationale Komité under Det Internationale Handelskammer, adresse Børsen, København K.

- (a) the appointment of a sole arbitrator, with the name and address of the arbitrator proposed by the claimant, or
- (b) the appointment of three arbitrators, each party appointing an arbitrator and the two arbitrators thus appointed choosing the presiding arbitrator, with the name and address of the arbitrator appointed by the claimant, or
- (c) the appointment of a specific arbitral institution which shall be charged with the settlement of the dispute in accordance with its own rules.

Article 4

Where the parties have not within thirty days agreed on the choice of a sole arbitrator or an arbitral institution or if within forty-five days arbitrators or a presiding arbitrator have not been appointed, the claimant shall have the right to apply to the Appointing Authority designated in the arbitration agreement and where none is so designated then to the Appointing Authority of the place of arbitration if that is fixed by such agreement.

The Appointing Authority shall, if the parties confirm their agreement thereto in writing, appoint

- (a) a sole arbitrator, or
- (b) an arbitral institution, which shall be charged with the settlement of the dispute in accordance with its own rules.

Failing agreement by the parties on the appointment of a sole arbitrator or an arbitral institution, the Appointing Authority shall invite the parties each to appoint an arbitrator, the arbitrators so appointed choosing another arbitrator as presiding arbitrator.

If within a period of thirty days one of the parties fails to appoint an arbitrator or should the arbitrators appointed by the parties fail within a period of forty-five days to agree on the choice of the presiding arbitrator, the Appointing Authority will *ex officio* proceed to such appointment.

Article 5

If the arbitration agreement does not fix either the Appointing Authority or the place of arbitration then, for the effective performance of the acts referred to in Article 4, the claimant shall have the option of applying EITHER to the Appointing Authority of the country where the respondent has his habitual residence or his

- a) soit la nomination d'un arbitre unique avec les nom et adresse de l'arbitre propose comme tel par le demandeur,
- b) soit la nomination de trois arbitres. chacune des parties désignant un arbitre et les deux arbitres ainsi designes choisissant l'arbitre president, avec les nom et l'adresse de l'arbitre désigné,
- c) soit la designation d'une institution d'arbitrage qui serait chargée de trancher le litige conformément à son propre reglement.

Article 4

Si, dans un délai de 30 jours, les parties ne peuvent se mettre d'accord sur le choix de l'arbitre unique ou de l'institution d'arbitrage, ou si, dans un délai de 45 jours il n'a pu être procédé à la designation des arbitres ou de l'arbitre president, le demandeur a le droit de s'adresser à l'autorité compétente désignée dans la convention d'arbitrage, ou, à défaut, à l'autorité compétente du lieu de l'arbitrage, lorsque les parties se sont mises d'accord sur ce lieu.

L'autorité compétente désignera, si les parties lui confirment par écrit leur accord à ce sujet,

- a) un arbitre unique, ou
- b) une institution d'arbitrage qui sera chargée de trancher le litige conformément à son propre reglement.

À défaut d'accord des parties sur la designation d'un arbitre unique ou d'une institution d'arbitrage, l'autorité compétente invitera les parties à designer chacune un arbitre, les arbitres ainsi designes devant nommer un autre arbitre comme president.

Si dans le délai de 30 jours une des parties ne designe pas l'arbitre qu'il lui appartient de nommer ou si dans le délai de 45 jours les arbitres ne peuvent se mettre d'accord sur le choix d'un autre arbitre comme president, l'autorité compétente procédera d'office à ces designations.

Article 3

Si la convention d'arbitrage ne determine ni l'autorité compétente, ni le lieu de l'arbitrage, le demandeur pourra s'adresser, aux fins d'exécution des actes prévus à l'article 4, à son choix: soit à l'autorité compétente du pays ou le défendeur a sa residence habituelle ou son siege,

- a. valget af en enevoldgiftsmand med navn og adresse på den af klageren foreslåede eller
- b. valget af 3 voldgiftsmænd, således at hver part udpeger een, og disse to voldgiftsmænd udpeger formanden, med navn og adresse på den af klageren valgte voldgiftsmand eller
- c. valget af en nærmere angivet voldgiftsinstitution til at afgøre tvisten i overensstemmelse med de for denne gældende regler.

Art. 4.

Hvis parterne ikke inden 30 dage er enedes om valget af en enevoldgiftsmand eller en voldgiftsinstitution, eller hvis voldgiftsmændene eller formanden ikke er valgt inden 45 dage, kan klageren rette henvendelse til den udpegende myndighed, som er bestemt i voldgiftsaftalen, og hvis en sådan ikke er bestemt, da til den udpegende myndighed på det sted, hvor voldgiften skal finde sted, hvis dette er bestemt ved aftalen.

Den udpegende myndighed skal, hvis parterne skriftligt bekræfter deres aftale herom, udpege

- a. en enevoldgiftsmand eller
- b. en voldgiftsinstitution, som skal være myndig til at afgøre tvisten i overensstemmelse med de for denne gældende regler.

Kan parterne ikke enes om valget af en enevoldgiftsmand eller af en voldgiftsinstitution, skal den udpegende myndighed anmode hver af parterne om at vælge en voldgiftsmand, og de således valgte voldgiftsmænd skal vælge en tredje som formand.

Hvis en af parterne ikke inden 30 dage har udpeget en voldgiftsmand, eller hvis de valgte voldgiftsmænd ikke inden 45 dage er enedes om valget af formanden, skal denne udpegende myndighed *ex officio* foretage sådant valg.

Art. 5.

Hvis voldgiftsaftalen hverken angiver den udpegende myndighed eller stedet for voldgiften, kan klageren for at få foretaget de i art. 4 nævnte skridt efter sit valg rette henvendelse enten til den udpegende myndighed i det land, hvor indklagede har fast bopæl eller sæde, eller til Den særlige Komité, som er oprettet i med-

seat OR to the Special Committee set up under Article IV of the European Convention on International Commercial Arbitration of 21 April 1961.

If the parties have their habitual residence or seat in countries where there exist National Committees of the International Chamber of Commerce the claimant can also apply to the court of arbitration of the International Chamber of Commerce.

B. Removal Article 6

Either party may challenge an arbitrator, presiding arbitrator, or a sole arbitrator where any circumstance exists capable of casting justifiable doubts on his impartiality or independence. Any such challenge must be made to the Arbitral Tribunal as soon as the party desiring to challenge is aware of the existence of such circumstance, and in any case before the award is made. Should the challenge be sustained or the Arbitrator retire, a substitute arbitrator, a substitute presiding arbitrator, or a substitute sole arbitrator as the case may be, shall be appointed by the person (s) originally empowered under the Rules to appoint the arbitrator, presiding arbitrator or sole arbitrator.

Article 7

The person (s) appointing a substitute arbitrator, a substitute presiding arbitrator or a substitute sole arbitrator shall give notice in writing to the arbitrators, and to the other party, or to the parties alone where the substitute sole arbitrator is appointed by the Appointing Authority, as to the substitute arbitrator's, the substitute presiding arbitrator's or the substitute sole arbitrator's appointment, name and address, within a period of thirty days of the sustaining of the challenge or the retirement of the Arbitrator.

Article 8

Should the person, or persons, required to appoint a substitute arbitrator, a substitute presiding arbitrator or a substitute sole arbitrator fail to give notice in the manner and within the time-limit above referred to, the appointment shall be made by the Appointing Authority. The Appointing Authority in this Article and in Articles 10, 11 and 12 shall be the Appointing Authority referred to in Article 4 or the institution specified under Article 5.

soit au Comité special prévu à l'Article IV de la Convention européenne sur l'arbitrage commercial international en date du 21 avril 1961.

Si les parties ont leur résidence habituelle ou leur siege dans des pays où il existe un Comité national de la Chambre de Commerce Internationale, le demandeur pourra également s'adresser à la Cour d'Arbitrage de la C.C.I.

B. Récusation Article 6

Chaque partie peut récuser un arbitre, un arbitre president ou un arbitre unique s'il existe quelque circonstance susceptible de justifier des doutes sur son impartialité ou son indépendance. La récusation doit être proposée au tribunal arbitral des que la partie intéressée a connaissance de cette circonstance et en tout cas avant le prononcé de la sentence. Si la récusation est admise ou si l'arbitre se retire, la personne ou les personnes initialement habilitées aux termes du Reglement à designer l'arbitre president ou l'arbitre unique nommeront dans chaque cas un remplaçant

Article 7

La personne ou les personnes qui désignent le remplaçant d'un arbitre, d'un arbitre president ou d'un arbitre unique doivent notifier par écrit aux arbitres, et à l'autre partie, ou aux parties seules si le remplaçant de l'arbitre unique est designe par l'Autorité compétente, la designation du remplaçant de l'arbitre, de l'arbitre president ou de l'arbitre unique, ainsi que ses nom et adresse, dans un délai de trente jours à compter de la confirmation de la récusation ou du retrait de l'arbitre.

Article 8

Si la personne ou les personnes à qui il est demandé de designer le remplaçant d'un arbitre, d'un arbitre president ou d'un arbitre unique, n'envoient pas de notification de la manière et dans le délai susmentionnés, l'Autorité compétente procède à la designation de ce remplaçant Dans cet Article et dans les Articles 10, 11 et 12, l'Autorité compétente sera l'Autorité visée à l'Article 4 ou l'institution déterminée conformément aux dispositions de l'Article 5.

før af art. 4 i Den europæiske Konvention om international Handelsvoldgift af 21. april 1961.

Hvis parterne har fast bopæl eller sæde i lande, hvor der findes nationale komiteer af Det internationale Handelskammer, kan klageren også rette henvendelse til Det internationale Handelskammers voldgiftsret.

B. Inhabilitet.

Art. 6.

Hver af parterne kan rejse indsigelse mod en voldgiftsmand, en voldgiftsformand eller en enevoldgiftsmand, hvis der foreligger omstændigheder, som giver anledning til tvivl om hans upartiskhed eller uafhængighed. Enhver sådan indsigelse skal fremsættes for voldgiftsretten, så snart den part, der ønsker at fremsætte indsigelsen, bliver bekendt med den pågældende omstændighed, og i hvert fald inden kendelsen afsiges. Hvis inhabilitetsgrunden erkendes, eller voldgiftsmanden trækker sig tilbage, skal en anden voldgiftsmand, formand eller enevoldgiftsmand udpeges af den eller de personer, som i henhold til Reglementet var bemyndiget til at udpege den første voldgiftsmand, formand eller enevoldgiftsmand.

Art. 7.

Den eller de personer, som skal udpege en anden voldgiftsmand, formand eller enevoldgiftsmand, skal inden 30 dage, efter at inhabilitetsgrunden er erkendt, eller voldgiftsmanden har trukket sig tilbage, skriftligt give meddelelse om den nye voldgiftsmands, formands eller enevoldgiftsmands navn og adresse til voldgiftsmændene og den anden part eller, hvis den nye enevoldgiftsmand er udpeget af den udpegende myndighed, alene til parterne.

Art. 8.

Hvis den eller de personer, der er anmodet om at udpege en anden voldgiftsmand, formand eller enevoldgiftsmand, undlader at give underretning på den måde og inden for den tidsfrist, som er nævnt ovenfor, skal valget foretages af den udpegende myndighed. Ved den udpegende myndighed forstås i denne art. og i art. 10, 11 og 12 den i art. 4 nævnte udpegende myndighed eller den institution, som er nævnt i art. 5.

C. Death or Incapacity of the arbitrator

Article 9

Should an arbitrator appointed by either party, or on behalf of such party, die or become incapable of acting, the other arbitrators shall give notice to the person originally empowered to appoint an arbitrator under the Rules, requiring him within a period of thirty days to appoint a substitute arbitrator, and to give notice in writing to the arbitrators and to the other party of the appointment, name and address of the substitute arbitrator.

Article 10

Should a sole arbitrator die or become incapable of acting, then at the request of either party the Appointing Authority shall call upon the parties to appoint within a period of thirty days a substitute sole arbitrator.

Article 11

Should a presiding arbitrator die or become incapable of acting, the other arbitrators shall within a period of thirty days appoint a substitute presiding arbitrator, and give notice in writing to the parties and the Appointing Authority, of his appointment, name and address.

Article 12

Should the person (s) called upon to appoint a substitute arbitrator, a substitute presiding arbitrator or a substitute sole arbitrator, as the case may be, under the provisions of Articles 9, 10 or 11 of the Rules, fail to carry out in such manner and within the period mentioned in Articles 9, 10 or 11 of the Rules, as the case may be, the steps laid down in those Articles, then the arbitrators in the case of Article 9, or either party in the case of Articles 10 and 11, shall request the Appointing Authority to appoint a substitute arbitrator, a substitute presiding arbitrator or a substitute sole arbitrator, as the case may be.

Article 13

Where a substitute arbitrator, or a substitute presiding arbitrator is appointed under the provisions of Articles 6-9 and 11-12 of the Rules, after the hearing has commenced, it shall be the duty of the arbitrators at the request of the substitute to recommence such hearing *ab initio*.

C. Décès ou incapacité des arbitres

Article 9

Si un arbitre désigné par ou pour les parties meurt ou devient incapable d'exercer ses fonctions, les autres arbitres doivent notifier à la personne initialement habilitée à désigner un arbitre aux termes du Règlement, d'avoir à désigner, dans un délai de trente jours, un remplaçant de cet arbitre et à notifier par écrit aux arbitres et à l'autre partie, la designation et les nom et adresse dudit remplaçant.

Article 10

Si un arbitre unique meurt ou devient incapable d'exercer ses fonctions, l'Autorité compétente doit, à la requête de l'une des parties, inviter ces dernières à désigner, dans un délai de trente jours, un remplaçant de l'arbitre unique.

Article 11

Si un arbitre président meurt ou devient incapable d'exercer ses fonctions, les autres arbitres doivent désigner, dans un délai de trente jours, un remplaçant de l'arbitre président et notifier par écrit aux parties et à l'Autorité compétente, la designation et les nom et adresse du remplaçant de l'arbitre président.

Article 12

Si la personne ou les personnes invitées à désigner, conformément aux dispositions des articles 9, 10 ou 11 du Règlement, le remplaçant d'un arbitre, d'un arbitre président ou d'un arbitre unique, ne procèdent pas, de la manière et dans les délais prévus, aux actes prescrits dans lesdits articles, les arbitres dans le cas de l'article 9, ou l'une des parties dans le cas des articles 10 et 11, doivent demander à l'Autorité compétente de nommer le remplaçant de l'arbitre, de l'arbitre président ou de l'arbitre unique.

Article 13

Si le remplaçant d'un arbitre ou d'un arbitre président est désigné conformément aux dispositions des articles 6 à 9 et 11 à 12 du Règlement après le début de l'audience, les arbitres devront, sur demande de ce remplaçant, reprendre la procédure orale dès le début, en tout ou en partie.

C. Voldgiftsmænds død eller forfald.

Art. 9.

Hvis en voldgiftsmand, som er valgt af en part eller på en parts vegne, dør eller bliver ude af stand til at fungere, skal de andre voldgiftsmænd underrette den person, som efter Reglementet oprindeligt var berettiget til at vælge voldgiftsmanden, og opfordre ham til inden 30 dage at udpege en anden voldgiftsmand samt skriftligt at underrette voldgiftsmændene og den anden part om valget af den nye voldgiftsmand og dennes navn og adresse.

Art. 10.

Hvis en enevoldgiftsmand dør eller bliver ude af stand til at fungere, skal den udpegende myndighed på begæring af en af parterne opfordre parterne til inden 30 dage at udpege en ny enevoldgiftsmand.

Art. 11.

Hvis en voldgiftsformand dør eller bliver ude af stand til at fungere, skal de øvrige voldgiftsmænd inden 30 dage vælge en ny formand samt skriftligt underrette parterne og den udpegende myndighed om valget af den nye formand og hans navn og adresse.

Art. 12.

Hvis den eller de personer, som er anmodet om at udpege en anden voldgiftsmand, formand eller enevoldgiftsmand i henhold til bestemmelserne i Reglementets art. 9, 10 eller 11, undlader at foretage de der nævnte skridt på den måde og inden den frist, som dér er bestemt, skal i det i art. 9 nævnte tilfælde voldgiftsmændene eller i de i art. 10 og 11 nævnte tilfælde en af parterne anmode den udpegende myndighed om at udpege en anden voldgiftsmand, formand eller enevoldgiftsmand.

Art. 13.

Hvis en ny voldgiftsmand eller formand vælges i medfør af bestemmelserne i Reglementets art. 6-9 og 11-12, efter at hovedforhandlingen er påbegyndt, er voldgiftsmændene på den nyvalgte begæring pligtige til at lade forhandlingen genoptage fra begyndelsen.

III - The Place of Arbitration.

Article 14

Unless the parties agree on the place where the Arbitration is to be held, such place shall be determined by the arbitrators.

IV - The Procedure of Arbitration.

A. Statement of claims and documents

Article 15

Within such period as shall be determined by the arbitrators, the claimant shall supply them with such number of copies of the written statement of claim as they may require containing the following particulars:

- (a) the names, addresses, and occupations of the parties;
- (b) a summary statement of facts;
- (c) the points in issue and what is claimed;
- (d) particulars of witnesses (if any) whom it is desired to call upon to give evidence; it being understood that other witnesses can be called upon during the proceedings.

The statement of claim shall be accompanied in original or copies by the agreement in writing and all relevant documents. A schedule of documents shall also be supplied.

Article 16

A copy of every document (including the statement of claim) sent to the arbitrators by the claimant shall be sent to the respondent at the same time.

B. Pleas as to the arbitrators' jurisdiction

Article 17

The party which intends to raise a plea as to the arbitrators' jurisdiction based on the fact that the arbitration agreement was either non-existent or null and void or had lapsed shall do so not later than the delivery of its statement of claim or defence relating to the substance of the dispute; those based on the fact that arbitrators have exceeded their terms of reference shall be raised as soon as the question on which the arbitrators are alleged to have no jurisdiction is raised. Where the delay in raising the plea is due to a cause which the arbitrators deem justified, the arbitrators shall declare the plea admissible.

Article 18

Subject to any control provided for under the law applicable to the arbitral proceedings

III - Le lieu de l'arbitrage.

Article 14

A défaut d'accord entre les parties sur le lieu de l'arbitrage, ce lieu sera déterminé par les arbitres.

IV - La procédure d'arbitrage.

A. Requête et pièces

Article 15

Le demandeur doit remettre aux arbitres dans le délai qu'ils fixeront et en autant d'exemplaires qu'ils en demanderont, une requête écrite contenant les indications ci-après:

- a) Les noms, adresses et professions des parties;
- b) un bref exposé des faits;
- c) les points litigieux et l'objet de la demande;
- d) le cas échéant, les noms et adresses des témoins dont la convocation est demandée, étant entendu que d'autres témoins pourront être cités en cours de procédure.

A la requête doivent être jointes, en original ou en copie, la convention d'arbitrage et toutes pièces se rapportant au litige. Un bordereau des pièces déposées doit également être joint à la requête.

Article 16

Copie de toutes les pièces, y compris de la requête, doit être envoyée par le demandeur au défendeur en même temps qu'aux arbitres.

B. Déclinatoire de la compétence des arbitres

Article 17

La partie qui entend soulever une exception prise de l'incompétence des arbitres doit, lorsqu'il s'agit d'exceptions fondées sur l'inexistence, la nullité ou la caducité de la convention d'arbitrage, le faire au plus tard au moment de présenter ses défenses sur le fond et, lorsqu'il s'agit d'exceptions prises de ce que la question litigieuse excéderait les pouvoirs des arbitres, aussitôt que sera soulevée la question qui excéderait ces pouvoirs. Lorsque le retard des parties à soulever l'exception est dû à une cause jugée valable par les arbitres, ceux-ci déclarent l'exception recevable.

Article 18

Sous réserve des contrôles prévus par la loi applicable à l'arbitrage, les arbitres dont la

III - Stedet for voldgiften.

Art. 14.

Såfremt parterne ikke har truffet aftale om stedet, hvor voldgiften skal foretages, bestemmes dette af voldgiftsmændene.

IV - Voldgiftsproceduren.

A. Fremsættelse af påstande og fremlæggelse af dokumenter.

Art. 15.

Klageren skal inden en af voldgiftsmændene fastsat frist sende det af dem forlangte antal eksemplarer af klageskriftet med følgende oplysninger:

- a) parternes navn, adresse og stilling;
- b) en kort fremstilling af sagens kendsgerninger;
- c) angivelse af tvisten og påstanden;
- d) eventuelt oplysning om vidner, som han ønsker indkaldt; andre vidner kan dog indkaldes under sagen.

Klageskriftet skal ledsages af voldgiftsaftalen i original eller kopi og af alle sagens dokumenter. En liste over dokumenterne skal ligeledes fremsendes.

Art. 16.

En genpart af alle de dokumenter (klageskriftet indbefattet), som klageren sender til voldgiftsmændene, skal samtidig sendes til indklagede.

B. Indsigelser mod voldgiftsrettens kompetence.

Art. 17.

En part, som vil rejse indsigelse mod voldgiftsrettens kompetence under påberåbelse af, enten at der ikke forelå nogen voldgiftsaftale, eller at voldgiftsaftalen var ugyldig eller faldet bort, skal gøre det senest ved indgivelsen af sit klageskrift eller sit svarskrift vedrørende sagens realitet; indsigelse om, at voldgiftsretten ikke har kompetence med hensyn til et bestemt spørgsmål, skal fremsættes, så snart det pågældende spørgsmål rejses. Hvis indsigelsen fremkommer senere, og voldgiftsretten finder dette undskyldeligt, skal den dog tillade indsigelsen fremsat.

Art. 18.

Under forbehold af senere kontrol efter den for voldgiften gældende lovgivning bør en vold-

the arbitrators whose jurisdiction is called in question shall be entitled to proceed with the arbitration, to rule on their own jurisdiction and to decide upon the existence or the validity of the arbitration agreement or of the contract of which the agreement forms part.

C. The defence counterclaim and rejoinder
Article 19

The arbitrators shall determine the period within which the respondent shall be required to deliver in writing his defence. The respondent shall be entitled to make within the same period a counterclaim arising out of the same arbitration agreement.

Article 20

The provisions of Articles 15 and 16 of the Rules apply *mutatis mutandis* to any defence or counterclaim.

Article 21

Should the claimant intend to make a rejoinder to the defence or the counterclaim, the arbitrators shall determine the period within which such rejoinder shall be made. The same provision shall apply to any reply to the rejoinder that the respondent may wish to make.

D. General procedural provisions
Article 22

In the absence of a contrary provision in the Rules, the arbitrators shall be entitled to conduct the arbitration in such manner as they think fit. The arbitrators shall in every case give the parties a fair hearing on the basis of absolute equality.

Article 23

Provided that the parties agree, the arbitrators shall be entitled to render an award on documentary evidence without an oral hearing.

Article 24

The arbitrators shall be entitled to assess the evidence by all means at their disposal and to decide upon what proof they intend to admit and to appoint experts. At any time during the arbitral procedure the arbitrators shall be entitled to require the parties to produce supplementary documents or exhibits within such period as they shall determine.

competence est contestée ne doivent pas se dessaisir de l'affaire; ils ont le pouvoir de statuer sur leur propre compétence et sur l'existence ou la validité de la convention d'arbitrage ou du contrat dont cette convention fait partie.

C. La réponse, la demande reconventionnelle et la réplique
Article 19

Les arbitres fixeront le délai dans lequel le défendeur devra remettre sa réponse écrite. Le défendeur pourra déposer dans ce même délai une demande reconventionnelle fondée sur la même convention d'arbitrage.

Article 20

Les dispositions des articles 15 et 16 du Règlement s'appliquent *mutatis mutandis* aux réponses et aux demandes reconventionnelles.

Article 21

Si le demandeur veut présenter une réplique à la réponse ou à la demande reconventionnelle, les arbitres lui fixeront un délai approprié à eet effet. Il en sera de même en ce qui concerne la réponse que le défendeur voudrait présenter à la réplique du demandeur.

D. Dispositions générales relatives a la procedure
Article 22

A moins que le Règlement n'en dispose autrement, les arbitres sont autorisés à procéder à l'arbitrage comme ils le jugent approprié. Les arbitres doivent en tout cas donner aux deux parties la possibilité de défendre leurs droits et intérêts sur un pied de parfaite égalité.

Article 23

Si les parties y consentent, les arbitres seront autorisés à statuer sur pièces sans procédure orale.

Article 24

Les arbitres sont autorisés à apprécier les faits par tous les moyens dont ils disposent, à déterminer les modes de preuve qu'ils entendent admettre et à nommer des experts. A tout moment de la procédure les arbitres peuvent demander aux parties de produire des preuves complémentaires en leur fixant un délai approprié à eet effet.

giftsret, hvis kompetence bestrides, fortsætte sagens behandling, tage stilling til spørgsmålet om sin kompetence og til spørgsmålet om eksistensen eller gyldigheden af voldgiftsaftalen eller af den aftale, hvori voldgiftsaftalen indgår.

C. Svarskrift, modkrav og yderligere skriftveksling.

Art. 19.

Voldgiftsmændene skal fastsætte en frist, inden hvilken indklagede skal fremlægge sit skriftlige svar. Indklagede er berettiget til inden for samme frist at fremsætte modkrav, som udspringer af samme voldgiftsaftale.

Art. 20.

Bestemmelserne i art. 15 og 16 i Reglementet finder med de fornødne lempelser anvendelse på svarskrift og modkrav.

Art. 21.

Hvis klageren ønsker at fremkomme med replik til svarskriftet eller modkravet, skal voldgiftsmændene fastsætte en frist, inden hvilken sådan replik skal fremsættes. Den samme bestemmelse finder anvendelse, såfremt indklagede ønsker at fremsætte duplik.

D. Almindelige bestemmelser om proceduren.

Art. 22.

Såfremt ikke andet er bestemt i Reglementet, foregår voldgiften på den måde, som voldgiftsmændene finder hensigtsmæssig. Voldgiftsmændene skal dog under alle omstændigheder drage omsorg for, at parterne på fuldstændig lige fod får anledning til at føre deres sag.

Art. 23.

Såfremt parterne er enige heri, kan voldgiftsmændene afgøre sagen på skriftligt grundlag uden mundtlig forhandling.

Art. 24.

Voldgiftsretten er berettiget til ved bedømmelsen af sagens kendsgerninger at benytte alle de til deres rådighed stående midler og til at afgøre, hvilke beviser den vil tillade, samt til at bestemme syn og skøn. Voldgiftsretten kan når som helst under voldgiftssagen forlange, at parterne fremkommer med yderligere bevis inden en af retten fastsat frist.

Article 25

The parties may agree to extend the various time-limits laid down in the Rules for the various acts that they are required to perform. In the absence of such agreement the arbitrators shall be entitled to extend the time-limits provided that the delay of the party in question is justified.

Article 26

The language of the proceedings shall be determined by the arbitrators. They will take the steps necessary to provide for the translation of documents and the interpretation at the hearing into languages understood by the parties.

E. Measures of conservation and security for costs

Article 27

Subject to any legal provisions to the contrary the arbitrators are authorized by the parties to take any measure of conservation of the goods forming the subject matter in dispute, such as the ordering of their deposit with a third party, the opening of a banker's credit or the sale of perishable goods.

Article 28

The arbitrators shall be entitled to require security for the costs of the arbitration proceedings.

F. The Hearing

Article 29

The proceedings shall be held in camera unless both parties request that they be held in public.

Article 30

Either party shall be entitled to appear in the arbitration by a duly accredited agent. Either party shall also be entitled to be assisted by persons of his choice.

Article 31

Should either party fail without sufficient cause to appear at a hearing properly convened the arbitrators shall be entitled to proceed with the arbitration in his absence.

Should either party without sufficient cause fail to submit documentary evidence when the

Article 25

Les délais prévus dans le Règlement pour les différents actes devant être accomplis par les parties peuvent être prorogés par les parties d'un commun accord ou par les arbitres si ceux-ci jugent que le retard de la partie intéressée est motive.

Article 26

La langue de la procedure est choisie par les arbitres. Ceux-ci prendront les mesures nécessaires pour assurer, s'il y a lieu, la traduction des pieces et l'interprétation des audiences dans les langues connues des parties.

E. Mesures conservatoires et provisions

Article 27

Les arbitres sont autorisés par les parties à prendre, sauf dispositions legales contraires, toutes mesures conservatoires pour les marchandises litigieuses, notamment à prescrire leur depot entre les mains d'un tiers, l'ouverture d'un credit bancaire ou la vente de denrées périssables.

Article 28

Les arbitres sont autorisés à prescrire aux parties le versement de provisions destinées à couvrir les frais de la procedure d'arbitrage.

F. L'audience

Article 29

L'audience ne sera publique que si les deux parties le demandent.

Article 30

Chaque partie a le droit de se faire représenter par un mandataire dûment constitué. Chaque partie a également le droit de se faire assister par des personnes de son choix.

Article 31

Si, sans motif legitime, l'une des parties ne comparait pas à l'audience régulièrement convoquée, les arbitres seront autorisés à poursuivre l'arbitrage en son absence.

Si, sans motif legitime, l'une des parties ne produit pas de pieces alors que les arbitres ont

Art. 25.

Parterne kan ved aftale forlænge de forskellige tidsfrister, som er fastsat i Reglementet for de forskellige foranstaltninger, som de anmodes om at træffe. I mangel af sådan aftale kan voldgiftsretten forlænge tidsfristerne, såfremt forsinkelse fra en parts side findes rimeligt begrundet.

Art. 26.

Voldgiftsretten bestemmer, på hvilket sprog forhandlingerne skal føres. Voldgiftsretten træffer de fornødne foranstaltninger til oversættelse af dokumenter og af forhandlingerne til sprog, som forstås af parterne.

E. Foranstaltninger til bevarelse af status quo og sikkerhed for omkostninger.

Art. 27.

Såfremt ikke andet er bestemt i lovgivningen, kan voldgiftsretten træffe enhver foranstaltning til opbevaring af varer, der er genstand for tvisten, f.eks. træffe bestemmelse om deponering hos en tredjemand, om åbning af bankkonto eller om salg af let fordærvelige varer.

Art. 28.

Voldgiftsretten kan forlange sikkerhed for omkostningerne ved voldgiftssagen.

F. Forhandlingerne for voldgiftsretten.

Art. 29.

Forhandlingerne foregår for lukkede døre, medmindre begge parter forlanger, at forhandlingerne skal være offentlige.

Art. 30.

Enhver part er berettiget til at lade sig repræsentere for voldgiftsretten ved en behørigt befuldmægtiget person. Enhver part er ligeledes berettiget til at lade sig bistå af personer efter sit valg.

Art. 31.

Hvis en part undlader uden tilstrækkelig grund at give møde efter behørigt at være tilstede, kan voldgiftsretten fortsætte sagens behandling i hans fravær.

Hvis en af parterne uden tilstrækkelig grund undlader at fremlægge dokumentbevis i tilfælde,

arbitrators have been requested to render their award on the basis of such evidence without an oral hearing, then the arbitrators shall be entitled to render their award on the evidence before them.

Article 32

New claims or counter-claims submitted to the arbitrators must be formulated by the parties in writing. Unless the party against which such new claim or counter-claim has been submitted agrees, the arbitrators may only take cognizance of it if it is within the limits of their terms of reference. To such new claims or counter-claims the provisions of Articles 15, 16 and 19 shall *mutatis mutandis* apply.

G. The Award

Article 33

Where the arbitral tribunal consists of two arbitrators and a presiding arbitrator the award shall be made by a majority of votes. Failing a majority, the presiding arbitrator alone shall make the award.

Article 34

The arbitral award shall be made within nine months of the appointment of the presiding arbitrator or of the sole arbitrator, as the case may be.

Article 35

The time-limit within which the arbitral award must be made may be extended by agreement between the parties. The time-limit in question may also be extended by the arbitrators to the extent that such extension is justified by reason of the replacement of an arbitrator, the necessity of hearing witnesses, the taking of expert opinion or any other valid reason.

Article 36

The arbitrators shall be entitled to make interim, interlocutory or partial awards, and they shall also be entitled to make an award on agreed terms.

Article 37

The arbitrators shall be entitled to render their award in a country other than that where the arbitral proceedings preceding the issue of an award have taken place in conformity with the provisions of Article 14.

été autorisés à statuer sur pièces sans procédure orale, les arbitres pourront statuer sur la base des éléments de preuve dont ils disposent.

Article 32

Lorsque les parties ont à formuler des demandes nouvelles ou des demandes reconventionnelles nouvelles, elles doivent le faire par écrit. Les arbitres ne peuvent connaître de ces demandes que si elles restent dans les limites fixées à leurs pouvoirs, à moins qu'ils ne soient relevés de cette obligation par la partie contre laquelle des demandes nouvelles ou reconventionnelles ont été formulées. Les dispositions des Articles 15, 16 et 19 s'appliquent *mutatis mutandis* à ces demandes.

G. La sentence

Article 33

Lorsque le tribunal arbitral est composé de deux arbitres et d'un arbitre président, la sentence est rendue à la majorité des voix. À défaut de majorité, l'arbitre président statue seul.

Article 34

La sentence arbitrale doit être rendue dans un délai de neuf mois à compter de la désignation de l'arbitre président ou de l'arbitre unique.

Article 35

Le délai dans lequel la sentence arbitrale doit être rendue peut être prorogé par les parties d'un commun accord. Ce délai peut également être prorogé par les arbitres dans la mesure où cette prorogation est justifiée soit par le remplacement d'un arbitre, soit par la nécessité d'entendre des témoins ou de demander l'avis d'experts, soit par d'autres raisons valables.

Article 36

Les arbitres sont autorisés à rendre des sentences provisoires, interlocutoires ou partielles; ils sont également autorisés à rendre une sentence constatant l'accord des parties.

Article 37

Les arbitres sont autorisés à rendre la sentence dans un pays autre que celui où, en vertu de l'Article 14, a eu lieu la procédure d'arbitrage jusqu'au prononcé de la sentence.

hvor voldgiftsretten er anmodet om at træffe afgørelse på grundlag af sådant bevis uden mundtlig forhandling, kan voldgiftsretten afgøre sagen på det foreliggende bevis.

Art. 32.

Nye påstande og modkrav skal fremsættes skriftligt. Nye påstande eller modkrav kan voldgiftsretten kun tage under påkendelse, såfremt de ligger inden for dens bemyndigelse, medmindre modparten samtykker heri. Art. 15, 16 og 19 finder anvendelse med de fornødne lempelser.

G. Kendelsen.

Art. 33.

Hvis voldgiftsretten er sammensat af to voldgiftsmænd og en formand, skal afgørelsen træffes ved stemmeflertal. Såfremt flertal ikke kan nås, træffer formanden alene afgørelse i sagen.

Art. 34.

Voldgiftskendelsen skal afsiges inden 9 måneder, efter at formanden eller enevoldgiftsmanden blev udpeget.

Art. 35.

Parterne kan ved aftale forlænge den tidsfrist, inden hvilken voldgiftskendelsen skal afsiges. Endvidere kan voldgiftsretten forlænge den nævnte frist i det omfang, forlængelsen er begrundet med udnævnelse af en anden voldgiftsmand, nødvendigheden af vidneførsel, indhentelse af sagkyndigt skøn eller med anden gyldig grund.

Art. 36.

Voldgiftsmændene kan afsige foreløbige kendelser, mellemkendelser eller delkendelser, ligesom de kan afsige kendelse i overensstemmelse med forlig.

Art. 37.

Voldgiftsretten kan afsige kendelse i et andet land end det, hvori voldgiftsforhandlingerne efter reglerne i art. 14 har fundet sted.

Article 38

Subject to the provisions of Article 39 of the Rules, the arbitrators' award shall be based upon the law as determined by the parties for the substance of the dispute. Failing any indication by the parties as to the applicable law, the arbitrators shall apply the proper law under the rule of conflict that the arbitrators deem applicable. In both cases the arbitrators shall take account of the terms of the contract and trade usages.

Article 39

The arbitrators shall act as "*amiables compositeurs*" if the parties so decide and if they may do so under the law applicable to the arbitration.

Article 40

The parties shall be presumed to have agreed that reasons shall be given for the award unless they: -

- (a) either expressly declare that reasons shall not be given; or
- (b) have assented to an arbitration under which it is not customary to give reasons for awards, provided that in this case neither party requests before the end of the hearing, or if there has not been a hearing then before the making of the award, that reasons be given.

Article 41

Awards shall be communicated to the parties by registered letter.

Article 42

By submitting to these Rules the parties undertake to carry out the award without delay and, subject to any legal provisions to the contrary, renounce any right of appeal either before another arbitral institution or before a court of law unless otherwise expressly stipulated.

H. Costs Article 43

The arbitrators shall determine in every case the costs payable.

In general, costs shall be borne by the unsuccessful party. However, the arbitrators shall be entitled to apportion the costs.

Article 38

Sous réserve des dispositions de l'Article 39 du Règlement, les arbitres doivent appliquer au fond du litige le droit déterminé par les parties. À défaut d'indication par les parties du droit applicable, les arbitres appliqueront la loi désignée par la règle de conflit que les arbitres jugeront appropriée en l'espèce. Dans les deux cas, les arbitres tiendront compte des stipulations du contrat et des usages du commerce.

Article 39

Les arbitres statueront en «*amiables compositeurs*» si telle est la volonté des parties et si la loi régissant l'arbitrage le permet.

Article 40

Les parties sont présumées avoir entendu que la sentence arbitrale soit motivée, sauf

- a) si elles ont déclaré expressément que la sentence ne doit pas l'être; ou
- b) si elles se sont soumises à un arbitrage dans lequel il n'est pas d'usage de motiver les sentences et pour autant, dans ce cas, que les parties ou l'une d'elles ne demandent pas expressément avant la fin de l'audience, ou s'il n'y a pas eu d'audience, avant la rédaction de la sentence, que la sentence soit motivée.

Article 41

Les sentences sont envoyées aux parties par lettre recommandée.

Article 42

Du fait qu'elles se sont soumises au présent Règlement, les parties s'engagent à exécuter sans délai la sentence et, sauf dispositions légales contraires, renoncent à tout appel devant une autre instance arbitrale ou devant une instance judiciaire.

H. Frais Article 43

Les arbitres déterminent dans chaque cas les frais de procédure.

Les frais sont en principe à la charge de la partie perdante. Toutefois, les arbitres peuvent les répartir d'une autre manière.

Art. 38.

Voldgiftsretten skal bortset fra bestemmelserne i art. 39 træffe afgørelse efter den lov, som parterne har aftalt for tvisten. Hvis parterne ikke har truffet aftale herom, skal voldgiftsmændene anvende den lovgivning, som bestemmes af de international-privatretnlige regler, som voldgiftsmændene finder anvendelige. I begge tilfælde skal voldgiftsmændene tage hensyn til kontraktens bestemmelser og til handelssædvaner.

Art. 39.

Voldgiftsretten skal afgøre sagen efter billighed (*»amiables compositeurs«*), hvis parterne har truffet aftale herom og kan gøre det efter den lov, som finder anvendelse på voldgiften.

Art. 40.

Parterne formodes at have aftalt, at kendelsen skal begrundes, medmindre de

- a) enten udtrykkeligt har erklæret, at kendelsen ikke skal begrundes, eller
- b) har aftalt en voldgiftsprocedure, hvorefter det ikke er sædvanligt at begrunde kendelser. Hver af parterne kan dog i dette tilfælde inden afslutningen af de mundtlige forhandlinger eller, hvis der ikke er mundtlige forhandlinger, inden kendelsens udfærdigelse fremsætte begæring om, at kendelsen skal begrundes.

Art. 41.

Kendelser skal meddeles parterne ved anbefalet brev.

Art. 42.

Når parterne aftaler, at dette Reglement skal finde anvendelse, forpligter de sig til at opfylde kendelsen uden ophold og, medmindre lovgivningen er til hinder herfor, til at give afkald på enhver ret til appel såvel til en anden voldgiftsinstitution som til en ordinær domstol, hvis de ikke udtrykkeligt har aftalt andet.

H. Sagsomkostninger.

Art. 43.

Voldgiftsretten træffer bestemmelse om sagens omkostninger.

I almindelighed skal omkostningerne pålægges den tabende part. Voldgiftsmændene kan dog bestemme, at omkostningerne skal fordeles mellem parterne.

**Agreement relating to application of the
European Convention on International
Commercial Arbitration.**

The signatory Governments of the member States of the Council of Europe,

Considering that a European Convention on International Commercial Arbitration was opened for signature at Geneva on 21st April 1961;

Considering, however, that certain measures relating to the organisation of the arbitration, provided for in Article IV of the Convention, are not to be recommended except in the case of disputes between physical or legal persons having, on the one hand, their habitual place of residence or seat in Contracting States where, according to the terms of the Annex to the Convention, there exist National Committees of the International Chamber of Commerce, and, on the other, in States where no such Committees exist;

Considering that under the terms of paragraph 7 of Article X of the said Convention the provisions of that Convention shall not affect the validity of multilateral or bilateral agreements concerning arbitration entered into by States which are Parties thereto;

Without prejudice to the intervention of a Convention relating to a uniform law on arbitration now being drawn up within the Council of Europe,

Have agreed as follows:

Article 1

In relations between physical or legal persons whose habitual residence or seat is in States Parties to the present Agreement, paragraphs 2 to 7 of Article IV of the European Convention on International Commercial Arbitration, opened for signature at Geneva on 21st April 1961, are replaced by the following provision:

"If the arbitral Agreement contains no indication regarding the measures referred to in paragraph 1 of Article IV of the European Convention on International Commercial Arbitration as a whole, or some of these measures, any difficulties arising with regard to the con-

**Arrangement relatif à l'application de la
Convention européenne sur l'arbitrage
commercial international.**

Les Gouvernements signataires des Etats membres du Conseil de l'Europe,

Considérant qu'une Convention européenne sur l'arbitrage commercial international a été ouverte à la signature à Genève le 21 avril 1961;

Considérant toutefois que certaines mesures relatives à l'organisation de l'arbitrage prévues à l'article IV de la Convention ne se recommandent qu'en cas de différends entre personnes physiques ou morales ayant leur résidence habituelle ou leur siège, les uns dans les Etats contractants ou, selon les termes de l'annexe à la Convention, il existe des Comités nationaux de la Chambre de Commerce Internationale, et les autres dans des Etats où il n'existe pas de tels Comités;

Considérant qu'aux termes du paragraphe 7 de l'article X de ladite Convention, les dispositions de celle-ci ne portent pas atteinte à la validité d'accords multilatéraux ou bilatéraux conclus ou à conclure, en matière d'arbitrage, par des Etats qui y sont Parties;

Sans préjuger l'intervention d'une Convention portant loi uniforme sur l'arbitrage actuellement en voie d'élaboration au sein du Conseil de l'Europe,

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1er

Dans les relations entre personnes physiques ou morales ayant leur résidence habituelle ou leur siège dans les Etats Parties au présent Arrangement, les paragraphes 2 à 7 de l'article IV de la Convention européenne sur l'arbitrage commercial international ouverte à la signature à Genève le 21 avril 1961 sont remplacés par la disposition suivante:

«Si la Convention d'arbitrage ne contient pas d'indication sur l'ensemble ou sur une partie des mesures visées au paragraphe 1er de l'article IV de la Convention européenne sur l'arbitrage commercial international, les difficultés qui se

Overenskomst om anvendelse af den europæiske konvention om international handelsvoldgift.

Underskrevne regeringer, der er medlemmer af Europarådet, er

I betragtning af, at en europæisk konvention om international handelsvoldgift blev åbnet for underskrivelse i Geneve den 21. april 1961;

I betragtning af, at visse forholdsregler vedrørende organisationen af voldgift, hvorom der er truffet bestemmelse i konventionens art. IV, imidlertid ikke er hensigtsmæssige bortset fra tilfælde af tvistigheder mellem fysiske eller juridiske personer, der har opholdssted eller sæde i henholdsvis kontraherende stater, hvor der i henhold til bestemmelserne i tillægget til konventionen findes nationale komiteer under det internationale handelskammer og i stater, hvor sådanne komiteer ikke findes;

I betragtning af, at det i henhold til art. X, § 7, i den nævnte konvention er bestemt, at dens bestemmelser ikke berører gyldigheden af flersidige eller tosidige aftaler om voldgift indgået mellem stater, som er medlemmer af konventionen;

Med forbehold af indgåelsen af en konvention om ensartet lov om voldgift, som for tiden forberedes i Europarådet,

enige om følgende:

Art. 1.

I forhold mellem fysiske eller juridiske personer, der har opholdssted eller sæde i lande, som er medlemmer af denne overenskomst, erstattes art. IV, §§ 2—7, i den europæiske konvention om international handelsvoldgift, der er åbnet for underskrivelse i Genève den 21. april 1961, af følgende bestemmelse:

»Hvis voldgiftsaftalen ikke indeholder bestemmelse om nogen eller om alle af de i art. IV, § 1, i den europæiske konvention om international voldgift omhandlede spørgsmål, skal enhver vanskelighed, der opstår med hensyn til dannelsen af voldgiftsretten eller dennes virk-

stitution or functioning of the arbitral tribunal shall be submitted to the decision of the competent authority at the request of the party instituting proceedings."

Article 2

1. This Agreement shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It shall be ratified or accepted. Instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Secretary-General of the Council of Europe.

2. Subject to the provisions of Article 4, this Agreement shall come into force thirty days after the date of deposit of the second instrument of ratification or acceptance.

3. Subject to the provisions of Article 4, in respect of any signatory Government ratifying or accepting it subsequently, the Agreement shall come into force thirty days after the date of deposit of its instrument of ratification or acceptance.

Article 3

1. After the entry into force of this Agreement, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State which is not a member of the Council and in which there exists a National Committee of the International Chamber of Commerce to accede to this Agreement.

2. Accession shall be effected by the deposit with the Secretary-General of the Council of Europe of an instrument of accession, which shall take effect, subject to the provisions of Article 4, thirty days after the date of its deposit.

Article 4

The entry into force of this Agreement in respect of any State after ratification, acceptance or accession in accordance with the terms of Articles 2 and 3 shall be conditional upon the entry into force of the European Convention on International Commercial Arbitration in respect of that State.

Article 5

Any Contracting Party may, in so far as it is concerned, denounce this Agreement by giving notice to the Secretary-General of the Council of Europe. Denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary-General of the Council of such notification.

présenteraient quant à la constitution ou au fonctionnement de la juridiction arbitrale seront réglées par l'autorité judiciaire compétente à la requête de la partie la plus diligente.»

Article 2

1. Le present Arrangement est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe. Il sera ratifié ou accepté. Les instruments de ratification ou d'acceptation seront déposés près le Secrétaire General du Conseil de l'Europe.

2. Sous réserve des dispositions de l'article 4, l'Arrangement entrera en vigueur trente jours après la date du dépôt du deuxième instrument de ratification ou d'acceptation.

3. Sous réserve des dispositions de l'article 4, il entrera en vigueur, à l'égard de tout Gouvernement signataire qui le ratifiera ou l'acceptera ultérieurement, trente jours après la date du dépôt de son instrument de ratification ou d'acceptation.

Article 3

1. Après l'entrée en vigueur du present Arrangement, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra inviter tout Etat non membre du Conseil dans lequel existe un Comité national de la Chambre des Commerce Internationale à adhérer au present Arrangement.

2. L'adhésion s'effectuera par le dépôt, près le Secrétaire General du Conseil de l'Europe, d'un instrument d'adhésion qui prendra effet, sous réserve des dispositions de l'article 4, trente jours après la date de son dépôt.

Article 4

L'entrée en vigueur du present Arrangement à l'égard de tout Etat qui l'aura ratifié, accepté ou y aura adhéré, conformément aux dispositions des articles 2 et 3, est subordonnée à l'entrée en vigueur de la Convention européenne sur l'arbitrage commercial international à l'égard dudit Etat.

Article 5

Toute Partie Contractante pourra, en ce qui la concerne, dénoncer le present Arrangement en adressant une notification au Secrétaire General du Conseil de l'Europe. Cette dénonciation prendra effet six mois après la date de la réception de sa notification par le Secrétaire General du Conseil.

somhed, på begæring af den part, der har rejst sagen, indbringes til afgørelse for den kompetente myndighed.«

Art. 2.

1. Denne overenskomst står åben for underskrivelse af Europarådets medlemsstater. Den skal ratificeres eller tiltrædes. Ratifikations- eller tiltrædelsesinstrumenterne skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.

2. Med forbehold af bestemmelserne i art. 4 træder denne overenskomst i kraft 30 dage efter, at det andet ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument er deponeret.

3. Med forbehold af bestemmelserne i art. 4 træder denne overenskomst, for så vidt angår enhver underskrivende regering, der senere ratificerer eller tiltræder, i kraft 30 dage efter, at dennes ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument er deponeret.

Art. 3.

1. Efter at denne overenskomst er trådt i kraft, kan Europarådets ministerkomité indbyde enhver stat, der ikke er medlem af rådet, og i hvilken der findes en national komité under det internationale handelskammer, til at tilslutte sig denne overenskomst.

2. Tiltrædelsen sker ved deponering af et tiltrædelsesinstrument hos Europarådets generalsekretær, således at det får virkning, med forbehold af bestemmelserne i art. 4, 30 dage efter deponeringen.

Art. 4.

Ikrafttrædelsen af denne overenskomst er for enhver stat, der har ratificeret, tiltrådt eller tilsluttet sig denne i overensstemmelse med art. 2 og 3, betinget af, at den europæiske konvention om international handelsvoldgift træder i kraft for denne stat.

Art. 5.

Enhver Kontraherende Part kan for sit vedkommende opsig denne overenskomst ved underretning herom til Europarådets generalsekretær. Opsigelsen træder i kraft 6 måneder efter, at rådets generalsekretær har modtaget sådan underretning.

Article 6

The Secretary-General of the Council of Europe shall notify member States of the Council and the Government of any State which has acceded to this Agreement of:

- (a) any signature;
- (b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance or accession;
- (c) any date of entry into force;
- (d) any notification received in pursuance of the provisions of Article 5.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done at Paris, this 17th day of December 1962 in English and in French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary-General shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding Governments.

Article 6

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil et au Gouvernement de tout Etat ayant adhéré au présent Arrangement:

- (a) toute signature;
- (b) le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion;
- (c) toute date d'entrée en vigueur;
- (d) toute notification recue en application des dispositions de l'article 5.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Arrangement.

Fait à Paris, le 17 décembre 1962, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Gouvernements signataires et adhérents.

Art. 6.

Europarådets generalsekretær skal underrette rådets medlemsstater og regeringerne i enhver anden stat, som har tilsluttet sig denne overenskomst, om:

- a) enhver underskrivelse;
- b) deponering af ethvert ratifikations-, tiltrædelses- eller tilslutningsinstrument;
- c) enhver dato for ikrafttrædelse;
- d) enhver underretning modtaget i overensstemmelse med bestemmelserne i art. 5.

Til bevidnelse heraf har undertegnede, der er behørigt befuldmægtiget hertil, underskrevet denne overenskomst.

Udfærdiget i Paris den 17. december 1962 på engelsk og fransk, hver tekst med samme gyldighed, i et enkelt eksemplar, der skal forblive deponeret i Europarådets arkiver. Generalsekretæren skal tilstille bekræftede kopier til hver af de underskrivende og tilsluttende regeringer.

Bilag 7

Europarådets udkast til konvention om
en fælleseuropæisk lov om voldgift
(med tillæg I-II-III)
(Europarådskonventionen).

Projet de Convention européenne portant loi uniforme en matière d'arbitrage.

Les Etats membres du Conseil de l'Europe,
signataires de la presente Convention;

Considérant que le but du Conseil de l'Europe
est de réaliser une union plus étroite entre ses
Membres, notamment en favorisant l'adoption
de regies communes dans le domaine juridique;

Convaincus que l'unification des lois nationa-
les permettrait un reglement plus efficace des
litiges de droit privé par la voie de l'arbitrage
et faciliterait notamment les relations commer-
ciales entre les pays membres du Conseil de
l'Europe;

Estimant opportun d'adopter à cet effet une
loi uniforme sur l'arbitrage en matière civile et
commerciale;

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1.

1. Chacune des Parties Contractantes s'engage à
introduire dans sa legislation, au plus tard dans
les six mois à partir de la date d'entrée en vi-
gueur de la presente Convention à son égard, les
dispositions de la loi uniforme formant l'An-
nexe I à la presente Convention.

2. Chacune des Parties Contractantes a le droit
de completer, dans sa legislation, la loi uniforme
par des dispositions destinées à regler les ques-
tions pour lesquelles des solutions ne sont pas
prévues, à condition que ces dispositions ne
soient pas incompatibles avec ladite loi.

3. Chacune des Parties Contractantes a le droit
de prévoir dans sa legislation, pour des matières
déterminées, que les différends ne pourront être
soumis à arbitrage ou pourront être soumis à un
arbitrage régi par des regies autres que celles
prévues à la loi uniforme.

4. Chacune des Parties Contractantes a le droit
de declarer au moment de la signature de la pre-
sente Convention ou au moment du depot de
son instrument de ratification, d'acceptation ou
d'adhésion, qu'Elle n'appliquera la loi uniforme

Draft European Convention providing a uniform law on arbitration.

The member States of the Council of Europe,
signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of
Europe is to achieve greater unity among its
Members, in particular by the adoption of com-
mon rules in the legal field;

Convinced that the unification of national
laws would make for a more effective settle-
ment of private law disputes by arbitration and
would facilitate commercial relations between
the member countries of the Council of Europe;

Considering it desirable to adopt to this end
a uniform law on arbitration in civil and com-
mercial matters,

Have agreed as follows:

Article 1.

1. Each Contracting Party undertakes to incor-
porate in its law, within six months of the date
of entry into force of this Convention in re-
spect of that Party, the provisions of the uni-
form law contained in Annex I to this Con-
vention.

2. Each Contracting Party has the right, in its
law, to supplement the uniform law by provi-
sions designed to regulate questions for which
no solutions are provided, on condition that
such provisions are not incompatible with the
uniform law.

3. Each Contracting Party has the right to pro-
vide in its law, in respect of specific matters,
that disputes may not be referred to arbitration
or may be submitted to arbitration according to
rules other than those laid down in the uniform
law;

4. Each Contracting Party has the right to de-
clare, at the time of signature of this Conven-
tion or at the time of deposit of its instrument
of ratification, acceptance or accession, that it
will apply the uniform law only to disputes

Udkast til europæisk konvention til gennemførelse af en uniform lov om voldgift.

I betragtning af at formålet for Europarådet er at nå til større enhed mellem dets medlemmer i særdeleshed ved at indføre fælles regler på det juridiske område;

Overbeviste om, at Unifikationen af de nationale love vil bevirke en mere effektiv afgørelse af private retstvister ved voldgift og lette de handelsmæssige forbindelser mellem medlemsstaterne af Europarådet;

Enige om, at det med henblik herpå er ønskeligt med en ensartet lov om voldgift i civile og kommercielle sager,

er de medlemsstater af Europarådet, som har underskrevet denne konvention, enedes om følgende:

Artikel 1.

1. Hver Kontraherende Part forpligter sig til i sin lovgivning inden 6 måneder efter, at denne konvention er trådt i kraft for vedkommende Part, at indføre bestemmelserne i den uniforme lov, som indeholdes i tillæg I til denne konvention.

2. Hver Kontraherende Part er berettiget til i sin lovgivning at supplere den uniforme lov med bestemmelser, der skal regulere spørgsmål, som der ikke er truffet bestemmelse om i loven, forudsat at sådanne bestemmelser ikke er uforenelige med den uniforme lov.

3. Hver Kontraherende Part er berettiget til at bestemme om særlige retsområder i sin lovgivning, at tvister ikke kan underkastes voldgift eller skal afgøres efter andre voldgiftsregler end dem, der er indeholdt i den uniforme lov.

4. Hver Kontraherende Part er berettiget til samtidig med underskrivelsen af denne konvention eller ved deponering af sit ratifikations-, anerkendelses- eller tiltrædelsesinstrument at erklære, at den kun vil anvende den uniforme lov

qu'aux différends issus de rapports de droit qui sont considérés comme commerciaux par sa loi nationale.

Article 2.

Chacune des Parties Contractantes s'engage à ne pas maintenir ou à ne pas introduire, dans sa législation, des dispositions excluant les étrangers des fonctions d'arbitre.

Article 3.

Chacune des Parties Contractantes déterminera « l'autorité judiciaire », « l'autorité compétente » et, s'il y a lieu, « le greffe du tribunal » au sens des dispositions de la loi uniforme.

Article 4.

Chacune des Parties Contractantes conserve la faculté de déterminer les conditions auxquelles doivent répondre les personnes qui peuvent représenter ou assister les parties devant le tribunal arbitral et de modifier à cette fin les dispositions du paragraphe 4 de l'article 16 de la loi uniforme.

Article 5.

Chacune des Parties Contractantes pourra considérer que :

1. la notification au sens de l'article 28, paragraphe 1er de la loi uniforme s'entend soit de la notification prévue au paragraphe 1er de l'article 23 de la loi uniforme, soit d'une signification et, notamment, d'une signification de partie à partie;
2. la notification prévue à l'article 30, paragraphes 1 et 3 de la loi uniforme s'entend soit d'une notification faite par l'autorité qui a revêtu la sentence de la formule exécutoire, soit d'une signification et, notamment, d'une signification de partie à partie.

La Partie Contractante pourra, s'il y a lieu, substituer à cet effet aux mots « notifiés » et « notification » les termes techniques appropriés.

Elle informera de son choix le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 6.

Chacune des Parties Contractantes a la faculté de prévoir que la formule exécutoire au sens du paragraphe 1er de l'article 29, de l'article 30 et du paragraphe 1er de l'article 31 de la loi uniforme consiste en une autorisation d'exécuter ou

arising out of legal relationships which are considered as commercial under its national law.

Article 2.

Each Contracting Party undertakes not to maintain or introduce into its law provisions excluding aliens from being arbitrators.

Article 3.

Each Contracting Party shall, for the purposes of the provisions of the uniform law, define »judicial authority«, »competent authority« and, if need be, »registry of the court«.

Article 4.

Each Contracting Party retains the right to determine the conditions to be fulfilled by persons who may represent or assist the parties before the arbitral tribunal and, to that end, to amend the provisions of paragraph 4 of Article 16 of the uniform law.

Article 5.

Each Contracting Party may:

1. regard notification within the meaning of paragraph 1 of Article 28 of the uniform law as implying either notification as provided for in paragraph 1 of Article 23 of the uniform law, or service, and, in particular, service by one party on another party;
2. regard notification under paragraphs 1 and 3 of Article 30 of the uniform law as implying either notification by the authority which has opposed the enforcement formula to the award or service, and, in particular, service by one party on another party.

The Contracting Party may, if need be, replace the words "give notice to", "notified" and "notification" by the appropriate technical terms.

It shall inform the Secretary General of the Council of Europe of its choice.

Article 6.

Each Contracting Party may provide that the enforcement formula within the meaning of paragraph 1 of Article 29, Article 30 and paragraph 1 of Article 31 of the uniform law shall consist of an authorisation to enforce or of any

på tvister, der opstår i retsforhold, som betragtes som handelsforhold i dens nationale ret.

Artikel 2.

Hver Kontraherende Part forpligter sig til ikke at opretholde eller at indføre bestemmelser i sin lovgivning, som udelukker udlændinge fra at være voldgiftsmænd.

Artikel 3.

Hver Kontraherende Part skal ved anvendelsen af bestemmelserne i den uniforme lov definere »judicial authority«, »competent authority« og om nødvendigt »registry of the court«.

Artikel 4.

Hver Kontraherende Part er fortsat berettiget til at fastsætte de betingelser, som personer, der kan repræsentere eller assistere parterne for voldgiftsretten, skal opfylde, og med henblik herpå at ændre bestemmelserne i art. 16, § 4, i den uniforme lov.

Artikel 5.

Hver Kontraherende Part kan:

1. anse underretning som omhandlet i art. 28, § 1 i den uniforme lov som underretning som bestemt i art. 23, § 1, i den uniforme lov eller som meddelelse og særligt som meddelelse fra den ene part til den anden,

2. anse underretning i art. 30, § 1 og 3 i den uniforme lov som underretning fra den myndighed, som har forsynet voldgiftskendelsen med påtegning om, at den kan fuldbyrdes, eller som meddelelse og særligt som meddelelse fra den ene part til den anden.

Den Kontraherende Part kan om nødvendigt erstatte »give notice to«, »notified« og »notification« med de passende tekniske betegnelser.

Den skal underrette Europarådets generalsekretær om sit valg.

Artikel 6.

Hver Kontraherende Part kan bestemme, at den i art. 29, § 1, art. 30 og art. 31, § 1, i den uniforme lov omhandlede påtegning om tvangsfuldbyrdelse skal bestå i en autorisation til tvangsfuldbyrdelse eller i anden procedure, som

en toute autre mesure judiciaire qui aux termes de sa législation permet l'exécution de la sentence.

Article 7.

Chacune des Parties Contractantes a le droit de prévoir et de régler dans sa législation l'exécution provisoire des sentences arbitrales qui peuvent encore faire l'objet d'un recours devant des arbitres.

Article 8.

1. Chacune des Parties Contractantes peut, au moment de la signature de la présente Convention, ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, déclarer faire usage d'une ou de plusieurs réserves figurant à l'Annexe II à la présente Convention. Aucune autre réserve n'est admise.

2. Chacune des Parties Contractantes peut, à tout moment, retirer, en tout ou en partie, une réserve formulée par Elle en vertu du paragraphe précédent, au moyen d'une notification adressée au Secrétaire General du Conseil de l'Europe; cette notification prendra effet à la date de sa réception.

Article 9.

Les dispositions de la présente Convention ne portent pas atteinte à l'application des Conventions bilatérales ou multilatérales en matière d'arbitrage, conclues ou qui seraient conclues sous réserve de la faculté ouverte aux Parties Contractantes à l'Annexe III.

Article 10.

1. Chacune des Parties Contractantes communiquera au Secrétaire General du Conseil de l'Europe les textes qui, en application de la Convention régleront la matière de l'arbitrage après l'entrée en vigueur de la Convention à son égard.

2. Le Secrétaire General transmettra ces textes aux autres Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat ayant adhéré à la présente Convention.

Article 11.

1. La présente Convention est ouverte à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe. Elle sera ratifiée ou acceptée. Les instruments de ratification ou d'acceptation seront déposés par le Secrétaire General du Conseil de l'Europe.

other legal process which, under its law, enables an award to be enforced.

Article 7.

Each Contracting Party shall have the right, in its law, to make provision for and to regulate the provisional enforcement of arbitral awards which are still appealable before arbitrators.

Article 8.

1. Each Contracting Party may, when signing this Convention or depositing its instrument of ratification, acceptance or accession, declare that it avails itself of one or more of the reservations set forth in Annex II to this Convention. No other reservation shall be admissible.

2. Each Contracting Party may, at any time, by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, withdraw, wholly or in part, a reservation made by it under the preceding paragraph; the notification shall take effect on the date of its receipt.

Article 9.

The provisions of the present Convention shall not affect the application of bilateral or multilateral conventions on arbitration which have been or may be concluded. This is subject to the right available to a Contracting Party under Annex III to the present Convention.

Article 10.

1. Each Contracting Party shall communicate to the Secretary General of the Council of Europe the texts which, in implementation of this Convention, will govern arbitration after the entry into force of the Convention in respect of that Party.

2. The Secretary General shall transmit these texts to the other member States of the Council of Europe and to any State acceding to this Convention.

Article 11.

1. This Convention shall be open to signature by the member States of the Council of Europe. It shall be subject to ratification or acceptance. Instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

efter dens lovgivning gør en kendelse eksigibel.

Artikel 7.

Hver Kontraherende Part er berettiget til i sin lovgivning at indføre bestemmelser om regulering af spørgsmål om foreløbig tvangsfuldbyrdelse af voldgiftskendelser, som stadig kan indbringes for voldgift.

Artikel 8.

1. Hver Kontraherende Part kan ved undertegnelsen af denne konvention eller ved deponering af sit ratifikations-, anerkendelses- eller tiltrædelsesinstrument erklære, at den vil gøre brug af én eller flere af de i tillæg II til denne konvention indeholdte forbehold. Der kan ikke tages andre forbehold.

2. Hver Kontraherende Part kan når som helst ved underretning herom til Europarådets generalsekretær opgive en i medfør af den foregående paragraf taget reservation helt eller delvis; underretningen har virkning fra datoen for dens modtagelse.

Artikel 9.

Bestemmelserne i denne konvention har ingen betydning for anvendelsen af to- eller flersidige konventioner om voldgift, som er eller måtte blive indgået, dog med forbehold af den herfor åbnede adgang for en Kontraherende Part i medfør af tillæg III til denne konvention.

Artikel 10.

1. Hver Kontraherende Part skal underrette Europarådets generalsekretær om ordlyden af de tekster, som i medfør af denne konvention gælder for voldgift, efter at konventionen er trådt i kraft for vedkommende Part.

2. Generalsekretæren skal oversende disse tekster til de andre medlemsstater af Europarådet og til enhver stat, som har tiltrådt denne konvention.

Artikel 11.

1. Denne konvention er åben for underskrivelse af medlemmerne af Europarådet. Den skal ratificeres eller anerkendes. Ratifikations- eller anerkendelsesinstrument skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.

2. La Convention entrera en vigueur trois mois après la date du dépôt du troisième instrument de ratification ou d'acceptation.

3. Elle entrera en vigueur à l'égard de tout Etat signataire qui la ratifiera ou l'acceptera ultérieurement trois mois après la date du dépôt de son instrument de ratification ou d'acceptation.

Article 12.

1. Après l'entrée en vigueur de la présente Convention, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra inviter tout Etat non membre du Conseil à adhérer à la présente Convention.

2. L'adhésion s'effectuera par le dépôt près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, d'un instrument d'adhésion qui prendra effet trois mois après la date de son dépôt.

Article 13.

1. Toute Partie Contractante peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera la présente Convention.

2. Toute Partie Contractante peut, au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, ou à tout autre moment par la suite, étendre l'application de la présente Convention, par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, à tout autre territoire désigné dans la déclaration et dont Elle assure les relations internationales ou pour lequel Elle est habilitée à stipuler.

3. Toute déclaration faite en vertu du paragraphe précédent pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, aux conditions prévues par l'article 14 de la présente Convention.

Article 14.

1. La présente Convention demeurera en vigueur sans limitation de durée.

2. Toute Partie Contractante pourra, en ce qui la concerne, dénoncer la présente Convention par une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. La dénonciation prendra effet six mois après la date de la réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 15.

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe

2. This Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the third instrument of ratification or acceptance.

3. In respect of a signatory State ratifying or accepting subsequently, the Convention shall come into force three months after the date of the deposit of its instrument of ratification or acceptance.

Article 12.

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any non-member State to accede thereto.

2. Such accession shall be effected by depositing with the Secretary General of the Council of Europe an instrument of accession, which shall take effect three months after the date of its deposit.

Article 13.

1. Any Contracting Party may, at the time of signature or when depositing its instruments of ratification, acceptance or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any Contracting Party may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or accession or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Convention to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.

3. Any declaration made in pursuance of the preceding paragraph may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn according to the procedure laid down in Article 14 of this Convention.

Article 14.

1. This Convention shall remain in force indefinitely.

2. Any Contracting Party may, in so far as it is concerned, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification.

Article 15.

The Secretary General of the Council of Eu-

2. Konventionen træder i kraft 3 måneder efter den dag, det tredje ratifikations- eller anerkendelsesinstrument er deponeret.

3. For så vidt angår en signatarmagt, der efterfølgende ratificerer eller anerkender konventionen, træder denne i kraft 3 måneder efter datoen for deponeringen af ratifikations- eller anerkendelsesinstrumentet.

Artikel 12.

1. Når denne konvention er trådt i kraft, kan Europarådets ministerkomité indbyde enhver ikke-medlemsstat til at tiltræde konventionen.

2. Sådan tiltrædelse gennemføres ved, at der hos Europarådets generalsekretær deponeres et tiltrædelsesinstrument, som træder i kraft 3 måneder efter datoen for dets deponering.

Artikel 13.

1. Hver Kontraherende Part kan ved underskrivelse eller ved deponering af sit ratifikations-, anerkendelses- eller tiltrædelsesinstrument angive det eller de territorier, som konventionen skal finde anvendelse for.

2. Hver Kontraherende Part kan ved deponering af dets ratifikations-, anerkendelses- eller tiltrædelsesinstrument eller på et hvilket som helst senere tidspunkt ved en til Europarådets generalsekretær rettet erklæring udvide konventionen til at gælde for andre i erklæringen angivne territorier, for hvis internationale forbindelser den er ansvarlig, og på hvis vegne den er kompetent til at træffe bestemmelse.

3. Enhver deklaration i medfør af foregående paragraf kan for så vidt angår et i erklæringen angivet territorium trækkes tilbage i overensstemmelse med den i konventionens artikel 14 indeholdte procedure.

Artikel 14.

1. Denne konvention skal forblive i kraft i ubegrænset tid.

2. Hver Kontraherende Part kan for sit vedkommende opsig konventionen ved underretning herom rettet til Europarådets generalsekretær.

3. Sådan opsigelse træder i kraft 6 måneder efter den dag, generalsekretæren har modtaget underretningen.

Artikel 15.

Europarådets generalsekretær skal underrette

notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat ayant adhéré à la présente Convention :

- a) toute signature;
- b) le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion;
- c) toute date d'entrée en vigueur conformément aux dispositions des articles 11 et 12;
- d) toute réserve formulée en application des dispositions du paragraphe 1er de l'article 8;
- e) le retrait de toute réserve, effectué en application des dispositions du paragraphe 2 de l'article 8;
- f) toute communication reçue en application des dispositions des articles 5 et 10;
- g) toute déclaration reçue en application des dispositions de l'article 13;
- h) toute notification reçue en application des dispositions de l'article 14, et la date à laquelle la dénonciation prendra effet;
- i) toute déclaration ou notification reçue en application des dispositions de l'Annexe III.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à, le en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats signataires et adhérents.

Annexe I.
Projet de loi uniforme.

Article 1er.

Tout différend déjà né ou qui pourrait naître d'un rapport de droit détermine et sur lequel il est permis de transiger, peut faire l'objet d'une convention d'arbitrage.

Article 2.

1. Toute convention d'arbitrage doit faire l'objet d'un écrit signé des parties ou d'autres documents qui engagent les parties et manifestent leur volonté de recourir à l'arbitrage.
2. Si, dans la convention d'arbitrage, les parties se sont référées à un règlement d'arbitrage, celui-ci est considéré comme inclus dans la convention.

rope shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Convention of:

- (a) any signature;
- (b) any deposit of an instrument of ratification,
- (c) any date of entry into force of this Convention in accordance with the provisions of Articles 11 and 12;
- (d) any reservation made in pursuance of the provisions of paragraph 1 of Article 8;
- (e) the withdrawal of any reservation made in pursuance of the provisions of paragraph 2 of Article 8;
- (f) any communication received in pursuance of the provisions of Articles 5 and 10;
- (g) any declaration received in pursuance of the provisions of Article 13;
- (h) any notification received in pursuance of the provisions of Article 14 and the date on which the denunciation takes effect;
- (i) any declaration or notification received in pursuance of the provisions of Annex III.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at, this in French and English, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies of each of the signatory and acceding States.

Annex I.
Draft Uniform Law.

Article 1.

Any dispute which has arisen or may arise out of a specific legal relationship and in respect of which it is permissible to compromise may be the subject of an arbitration agreement.

Article 2.

1. An arbitration agreement shall be constituted by an instrument in writing signed by the parties or by other documents binding on the parties and showing their intention to have recourse to arbitration.
2. If, in an arbitration agreement, the parties have referred to a particular arbitration procedure, that procedure shall be deemed to be included in the agreement.

rådets medlemsstater og enhver anden stat, som har tilsluttet sig denne konvention, om:

- a) enhver underskrift;
- b) enhver deponering af et ratifikations-, anerkendelses- eller tiltrædelsesinstrument;
- c) enhver dato om konventionens ikrafttræden i medfør af bestemmelserne i artiklerne 11 og 12;
- d) ethvert forbehold, der er taget i medfør af bestemmelserne i art. 8, § 1;
- e) opgivelse af et forbehold, som sker i medfør af bestemmelserne i art. 8, § 2;
- f) enhver underretning modtaget i overensstemmelse med bestemmelserne i art. 5 og 10;
- g) enhver erklæring modtaget i medfør af bestemmelserne i art. 13;
- h) enhver underretning modtaget i medfør af bestemmelserne i art. 14, og om datoen hvorpå opsigelsen træder i kraft;
- i) enhver erklæring og underretning modtaget i medfør af bestemmelserne i tillæg III.

Til vitterlighed herom har undertegnede hertil behørigt befuldmægtigede underskrevet denne konvention.

Givet i....., den..... på fransk og engelsk, begge tekster med samme gyldighed, i et eksemplar, som skal forblive deponeret i Europarådets arkiver. Europarådets generalsekretær skal oversende bekræftede genparter til hver af de underskrivende og tiltrædende stater.

Tillæg I.

Udkast til den uniforme lov.

Artikel 1.

Enhver foreliggende eller fremtidig tvist, hvorom parterne kan indgå forlig, kan være genstand for aftale om voldgift, såfremt den vedrører et bestemt retsforhold.

Artikel 2.

1. Aftale om voldgift skal indgås skriftligt og underskrives af parterne eller fremgå af andet skriftligt materiale, hvori parterne har forpligtet sig til at lade tvisten afgøre ved voldgift.

2. Hvis parterne i voldgiftsaftalen har henvist til særlige voldgiftsregler, skal disse anses som en del af voldgiftsaftalen.

Article 3.

La Convention d'arbitrage n'est pas valable si elle confère à une partie une situation privilégiée en ce qui concerne la designation de ou des arbitres.

Article 4.

1. Les tribunaux de l'ordre judiciaire saisis d'un différend faisant l'objet d'une convention d'arbitrage se déclarent incompétents à la demande d'une partie, à moins qu'en ce qui concerne ce différend, la convention ne soit pas valable ou n'ait pris fin.
2. Une demande en justice tendant à des mesures conservatoires ou provisoires n'est pas incompatible avec la convention d'arbitrage et n'implique pas renonciation à celle-ci.

Article 5.

1. Le tribunal arbitral doit être composé d'un nombre impair d'arbitres. Il peut y avoir un arbitre unique.
2. Si la convention d'arbitrage prévoit un nombre pair d'arbitres, il est procédé à la nomination d'un arbitre supplémentaire.
3. Si les parties n'ont pas fixé le nombre des arbitres dans la convention d'arbitrage et ne s'entendent pas pour le déterminer, le tribunal arbitral est composé de trois arbitres.

Article 6.

Les parties peuvent, soit dans la convention d'arbitrage, soit postérieurement à celle-ci, désigner l'arbitre unique ou les arbitres ou charger un tiers de cette designation. Si les parties n'ont pas désigné les arbitres et si elles ne sont pas convenues d'un mode de designation, chacune d'elles désigne, lorsqu'un différend est né, un arbitre ou, s'il y a lieu, un nombre égal d'arbitres.

Article 7.

1. La partie qui entend porter le différend devant le tribunal arbitral en donne notification à la partie adverse. La notification doit se référer à la convention d'arbitrage et indiquer l'objet du litige s'il ne l'a été dans cette convention.
2. En cas de pluralité d'arbitres, et s'il appartient aux parties de les désigner, la notification contient designation de l'arbitre ou des arbitres par la partie qui se prévaut de la convention d'arbitrage; la partie adverse est invitée, par le

Article 3

An arbitration agreement shall not be valid if it gives one of the parties thereto a privileged position with regard to the appointment of the arbitrator or arbitrators.

Article 4.

1. The judicial authority seized of a dispute which is the subject of an arbitration agreement shall, at the request of either party, declare that it has no jurisdiction, unless, in so far as concerns the dispute, the agreement is not valid or has terminated.
2. An application to the judicial authority for preservation or interim measures shall not be incompatible with an arbitration agreement and shall not imply a renunciation of the agreement.

Article 5.

1. The arbitral tribunal shall be composed of an uneven number of arbitrators. There may be a sole arbitrator.
2. If the arbitration agreement provides for an even number of arbitrators, an additional arbitrator shall be appointed.
3. If the parties have not settled the number of arbitrators in the arbitration agreement and do not agree on the number, the arbitral tribunal shall be composed of three arbitrators.

Article 6.

The parties may, either in the arbitration agreement or subsequently thereto, appoint the sole arbitrator or the arbitrators or entrust the appointment to a third person. If the parties have not appointed the arbitrators and have not agreed on a method of appointment, each party shall, when the dispute arises, appoint an arbitrator or an equal number of arbitrators, as the case may be.

Article 7.

1. The party who intends bringing a dispute before an arbitral tribunal shall give notice to the other party. The notice shall refer to the arbitration agreement and specify the subject-matter of the dispute, unless the arbitration agreement already does so.
2. If there is more than one arbitrator, and if the parties are entitled to appoint them, the notice shall specify the arbitrator or arbitrators appointed by the party invoking the arbitration agreement; the other party shall be invited, in

Artikel 3.

En voldgiftsaftale, der giver den ene af parterne i aftalen en gunstigere stilling med hensyn til udnævnelse af voldgiftsmanden eller voldgiftsmændene, er ugyldig.

Artikel 4.

1. Hvis der anlægges sag ved domstolene vedrørende en tvist, som er omfattet af en voldgiftsaftale, skal domstolen efter påstand af en af parterne afvise sagen, medmindre voldgiftsaftalen er ugyldig eller bortfaldet.

2. En anmodning til domstolene om at bringe foreløbige retsmidler i anvendelse er dog ikke uforenelig med en aftale om voldgift og indebærer ikke fravigelse fra aftalen.

Artikel 5.

1. Voldgiftsretten skal sammensættes af et ulige antal voldgiftsmænd. Der kan være en enkelt voldgiftsmand.

2. Hvis voldgiftsaftalen bestemmer, at der skal være et lige antal voldgiftsmænd, skal der udpeges yderligere en voldgiftsmand.

3. Hvis parterne ikke har aftalt antallet af voldgiftsmænd i voldgiftsaftalen, og der ikke kan opnås enighed om antallet, skal voldgiftsretten sammensættes af tre voldgiftsmænd.

Artikel 6.

Parterne kan i voldgiftsaftalen eller senere udpege enevoldgiftsmanden eller voldgiftsmændene eller bestemme, at valget skal foretages af trediemand. Hvis parterne ikke har udpeget voldgiftsmændene eller aftalt, hvorledes valget skal foregå, skal hver af parterne, når der opstår en tvist, udpege en voldgiftsmand eller lige mange voldgiftsmænd, alt efter hvad der er nødvendigt.

Artikel 7.

1. En part, som vil indbringe en tvist for voldgiftsretten, skal underrette modparten herom. Underretningen skal henvise til voldgiftsaftalen og angive tvisten, medmindre denne fremgår af aftalen.

2. Hvis der skal være mere end een voldgiftsmand, og det tilkommer parterne at udpege dem, skal underretningen indeholde navnet på den eller de af klageren udpegede voldgiftsmænd; modparten skal i underretningen opfor-

même acte, à désigner l'arbitre ou les arbitres qu'il lui appartient de désigner.

3. Si un tiers a été chargé de la désignation de l'arbitre unique ou des arbitres et s'il n'y a pas pourvu, la notification prévue au paragraphe 1er lui est également faite pour l'inviter à procéder à cette désignation.

4. La désignation d'un arbitre ne peut être rétractée après avoir été notifiée.

Article 8.

1. Si la partie ou le tiers auquel a été faite la notification prévue à l'article 7 n'a pas désigné, dans un délai d'un mois à partir de la notification, l'arbitre ou les arbitres qu'il lui appartenait de désigner, il est procédé à leur nomination par l'autorité judiciaire à la demande de la partie la plus diligente.

2. Si les parties sont convenues qu'il y aurait un arbitre unique et qu'elles ne l'aient pas désigné d'un commun accord dans un délai d'un mois à partir de la notification prévue à l'article 7, il est procédé à sa nomination par l'autorité judiciaire à la demande de la partie la plus diligente.

Article 9

1. Lorsque les arbitres désignés ou nommés conformément aux dispositions précédentes sont en nombre pair, ils nomment un autre arbitre qui sera président du tribunal arbitral. À défaut d'accord entre eux, et sauf stipulation contraire des parties, il y est procédé par l'autorité judiciaire à la demande de la partie la plus diligente. L'autorité judiciaire peut être saisie après l'expiration d'un délai d'un mois à partir de l'acceptation de sa mission par le dernier arbitre ou des que ce défaut d'accord a été constaté.

2. Lorsque les arbitres désignés sont en nombre impair, ils nomment l'un d'eux comme président du tribunal arbitral, à moins que les parties ne soient convenues d'un autre mode de désignation. À défaut d'accord entre les arbitres, il est procédé à la nomination par l'autorité judiciaire, saisie conformément au paragraphe 1er.

Article 10.

1. Si un arbitre meurt ou ne peut pour une raison de droit ou de fait remplir sa mission, s'il refuse de l'assumer ou ne l'accomplit pas, ou s'il est mis fin à sa mission d'un commun accord entre les parties, il est pourvu à son rempla-

the notice, to appoint the arbitrator or arbitrators whom he is entitled to appoint.

3. If a third person has been entrusted with the appointment of a sole arbitrator or of arbitrators and has not done so, he also shall be given notice in accordance with paragraph 1 and invited to make the appointment.

4. The appointment of an arbitrator may not be withdrawn after notification of the appointment.

Article 8.

1. If the party or third person to whom notice has been given in accordance with Article 7 has not, within a period of one month from the notice, appointed the arbitrator or arbitrators whom the party or third person is entitled to appoint, the judicial authority shall make the nomination at the request of either party.

2. If the parties have agreed that there shall be a sole arbitrator and they have not appointed him by mutual consent within a period of one month from the notice under Article 7, the judicial authority shall make the nomination at the request of either party.

Article 9.

1. Where the arbitrators appointed or nominated in accordance with the foregoing provisions are even in number, they shall nominate another arbitrator to be president of the arbitral tribunal. If they do not agree and if the parties have not provided otherwise, the judicial authority shall make the necessary nomination at the request of either party. The judicial authority may be seized after the expiration of a period of one month from the acceptance of his office by the last arbitrator or as soon as the failure to agree is established.

2. Where the arbitrators appointed are uneven in number they shall nominate one of themselves to be president of the arbitral tribunal, unless the parties have agreed on another method of appointment. If the arbitrators do not agree, the judicial authority seized under paragraph 1 shall make the necessary nomination.

Article 10.

1. If an arbitrator dies or cannot for a reason of law or of fact perform his office, or if he refuses to accept it or does not carry it out, or if his office is terminated by mutual agreement of the parties, he shall be replaced in accordance

dres til at udpege den eller de voldgiftsmænd, som han er berettiget til at udpege.

3. Hvis det er bestemt, at trediemand skal udpege enevoldgiftsmanden eller voldgiftsmændene, og dette ikke allerede er sket, skal denne også underrettes i overensstemmelse med § 1 og opfordres til at foretage valget.

4. Valget af en voldgiftsmand kan ikke tilbagekaldes, når underretning om valget er sket.

Artikel 8.

1. Hvis den part eller trediemand, som er underrettet i overensstemmelse med art. 7, ikke inden en måned efter at have modtaget underretningen har udpeget den eller de voldgiftsmænd, som det tilkommer dem at udpege, skal domstolene foretage valget på begæring af en af parterne.

2. Hvis parterne har aftalt, at der skal være en enevoldgiftsmand, og hvis de ikke inden en måned efter modtagelsen af den i art. 7 omhandlede underretning er enedes om valget, skal domstolene foretage valget på begæring af en af parterne.

Artikel 9.

1. Hvis de voldgiftsmænd, som er valgt i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser, udgør et lige antal, skal de udpege endnu en voldgiftsmand, som skal være formand for voldgiftsretten. Hvis de ikke kan komme til enighed herom, og hvis parterne ikke har aftalt andet, skal domstolene foretage dette valg på begæring af en af parterne. Begæring kan indgives til domstolene, når der er forløbet en måned efter, at den sidste voldgiftsmand har påtaget sig hvervet, eller så snart det er fastslået, at enighed ikke kan opnås.

2. Hvis de udpegede voldgiftsmænd udgør et ulige antal, skal de udpege en af deres midte til formand for voldgiftsretten, medmindre parterne har aftalt, at dette valg skal ske på anden måde. Hvis voldgiftsmændene ikke kan komme til enighed, skal valget foretages af domstolene i overensstemmelse med § 1.

Artikel 10.

1. Dør en voldgiftsmand, forhindres han af en retlig eller faktisk grund i at udføre hvervet, afslår han at påtage sig det, undlader han at udføre det, eller afsættes han fra hvervet ved parternes aftale, skal en anden udpeges eller nomi-

ment conformément aux règles applicables à sa désignation ou nomination; toutefois, si l'arbitre ou les arbitres ont été désignés nommément dans la convention d'arbitrage, celle-ci prend fin de plein droit.

2. Dans les cas prévus au paragraphe 1er, les contestations sont portées à la requête de la partie la plus diligente devant l'autorité judiciaire. Si celle-ci décide qu'il y a lieu de remplacer l'arbitre, elle nomme son remplaçant, compte tenu des intentions des parties, résultant de la convention d'arbitrage.

3. Les parties peuvent déroger aux dispositions du présent article.

Article 11.

Le décès d'une partie ne met fin, ni à la convention d'arbitrage, ni à la mission des arbitres, à moins que les parties n'en soient convenues autrement.

Article 12.

1. Les arbitres peuvent être récusés pour les mêmes causes que les juges.

2. Une partie ne peut récuser l'arbitre désigné par elle que pour une cause dont elle a eu connaissance après cette désignation.

Article 13.

1. La récusation est portée à la connaissance des arbitres ainsi que, le cas échéant, du tiers qui, en vertu de la convention d'arbitrage a désigné l'arbitre récusé, aussitôt que le récusant a eu connaissance de la cause de récusation. Les arbitres sursoient, dès lors, à procéder plus avant.

2. Si dans un délai de dix jours à partir de la notification de la récusation qui lui a été faite, l'arbitre récusé ne s'est pas déporté notification en est donnée au récusant par le tribunal arbitral. Le récusant doit, à peine de déchéance, saisir l'autorité judiciaire dans un délai de dix jours à partir de cette notification, sinon la procédure reprend de plein droit devant les arbitres.

3. Si l'arbitre s'est déporté ou si sa récusation a été admise par l'autorité judiciaire, il est pourvu à son remplacement conformément aux règles applicables à sa désignation ou nomination;

with the rules governing his appointment or nomination. However, if the arbitrator or arbitrators are named in the arbitration agreement, the agreement shall terminate *ipso jure*.

2. A disagreement arising out of any case envisaged in paragraph 1 shall be brought before the judicial authority on the application of one of the parties. If the judicial authority decides that there are grounds for replacing the arbitrator, it shall nominate his successor, taking into account the intention of the parties, as appearing from the arbitration agreement.

3. The parties may derogate from the provisions of this article.

Article 11.

Unless the parties have agreed otherwise, neither the arbitration agreement nor the office of arbitrator shall be terminated by the death of one of the parties.

Article 12.

1. Arbitrators may be challenged on the same grounds as judges.

2. A party may not challenge an arbitrator appointed by him except on a ground of which the party becomes aware after the appointment.

Article 13.

1. The challenge shall, as soon as the challenger becomes aware of the ground of challenge, be brought to the notice of the arbitrators and, where applicable, of the third person who has, in pursuance of the arbitration agreement, appointed the arbitrator challenged. The arbitrators shall thereupon suspend further proceedings.

2. If, within a period of ten days of the notice of the challenge being given to him, the arbitrator challenged has not resigned, the arbitral tribunal shall so notify the challenger. The challenger shall, on pain of being barred, bring the matter before the judicial authority within a period of ten days from receiving such notification. Otherwise the proceedings before the arbitrators shall be resumed *ipso jure*.

3. If the arbitrator resigns or if the challenge is upheld by the judicial authority, the arbitrator shall be replaced in accordance with the rules governing his appointment or nomination. How-

neres på samme måde som den oprindelige. Hvis voldgiftsmanden eller voldgiftsmændene er udpeget personligt i voldgiftsaftalen, bortfalder denne dog.

2. Enhver af § 1 omfattet tvist kan indbringes for domstolene af hver af parterne. Hvis domstolen bestemmer, at der skal udpeges en anden voldgiftsmand, skal den foretage dette valg, idet den skal tage i betragtning, hvad parterne måtte have tilsigtet i denne henseende i voldgiftsaftalen.

3. Parterne kan aftale afvigelser fra bestemmelserne i denne artikel.

Artikel 11.

En parts død medfører ikke, at voldgiftsaftalen bortfalder, eller at voldgiftsmændenes hverv ophører, medmindre parterne har aftalt andet.

Artikel 12.

1. Der kan rejses indsigelse mod, at en person fungerer som voldgiftsmand af samme grunde som for dommeres vedkommende.

2. En part kan ikke rejse indsigelse mod en voldgiftsmand, som han selv har udpeget, medmindre han vil påberåbe sig en grund, som han først er blevet bekendt med efter valget.

Artikel 13.

1. Voldgiftsmændene og i givet fald tillige den trediemand, som i henhold til voldgiftsaftalen har udpeget vedkommende voldgiftsmand, skal underrettes om indsigelsen, så snart klageren er blevet bekendt med grunden til indsigelsen. Voldgiftsmændene skal derefter udsætte de videre forhandlinger.

2. Hvis vedkommende voldgiftsmand ikke har frasagt sig hvervet inden 10 dage, efter at han har modtaget underretning om indsigelsen, skal voldgiftsretten underrette klageren herom. Klageren skal under indsigelsens fortabelse inden yderligere 10 dage efter at have modtaget underretningen indbringe spørgsmålet for domstolene. I modsat fald skal forhandlingerne for voldgiftsretten genoptages.

3. Hvis voldgiftsmanden trækker sig tilbage, eller hvis indsigelsen tages til følge af domstolen, skal en anden voldgiftsmand udpeges i overensstemmelse med reglerne for hans eget valg

toutefois, si l'arbitre a été désigné nommément dans la convention d'arbitrage, celle-ci prend fin de plein droit. Les parties peuvent déroger aux dispositions du présent paragraphe.

Article 14.

1. Les parties peuvent dans la convention d'arbitrage exclure des fonctions d'arbitre certaines catégories de personnes.
2. Si cette exclusion a été méconnue dans la composition du tribunal arbitral, l'irrégularité doit être invoquée conformément aux dispositions de l'article 13.

Article 15.

1. Sans préjudice des dispositions de l'article 16, les parties déterminent les règles de la procédure arbitrale ainsi que le lieu de l'arbitrage. À défaut de manifestation de volonté des parties avant le moment où le premier arbitre a accepté sa mission, cette détermination incombe aux arbitres.
2. Le président du tribunal arbitral règle l'ordre des audiences et dirige les débats.

Article 16.

1. Le tribunal arbitral doit donner à chacune des parties la possibilité de faire valoir ses droits et de proposer ses moyens.
2. Le tribunal arbitral statue après débats oraux. Les parties peuvent être valablement convoquées par lettre recommandée, à moins qu'elles ne soient convenues d'un autre mode de convocation. Les parties peuvent comparaître en personne.
3. La procédure est écrite lorsque les parties l'ont prévu ou dans la mesure où elles ont renoncé à des débats oraux.
4. Chaque partie a le droit de se faire représenter soit par un avocat, soit par un mandataire dûment constitué. Elle peut se faire assister par toute personne de son choix.

Article 11.

Si, hormis le cas d'empêchement légitime, une partie régulièrement convoquée ne comparet pas ou ne propose pas ses moyens dans le délai fixé, le tribunal arbitral peut instruire l'affaire et statuer, à moins que la partie adverse n'en demande le renvoi.

ever, if he has been named in the arbitration agreement, the agreement shall terminate *ipso jure*. The parties may derogate from the provisions of this paragraph.

Article 14.

1. The parties may in the arbitration agreement exclude certain categories of persons from being arbitrators.
2. If such an exclusion has been disregarded with respect to the composition of the arbitral tribunal, the irregularity shall be invoked in accordance with the provisions of Article 13.

Article 15.

1. Without prejudice to the provisions of Article 16, the parties may decide on the rules of the arbitral procedure and on the place of arbitration. If the parties do not indicate their intention before the first arbitrator has accepted his office, the decision shall be a matter for the arbitrators.
2. The president of the arbitral tribunal shall regulate the hearings and conduct the proceedings.

Article 16.

1. The arbitral tribunal shall give each party an opportunity of substantiating his claims and of presenting his case.
2. The arbitral tribunal shall make an award after oral proceedings. The parties may validly be summoned by registered letter, unless they have agreed upon any other method of summons. The parties may appear in person.
3. The procedure shall be in writing where the parties have so provided or in so far as they have waived oral proceedings.
4. Each party shall have the right to be represented by an advocate or by a duly accredited representative. Each party may be assisted by any person of his choice.

Article 17.

If, without legitimate cause, a party properly summoned does not appear or does not present his case within the period fixed, the arbitral tribunal may, unless the other party requests an adjournment, investigate the matter in dispute and make an award.

eller nomination; hvis han er udpeget personligt i voldgiftsaftalen, bliver denne dog uvirksom. Parterne kan aftale afvigelser fra bestemmelsen i denne paragraf.

Artikel 14.

1. Parterne kan i voldgiftsaftalen udelukke bestemte grupper af personer fra at være voldgiftsmænd.
2. Hvis aftalen om en sådan udelukkelse ikke er overholdt med hensyn til voldgiftsrettens sammensætning, skal indsigelse herom fremsættes i overensstemmelse med reglerne i art. 13.

Artikel 15.

1. Med forbehold af bestemmelserne i art. 16 kan parterne træffe bestemmelse om måden, hvorpå forhandlingerne for voldgiftsretten skal foregå, og om stedet for voldgiften. Hvis parterne ikke har truffet sådan bestemmelse, før den første voldgiftsmand har påtaget sig hvervet, påhviler det voldgiftsmændene at træffe de nødvendige bestemmelser.
2. Formanden for voldgiftsretten træffer bestemmelse om møderne og leder forhandlingerne.

Artikel 16.

1. Voldgiftsretten skal give hver af parterne lejlighed til at fremsætte deres påstande og at fremstille sagen.
2. Voldgiftsretten træffer afgørelse efter mundtlige forhandlinger. Parterne kan gyldigt tilsiges ved anbefalet brev, medmindre de har aftalt anden måde for tilsigelse. Parterne kan give møde personligt.
3. Forhandlingerne foregår skriftligt, hvis parterne har truffet aftale herom, eller for så vidt de har givet afkald på mundtlig forhandling.
4. Parterne er berettiget til at lade møde ved advokat eller anden person med behørig fuldmagt. De har endvidere ret til bistand af andre personer efter deres valg.

Artikel 11.

Hvis en behørigt indkaldt part uden lovlig forhindring undlader at møde eller at fremstille sin sag inden udløbet af den fastsatte frist, kan voldgiftsretten alligevel behandle sagen og afsige kendelse, medmindre modparten begærer sagen udsat.

Article 18.

1. Le tribunal arbitral a le pouvoir de se prononcer sur sa compétence et, à cette fin, d'examiner la validité de la convention d'arbitrage.
2. La constatation de la nullité du contrat n'entraîne pas de plein droit la nullité de la convention d'arbitrage qu'il contient.
3. La décision par laquelle le tribunal arbitral s'est déclaré compétent, ne peut être attaquée devant l'autorité judiciaire qu'en même temps que la sentence sur le fond et par la même voie. L'autorité judiciaire peut, à la demande de l'une des parties, se prononcer sur le bien-fondé de la décision d'incompétence du tribunal arbitral.
4. La désignation d'un arbitre par une partie ne la prive pas du droit d'invoquer l'incompétence du tribunal arbitral.

Article 19

1. Les parties peuvent, jusqu'à l'acceptation de sa mission par le premier arbitre, fixer le délai dans lequel la sentence doit être rendue ou prévoir les modalités selon lesquelles ce délai sera fixé.
2. Lorsque les parties n'ont pas fixé ce délai ou n'en ont pas prévu les modalités de fixation, que le tribunal tarde à rendre sa sentence et qu'un délai de six mois s'est écoulé à compter du jour où tous les arbitres ont accepté leur mission pour la contestation soulevée, l'autorité judiciaire peut, à la requête d'une des parties, impartir un délai au tribunal arbitral.
3. La mission des arbitres prend fin si la sentence arbitrale n'est pas rendue dans les délais, à moins que ceux-ci ne soient prorogés par un accord entre les parties.
4. Lorsque les arbitres ont été désignés nommément dans la convention d'arbitrage et que la sentence n'est pas rendue dans les délais, la convention d'arbitrage prend fin de plein droit, à moins que les parties n'en soient autrement convenues.

Article 20.

Sauf stipulation contraire, le tribunal arbitral statue définitivement par une ou plusieurs sentences.

Article 21.

Sauf stipulation contraire, les arbitres statuent selon les règles de droit.

Article 18.

1. The arbitral tribunal may rule in respect of its own jurisdiction and, for this purpose, may examine the validity of the arbitration agreement.
2. A ruling that the contract is invalid shall not entail *ipso jure* the nullity of the arbitration agreement that contains it.
3. The arbitral tribunal's ruling that it has jurisdiction may not be contested before the judicial authority except at the same time as the award on the main issue and by the same procedure. The judicial authority may at the request of one of the parties decide whether a ruling that the arbitral tribunal has no jurisdiction is well founded.
4. The appointment of an arbitrator by a party shall not deprive that party of his rights to challenge the jurisdiction of the arbitral tribunal.

Article 19.

1. The parties may, up to the time of acceptance of office by the first arbitrator, settle the period within which the award is to be made or provide for a method according to which the period is to be settled.
2. If the parties have not prescribed a period or a method of prescribing a period, if the arbitral tribunal delays in making the award and if a period of six months has elapsed from the date on which all the arbitrators accepted office in respect of the dispute submitted to arbitration, the judicial authority may, at the request of one of the parties, stipulate a period for the arbitral tribunal.
3. The office of arbitrator shall terminate if the award is not made within the relevant period unless that period is extended by agreement between the parties.
4. Where arbitrators are named in the arbitration agreement and the award is not made within the relevant period, the arbitration agreement shall terminate *ipso jure*, unless the parties have agreed otherwise.

Article 20.

Except where otherwise stipulated, an arbitral tribunal may make a final award in the form of one or more awards.

Article 21.

Except where otherwise stipulated, arbitrators shall make their awards in accordance with the rules of law

Artikel 18.

1. Voldgiftsretten afgør spørgsmål om sin egen kompetence og kan i dette øjemed tage stilling til spørgsmål om gyldigheden af voldgiftsaftalen.

2. En afgørelse om, at en kontrakt er ugyldig, medfører ikke i sig selv ugyldighed af den voldgiftsaftale, som er indeholdt i den.

3. Voldgiftsrettens afgørelse om, at den er kompetent, kan kun indbringes for domstolene sammen med voldgiftskendelsen og kun under samme sag. Domstolene kan på begæring af en af parterne tage stilling til en af voldgiftsretten truffet afgørelse om, at den ikke er kompetent.

4. En part kan bestride voldgiftsrettens kompetence, uanset at han har udpeget en voldgiftsmand.

Artikel 19.

1. Parterne kan, indtil den første voldgiftsmand har påtaget sig hvervet, aftale en frist, inden hvilken voldgiftskendelsen skal være afsagt, eller aftale, hvorledes en sådan frist skal fastsættes.

2. Hvis parterne ikke har truffet aftale om den frist eller om, hvorledes fristen fastsættes, hvis voldgiftsretten udsætter sagens afgørelse utilbørligt, og hvis der er forløbet 6 måneder fra den dag, da alle voldgiftsmændene har påtaget sig hvervet med hensyn til den foreliggende tvist, kan domstolene på begæring af en af parterne fastsætte en frist for voldgiftsretten.

3. Voldgiftsmændenes hverv ophører, hvis kendelsen ikke er afsagt inden den af parterne eller domstolene fastsatte frist, medmindre parterne aftaler, at fristen skal forlænges.

4. Hvis voldgiftsmændene er personligt udpegede i voldgiftsaftalen, og kendelsen ikke er afsagt inden udløbet af den fastsatte frist, bortfalder voldgiftsaftalen, medmindre parterne har aftalt andet.

Artikel 20.

Såfremt ikke andet er aftalt, kan voldgiftsretten træffe afgørelse ved en eller flere kendelser.

Artikel 21.

Såfremt ikke andet er aftalt, skal voldgiftsmændene afgøre tvisten efter gældende ret.

Article 22.

1. La sentence est rendue après une délibération à laquelle tous les arbitres doivent prendre part. La sentence est rendue à la majorité absolue des voix, à moins que les parties ne soient convenues d'une autre majorité.
2. Les parties peuvent également convenir que lorsqu'une majorité ne peut se former, la voix du président est prépondérante.
3. Sauf stipulation contraire, si les arbitres statuent sur des sommes d'argent et si aucune majorité ne se forme sur le montant d'une somme à allouer, les votes émis pour le montant le plus élevé sont comptés comme émis pour le montant immédiatement inférieur, jusqu'à la formation d'une majorité.
4. La sentence est établie par écrit et signée par les arbitres. Si un ou plusieurs arbitres ne peuvent ou ne veulent signer, il en est fait mention à la sentence; toutefois, celle-ci doit comporter un nombre de signatures au moins égal à celui qui correspond à la majorité des arbitres.
5. La sentence comprend notamment, outre le dispositif, les indications suivantes :
 - a) les noms et domiciles des arbitres;
 - b) les noms et domiciles des parties;
 - c) l'objet du litige;
 - d) la date à laquelle elle est rendue;
 - e) le lieu de l'arbitrage et le lieu où la sentence est rendue.
6. La sentence est motivée.

Article 23.

1. Le président du tribunal arbitral notifie à chaque partie la sentence par l'envoi d'un exemplaire de celle-ci que sera signé conformément à l'article 22, paragraphes 4.
2. Le président du tribunal arbitral dépose l'original de la sentence au greffe du tribunal compétent; il donne avis du dépôt aux parties.

Article 24.

A moins que la sentence ne soit contraire à l'ordre public ou que le litige ne soit pas susceptible d'être réglé par la voie de l'arbitrage, la sentence arbitrale a l'autorité de la chose jugée lorsqu'elle a été notifiée conformément à l'article 23, paragraphes 1er, et qu'elle ne peut plus être attaquée devant des arbitres.

Article 22.

1. An award shall be made after a deliberation in which all the arbitrators shall take part. The award shall be made by an absolute majority of votes, unless the parties have agreed on another majority.
2. The parties may also agree that, when a majority cannot be obtained, the president of the arbitral tribunal shall have a casting vote.
3. Except where otherwise stipulated, if the arbitrators are to award a sum of money, and a majority cannot be obtained for any particular sum, the votes for the highest sum shall be counted as votes for the next highest sum until a majority is obtained.
4. An award shall be set down in writing and signed by the arbitrators. If one or more of the arbitrators are unable or unwilling to sign, the fact shall be recorded in the award. However, the award shall bear a number of signatures which is at least equal to a majority of the arbitrators.
5. An award shall, in addition to the operative part, contain the following particulars:
 - (a) the names and permanent addresses of the arbitrators;
 - (b) the names and permanent addresses of the parties;
 - (c) the subject-matter of the dispute;
 - (d) the date on which the award was made;
 - (e) the place of arbitration and the place where the award was made.
6. The reasons for an award shall be stated.

Article 23.

1. The president of the arbitral tribunal shall give notice to each party of the award by sending him a copy thereof, signed in accordance with paragraph 4 of Article 22.
2. The president of the arbitral tribunal shall deposit the original of the award with the registry of the court having jurisdiction; he shall inform the parties of the deposit.

Article 24.

Unless the award is contrary to ordre public or the dispute was not capable of settlement by arbitration, an arbitral award has the authority of *res judicata* when it has been notified in accordance with paragraph 1 of Article 23 and may no longer be contested before arbitrators.

Artikel 22.

1. Kendelsen afsiges efter rådslagning, hvori alle voldgiftsmænd skal tage del. Afgørelse træffes ved stemmeflerhed, medmindre parterne har truffet aftale om kvalificeret flertal.

2. Parterne kan ligeledes bestemme, at formandens stemme skal være afgørende, hvis flertal ikke kan opnås.

3. Hvis voldgiftsmændene skal træffe afgørelse om størrelsen af et pengebeløb, og der ikke er flertal for et bestemt beløb, skal, medmindre parterne har aftalt andet, stemmerne for det højeste beløb regnes som stemmer for det næsthøjeste beløb, indtil stemmeflerhed foreligger.

4. Kendelsen skal affattes skriftligt og underskrives af voldgiftsmændene. Hvis en eller flere af voldgiftsmændene er forhindret i eller nægter at underskrive kendelsen, skal dette fremgå af denne. Kendelsen skal dog underskrives af mindst et flertal af voldgiftsmændene.

5. Foruden selve afgørelsen skal kendelsen indeholde oplysning om:

- a) voldgiftsmændenes navn og bopæl;
- b) parternes navn og bopæl;
- c) tvistens genstand;
- d) kendelsens dato;
- e) stedet for voldgiften og stedet, hvor kendelsen er afsagt.

6. Kendelsen skal begrundes.

Artikel 23.

1. Formanden for voldgiftsretten skal underrette parterne om afgørelsen ved fremsendelse af en kopi af kendelsen underskrevet i overensstemmelse med art. 22, § 4.

2. Formanden for voldgiftsretten skal deponere den originale kendelse hos den kompetente domstol; han skal underrette parterne om deponeringen.

Artikel 24.

Medmindre kendelsen strider mod ufravigelige retsgrundsætninger, eller tvisten ikke kunne afgøres ved voldgift, bliver kendelsen retskraftig, når underretning ifølge art. 23 er sket, og den ikke længere kan indbringes for voldgift.

Article 25.

1. La sentence arbitrale ne peut être attaquée devant l'autorité judiciaire que par la voie de l'annulation et ne peut être annulée que dans les cas énumérés au présent article.

2. La sentence arbitrale peut être annulée :

- a) si la sentence est contraire à l'ordre public;
- b) si le litige n'était pas susceptible d'être réglé par la voie de l'arbitrage;
- c) s'il n'y a pas de convention d'arbitrage valable;
- d) si le tribunal arbitral a excédé sa compétence ou ses pouvoirs;
- e) si le tribunal arbitral a omis de statuer sur un ou plusieurs points du litige et si les points omis ne peuvent être dissociés des points sur lesquels il a été statué;
- f) si la sentence a été rendue par un tribunal arbitral irrégulièrement constitué;
- g) s'il n'a pas été donné aux parties la possibilité de faire valoir leurs droits et moyens ou **si** y a eu méconnaissance de toute autre règle impérative de la procédure arbitrale, pour autant que cette méconnaissance ait eu une influence sur la sentence arbitrale;
- h) si les formalités prescrites à l'article 22, paragraphe 4, n'ont pas été remplies;
- i) si la sentence n'est pas motivée;
- j) si la sentence contient des dispositions contradictoires.

3. La sentence peut également être annulée :

- a) si elle a été obtenue par fraude;
- b) si elle est fondée sur une preuve déclarée fautive par une décision judiciaire passée en force de chose jugée ou sur une preuve reconnue fautive;
- c) si, depuis qu'elle a été rendue, il a été découvert un document ou autre élément de preuve qui aurait eu une influence décisive sur la sentence et qui avait été retenu par le fait de la partie adverse.

4. Ne sont pas retenus comme cause d'annulation de la sentence les cas prévus au paragraphe 2, alinéas c), d) et f), lorsque la partie qui s'en prévaut en a eu connaissance au cours de la procédure arbitrale et ne les a pas alors invoqués.

Article 25.

1. An arbitral award may be contested before a judicial authority only by way of an application to set aside and may be set aside only in the cases mentioned in this Article.

2. An arbitral award may be set aside:

- (a) if it is contrary to ordre public;
- (b) if the dispute was not capable of settlement by arbitration;
- (c) if there is no valid arbitration agreement;
- (d) if the arbitral tribunal has exceeded its jurisdiction or its powers;
- (e) if the arbitral tribunal has omitted to make an award in respect of one or more points of the dispute and if the points omitted cannot be separated from the points in respect of which an award has been made;
- (f) if the award was made by an arbitral tribunal irregularly constituted;
- (g) if the parties have not been given an opportunity of substantiating their claims and presenting their case, or if there has been disregard of any other obligatory rule of the arbitral procedure, in so far as such disregard has had an influence on the arbitral award;
- (h) if the formalities prescribed in paragraph 4 of Article 22 have not been fulfilled;
- (i) if the reasons for the award have not been stated;
- (j) if the award contains conflicting provisions.

3. An award may also be set aside:

- (a) if it was obtained by fraud;
- (b) if it is based on evidence that has been declared false by a judicial decision having the force of *res judicata* or on evidence recognised as false;
- (c) if, after it was made, there has been discovered a document or other piece of evidence which would have had a decisive influence on the award and which was withheld through the act of the other party.

4. A case mentioned in sub-paragraph (c), (d) or (f) of paragraph 2 shall be deemed not to constitute a ground for setting aside an award where the party availing himself of it had knowledge of it during the arbitration proceedings and did not invoke it at the time.

Artikel 25.

1. En voldgiftskendelse kan kun indbringes for domstolene med påstand om ophævelse og kan kun ophæves i de i denne artikel nævnte tilfælde.

2. En voldgiftskendelse kan ophæves:

- a) hvis kendelsen strider mod ufravigelige retsgrundsætninger;
- b) hvis tvisten ikke kunne afgøres ved voldgift;
- c) hvis der ikke foreligger nogen gyldig voldgiftsaftale;
- d) hvis voldgiftsretten har overskredet sin myndighed;
- e) hvis voldgiftsretten ikke har taget stilling til et eller flere punkter af tvisten, og disse ikke kan adskilles fra den del af tvisten, hvorom kendelse er afsagt;
- f) hvis kendelsen er afsagt af en ikke behørigt sammensat voldgiftsret;
- g) hvis parterne ikke har fået lejlighed til at fremsætte deres påstande og fremstille sagen, eller hvis andre ufravigelige rettergangsregler har været tilsidesat, såfremt dette har haft indflydelse på kendelsen;
- h) hvis de i art. 22, § 4, fastsatte bestemmelser ikke er overholdt;
- i) hvis kendelsen ikke er begrundet;
- j) hvis kendelsen indeholder modstridende bestemmelser.

3. Kendelsen kan ligeledes ophæves,

- a) hvis den er opnået ved svig;
- b) hvis den er truffet på grundlag af bevisligheder, som ved endelig dom er fundet falske, eller som er erkendt at være falske;
- c) hvis der efter kendelsens afsigelse fremkommer et dokument eller et andet bevis, som kunne have været af afgørende betydning for afgørelsen, og som har været holdt tilbage af modparten.

4. Betingelserne i § 2, punkt c), d) eller f) kan ikke begrunde ophævelse af voldgiftskendelsen, hvis vedkommende part har haft kendskab til dem under voldgiftssagen og da ikke har påberåbt sig dem.

5. Les causes de récusation et d'exclusion des arbitres prévues aux articles 12 et 14 ne constituent pas des causes d'annulation au sens du paragraphe 2, alinéa f), du présent article, alors même qu'elles ne seraient connues qu'après le prononcé de la sentence.

Article 26.

S'il y a cause d'annulation contre quelque chef de la sentence, il est seul annulé s'il peut être dissocié des autres chefs de la sentence.

Article 27.

1. Les causes de nullité d'une sentence arbitrale doivent, à peine de déchéance, être proposées par la partie intéressée dans une seule et même procédure, sous réserve toutefois des causes d'annulation prévues à l'article 25, paragraphe 3, lorsqu'elles ne sont connues qu'ultérieurement.

2. La demande d'annulation n'est recevable que si la sentence ne peut plus être attaquée devant des arbitres.

Article 28.

1. La demande d'annulation fondée sur une des causes prévues à l'article 25, paragraphe 2, alinéas c) à j), doit à peine de forclusion être intentée dans un délai de trois mois à partir du jour ou la sentence a été notifiée; toutefois, ce délai ne peut commencer à courir qu'à partir du jour ou la sentence n'est plus susceptible d'être attaquée devant des arbitres.

2. Le défendeur à l'action en annulation peut, dans la même procédure, demander l'annulation de la sentence bien que le délai prévu au paragraphe 1er soit expiré.

3. La demande en annulation fondée sur une des causes prévues à l'article 25, paragraphe 3, doit être intentée dans un délai de trois mois à partir, soit de la découverte de la fraude, du document ou autre élément de preuve, soit du jour ou la preuve a été déclarée fausse ou reconnue telle, et pour autant qu'un délai de cinq ans à compter du jour ou la sentence a été notifiée conformément à l'article 23, paragraphe 1er, ne se soit pas écoulé.

4. L'autorité judiciaire saisie d'une demande d'annulation examine d'office si la sentence attaquée n'est pas contraire à l'ordre public et si le litige était susceptible d'être réglé par la voie de l'arbitrage.

5. Grounds for the challenge and exclusion of arbitrators provided for under Articles 12 and 14 shall not constitute grounds for setting aside within the meaning of paragraph 2 (f) of this Article, even when they become known only after the award is made.

Article 26.

If there are grounds for setting aside any part of an award, that part shall be set aside only if it can be separated from the other parts of the award.

Article 27.

1. The grounds for setting aside an arbitral award shall, on pain of being barred, be put forward by the party concerned in one and the same proceedings, except, however, in the case of a ground for setting aside provided for in paragraph 3 of Article 25 where the ground is not known until later.

2. An application to set aside an award shall be admissible only where the award may no longer be contested before arbitrators.

Article 28.

1. An application to set aside an award, based on one of the grounds provided for in paragraph 2 (c) to (j), of Article 25 shall, on pain of being barred, be made within a period of three months from the date on which the award was notified. However, that period shall begin to run only from the date on which the award is no longer capable of contestation before arbitrators.

2. The defendant in an application to set aside an award may apply, in the same proceedings, for the award to be set aside, even if the period laid down in paragraph 1 has expired.

3. An application to set aside an award, based on one of the grounds provided for in paragraph 3 of Article 25, shall be made within a period of three months from either the date of the discovery of the fraud, document or other piece of evidence, or the date on which the evidence was declared false or recognised as false, provided that a period of five years from the date on which the award was notified in accordance with paragraph 1 of Article 23 has not expired.

4. The judicial authority seized of an application to set aside an award shall examine *proprio motu* whether the award is contrary to ordre public and whether the dispute was capable of settlement by arbitration.

5. Indsigelse i medfør af art. 12 eller art. 14 mod, at en person fungerer som voldgiftsmand kan ikke påberåbes som ophævelsesgrund i henhold til § 2, f), selv om grunden først er blevet kendt efter kendelsens afsigelse.

Artikel 26.

Hvis der er grundlag for at ophæve en del af kendelsen, skal kun denne del ophæves, hvis den kan adskilles fra de andre dele af kendelsen.

Artikel 27.

1. Alle grunde for ophævelse af voldgiftskendelsen skal - idet de ellers fortabes - fremsættes under samme sag, medmindre der er tale om en af art. 25, § 3, omfattet grund, og denne først senere bliver kendt.

2. Sag om kendelsens ophævelse kan kun anlægges, såfremt kendelsen ikke længere kan indbringes for en anden voldgiftsret.

Artikel 28.

1. Adgangen til at påstå en voldgiftskendelse ophævet under påberåbelse af en af de i art. 25, § 2 c) til j) nævnte grunde fortabes, når der er forløbet 3 måneder fra underretningen om kendelsen. Denne periode løber dog først fra den dag, da kendelsen ikke længere kan indbringes for voldgift.

2. Under ophævelsessagen kan sagsøgte påstå kendelsen ophævet, selv om den i § 1 nævnte tidsfrist er udløbet.

3. En ophævelsessag, der støttes på en af de i art. 25, § 3, nævnte grunde, kan dog, forudsat at der ikke er forløbet 5 år fra underretningen om kendelsen i overensstemmelse med art. 23, § 1, anlægges indtil 3 måneder efter opdagelsen af det svigagtige forhold, efter fremkomsten af det pågældende dokument eller andet bevis, eller efter at bevislighederne er fundet eller erkendt at være falske.

4. Den domstol, ved hvilken sag om ophævelse er anlagt, skal på embeds vegne tage stilling til, hvorvidt voldgiftskendelsen er stridende mod ufravigelige retsgrundsætninger, og hvorvidt tvisten kunne afgøres ved voldgift.

Article 29.

1. La sentence arbitrale ne peut faire l'objet d'une execution forcée que si elle ne peut plus être attaquée devant des arbitres et apres avoir été revêtue de la formule exécutoire par l'autorité compétente sur requête de la partie intéressée.

2. L'autorité compétente rejettera la requête si la sentence ou son execution est contraire à l'ordre public ou si le litige n'était pas susceptible d'être réglé par la voie de l'arbitrage.

3. La decision de rejet peut faire l'objet d'un recours.

Article 30.

1. La decision par laquelle la sentence a été revêtue de la formule exécutoire doit être notifiée. Elle est susceptible de recours dans un délai d'un mois à partir du jour de cette notification.

2. La partie qui exerce ce recours et qui pretend obtenir l'annulation de la sentence sans avoir précédemment introduit une demande à cet effet, doit former sa demande d'annulation à peine de déchéance, dans la même procedure et dans le délai prévu au paragraphe 1er. La partie qui, sans exercer le recours prévu au paragraphe 1er, prétend obtenir l'annulation de la sentence doit, à peine de déchéance, former sa demande d'annulation dans le délai prévu au paragraphe 1er. Les demandes d'annulation visées au present paragraphe ne sont recevables que pour autant que les délais prévus à l'article 28 ne soient pas expirés.

3. Les dispositions du paragraphe 2 du present article ne s'appliquent aux causes d'annulation prévues à l'article 25, paragraphe 3, que si les causes étaient connues au moment de la notification de la decision par laquelle la sentence a été revêtue de la formule exécutoire.

4. Bien que les délais prévus à l'article 28 soient expirés la partie qui exerce le recours prévu au paragraphe 1er du present article peut demander l'annulation de la sentence s'il n'y a pas de convention d'arbitrage valable, sans prejudice des dispositions de l'article 25, paragraphe 4.

5. L'autorité judiciaire peut en cas de recours contre la decision par laquelle la sentence a été revêtue de la formule exécutoire ou en cas d'une demande en annulation de la sentence, ordonner, à la requête d'une partie, qu'il soit sursis à l'exécution de la sentence.

Article 29.

1. An arbitral award may be enforced only when it can no longer be contested before arbitrators and when an enforcement formula has been apposed to it by the competent authority on the application of the interested party.

2. The competent authority shall refuse the application if the award or its enforcement is contrary to ordre public or if the dispute was not capable of settlement by arbitration.

3. A decision refusing the application is appealable.

Article 30.

1. A decision apposing an enforcement formula to an award shall be notified. The decision is appealable within a period of one month from the date on which the decision is notified.

2. A party exercising this right of appeal who seeks to secure the setting aside of the award without having previously made application for this shall, on pain of being barred, make his application in the same proceedings and within the period prescribed in paragraph 1. A party who, while not exercising the right of appeal provided for in paragraph 1, seeks to secure the setting aside of an award shall, on pain of being barred, make his application for setting aside within the period prescribed in paragraph 1. The application for setting aside envisaged in the present paragraph shall be admissible only if the period prescribed in Article 28 has not expired.

3. The provisions of paragraph 2 of this Article shall apply to the grounds for setting aside an award provided for in paragraph 3 of Article 25 only if such grounds were known at the time of notification of the decision apposing the enforcement formula to the award.

4. Without prejudice to the provisions of paragraph 4 of Article 25, a party exercising the right of appeal provided for in paragraph 1 of this Article may apply for the setting aside of the award if there is no valid arbitration agreement, even if the period prescribed in Article 28 has expired.

5. In the case either of an appeal against the decision apposing an enforcement formula to an award or of an application for an award to be set aside, the judicial authority may, at the request of one of the parties, order the enforcement of the award to be stayed.

Artikel 29.

1. Voldgiftskendelsen kan kun tvangsfuldbyrdes, når den ikke længere kan indbringes for voldgift, og efter at den på rekvirentens begæring af vedkommende myndighed er forsynet med påtegning om, at den kan tvangsfuldbyrdes.
2. Vedkommende kompetente myndighed skal afslå begæringen, hvis kendelsen eller dens tvangsfuldbyrdelse strider mod ufravigelige retsgrundsætninger, eller hvis tvisten ikke kunne være afgjort ved voldgift.
3. En afgørelse, hvorved en sådan begæring afslås, kan påklages.

Artikel 30.

1. Modparten skal underrettes om beslutningen om, at kendelsen skal forsynes med påtegning om, at den kan tvangsfuldbyrdes. Afgørelsen kan påkæres inden for en måned efter, at denne underretning har fundet sted.
2. En part, som indgiver et sådant kæremål, og som ønsker voldgiftskendelsen ophævet, uden tidligere at have anlagt sag herom, skal, såfremt adgangen hertil ikke skal fortabes, nedlægge påstand herom under samme sag og inden udløbet af den i § 1 nævnte frist. En part, som ikke ønsker at benytte adgangen til kære efter § 1, men ønsker voldgiftskendelsen ophævet, skal, såfremt adgangen hertil ikke skal fortabes, anlægge sag om ophævelse inden udløbet af den i § 1 nævnte frist. Sag om ophævelse ifølge nærværende paragraf kan kun anlægges, hvis den i art. 28 nævnte frist ikke er udløbet.
3. Bestemmelserne i § 2 i denne artikel finder kun anvendelse for de i art. 25, § 3, nævnte ophævelsesgrunde, såfremt grundene var kendt, da underretning om beslutningen om at forsyne kendelsen med påtegning om tvangsfuldbyrdelse fandt sted.
4. Uanset om den i art. 28 nævnte frist er udløbet, kan en part, som indgiver kæremål i medfør af § 1, påstå voldgiftskendelsen ophævet, hvis der ikke foreligger nogen gyldig voldgiftsaftale, forudsat dog at art. 25, § 4, ikke finder anvendelse.
5. Domstolene kan i tilfælde af kære mod beslutningen om, at kendelsen skal forsynes med påtegning om, at den kan tvangsfuldbyrdes eller i tilfælde af sagsanlæg om kendelsens ophævelse, bestemme, at kendelsens tvangsfuldbyrdelse skal udsættes.

6. La decision par laquelle la sentence a été revêtue de la formule exécutoire est sans effet dans la mesure ou la sentence arbitrale a été annulée.

Article 31.

1. Lorsque devant le tribunal arbitral une transaction est intervenue entre les parties pour mettre fin au litige dont il est saisi, cette transaction peut être consignée dans un acte dresse par le tribunal arbitral et signe par les arbitres ainsi que par les parties. Cet acte est soumis aux dispositions de l'article 23, paragraphe 2; il peut être revêtu de la formule exécutoire par l'autorité compétente, sur requête de la partie intéressée.

2. L'autorité compétente rejette la requête si la transaction ou son execution est contraire à l'ordre public ou si le litige n'était pas susceptible d'être réglé par la voie de l'arbitrage.

3. La decision de l'autorité compétente peut faire l'objet d'un recours.

Annexe II.

Chacune des Parties Contractantes peut déclarer qu'Elle se réserve :

a) de déroger aux dispositions du paragraphe 1er de l'article 2 de la loi uniforme notamment pour les différends entre des catégories de personnes déterminées;

b) de ne pas introduire dans sa législation l'article 2 paragraphe 2 de la loi uniforme ou de régler différemment le cas où les parties se sont référées à un règlement d'arbitrage;

c) de prévoir dans sa législation que l'arbitre supplémentaire vise au paragraphe 2 de l'article 5 de la loi uniforme ne sera désigné ou nommé qu'en cas de partage des voix;

d) de prévoir dans sa législation que, dans les cas mentionnés au paragraphe 1er de l'article 10 et au paragraphe 4 de l'article 19 de la loi uniforme, la convention d'arbitrage ne prend fin de plein droit que pour la contestation soulevée, lorsque l'arbitre ou les arbitres ont été désignés nommément dans la convention d'arbitrage;

e) de ne pas introduire dans sa législation l'article 18, paragraphe 2 de la loi uniforme ou de régler différemment les conséquences qu'entraîne la constatation de la nullité du contrat sur la convention d'arbitrage;

6. A decision apposing an enforcement formula to an award shall be without effect to the extent that the arbitral award has been set aside.

Article 31

1. Where, before an arbitral tribunal, a compromise has been entered into between the parties in order to put an end to a dispute of which the tribunal is seized, that compromise may be recorded in an instrument prepared by the arbitral tribunal and signed by the arbitrators as well as by the parties. The instrument shall be subject to the provisions of paragraph 2 of Article 23. The instrument may, on the application of the interested party, have an enforcement formula apposed to it by the competent authority.

2. The competent authority shall refuse the application if the compromise or its enforcement is contrary to ordre public or if the dispute was not capable of settlement by arbitration.

3. The decision of the competent authority is appealable.

Annex II.

Any Contracting Party may declare that it reserves the right:

(a) to derogate from the provisions of paragraph 1 of Article 2 of the uniform law particularly in respect of disputes between defined categories of persons.

(b) not to introduce into its law the provisions of paragraph 2 of Article 2 of the uniform law, or to regulate differently the case where the parties have referred to a particular arbitration procedure.

(c) to provide in its law that the additional arbitrator provided for in paragraph 2 of Article 5 of the uniform law shall be appointed or nominated only in case of a tie in voting;

(d) to provide in its law that, in the cases mentioned in paragraph 1 of Article 10 and in paragraph 4 of Article 19 of the uniform law, the arbitration agreement shall, where the arbitrator or arbitrators are named therein, terminate *ipso jure* only in so far as concerns the dispute submitted to arbitration;

(e) not to introduce in its law paragraph 2 of Article 18 of the uniform law or to regulate differently the effects which a ruling that a contract is void may have on the arbitration agreement.

6. Beslutning om, at kendelsen skal forsynes med påtegning om, at den kan tvangsfuldbyrdes, er uden betydning i den udstrækning, kendelsen er ophævet.

Artikel 31.

1. Hvis der for voldgiftsretten indgås forlig til afgørelse af den tvist, der er indbragt for voldgift, kan voldgiftsretten foranledige dette forlig affattet skriftligt og underskrevet af voldgiftsmændene såvel som af parterne. Om et sådant dokument gælder bestemmelserne i art. 23, § 2. Dokumentet kan på begæring af vedkommende part af den kompetente myndighed forsynes med påtegning om tvangsfuldbyrdelse.

2. Den kompetente myndighed skal afslå begæringen, hvis forliget eller dettes tvangsfuldbyrdelse strider mod ufravigelige retsgrundsætninger, eller hvis tvisten ikke kunne være afgjort ved voldgift.

3. Den kompetente myndigheds beslutning kan påklages.

Tillæg 11.

Hver Kontraherende Part kan erklære, at den forbeholder sig ret til:

a) at fravige bestemmelserne i art. 2, § 1, i den uniforme lov, særlig for så vidt angår tvistigheder mellem bestemte grupper af personer;

b) ikke at medtage i sin lov bestemmelserne i art. 2, § 2, i den uniforme lov eller at indføre andre bestemmelser til regulering af tilfælde, hvor parterne har henvist til en særlig voldgiftsprocedure i deres aftale;

c) at bestemme i sin lov, at den i art. 5, § 2, i den uniforme lov nævnte yderligere voldgiftsmand kun skal udpeges eller udnævnes i tilfælde af stemmelighed;

d) at bestemme i sin lov, at de i art. 10, § 1, og i art. 19, § 4, i den uniforme lov omhandlede tilfælde, skal voldgiftsaftalen, hvis voldgiftsmanden eller voldgiftsmændene er personligt udnævnt i aftalen, kun bortfalde for så vidt angår den for voldgift indbragte tvist;

e) ikke at indføre art. 18, § 2, i den uniforme lov i sin lovgivning eller at indføre andre bestemmelser om, hvilken virkning en afgørelse om, at kontrakten er ugyldig, skal have på voldgiftsaftalen;

f) de déroger aux dispositions du paragraphe 5 de l'article 25 et, le cas échéant, des paragraphes 2 et 3 de l'article 13, et du paragraphe 2 de l'article 14 de la loi uniforme, pour autant que ces dispositions prévoient que les causes de récusation ou d'irrégularité dans la composition du tribunal arbitral ne peuvent pas constituer des causes d'annulation de la sentence, mais doivent être invoquées devant l'autorité judiciaire au cours de la procédure arbitrale;

g) de prévoir que les parties ne pourront, qu'après la naissance du différend, dispenser les arbitres de statuer selon les règles du droit, conformément à l'article 21 de la loi uniforme;

h) de ne pas introduire dans sa législation le paragraphe 2 de l'article 22 de la loi uniforme ou de régler différemment le cas où une majorité des voix n'a pu se former;

i) de ne pas introduire dans sa législation les dispositions du paragraphe 6 de l'article 22 et de l'alinéa i) du paragraphe 2 de l'article 25 de la loi uniforme ou de déroger à ces dispositions;

j) de déroger aux dispositions du paragraphe 2 de l'article 23 de la loi uniforme;

k) de modifier ou de ne pas introduire dans sa législation les dispositions de l'article 24 de la loi uniforme;

l) de déroger à l'alinéa c) du paragraphe 3 de l'article 25 de la loi uniforme, et de substituer, le cas échéant, au paragraphe 3 de l'article 28 aux mots « du document ou autre élément de preuve » des termes différents;

m) de limiter, dans sa législation l'application du paragraphe 4 de l'article 25 de la loi uniforme au cas où le tribunal arbitral a été irrégulièrement constitué parce qu'il est composé d'un nombre pair d'arbitres;

n) de déroger aux dispositions de l'article 30 de la loi uniforme;

o) de ne pas introduire dans sa législation l'article 31 de la loi uniforme.

(f) to derogate from the provisions of paragraph 5 of Article 25 and, if need be, from those of paragraphs 2 and 3 of Article 13 and of paragraph 2 of Article 14 of the uniform law in so far as, under those provisions, the grounds of challenge or of irregularity in the composition of the arbitral tribunal may not constitute grounds for setting aside the award but must be invoked before the judicial authority during the arbitration proceedings;

(g) to provide that it is only after a dispute has arisen that the parties may, in pursuance of Article 21 of the uniform law, exempt the arbitrators from deciding in accordance with the rules of law.

(h) not to introduce into its law paragraph 2 of Article 22 of the uniform law, or to regulate differently the case where a majority of votes cannot be obtained;

(i) not to introduce into its law the provisions of paragraph 6 of Article 22 and of paragraph 2 (i) of Article 25 of the uniform law or to derogate from those provisions;

(j) to derogate from the provisions of paragraph 2 of Article 23 of the uniform law;

(k) to amend or not to introduce into its law the provisions of Article 24 of the uniform law;

(l) to derogate from paragraph 3 (c) of Article 25 of the uniform law and, if need be, to replace in paragraph 3 of Article 28 the words "document or other piece of evidence" by different expressions;

(m) to restrict in its law the application of paragraph 4 of Article 25 of the uniform law to the case where the arbitral tribunal has been irregularly constituted by reason of being composed of an even number of arbitrators;

(n) to derogate from the provisions of Article 30 of the uniform law;

(o) not to introduce into its law Article 31 of the uniform law.

Annexe III.

1. Chacune des Parties Contractantes peut, au moment de la signature, ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, déclarer qu'en cas de conflit entre les dispositions de la loi uniforme formant l'Annexe I et celles d'autres conventions internationales qu'elle pourra déterminer, elle appliquera les dispositions de la loi uniforme aux ar-

Annex III.

1. Each Contracting Party may, at the time of signature of the present Convention or when depositing its instrument of ratification, acceptance or accession, declare that, in case of conflict between the provisions of the uniform law contained in Annex I and those of other international conventions, which it may specify, it will apply the provisions of the uniform law to

f) at fravige bestemmelserne i art. 25, § 5, og om nødvendigt bestemmelserne i art. 13, § 2 og 3, og art. 14, § 2, i den uniforme lov, for så vidt som indsigelser om inhabilitet eller om voldgiftsrettens ikke behørig sammensætning i medfør af disse bestemmelser ikke kan bevirke kendelsens ophævelse, men må fremsættes for de almindelige domstole under voldgiftssagens gang;

g) at bestemme, at først efter, at en tvist er opstået, kan parterne i medfør af art. 21 i den uniforme lov fritage voldgiftsmændene for at træffe afgørelse i medfør af gældende ret;

h) ikke at indføre den uniforme lovs art. 22, § 2, i sin lovgivning, eller at regulere det tilfælde, hvor et flertal af stemmer ikke kan opnås, på anden måde;

i) ikke at indføre eller at fravige bestemmelserne i den uniforme lovs art. 22, § 6, og art. 25, § 2 i), i sin lovgivning;

j) at fravige bestemmelserne i den uniforme lovs art. 23, § 2;

k) at ændre eller ikke at indføre den uniforme lovs art. 24 i sin lovgivning;

l) at fravige den uniforme lovs art. 25, § 3 c), og om nødvendigt at erstatte ordene »dokumenter eller andre bevisligheder« i art. 28, § 3, med andre udtryk;

m) at begrænse anvendelsen af art. 25 § 4, i den uniforme lov til tilfælde, hvor voldgiftsretten har været ubehørigt sammensat, derved at den har været sammensat af et lige antal voldgiftsmænd;

n) at fravige bestemmelserne i den uniforme lovs art. 30;

o) ikke at indføre den uniforme lovs art. 31 i sin lovgivning.

Tillæg III.

1. Hver Kontraherende Part kan ved underskrivelsen af denne konvention eller ved deponering af sit ratifikations-, anerkendelses- eller tiltrædelsesinstrument erklære, at den i tilfælde af uoverensstemmelse mellem bestemmelserne i den i tillæg I indeholdte uniforme lov og bestemmelserne i andre nærmere angivne internationale konventioner vil anvende bestemmel-

bitrages entre personnes physiques ou morales ayant au moment de la conclusion de la convention d'arbitrage leur residence habituelle ou leur siège sur le territoire d'Etats différents, parties à la presente Convention et ayant fait la même declaration.

Chacune des Parties Contractantes peut également faire une teile declaration après l'entrée en vigueur de la Convention à son égard; dans ce cas, cette declaration prendra effet six mois après sa notification adressée au Secretaire General du Conseil de l'Europe.

2. La declaration faite conformément au paragraphe precedent peut être retiree à tout moment par notification adressée au Secretaire General du Conseil de l'Europe. Le retrait prendra effet six mois après la notification.

arbitrations between physical or legal persons having, when concluding the arbitration agreement, their habitual place of residence or their seat in the territories of different States which are Parties to the present Convention and which have made a like declaration.

Each Contracting Party may make the declaration after the entry into force of the present Convention in respect of that Party, in which case the declaration will take effect six months after notification thereof has been addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. A declaration made in pursuance of the preceding paragraph may be withdrawn at any time by notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect six months after the notification.

serne i den uniforme lov på voldgift mellem fysiske eller juridiske personer, som ved voldgiftsaftalens indgåelse har bopæl eller sæde på territorierne af forskellige stater, som er medlemmer af denne konvention, og som har afgivet en tilsvarende erklæring.

Hver Kontraherende Part kan afgive sådan erklæring, efter at konventionen er trådt i kraft for dens vedkommende, i hvilket fald erklæringen får virkning 6 måneder efter, at underretning herom er givet til Europarådets generalsekretær.

2. En erklæring afgivet i medfør af foranstående paragraf kan trækkes tilbage når som helst ved underretning herom rettet til Europarådets generalsekretær. Tilbagetrækningen træder i kraft 6 måneder efter underretningen.

Bilag 8.

Verdensbankkonventionen af 18. marts 1965 om bilæggelse af tvistigheder i investeringsspørgsmål mellem stater og statsborgere i andre stater.

Convention pour le Reglement des Différends Relatifs aux Investissements Entre Etats et Ressortissants d'autres Etats.

Preamble.

Les Etats contractants
Considérant la nécessité de la coopération internationale pour le développement économique, et le rôle joué dans ce domaine par les investissements privés internationaux;

Ayant présent à l'esprit que des différends peuvent surgir à toute époque au sujet de tels investissements entre Etats contractants et ressortissants d'autres Etats contractants;

Reconnaissant que si ces différends doivent normalement faire l'objet de recours aux instances internes, des modes de règlement internationaux de ces différends peuvent être appropriés dans certains cas;

Attachant une importance particulière à la création de mécanismes pour la conciliation et l'arbitrage internationaux auxquels les Etats contractants et les ressortissants d'autres Etats contractants puissent, s'ils le désirent, soumettre leurs différends;

Désirant établir ces mécanismes sous les auspices de la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement;

Reconnaissant que le consentement mutuel des parties de soumettre ces différends à la conciliation ou à l'arbitrage, en ayant recours auxdits mécanismes, constitue un accord ayant force obligatoire qui exige en particulier que toute recommandation des conciliateurs soit dûment prise en considération et que toute sentence arbitrale soit exécutée; et

Declarant qu'aucun Etat contractant, par le seul fait de sa ratification de son acceptation ou de son approbation de la présente Convention et sans son consentement, ne sera réputé avoir as-

Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States.

Preamble.

The Contracting States

Considering the need for international cooperation for economic development, and the role of private international investment therein;

Bearing in mind the possibility that from time to time disputes may arise in connection with such investment between Contracting States and nationals of other Contracting States;

Recognizing that while such disputes would usually be subject to national legal processes, international methods of settlement may be appropriate in certain cases;

Attaching particular importance to the availability of facilities for international conciliation or arbitration to which Contracting States and nationals of other Contracting States may submit such disputes if they so desire;

Desiring to establish such facilities under the auspices of the International Bank for Reconstruction and Development;

Recognizing that mutual consent by the parties to submit such disputes to conciliation or to arbitration through such facilities constitutes a binding agreement which requires in particular that due consideration be given to any recommendation of conciliators, and that any arbitral award be complied with; and

Declaring that no Contracting State shall by the mere fact of its ratification, acceptance or approval of this Convention and without its consent be deemed to be under any obligation to

Konvention
om bilæggelse af investeringstvister mellem
stater og andre landes statsborgere.

Præambel.

De kontraherende stater,
der erkender behovet for internationalt samarbejde om økonomisk udvikling og private internationale investeringers betydning herfor;

der erkender muligheden af, at der fra tid til anden kan opstå tvister i forbindelse med sådanne investeringer imellem kontraherende stater og andre kontraherende staters statsborgere;
der erkender, at medens sådanne tvister sædvanligvis vil være undergivet national retsbehandling, vil internationale metoder til bilæggelse af sådanne kunne være hensigtsmæssige i visse tilfælde;

der tillægger det afgørende betydning, at der oprettes organer for international forligsmægling eller voldgift, for hvilke kontraherende stater og andre kontraherende staters statsborgere om ønsket kan indbringe sådane tvister;

der ønsker at oprette sådanne organer under Den internationale Bank for Genopbygning og Udviklings auspicer;

der erkender, at parternes gensidige samtykke til at henvise sådanne tvister til forligsmægling eller voldgift ved sådanne organer indebærer en bindende overenskomst, der særligt kræver, at tilbørligt hensyn skal tages til enhver anbefaling fra forligsmæglernes side, og at enhver voldgiftskendelse skal efterkommes; og

der erklærer, at ingen kontraherende stat alene i medfør af sin ratifikation, tiltrædelse eller godkendelse af denne konvention og uden sit samtykke skal anses for at være forpligtet til at

sume aucune obligation de recourir à la conciliation ou à l'arbitrage, en aucun cas particulier, Sont convenus de ce qui suit :

Chapitre I

Le Centre International pour le Reglement des Différends Relatifs aux Investissements.

Section 1.

Creation et Organisation.

Article 1.

1. Il est institué, en vertu de la presente Convention, un Centre International pour le Reglement des Différends Relatifs aux Investissements (ci-après dénommé le Centre).
2. L'objet du Centre est d'offrir des moyens de conciliation et d'arbitrage pour regler les différends relatifs aux investissements opposant des Etats contractants à des ressortissants d'autres Etats contractants, conformément aux dispositions de la presente Convention.

Article 2.

Le siege du Centre est celui de la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement (ci-après dénommé la Banque). Le siege peut être transféré en tout autre lieu par decision du Conseil Administratif prise à la majorite des deux tiers de ses membres.

Article 3

Le Centre se compose d'un Conseil Administratif et d'un Secretariat. Il tient une liste de conciliateurs et une liste d'arbitres.

Section 2.

Du Conseil Administratif.

Article 4.

1. Le Conseil Administratif comprend un représentant de chaque Etat contractant. Un suppleant peut agir en qualité de représentant si le titulaire est absent d'une reunion ou empêché.
2. Sauf designation différente, le gouverneur et le gouverneur suppleant de la Banque nommés par l'Etat contractant remplissent de plein droit les fonctions respectives de représentant et de suppleant.

Article 5.

Le President de la Banque est de plein droit President du Conseil Administratif (ci-après

submit any particular dispute to conciliation or arbitration,
Have agreed as follows:

Chapter 1.

International Centre for Settlement of Investment Disputes.

Section 1.

Establishment and Organization.

Article 1.

1. There is hereby established the International Centre for Settlement of Investment Disputes (hereinafter called the Centre).
2. The purpose of the Centre shall be to provide facilities for conciliation and arbitration of investment disputes between Contracting States and nationals of other Contracting States in accordance with the provisions of this Convention.

Article 2,

The seat of the Centre shall be at the principal office of the International Bank for Reconstruction and Development (hereinafter called the Bank). The seat may be moved to another place by decision of the Administrative Council adopted by a majority of two-thirds of its members.

Article 3

The Centre shall have an Administrative Council and a Secretariat and shall maintain a Panel of Conciliators and a Panel of Arbitrators.

Section 2.

The Administrative Council.

Article 4.

1. The Administrative Council shall be composed of one representative of each Contracting State. An alternate may act as representative in case of his principal's absence from a meeting or inability to act.
2. In the absence of a contrary designation, each governor and alternate governor of the Bank appointed by a Contracting State shall be *ex officio* its representative and its alternate respectively.

Article 5

The President of the Bank shall be *ex officio* Chairman of the Administrative Council (here-

henvise nogen tvist til forligsmægling eller voldgift,
er blevet enige om følgende:

Kapitel 1.

Det internationale center til bilæggelse af investeringstvister.

Afsnit 1.

Oprettelse og organisation.

Artikel 1.

1. Der oprettes herved et internationalt center til bilæggelse af investeringstvister (herefter betegnet »centret«).

2. Centrets formål er at yde bistand til forligsmægling og voldgiftsbehandling af investeringstvister mellem kontraherende stater og andre kontraherende staters statsborgere i overensstemmelse med denne konventions bestemmelser.

Artikel 2.

Centret har sit sæde ved hovedkontoret for Den internationale Bank for Genopbygning og Udvikling (herefter betegnet »banken«). Sædet kan dog henlægges til et andet sted ved afgørelse herom truffet af det administrative råd med et flertal på to-trediedele af dets medlemmer.

Artikel 5.

Centret består af et administrativt råd og et sekretariat. Det skal have en liste over forligsmæglere og en liste over voldgiftsmænd.

Afsnit 2.

Det administrative råd.

Artikel 4.

1. Det administrative råd skal bestå af en repræsentant for hver kontraherende stat. En stedfortræder kan fungere på repræsentantens vegne i tilfælde af dennes fravær fra et møde eller forfald i øvrigt.

2. Hvis andet ikke er bestemt, skal enhver kontraherende stats medlem eller stedfortrædende medlem af bankens repræsentantskab på embeds vegne være dennes repræsentant henholdsvis stedfortrædende repræsentant.

Artikel 5.

Bankens præsident er på embeds vegne formand for det administrative råd (herefter

dénommé le President) sans avoir le droit de vote. S'il est absent ou empêché ou si la présidence de la Banque est vacante, le personne qui le remplace à la Banque fait fonction de President du Conseil Administratif.

Article 6.

1. Sans prejudice des attributions qui lui sont dévolues par les autres dispositions de la presente Convention, le Conseil Administratif :

- a) adopte le reglement administratif et le reglement financier du Centre;
- b) adopte le reglement de procedure relatif à l'introduction des instances de conciliation et d'arbitrage;
- c) adopte les reglements de procedure relatifs aux instances de conciliation et d'arbitrage (ciaprès dénommés le Reglement de Conciliation et le Reglement d'Arbitrage),
- d) approuve tous arrangements avec la Banque en vue de l'utilisation de ses locaux et de ses services administratifs;
- e) determine les conditions d'emploi du Secrétaire General et des Secrétares Généraux Adjoints;
- f) adopte le budget annuel des recettes et dépenses du Centre;
- g) approuve le rapport annuel sur les activités du Centre.

Les decisions visées aux alineas a), b), c) et f) ci-dessus sont prises à la majorité des deux tiers des membres du Conseil Administratif.

2. Le Conseil Administratif peut constituer toute commission qu'il estime nécessaire.

3. Le Conseil Administratif exerce également toutes autres attributions qu'il estime nécessaires à la mise en oeuvre des dispositions de la presente Convention.

Article 7.

1. Le Conseil Administratif tient une session annuelle et toute autre session qui aura été soit décidée par le Conseil, soit convoquée par le President, soit convoquée par le Secrétaire General sur la demande d'au moins cinq membres du Conseil.

2. Chaque membre du Conseil Administratif dispose d'une voix et, sauf exception prévue par la

inafter called the Chairman) but shall have no vote. During his absence or inability to act and during any vacancy in the office of President of the Bank, the person for the time being acting as President shall act as Chairman of the Administrative Council.

Article 6.

1. Without prejudice to the powers and functions vested in it by other provisions of this Convention, the Administrative Council shall

- (a) adopt the administrative and financial regulations of the Centre;
- (b) adopt the rules of procedure for the institution of conciliation and arbitration proceedings;
- (c) adopt the rules of procedure for conciliation and arbitration proceedings (hereinafter called the Conciliation Rules and the Arbitration Rules);
- (d) approve arrangements with the Bank for the use of the Bank's administrative facilities and services;
- (e) determine the conditions of service of the Secretary-General and of any Deputy Secretary-General;
- (f) adopt the annual budget of revenues and expenditures of the Centre;
- (g) approve the annual report on the operation of the Centre.

The decisions referred to in sub-paragraphs (a), (b), (c) and (f) above shall be adopted by a majority of two-thirds of the members of the Administrative Council.

2. The Administrative Council may appoint such committees as it considers necessary.

3. The Administrative Council shall also exercise such other powers and perform such other functions as it shall determine to be necessary for the implementation of the provisions of this Convention.

Article 7.

1. The Administrative Council shall hold an annual meeting and such other meetings as may be determined by the Council, or convened by the Chairman, or convened by the Secretary-General at the request of not less than five members of the Council.

2. Each member of the Administrative Council shall have one vote and, except as otherwise

betegnet »Formanden«), men uden stemmeret. I hans fravær eller forfald i øvrigt eller hvis stillingen som præsident for banken er ledig, skal den person, der er fungerende præsident, fungere som formand for det administrative råd.

Artikel 6.

1. Det administrative råd skal - uden at det har betydning for de beføjelser, som er tillagt det ved andre bestemmelser i denne konvention -

- a) godkende centrets administrative og finansielle regulativer;
- b) godkende procedurereglerne for etablering af forligsmægling og voldgiftsbehandling;
- c) godkende procedurereglerne for forligsmægling og voldgiftsbehandling (herefter betegnet »forligsmæglings- og voldgiftsreglerne«);
- d) godkende arrangementer med banken med henblik på udnyttelse af dennes lokaler og administrative hjælpemidler;
- e) fastsætte tjenesteinstruksen for generalsekretæren og vicegeneralsekretærerne;
- f) godkende centrets årlige budget;
- g) godkende den årlige beretning om centrets virksomhed.

Beslutningerne omtalt ovenfor i underparagraferne a), b), c) og f) skal vedtages med et flertal på to-trediedele af det administrative råds medlemmer.

2. Det administrative råd kan nedsætte sådanne komiteer, som det finder nødvendige.

3. Det administrative råd skal ligeledes udøve sådanne andre beføjelser og funktioner, som det finder nødvendige for gennemførelsen af denne konventions bestemmelser.

Artikel 7.

1. Det administrative råd afholder en årlig samling og sådanne andre samlinger, som måtte blive besluttet af rådet eller indkaldt af formanden, eller som generalsekretæren måtte indkalde på begæring af mindst fem af rådets medlemmer.

2. Hvert medlem af det administrative råd har én stemme, og ethvert spørgsmål forelagt rådet

presente Convention, toutes les questions soumises au Conseil sont résolues à la majorité des voix exprimées.

3. Dans toutes les sessions du Conseil Administratif, le quorum est la moitié de ses membres plus un.

4. Le Conseil Administratif peut adopter à la majorité des deux tiers de ses membres une procédure autorisant le Président à demander au Conseil un vote par correspondance. Ce vote ne sera considéré comme valable que si la majorité des membres du Conseil y ont pris part dans les délais impartis par ladite procédure.

Article 8.

Les fonctions de membres du Conseil Administratif et de Président ne sont pas rémunérées par le Centre.

Section 3.

Du Secretariat.

Article 9.

Le Secretariat comprend un Secrétaire Général, un ou plusieurs Secréétaires Généraux Adjoints et le personnel.

Article 10.

1. Le Secrétaire Général et les Secréétaires Généraux Adjoints sont élus, sur présentation du Président, par le Conseil Administratif à la majorité des deux tiers de ses membres pour une période ne pouvant excéder six ans et sont rééligibles. Le Président, après consultation des membres du Conseil Administratif, présente un ou plusieurs candidats pour chaque poste.

2. Les fonctions de Secrétaire Général et de Secrétaire Général Adjoint sont incompatibles avec l'exercice de toute fonction politique. Sous réserve de dérogation accordée par le Conseil Administratif, le Secrétaire Général et les Secréétaires Généraux Adjoints ne peuvent occuper d'autres emplois ou exercer d'autres activités professionnelles.

3. En cas d'absence ou d'empêchement du Secrétaire Général ou si le poste est vacant, le Secrétaire Général Adjoint remplit les fonctions de Secrétaire Général. S'il existe plusieurs Secréétaires Généraux Adjoints, le Conseil Administratif détermine à l'avance l'ordre dans lequel ils seront appelés à remplir lesdites fonctions.

herein provided, all matters before the Council shall be decided by a majority of the votes cast.

3. A quorum for any meeting of the Administrative Council shall be a majority of its members.

4. The Administrative Council may establish, by a majority of two-thirds of its members, a procedure whereby the Chairman may seek a vote of the Council without convening a meeting of the Council. The vote shall be considered valid only if the majority of the members of the Council cast their votes within the time limit fixed by the said procedure.

Article 8.

Members of the Administrative Council and the Chairman shall serve without remuneration from the Centre.

Section 3.

The Secretariat.

Article 9.

The Secretariat shall consist of a Secretary-General, one or more Deputy Secretaries-General and staff.

Article 10.

1. The Secretary-General and any Deputy Secretary-General shall be elected by the Administrative Council by a majority of two-thirds of its members upon the nomination of the Chairman for a term of service not exceeding six years and shall be eligible for re-election. After consulting the members of the Administrative Council, the Chairman shall propose one or more candidates for each such office.

2. The offices of Secretary-General and Deputy Secretary-General shall be incompatible with the exercise of any political function. Neither the Secretary-General nor any Deputy Secretary-General may hold any other employment or engage in any other occupation except with the approval of the Administrative Council.

3. During the Secretary-General's absence or inability to act, and during any vacancy of the office of Secretary-General, the Deputy Secretary-General shall act as Secretary-General. If there shall be more than one Deputy Secretary-General, the Administrative Council shall determine in advance the order in which they shall act as Secretary-General.

afgøres, medmindre andet er bestemt i denne konvention, efter flertallet af de afgivne stemmer.

3. Det administrative råd er beslutningsdygtigt, når over halvdelen af dets medlemmer er tilstede.

4. Det administrative råd kan med et flertal på to-trediedele af dets medlemmer oprette en procedure, hvorefter formanden kan lade rådet stemme pr. brev. Afstemningen anses alene for gyldig, hvis flertallet af rådets medlemmer har stemt inden for den tidsfrist, der er fastsat i de nævnte regler.

Artikel 8.

Det administrative råds medlemmer og formand modtager ikke honorar fra centret.

Afsnit 3.

Sekretariatet.

Artikel 9.

Sekretariatet består af en generalsekretær, en eller flere vicegeneralsekretærer samt øvrige personale.

Artikel 10.

1. Generalsekretæren og vicegeneralsekretærene vælges af det administrative råd med et flertal på to-tredjedele af dets medlemmer efter formandens indstilling for en periode på ikke over seks år; de kan genvælges. Formanden indstiller efter forudgående rådslagning med det administrative råds medlemmer en eller flere kandidater til hver stilling.

2. Generalsekretærens og vicegeneralsekretærenes stillinger er uforenelige med udøvelsen af nogen politisk funktion. Hverken generalsekretæren eller vicegeneralsekretærene må uden det administrative råds samtykke beklæde nogen anden stilling eller udøve noget andet erhverv.

3. I generalsekretærens fravær eller forfald i øvrigt eller hvis stillingen som generalsekretær er ledig, fungerer vicegeneralsekretæren som generalsekretær. Såfremt der vælges flere vicegeneralsekretærer, afgør det administrative råd på forhånd, i hvilken indbyrdes orden disse skal fungere som generalsekretær.

Article 11.

Le Secrétaire Général représente légalement le Centre, il le dirige et est responsable de son administration, y compris le recrutement du personnel, conformément aux dispositions de la présente Convention et aux règlements adoptés par le Conseil Administratif. Il remplit la fonction de greffier et a le pouvoir d'authentifier les sentences arbitrales rendues en vertu de la présente Convention et d'en certifier copie.

Section 4.

Des Listes.

Article 12.

La liste de conciliateurs et la liste d'arbitres sont composées de personnes qualifiées, désignées comme il est dit ci-dessous et acceptant de figurer sur ces listes.

Article 13.

1. Chaque Etat contractant peut désigner pour figurer sur chaque liste quatre personnes qui ne sont pas nécessairement ses ressortissants.
2. Le Président peut désigner dix personnes pour figurer sur chaque liste. Les personnes ainsi désignées sur une même liste doivent toutes être de nationalité différente.

Article 14.

1. Les personnes désignées pour figurer sur les listes doivent jouir d'une haute considération morale, être d'une compétence reconnue en matière juridique, commerciale, industrielle ou financière et offrir toute garantie d'indépendance dans l'exercice de leurs fonctions. La compétence en matière juridique des personnes désignées pour la liste d'arbitres est particulièrement importante.
2. Le Président, dans ses désignations, tient compte en outre de l'intérêt qui s'attache à représenter sur ces listes les principaux systèmes juridiques du monde et les principaux secteurs de l'activité économique.

Article 15.

1. Les désignations sont faites pour des périodes de six ans renouvelables.
2. En cas de décès ou de démission d'une personne figurant sur l'une ou l'autre liste, l'autorité ayant nommé cette personne peut désigner

Article 11.

The Secretary-General shall be the legal representative and the principal officer of the Centre and shall be responsible for its administration, including the appointment of staff, in accordance with the provisions of this Convention and the rules adopted by the Administrative Council. He shall perform the function of registrar and shall have the power to authenticate arbitral awards rendered pursuant to this Convention, and to certify copies thereof.

Section 4.

The Panels.

Article 12.

The Panel of Conciliators and the Panel of Arbitrators shall each consist of qualified persons, designated as hereinafter provided, who are willing to serve thereon.

Article 13.

1. Each Contracting State may designate to each Panel four persons who may but need not be its nationals.
2. The Chairman may designate ten persons to each Panel. The persons so designated to a Panel shall each have a different nationality.

Article 14.

1. Persons designated to serve on the Panels shall be persons of high moral character and recognized competence in the fields of law, commerce, industry or finance, who may be relied upon to exercise independent judgment. Competence in the field of law shall be of particular importance in the case of persons on the Panel of Arbitrators.
2. The Chairman, in designating persons to serve on the Panels, shall in addition pay due regard to the importance of assuring representation on the Panels of the principal legal systems of the world and of the main forms of economic activity.

Article 15.

1. Panel members shall serve for renewable periods of six years.
2. In case of death or resignation of a member of a Panel, the authority which designated the member shall have the right to designate another

Artikel 11.

Generalsekretæren er centrets lovlige repræsentant og øverste embedsmand; han er ansvarlig for dets administration, herunder ansættelsen af personale i overensstemmelse med denne konventions bestemmelser og de af det administrative råd godkendte forskrifter. Han udøver registreringsfunktionerne og er beføjet til at legalisere voldgiftskendelser afsagt i henhold til denne konvention og til at bekræfte kopier af sådanne kendelser.

Afsnit 4.

Listerne.

Artikel 12.

Listen over forligsmæglere og listen over voldgiftsmænd skal hver især bestå af kvalificerede personer, der er valgt som nedenfor angivet, og som er indforståede med optagelse på disse lister.

Artikel 13.

1. Enhver kontraherende stat kan til hver liste vælge fire personer, som ikke nødvendigvis skal være dennes statsborgere.
2. Formanden kan vælge ti personer til hver liste. De således valgte personer skal være af forskellig nationalitet.

Artikel 14.

1. Personer valgt til optagelse på listerne skal være af høj moralsk standard og nyde anerkendelse som kyndige i retsvidenskab, handel, industri eller finansvæsen samt frembyde garanti for uafhængighed i udøvelsen af deres hverv. For personer valgt på listen over voldgiftsmænd skal der lægges særlig vægt på kyndighed i retsvidenskab.
2. Formanden skal ved valget af personer til optagelse på listerne endvidere lægge særlig vægt på, at der på listerne er repræsentanter for verdens vigtigste retssystemer og vigtigste former for økonomisk aktivitet.

Artikel 15.

1. Medlemmerne vælges for seks år; de kan genvælges.
2. Når et listemedlem afgår ved døden eller træder tilbage, har den myndighed som valgte ham, ret til at udpege en anden person, som

un remplaçant pour la durée du mandat restant à courir.

3. Les personnes portées sur les listes continuent d'y figurer jusqu'à designation de leur successeur.

Article 16.

1. Une même personne peut figurer sur les deux listes.

2. Si une personne est désignée pour figurer sur une même liste par plusieurs Etats contractants, ou par un ou plusieurs d'entre eux et par le President, elle sera censée l'avoir été par l'autorité qui l'aura désignée la première; toutefois si cette personne est le ressortissant d'un Etat ayant participé à sa designation, elle sera réputée avoir été désignée par ledit Etat.

3. Toutes les designations sont notifiées au Secrétaire General et prennent effet à compter de la date de reception de la notification.

Section 5

Du Financement du Centre.

Article 17.

Si les dépenses de fonctionnement du Centre ne peuvent être couvertes par les redevances payées pour l'utilisation de ses services ou par d'autres sources de revenus, l'excédent sera supporté par les Etats contractants membres de la Banque proportionnellement à leur souscription au capital de celle-ci et par les Etats qui ne sont pas membres de la Banque conformément aux règlements adoptés par le Conseil Administratif.

Section 6.

Statut, Immunités et Privileges.

Article 18.

Le Centre a la pleine personnalité juridique internationale. Il a, entre autres, capacité:

- a) de contracter;
- b) d'acquérir des biens meubles et immeubles et d'en disposer;
- c) d'ester en justice.

Article 19

Afin de pouvoir remplir ses fonctions, le Centre jouit, sur le territoire de chaque Etat contractant, des immunités et des privileges définis à la présente Section.

person to serve for the remainder of that member's term.

3. Panel members shall continue in office until their successors have been designated.

Article 16.

1. A person may serve on both Panels.

2. If a person shall have been designated to serve on the same Panel by more than one Contracting State, or by one or more Contracting States and the Chairman, he shall be deemed to have been designated by the authority which first designated him or, if one such authority is the State of which he is a national, by that State.

3. AH designations shall be notified to the Secretary-General and shall take effect from the date on which the notification is received.

Section 5.

Financing the Centre.

Article 17.

If the expenditure of the Centre cannot be met out of charges for the use of its facilities, or out of other receipts, the excess shall be borne by Contracting States which are members of the Bank in proportion to their respective subscriptions to the capital stock of the Bank, and by Contracting States which are not members of the Bank in accordance with rules adopted by the Administrative Council.

Section 6.

Status, Immunities and Privileges.

Article 18.

The Centre shall have full international legal personality. The legal capacity of the Centre shall include the capacity

- (a) to contract;
- (b) to acquire and dispose of movable and immovable property;
- (c) to institute legal proceedings.

Article 19.

To enable the Centre to fulfil its functions, it shall enjoy in the territories of each Contracting State the immunities and privileges set forth in this Section.

skal fungere i den resterende del af perioden.

3. Listemedlemmer skal forblive i deres embede, indtil en afløser er valgt.

Artikel 16.

1. En person kan optages på begge lister.

2. Når en person er valgt til optagelse på samme liste af mere end én kontraherende stat eller af én eller flere kontraherende stater og formanden, skal han anses for valgt af den myndighed, som først valgte ham eller, såfremt en sådan myndighed er den stat i hvilken han er statsborger, da af denne.

3. Ethvert valg skal meddeles til generalsekretæren og har virkning fra den dato, meddelelsen er modtaget.

Afsnit 5.

Centrets finansiering.

Artikel 17.

Såfremt centrets udgifter ikke kan dækkes gennem gebyrer for benyttelsen af dets faciliteter eller gennem andre indtægter, skal det overstigende beløb bæres af de kontraherende stater, som er medlemmer af banken, i forhold til deres respektive tegningsandele i bankens kapital, og af de kontraherende stater, som ikke er medlemmer af banken, i overensstemmelse med regler godkendt af det administrative råd.

Afsnit 6.

Retlig stilling, immuniteter og privilegier.

Artikel 18.

Centret skal have fuld international retsevne. Dets retlige handleevne skal indbefatte ret til

- a) at indgå retshandler;
- b) at erhverve og afhænde fast ejendom og løsøre;
- c) at anlægge retssager.

Artikel 19.

Med henblik på at sætte centret i stand til at udføre dets funktioner, skal det inden for hver kontraherende stats territorium nyde de i dette afsnit anførte immuniteter og privilegier.

Article 20.

Le Centre, ses biens et ses avoirs, ne peuvent faire l'objet d'aucune action judiciaire, sauf si l'on renonce à cette immunité.

Article 21.

Le Président, les membres du Conseil Administratif, les personnes agissant en qualité de conciliateurs, d'arbitres ou de membres du Comité prévu à l'Article 52, alinéa 3, et les fonctionnaires et employés du Secrétariat:

- a) ne peuvent faire l'objet de poursuites en raison d'actes accomplis par eux dans l'exercice de leurs fonctions, sauf si le Centre leve cette immunité;
- b) bénéficient, quand ils ne sont pas ressortissants de l'Etat où ils exercent leurs fonctions, des mêmes immunités en matière d'immigration, d'enregistrement des étrangers, d'obligations militaires ou de prestations analogues et des mêmes facilités en matière de change et de déplacements, que celles accordées par les Etats contractants aux représentants, fonctionnaires et employés de rang comparable d'autres Etats contractants.

Article 22.

Les dispositions de l'Article 21 s'appliquent aux personnes participant aux instances qui font l'objet de la présente Convention en qualité de parties, d'agents, de conseillers, d'avocats, de témoins ou d'experts, l'alinéa (b) ne s'appliquant toutefois qu'à leurs déplacements et à leur séjour dans le pays où se déroule la procédure.

Article 23.

1. Les archives du Centre sont inviolables où qu'elles se trouvent.
2. Chaque Etat contractant accorde au Centre pour ses communications officielles un traitement aussi favorable qu'aux autres institutions internationales.

Article 24.

1. Le Centre, ses avoirs, ses biens et ses revenus ainsi que ses opérations autorisées par la présente Convention sont exonérés de tous impôts et droits de douane. Le Centre est également exempt de toute obligation relative au recouvrement ou au paiement d'impôts ou de droits de douane.

Article 20.

The Centre, its property and assets shall enjoy immunity from all legal process, except when the Centre waives this immunity.

Article 21.

The Chairman, the members of the Administrative Council, persons acting as conciliators or arbitrators or members of a Committee appointed pursuant to paragraph 3. of Article 52, and the officers and employees of the Secretariat

(a) shall enjoy immunity from legal process with respect to acts performed by them in the exercise of their functions, except when the Centre waives this immunity;

(b) not being local nationals, shall enjoy the same immunities from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations, the same facilities as regards exchange restrictions and the same treatment in respect of travelling facilities as are accorded by Contracting States to the representatives, officials and employees of comparable rank of other Contracting States.

Article 22.

The provisions of Article 21 shall apply to persons appearing in proceedings under this Convention as parties, agents, counsel, advocates, witnesses or experts; provided, however, that sub-paragraph (b) thereof shall apply only in connection with their travel to and from, and their stay at, the place where the proceedings are held.

Article 23.

1. The archives of the Centre shall be inviolable, wherever they may be.
2. With regard to its official communications, the Centre shall be accorded by each Contracting State treatment not less favourable than that accorded to other international organizations.

Article 24.

1. The Centre, its assets, property and income, and its operations and transactions authorized by this Convention shall be exempt from all taxation and customs duties. The Centre shall also be exempt from liability for the collection or payment of any taxes or customs duties.

Artikel 20.

Centret og dets ejendom og aktiver er fritaget for enhver retsforfølgning, medmindre centret giver afkald på denne immunitet.

Artikel 21.

Formanden, medlemmerne af det administrative råd, personer der fungerer som forligsmæglere, voldgiftsmænd eller som medlemmer af en komité nedsat i henhold til artikel 52, paragraf 3, samt sekretariatets embedsmænd og funktionærer skal

- a) nyde fritagelse for retsforfølgning med hensyn til handlinger udført af dem under udøvelsen af deres hverv, medmindre centret giver afkald på denne immunitet;
- b) forudsat at den pågældende ikke er statsborger i den stat, hvor han udøver sine funktioner, indrømmes samme immuniteter med hensyn til indrejsebestemmelser, registrering af udlændinge og værnepligt og de samme lettelser med hensyn til valutarestriktioner og gennemrejsebestemmelser, som af kontraherende stater indrømmes repræsentanter, embedsmænd og funktionærer af lignende rang fra andre kontraherende stater.

Artikel 22.

Bestemmelserne i artikel 21 finder anvendelse på personer, der deltager i forhandlinger under denne konvention som parter, repræsentanter, rådgivere, advokater, vidner eller eksperter. Det er herved forudsat, at artikel 21 underparagraf b) alene finder anvendelse på sådanne personer i forbindelse med deres rejse til og fra samt ophold på det sted, hvor forhandlingerne foregår.

Artikel 23.

1. Centrets arkiver skal være ukrænkelige, hvor de end måtte befinde sig.
2. Centrets officielle kommunikation skal af enhver kontraherende stat indrømmes en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der indrømmes andre internationale organisationer.

Artikel 24.

1. Centret, dets aktiver, ejendom og indtægter, såvel som dets økonomiske transaktioner hjemlet i denne konvention er fritaget for al beskatning og toldafgift. Centret er ligeledes fritaget for enhver forpligtelse i forbindelse med inddrivelse eller erlæggelse af skatter og toldafgifter.

2. Aucun impot n'est prélevé sur les indemnités payées par le Centre au Président ou aux membres du Conseil Administratif ou sur les traitements, emoluments ou autres indemnités payés par le Centre aux fonctionnaires ou employés du Secrétariat, sauf si les bénéficiaires sont ressortissants du pays ou ils exercent leurs fonctions.

3. Aucun impôt n'est prélevé sur les honoraires ou indemnités versés aux personnes agissant en qualité de conciliateurs, d'arbitres ou de membres du Comité prévu à l'Article 52, alinéa 3, dans les instances qui font l'objet de la présente Convention, si cet impôt n'a d'autre base juridique que le lieu où se trouve le Centre, celui où se déroule l'instance ou celui où sont payés lesdits honoraires ou indemnités.

Chapter II.

De la Compétence du Centre.

Article 25.

1. La compétence du Centre s'étend aux différends d'ordre juridique entre un Etat contractant (ou toute collectivité publique ou tel organisme dépendant de lui qu'il désigne au Centre) et le ressortissant d'un autre Etat contractant qui sont en relation directe avec un investissement et que les parties ont consenti par écrit à soumettre au Centre. Lorsque les parties ont donné leur consentement, aucune d'elles ne peut le retirer unilatéralement.

2. « Ressortissant d'un autre Etat contractant » signifie :

- a) toute personne physique qui possède la nationalité d'un Etat contractant autre que l'Etat partie au différend à la date à laquelle les parties ont consenti à soumettre le différend à la conciliation ou à l'arbitrage ainsi qu'à la date à laquelle la requête a été enregistrée conformément à l'Article 28, alinéa 3. ou à l'Article 36, alinéa 3, à l'exclusion de toute personne qui, à l'une ou à l'autre de ces dates, possède également la nationalité de l'Etat contractant partie au différend;
- b) toute personne morale qui possède la nationalité d'un Etat contractant autre que l'Etat partie au différend à la date à laquelle les parties ont consenti à soumettre le différend à la conciliation ou à l'arbitrage et toute personne morale qui possède la nationalité de

2. Except in the case of local nationals, no tax shall be levied on or in respect of expense allowances paid by the Centre to the Chairman or members of the Administrative Council, or on or in respect of salaries, expense allowances or other emoluments paid by the Centre to officials or employees of the Secretariat.

3. No tax shall be levied on or in respect of fees or expense allowances received by persons acting as conciliators, or arbitrators, or members of a Committee appointed pursuant to paragraph 3. of Article 52, in proceedings under this Convention, if the sole jurisdictional basis for such tax is the location of the Centre or the place where such proceedings are conducted or the place where such fees or allowances are paid.

Chapter II.

Jurisdiction of the Centre.

Article 25.

1. The jurisdiction of the Centre shall extend to any legal dispute arising directly out of an investment, between a Contracting State (or any constituent subdivision or agency of a Contracting State designated to the Centre by that State) and a national of another Contracting State, which the parties to the dispute consent in writing to submit to the Centre. When the parties have given their consent, no party may withdraw its consent unilaterally.

2. "National of another Contracting State" means:

- (a) any natural person who had the nationality of a Contracting State other than the State party to the dispute on the date on which the parties consented to submit such dispute to conciliation or arbitration as well as on the date on which the request was registered pursuant to paragraph 3. of Article 28 or paragraph 3. of Article 36, but does not include any person who on either date also had the nationality of the Contracting State party to the dispute; and
- (b) any juridical person which had the nationality of a Contracting State other than the State party to the dispute on the date on which the parties consented to submit such dispute to conciliation or arbitration and any juridical person which had the nation-

2. Centrets godtgørelser til formanden og til medlemmerne af det administrative råd, honorarer, lønninger og andre godtgørelser til sekretariatets embedsmænd og funktionærer er fritaget for skat, medmindre modtagerne af ydelserne er statsborgere i det land, hvor de udfører deres funktioner.

3. Der svares ikke skat af honorarer eller godtgørelser til personer, der i forhandlinger under denne konvention fungerer som forligsmæglere, voldgiftsmænd eller som medlemmer af en komité nedsat i henhold til artikel 52, paragraf 3, såfremt det eneste retlige grundlag for en sådan beskatning er centrets beliggenhed, stedet hvor sådanne forhandlinger føres, eller stedet hvor sådanne honorarer eller godtgørelser ydes.

Kapitel II.

Centrets kompetence.

Artikel 25.

1. Centrets kompetence omfatter enhver direkte fra en investering hidrørende retstvist mellem en kontraherende stat (eller offentlig myndighed eller organ underlagt den pågældende stat og af denne anmeldt over for centret) og en anden kontraherende stats statsborgere, som parterne skriftligt har samtykket i at henvise til centret. Når parterne har afgivet sådant samtykke, kan ingen af parterne ensidigt tilbagekalde dette.

2. Ved udtrykket »en anden kontraherende stats statsborgere« forstår:

- a) Enhver fysisk person, som besad statsborgerskab i en anden kontraherende stat end den stat, som er part i tvisten på det tidspunkt, på hvilket parterne samtykkede i at henvise tvisten til forligsmægling eller voldgift, såvel som på det tidspunkt, da anmodningen om sådan forhandling blev registreret i henhold til bestemmelserne i artikel 38, paragraf 3) eller artikel 36, paragraf 3), men ikke nogen person, som enten på det ene eller andet af de ovenfor nævnte tidspunkter til lige besad statsborgerskab i den stat, som er part i tvisten; og
- b) enhver juridisk person, som var hjemmehørende i en anden kontraherende stat end den stat, som er part i tvisten på det tidspunkt, på hvilket parterne samtykkede i at henvise tvisten til forligsmægling eller voldgift, og enhver juridisk person hjemmehø-

l'Etat contractant partie au différend à la même date et que les parties son convenues, aux fins de la presente Convention, de considérer comme ressortissant d'un autre Etat contractant en raison du controle exercé sur elle par des intérêts étrangers.

ality of the Contracting State party to the dispute on that date and which, because of foreign control, the parties have agreed should be treated as a national of another Contracting State for the purposes of this Convention.

3. Le consentement d'une collectivité publique ou d'un organisme dependant d'un Etat contractant ne peut être donné qu'après approbation par ledit Etat, sauf si celui-ci indique au Centre que cette approbation n'est pas nécessaire.

3. Consent by a constituent subdivision or agency of a Contracting State shall require the approval of that State unless that State notifies the Centre that no such approval is required.

4. Tout Etat contractant peut, lors de sa ratification, de son acceptation ou de son approbation de la Convention ou à toute date ultérieure, faire connaitre au Centre la ou les categories de differends qu'il considererait comme pouvant être soumis ou non à la competence du Centre. Le Secretaire General transmet immédiatement la notification à tous les Etats contractants. La-dite notification ne constitue pas le consentement requis aux termes de l'alinéa 1.

4. Any Contracting State may, at the time of ratification, acceptance or approval of this Convention or at any time thereafter, notify the Centre of the class or classes of disputes which it would or would not consider submitting to the jurisdiction of the Centre. The Secretary-General shall forthwith transmit such notification to all Contracting States. Such notification shall not constitute the consent required by paragraph 1.

Article 26.

Le consentement des parties à l'arbitrage dans le cadre de la presente Convention est, sauf stipulation contraire, considéré comme impliquant renonciation à l'exercice de tout autre recours. Comme condition à son consentement à l'arbitrage dans le cadre de la presente Convention, un Etat contractant peut exiger que les recours administratifs ou judiciaires internes soient épuisés.

Article 26.

Consent of the parties to arbitration under this Convention shall, unless otherwise stated, be deemed consent to such arbitration to the exclusion of any other remedy. A Contracting State may require the exhaustion of local administrative or judicial remedies as a condition of its consent to arbitration under this Convention.

Article 27.

1. Aucun Etat contractant n'accorde la protection diplomatique ou ne formule de revendication internationale au sujet d'un différend que l'un de ses ressortissants et un autre Etat contractant ont consenti à soumettre ou ont soumis à l'arbitrage dans le cadre de la presente Convention, sauf si l'autre Etat contractant ne se conforme pas à la sentence rendue à l'occasion du différend.

2. Pour l'application de l'alinéa 1., la protection diplomatique ne vise pas les simples demarches diplomatiques tendant uniquement à faciliter le reglement du différend.

Article 21.

1. No Contracting State shall give diplomatic protection, or bring an international claim, in respect of a dispute which one of its nationals and another Contracting State shall have consented to submit or shall have submitted to arbitration under this Convention, unless such other Contracting State shall have failed to abide by and comply with the award rendered in such dispute.

2. Diplomatic protection, for the purposes of paragraph 1., shall not include informal diplomatic exchanges for the sole purpose of facilitating a settlement of the dispute.

rende i den kontraherende stat, som er part i tvisten på ovennævnte tidspunkt, og som parterne er blevet enige om med henblik på opfyldelsen af denne konventions formål at betragte som hjemmehørende i en anden kontraherende stat på grund af denne juridiske persons afhængighed af udenlandske interesser.

3. Samtykke afgivet af en eller et en kontraherende stat underlagt offentlig myndighed eller organ skal godkendes af den pågældende stat, medmindre denne meddeler centret, at sådan godkendelse ikke er nødvendig.

4. Enhver kontraherende stat kan enten samtidig med ratifikationen, tiltrædelsen eller godkendelsen af denne konvention eller på et hvilket som helst senere tidspunkt meddele centret den eller de typer af tvister, som den pågældende stat enten vil eller ikke vil undergive centrets kompetence. Generalsekretæren skal uden ophold videregive sådan meddelelse til samtlige kontraherende stater. Nævnte meddelelse udgør ikke det i paragraf 1 omhandlede samtykke.

Artikel 26.

Parternes samtykke til voldgift under denne konvention skal, medmindre andet er aftalt, anses for indebærende afkald på udnyttelsen af ethvert andet retsmiddel. Enhver kontraherende stat kan lade sit samtykke til voldgift under denne konvention være betinget af, at de nationale, administrative eller judicielle retsmidler er udtømt.

Artikel 27.

1. Ingen kontraherende stat må yde diplomatisk beskyttelse eller rejse noget internationalt krav i forbindelse med en tvist, som en af dens statsborgere og en anden kontraherende stat har samtykket i at henvise eller allerede har henvist til voldgift under denne konvention, medmindre denne anden kontraherende stat har undladt at efterkomme en kendelse afsagt i en sådan tvist.

2. Diplomatsk beskyttelse som omhandlet i paragraf 1 omfatter ikke uformelle diplomatiske henvendelser med det ene formål at bidrage til en bilæggelse af tvisten.

Chapitre III.
De la Conciliation.

Section 1.

De la Demande en Conciliation.

Article 28.

1. Un Etat contractant ou le ressortissant d'un Etat contractant qui desire entamer une procedure de conciliation doit adresser par écrit une requête à cet effet au Secrétaire General, lequel en envoie copie à l'autre partie.

2. La requête doit contenir des informations concernant l'objet du différend, l'identité des parties et leur consentement à la conciliation conformément au reglement de procedure relatif à l'introduction des instances de conciliation et d'arbitrage

3. Le Secrétaire General doit enregistrer la requête sauf s'il estime au vu des informations contenues dans la requête que le différend excède manifestement la competence du Centre. Il doit immédiatement notifier aux parties l'enregistrement ou le refus d'enregistrement.

Section 2.

De la Constitution de la Commission de Conciliation.

Article 29.

1. La Commission de conciliation (ci-après dénommée la Commission) est constituée des que possible après enregistrement de la requête conformément à l'Article 28.

2. a) La Commission se compose d'un conciliateur unique ou d'un nombre impair de conciliateurs nommés conformément à l'accord des parties.

b) A défaut d'accord entre les parties sur le nombre de conciliateurs et leur mode de nomination, la Commission comprend trois conciliateurs; chaque partie nomme un conciliateur et le troisième, qui est le president de la Commission, est nommé par accord des parties.

Article 30.

Si la Commission n'a pas été constituée dans les 90 jours suivant la notification de l'enregistrement de la requête par le Secrétaire General conformément à l'Article 28, alinéa 3. ou dans tout autre délai convenu par les parties, le President, à la demande de la partie la plus diligente

Chapter 111.
Conciliation.

Section 1.

Request for Conciliation.

Article 28.

1. Any Contracting State or any national of a Contracting State wishing to institute conciliation proceedings shall address a request to that effect in writing to the Secretary-General who shall send a copy of the request to the other party.

2. The request shall contain information concerning the issues in dispute, the identity of the parties and their consent to conciliation in accordance with the rules of procedure for the institution of conciliation and arbitration proceedings.

3. The Secretary-General shall register the request unless he finds, on the basis of the information contained in the request, that the dispute is manifestly outside the jurisdiction of the Centre. He shall forthwith notify the parties of registration or refusal to register.

Section 2.

Constitution of the Conciliation Commission.

Article 29.

1. The Conciliation Commission (hereinafter called the Commission) shall be constituted as soon as possible after registration of a request pursuant to Article 28.

2. (a) The Commission shall consist of a sole conciliator or any uneven number of conciliators appointed as the parties shall agree.

(b) Where the parties do not agree upon the number of conciliators and the method of their appointment, the Commission shall consist of three conciliators, one conciliator appointed by each party and the third, who shall be the president of the Commission, appointed by agreement of the parties.

Article 30.

If the Commission shall not have been constituted within 90 days after notice of registration of the request has been dispatched by the Secretary-General in accordance with paragraph 3. of Article 28, or such other period as the parties may agree, the Chairman shall, at the re-

Kapitel IH.
Forligsmægling.

Afsnit 1.

Anmodning om forligsmægling.

Artikel 28.

1. En kontraherende stat eller en statsborger i en kontraherende stat, som ønsker forligsmægling indledt, skal rette skriftlig anmodning herom til generalsekretæren, der sender en kopi af anmodningen til den anden part.

2. Anmodningen skal indeholde angivelse af tvistens genstand, parternes identitet og deres samtykke til forligsmægling i overensstemmelse med procedurereglerne for etablering af forligsmægling og voldgiftsbehandling.

3. Generalsekretæren skal registrere anmodningen, medmindre han på baggrund af anmodningens angivelser finder, at tvisten åbenbart falder uden for centrets kompetence. Han skal uden ophold underrette parterne om registreringen eller afslaget på registrering.

Afsnit 2.

Nedsættelse af forligsmæglingskommissionen.

Artikel 29.

1. Forligsmæglingskommissionen (herefter betegnet »kommissionen«) skal nedsættes så snart som muligt efter registreringen af en anmodning i henhold til artikel 28.

2. a) Kommissionen skal bestå af en eneforligsmægler eller af et ulige antal forligsmæglere valgt i overensstemmelse med parternes bestemmelse.

b) Kan parterne ikke enes om antallet af forligsmæglere eller om, hvorledes de skal vælges, skal kommissionen bestå af tre forligsmæglere, én valgt af hver part og en tredje, der skal være kommissionens formand, valgt efter overenskomst mellem parterne.

Artikel 30.

Såfremt kommissionen ikke er nedsat inden 90 dage, efter at underretning om registrering af anmodningen er videregivet af generalsekretæren i overensstemmelse med artikel 28, paragraf 3. eller inden udløbet af den frist, som parterne måtte enes om, skal Formanden på begæ-

et, si possible, après consultation des parties, nomme le conciliateur ou les conciliateurs non encore désignés.

Article 31.

1. Les conciliateurs peuvent être pris hors de la liste des conciliateurs, sauf au cas de nomination par le Président prévu à l'Article 30.
2. Les conciliateurs nommés hors de la liste des conciliateurs doivent posséder les qualités prévues à l'Article 14, alinéa 1.

Section 3

De la Procédure de vant la Commission.

Article 32.

1. La Commission est juge de sa compétence.
2. Tout déclinatoire de compétence soulevé par l'une des parties et fondé sur le motif que le différend n'est pas de la compétence du Centre ou, pour toute autre raison, de celle de la Commission doit être examiné par la Commission qui décide s'il doit être traité comme une question préalable ou si son examen doit être joint à celui des questions de fond.

Article 33.

Toute procédure de conciliation est conduite conformément aux dispositions de la présente Section et, sauf accord contraire des parties, au Règlement de Conciliation en vigueur à la date à laquelle elles ont consenti à la conciliation. Si une question de procédure non prévue par la présente Section ou le Règlement de Conciliation ou tout autre règlement adopté par les parties se pose, elle est tranchée par la Commission.

Article 34.

1. La Commission a pour fonction éclaircir les points en litige entre les parties et doit s'efforcer de les amener à une solution mutuellement acceptable. A cet effet, la Commission peut à une phase quelconque de la procédure et à plusieurs reprises recommander aux parties les termes d'un règlement. Les parties doivent collaborer de bonne foi avec la Commission afin de lui permettre de remplir ses fonctions et doivent tenir le plus grand compte de ses recommandations.

quest of either party and after consulting both parties as far as possible, appoint the conciliator or conciliators not yet appointed.

Article 31.

1. Conciliators may be appointed from outside the Panel of Conciliators, except in the case of appointments by the Chairman pursuant to Article 30.
2. Conciliators appointed from outside the Panel of Conciliators shall possess the qualities stated in paragraph 1. of Article 14.

Section 3.

Conciliation Proceedings.

Article 32.

1. The Commission shall be the judge of its own competence.
2. Any objection by a party to the dispute that that dispute is not within the jurisdiction of the Centre, or for other reasons is not within the competence of the Commission, shall be considered by the Commission which shall determine whether to deal with it as a preliminary question or to join it to the merits of the dispute.

Article 33.

Any conciliation proceeding shall be conducted in accordance with the provisions of this Section and, except as the parties otherwise agree, in accordance with the Conciliation Rules in effect on the date on which the parties consented to conciliation. If any question of procedure arises which is not covered by this Section or the Conciliation Rules or any rules agreed by the parties, the Commission shall decide the question.

Article 34.

1. It shall be the duty of the Commission to clarify the issues in dispute between the parties and to endeavour to bring about agreement between them upon mutually acceptable terms. To that end, the Commission may at any stage of the proceedings and from time to time recommend terms of settlement to the parties. The parties shall cooperate in good faith with the Commission in order to enable the Commission to carry out its functions, and shall give their most serious consideration to its recommendations.

ring af enhver af parterne og såvidt muligt efter at have rådført sig med begge parter vælge den eller de forligsmæglere, som endnu ikke er blevet valgt.

Artikel 31.

1. Bortset fra valg af formand i henhold til artikel 30, kan forligsmæglere vælges blandt personer, der ikke er optaget på listen over forligsmæglere.

2. Forligsmæglere valgt blandt personer, der ikke er optaget på listen over forligsmæglere, skal besidde de egenskaber, der er angivet i artikel 14, paragraf 1.

Afsnit 3.

Forligsmægling.

Artikel 32.

1. Kommissionen afgør spørgsmål om sin egen kompetence.

2. Enhver indsigelse fra en part om, at tvisten ikke er undergivet centrets kompetence eller af andre grunde ikke er omfattet af kommissionens kompetence, skal prøves af kommissionen, der afgør om indsigelsen skal behandles som et præjudicielt spørgsmål eller i forbindelse med sagens realitet.

Artikel 33.

Forligsmæglingsbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med dette afsnits bestemmelser og, medmindre parterne bestemmer andet, i overensstemmelse med de forligsmæglingsregler, som var i kraft på det tidspunkt, da parterne samtykkede i forligsmægling. Såfremt der opstår et procedurespørgsmål, som ikke er afgjort i dette afsnit eller i forligsmæglingsreglerne eller i regler fastsat efter parternes overenskomst, skal kommissionen afgøre spørgsmålet.

Artikel 34.

1. Kommissionen skal belyse stridsspørgsmålene parterne imellem og tilstræbe at bevæge parterne til en gensidig antagelig løsning. Med henblik herpå kan kommissionen når som helst anbefale parterne vilkår for en bilæggelse af tvisten. Parterne skal loyalt samarbejde med kommissionen for derved at sætte denne i stand til at udøve sine funktioner og skal tillægge dens anbefalinger størst mulig vægt.

2. Si les parties se mettent d'accord, la Commission rédige un proces-verbal faisant l'inventaire des points en litige et prenant acte de l'accord des parties. Si à une phase quelconque de la procédure, la Commission estime qu'il n'y a aucune possibilité d'accord entre les parties, elle clot la procédure et dresse un proces-verbal constatant que le différend a été soumis à la conciliation et que les parties n'ont pas abouti à un accord. Si une des parties fait défaut ou s'abstient de participer à la procédure, la Commission clot la procédure et dresse un proces-verbal constatant qu'une des parties a fait défaut ou s'est abstenue de participer à la procédure.

Article 33.

Sauf accord contraire des parties, aucune d'elles ne peut, à l'occasion d'une autre procédure se déroulant devant des arbitres, un tribunal ou de toute autre manière, invoquer les opinions exprimées, les déclarations ou les offres de règlement faites par l'autre partie au cours de la procédure non plus que le procès-verbal ou les recommandations de la Commission.

Chapitre IV. **De l'Arbitrage.**

Section 1. **De la Demande d'Arbitrage.**

Article 36.

1. Un Etat contractant ou le ressortissant d'un Etat contractant qui désire entamer une procédure d'arbitrage doit adresser par écrit une requête à cet effet au Secrétaire Général, lequel envoie copie à l'autre partie.
2. La requête doit contenir des informations concernant l'objet du différend, l'identité des parties et leur consentement à l'arbitrage conformément au règlement de procédure relatif à l'introduction des instances de conciliation et d'arbitrage.
3. Le Secrétaire Général doit enregistrer la requête sauf s'il estime au vu des informations contenues dans la requête que le différend excède manifestement la compétence du Centre. Il doit immédiatement notifier aux parties l'enregistrement ou le refus d'enregistrement.

2. If the parties reach agreement, the Commission shall draw up a report noting the issues in dispute and recording that the parties have reached agreement. If, at any stage of the proceedings, it appears to the Commission that there is no likelihood of agreement between the parties, it shall close the proceedings and shall draw up a report noting the submission of the dispute and recording the failure of the parties to reach agreement. If one party fails to appear or participate in the proceedings, the Commission shall close the proceedings and shall draw up a report noting that party's failure to appear or participate.

Article 33.

Except as the parties to the dispute shall otherwise agree, neither party to a conciliation proceeding shall be entitled in any other proceeding, whether before arbitrators or in a court of law or otherwise, to invoke or rely on any views expressed or statements or admissions or offers of settlement made by the other party in the conciliation proceedings, or the report or any recommendations made by the Commission.

Chapter IV. **Arbitration.**

Section 1. **Request for Arbitration.**

Article 36.

1. Any Contracting State or any national of a Contracting State wishing to institute arbitration proceedings shall address a request to that effect in writing to the Secretary-General who shall send a copy of the request to the other party.
2. The request shall contain information concerning the issues in dispute, the identity of the parties and their consent to arbitration in accordance with the rules of procedure for the institution of conciliation and arbitration proceedings.
3. The Secretary-General shall register the request unless he finds, on the basis of the information contained in the request, that the dispute is manifestly outside the jurisdiction of the Centre. He shall forthwith notify the parties of registration or refusal to register.

2. Såfremt parterne når til en overenskomst, skal kommissionen udfærdige en protokol med angivelse af stridsspørgsmålene og parternes overenskomst. Såfremt kommissionen i løbet af forhandlingerne når til den opfattelse, at der ikke består nogen mulighed for forlig, skal den afslutte forhandlingerne og udfærdige en protokol med angivelse af, at tvisten har været henvist til forligsmægling, og at parterne ikke er nået til overenskomst. Såfremt en af parterne undlader at give møde eller deltage i forhandlingerne, skal kommissionen afslutte disse og udfærdige en protokol med angivelse af partens undladelse af at give møde eller deltage.

Artikel 35.

Medmindre parterne er enige om andet, er ingen af dem berettiget til i andre forhandlinger, det være sig over for voldgiftsret, almindelig domstol eller andet forum, at påberåbe sig eller henvise til nogen meningsstilkendegivelse, erklæring, indrømmelse eller forligstilbud fremsat af den anden part under forligsmæglingen eller fremsat i kommissionens protokol eller nogen af dens anbefalinger.

Kapitel IV.

Voldgift.

Afsnit 1.

Anmodning om voldgift.

Artikel 36.

1. En kontraherende stat eller en statsborger i en kontraherende stat, som ønsker voldgift, skal rette skriftlig anmodning herom til generalsekretæren, der sender en kopi af anmodningen til den anden part.

2. Anmodningen skal indeholde angivelse af tvistens genstand, parternes identitet og deres samtykke til voldgift i overensstemmelse med procedurereglerne for etablering af forligsmægling og voldgiftsbehandling.

3. Generalsekretæren skal registrere anmodningen, medmindre han på baggrund af anmodningens angivelser finder, at tvisten åbenbart falder uden for centrets kompetence. Han skal uden ophold underrette parterne om registreringen eller afslaget på registrering.

Section 2.
De la Constitution du Tribunal.

Article 37.

1. Le Tribunal arbitral (ci-après dénommé le Tribunal) est constitué dès que possible après enregistrement de la requête conformément à l'Article 36.

2. a) Le Tribunal se compose d'un arbitre unique ou d'un nombre impair d'arbitres nommés conformément à l'accord des parties.

b) A défaut d'accord entre les parties sur le nombre des arbitres et leur mode de nomination, le Tribunal comprend trois arbitres; chaque partie nomme un arbitre et le troisième, qui est le président du Tribunal, est nommé par accord des parties.

Article 38.

Si le Tribunal n'a pas été constitué dans les 90 jours suivant la notification de l'enregistrement de la requête par le Secrétaire Général conformément à l'Article 36, alinéa 3. ou dans tout autre délai convenu par les parties, le Président, à la demande de la partie la plus diligente et, si possible, après consultation des parties, nomme l'arbitre ou les arbitres non encore désignés. Les arbitres nommés par le Président conformément aux dispositions du présent Article ne doivent pas être ressortissants de l'Etat contractant partie au différend ou de l'Etat contractant dont le ressortissant est partie au différend.

Article 39

Les arbitres composant la majorité doivent être ressortissants d'Etats autres que l'Etat contractant partie au différend et que l'Etat contractant dont le ressortissant est partie au différend; étant entendu néanmoins que cette disposition ne s'applique pas si, d'un commun accord, les parties désignent l'arbitre unique ou chacun des membres du Tribunal.

Article 40.

1. Les arbitres peuvent être pris hors de la liste des arbitres, sauf au cas de nomination par le Président prévu à l'Article 38.

2. Les arbitres nommés hors de la liste des arbitres doivent posséder les qualités prévues à l'Article 14, alinéa 1.

Section 2,
Constitution of the Tribunal.

Article 37.

1. The Arbitral Tribunal (hereinafter called the Tribunal) shall be constituted as soon as possible after registration of a request pursuant to Article 36.

2. (a) The Tribunal shall consist of a sole arbitrator or any uneven number of arbitrators appointed as the parties shall agree.

(b) Where the parties do not agree upon the number of arbitrators and the method of their appointment, the Tribunal shall consist of three arbitrators, one arbitrator appointed by each party and the third, who shall be the president of the Tribunal, appointed by agreement of the parties.

Article 38.

If the Tribunal shall not have been constituted within 90 days after notice of registration of the request has been dispatched by the Secretary-General in accordance with paragraph 3. of Article 36, or such other period as the parties may agree, the Chairman shall, at the request of either party and after consulting both parties as far as possible, appoint the arbitrator or arbitrators not yet appointed. Arbitrators appointed by the Chairman pursuant to this Article shall not be nationals of the Contracting State party to the dispute or of the Contracting State whose national is a party to the dispute.

Article 39.

The majority of the arbitrators shall be nationals of States other than the Contracting State party to the dispute and the Contracting State whose national is a party to the dispute; provided, however, that the foregoing provisions of this Article shall not apply if the sole arbitrator or each individual member of the Tribunal has been appointed by agreement of the parties.

Article 40.

1. Arbitrators may be appointed from outside the Panel of Arbitrators, except in the case of appointments by the Chairman pursuant to Article 38.

2. Arbitrators appointed from outside the Panel of Arbitrators shall possess the qualities stated in paragraph 1. of Article 14.

Afsnit 2.

Nedsættelse af voldgiftsretten.

Artikel 37.

1. Voldgiftsretten skal nedsættes så snart som muligt efter registreringen af en anmodning i henhold til artikel 36.

2. a) Voldgiftsretten skal bestå af en enevoldgiftsmand eller af et ulige antal voldgiftsmænd valgt i overensstemmelse med parternes bestemmelse.

b) Kan parterne ikke enes om antallet af voldgiftsmænd eller om, hvorledes de skal vælges, skal voldgiftsretten bestå af tre voldgiftsmænd, én valgt af hver enkelt part og en tredje, der skal være voldgiftsrettens formand, valgt efter overenskomst mellem parterne.

Artikel 38.

Såfremt voldgiftsretten ikke er blevet nedsat inden 90 dage, efter at underretning om registrering af anmodningen er videregivet af generalsekretæren i overensstemmelse med artikel 36, paragraf 3, eller inden udløbet af den frist, som parterne måtte enes om, skal Formanden på begæring af enhver af parterne, og såvidt muligt efter at have rådført sig med begge parter, vælge den eller de voldgiftsmænd, som endnu ikke er blevet valgt. Voldgiftsmænd, der er valgt af Formanden i henhold til denne artikel, må ikke være statsborgere hverken i en kontraherende stat, der er part i tvisten, eller i en stat, hvis statsborger er part i tvisten.

Artikel 39.

Flertallet af voldgiftsmænd skal være statsborgere i andre stater end den kontraherende stat, som er part i tvisten, og den kontraherende stat, hvis statsborger er part i tvisten; denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse, såfremt enevoldgiftsmanden eller hvert enkelt medlem af domstolen er valgt efter parternes overenskomst.

Artikel 40.

1. Bortset fra valg af formand i henhold til artikel 38, kan voldgiftsmænd vælges blandt personer, der ikke er optaget på listen over voldgiftsmænd.

2. Voldgiftsmænd valgt blandt personer, der ikke er optaget på listen over voldgiftsmænd, skal besidde de egenskaber, der er angivet i artikel 14, paragraf 1.

Section 3

Des Pouvoirs et des Fonctions du Tribunal.

Article 4L

1. Le Tribunal est juge de sa compétence.
2. Tout déclinatoire de compétence soulevé par l'une des parties et fondé sur le motif que le différend n'est pas de la compétence du Centre ou, pour toute autre raison, de celle du Tribunal doit être examiné par le Tribunal qui décide s'il doit être traité comme question préalable ou si son examen doit être joint à celui des questions de fond.

Article 42.

1. Le Tribunal statue sur le différend conformément aux règles de droit adoptées par les parties. Faute d'accord entre les parties, le Tribunal applique le droit de l'Etat contractant partie au différend — y compris les règles relatives aux conflits de lois — ainsi que les principes de droit international en la matière.

2. Le Tribunal ne peut refuser de juger sous prétexte du silence ou de l'obscurité du droit.

3. Les dispositions des alinéas précédents ne portent pas atteinte à la faculté pour le Tribunal, si les parties en sont d'accord, de statuer *ex aequo et bono*.

Article 43.

Sauf accord contraire des parties, le Tribunal s'il l'estime nécessaire, peut à tout moment durant les débats :

- a) demander aux parties de produire tous documents ou autres moyens de preuve, et
- b) se transporter sur les lieux et y procéder à telles enquêtes qu'il estime nécessaires.

Article 44.

Toute procédure d'arbitrage est conduite conformément aux dispositions de la présente Section et, sauf accord contraire des parties, au Règlement d'Arbitrage en vigueur à la date à laquelle elles ont consenti à l'arbitrage. Si une question de procédure non prévue par la présente Section ou le Règlement d'Arbitrage ou tout autre règlement adopté par les parties se pose, elle est tranchée par le Tribunal.

Section 3.

Powers and Functions of the Tribunal.

Article 41.

1. The Tribunal shall be the judge of its own competence.
2. Any objection by a party to the dispute that that dispute is not within the jurisdiction of the Centre, or for other reasons is not within the competence of the Tribunal, shall be considered by the Tribunal which shall determine whether to deal with it as a preliminary question or to join it to the merits of the dispute.

Article 42.

1. The Tribunal shall decide a dispute in accordance with such rules of law as may be agreed by the parties. In the absence of such agreement, the Tribunal shall apply the law of the Contracting State party to the dispute (including its rules on the conflict of laws) and such rules of international law as may be applicable.

2. The Tribunal may not bring in a finding of *non liquet* on the ground of silence or obscurity of the law.

3. The provisions of paragraphs 1. and 2. shall not prejudice the power of the Tribunal to decide a dispute *ex aequo et bono* if the parties so agree.

Article 43.

Except as the parties otherwise agree, the Tribunal may, if it deems it necessary at any stage of the proceedings,

- (a) call upon the parties to produce documents or other evidence, and
- (b) visit the scene connected with the dispute, and conduct such inquiries there as it may deem appropriate.

Article 44.

Any arbitration proceeding shall be conducted in accordance with the provisions of this Section and, except as the parties otherwise agree, in accordance with the Arbitration Rules in effect on the date on which the parties consented to arbitration. If any question of procedure arises which is not covered by this Section or the Arbitration Rules or any rules agreed by the parties, the Tribunal shall decide the question.

Afsnit 3.

Voldgiftsrettens beføjelser og funktioner.

Artikel 41.

1. Voldgiftsretten afgør selv spørgsmål om sin egen kompetence.
2. Enhver indsigelse fra en part om, at tvisten ikke er undergivet centrets kompetence eller af andre grunde ikke er omfattet af voldgiftsrettens kompetence, skal prøves af voldgiftsretten, der afgør, om indsigelsen skal behandles som et præ judicielt spørgsmål eller i forbindelse med sagens realitet.

Artikel 42.

1. Voldgiftsretten skal afgøre tvisten i overensstemmelse med de retsregler, som parterne måtte være nået til overenskomst om. I mangel af sådan overenskomst skal voldgiftsretten anvende lovgivningen i den kontraherende stat, som er part i tvisten (heri medregnet pågældende stats internationalprivatretnlige regler) og sådanne regler i international ret, som findes anvendelige.
2. Voldgiftsretten må ikke på grund af lovgivningens tavshed eller uklarhed afslå at afgøre tvisten.
3. Bestemmelserne i paragrafferne 1. og 2. er ikke til hinder for, at voldgiftsretten kan afgøre tvisten efter ret og billighed, såfremt parterne er enige herom.

Artikel 43

Medmindre parterne har bestemt andet, kan voldgiftsretten, såfremt den anser det for nødvendigt, på et hvilket som helst stadium af forhandlingerne

- a) opfordre parterne til at fremlægge dokumenter eller andet bevismateriale, og
- b) begive sig til åstedet og der foranstalte de undersøgelser, den måtte finde nødvendige.

Artikel 44.

Voldgiftsbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med dette afsnits bestemmelser og, medmindre parterne bestemmer andet, i overensstemmelse med de voldgiftsregler, som var i kraft på det tidspunkt, da parterne samtykkede i voldgift. Såfremt der opstår et procedurespørgsmål, som ikke er afgjort i dette afsnit eller i voldgiftsreglerne eller i regler fastsat efter parternes overenskomst, skal voldgiftsretten afgøre spørgsmålet.

Article 45.

1. Si l'une des parties fait défaut ou s'abstient de faire valoir ses moyens, elle n'est pas pour autant réputée acquiescer aux prétentions de l'autre partie.
2. Si l'une des parties fait défaut ou s'abstient de faire valoir ses moyens à tout moment de la procédure, l'autre partie peut demander au Tribunal de considérer les chefs de conclusions qui **lui** sont soumises et de rendre sa sentence. Le Tribunal doit, en notifiant à la partie défaillante la demande dont il est saisi, accorder à celle-ci un délai de grace avant de rendre sa sentence, à moins qu'il ne soit convaincu que ladite partie n'a pas l'intention de comparaître ou de faire valoir ses moyens.

Article 46.

Sauf accord contraire des parties, le Tribunal doit, à la requête de l'une d'elles, statuer sur toutes demandes incidentes, additionnelles ou reconventionnelles se rapportant directement à l'objet du différend, à condition que ces demandes soient couvertes par le consentement des parties et qu'elles relèvent par ailleurs de la compétence du Centre.

Article 47.

Sauf accord contraire des parties, le Tribunal peut, s'il estime que les circonstances l'exigent, recommander toutes mesures conservatoires propres à sauvegarder les droits des parties.

Section 4. **De la Sentence.**

Article 48.

1. Le Tribunal statue sur toute question à la majorité des voix de tous ses membres.
2. La sentence est rendue par écrit; elle est signée par les membres du Tribunal qui se sont prononcés en sa faveur.
3. La sentence doit répondre à tous les chefs de conclusions soumises au Tribunal et doit être motivée.
4. Tout membre du Tribunal peut faire joindre à la sentence soit son opinion particulière - qu'il partage ou non l'avis de la majorité — soit la mention de son dissentiment.
5. Le Centre ne publie aucune sentence sans le consentement des parties.

Article 45.

1. Failure of a party to appear or to present his case shall not be deemed an admission of the other party's assertions.
2. If a party fails to appear or to present his case at any stage of the proceedings the other party may request the Tribunal to deal with the questions submitted to it and to render an award. Before rendering an award, the Tribunal shall notify, and grant a period of grace to, the party failing to appear or to present its case, unless it is satisfied that that party does not intend to do so.

Article 46.

Except as the parties otherwise agree, the Tribunal shall, if requested by a party, determine any incidental or additional claims or counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute provided that they are within the scope of the consent of the parties and are otherwise within the jurisdiction of the Centre.

Article 47.

Except as the parties otherwise agree, the Tribunal may, if it considers that the circumstances so require, recommend any provisional measures which should be taken to preserve the respective rights of either party.

Section 4. **The Award.**

Article 48.

1. The Tribunal shall decide questions by a majority of the votes of all its members.
2. The award of the Tribunal shall be in writing and shall be signed by the members of the Tribunal who voted for it.
3. The award shall deal with every question submitted to the Tribunal, and shall state **the** reasons upon which it is based.
4. Any member of the Tribunal may attach his individual opinion to the award, whether he dissents from the majority or not, or a statement of his dissent.
5. The Centre shall not publish the award without the consent of the parties.

Artikel 45.

1. En parts undladelse af at give møde eller at føre sin sag skal ikke anses for en anerkendelse af den anden parts anbringender.

2. Såfremt en part på et hvilket som helst stadium af forhandlingerne undlader at give møde eller at føre sin sag, kan den anden part anmode voldgiftsretten om at behandle den forelagte sag og afsige kendelse. Forinden voldgiftsretten afsiger kendelse, skal den give underretning og henstand til vedkommende part, medmindre den er overbevist om, at denne ikke agter at give møde eller at føre sin sag.

Artikel 46.

Medmindre parterne bestemmer andet, skal voldgiftsretten på enhver parts anmodning afgøre ethvert bi-, tillægs-, eller modkrav, som direkte hidrører fra tvistens genstand, forudsat at kravet falder inden for parternes samtykke og i øvrigt er omfattet af centrets kompetence.

Artikel 47.

Medmindre parterne bestemmer andet, kan voldgiftsretten, såfremt den finder, at omstændighederne tilsiger dette, anbefale enhver foreløbig foranstaltning til sikring af parternes retigheder.

Afsnit 4.

Kendelsen.

Artikel 48.

1. Voldgiftsrettens afgørelser skal træffes med et flertal af samtlige dets medlemmers stemmer.

2. Kendelsen skal affattes skriftligt og undertegnes af de medlemmer, som stemte for.

3. Kendelsen skal tage stilling til ethvert spørgsmål, som er henvist til voldgiftsretten, og være ledsaget af grunde.

4. Ethvert medlem af voldgiftsretten kan tilføje sin særlige opfattelse - hvadenten han dissenterer fra flertallet eller ej - eller sin dissensudtalelse.

5. Centret må ikke offentliggøre kendelsen uden parternes samtykke.

Article 49

1. Le Secrétaire Général envoie sans délai aux parties copies certifiées conformes de la sentence. La sentence est réputée avoir été rendue le jour de l'envoi desdites copies.

2. Sur requête d'une des parties, à présenter dans les 45 jours de la sentence, le Tribunal peut, après notification à l'autre partie, statuer sur toute question sur laquelle il aurait omis de se prononcer dans la sentence et corriger toute erreur matérielle contenue dans la sentence. Sa décision fait partie intégrante de la sentence et est notifiée aux parties dans les mêmes formes que celle-ci. Les délais prévus à l'Article 51, alinéa 2. et à l'Article 52, alinéa 2. courent à partir de la date de la décision correspondante.

Section 5.

De l'Interprétation, de la Revision et de l'Annulation de la Sentence.

Article 50.

1. Tout différend qui pourrait s'élever entre les parties concernant le sens ou la portée de la sentence peut faire l'objet d'une demande en interprétation adressée par écrit au Secrétaire Général par l'une ou l'autre des parties.

2. La demande est, si possible, soumise au Tribunal qui a statué. En cas d'impossibilité, un nouveau Tribunal est constitué conformément à la Section 2 du présent Chapitre. Le Tribunal peut, s'il estime que les circonstances l'exigent, décider de suspendre l'exécution de la sentence jusqu'à ce qu'il se soit prononcé sur la demande en interprétation.

Article 51.

1. Chacune des parties peut demander, par écrit, au Secrétaire Général la revision de la sentence en raison de la découverte d'un fait de nature à exercer une influence décisive sur la sentence, à condition qu'avant le prononcé de la sentence ce fait ait été inconnu du Tribunal et de la partie demanderesse et qu'il n'y ait pas eu, de la part de celle-ci, faute à l'ignorer.

2. La demande doit être introduite dans les 90 jours suivant la découverte du fait nouveau et, en tout cas, dans les trois ans suivant la date de la sentence.

3. La demande est, si possible, soumise au Tri-

Article 49.

1. The Secretary-General shall promptly dispatch certified copies of the award to the parties. The award shall be deemed to have been rendered on the date on which the certified copies were dispatched.

2. The Tribunal upon the request of a party made within 45 days after the date on which the award was rendered may after notice to the other party decide any question which it had omitted to decide in the award, and shall rectify any clerical, arithmetical or similar error in the award. Its decision shall become part of the award and shall be notified to the parties in the same manner as the award. The periods of time provided for under paragraph 2. of Article 51 and paragraph 2. of Article 52 shall run from the date on which the decision was rendered.

Section 5.

Interpretation, Revision and Annulment of the Award.

Article 50.

1. If any dispute shall arise between the parties as to the meaning or scope of an award, either party may request interpretation of the award by an application in writing addressed to the Secretary-General.

2. The request shall, if possible, be submitted to the Tribunal which rendered the award. If this shall not be possible, a new Tribunal shall be constituted in accordance with Section 2 of this Chapter. The Tribunal may, if it considers that the circumstances so require, stay enforcement of the award pending its decision.

Article 51.

1. Either party may request revision of the award by an application in writing addressed to the Secretary-General on the ground of discovery of some fact of such a nature as decisively to affect the award, provided that when the award was rendered that fact was unknown to the Tribunal and to the applicant and that the applicant's ignorance of that fact was not due to negligence.

2. The application shall be made within 90 days after the discovery of such fact and in any event within three years after the date on which the award was rendered.

3. The request shall, if possible, be submitted

Artikel 49.

1. Generalsekretæren skal uden ophold fremsende bekræftede kopier af kendelsen til parterne. Kendelsen anses for afsagt den dato, da kopierne blev afsendt.

2. Såfremt en part inden 45 dage efter den dato, da hvilken kendelsen blev afsagt, anmoder herom, skal voldgiftsretten, efter forinden at have underrettet den anden part, afgøre ethvert spørgsmål, som den havde undladt at afgøre i kendelsen, ligesom den skal berigtige enhver skrive-, regne- eller lignende fejl i kendelsen. Voldgiftsrettens afgørelse anses for en del af kendelsen og skal bringes til parternes kundskab på samme måde som kendelsen. De i artikel 51, paragraf 2. og artikel 52, paragraf 2. angivne tidsfrister regnes fra den dato, da afgørelsen blev afsagt.

Afsnit 5.

Fortolkning, revision og tilsidesættelse af kendelsen.

Artikel 30.

1. Såfremt der opstår tvist mellem parterne med hensyn til meningen med eller rækkevidden af en kendelse, kan enhver af parterne ved skriftlig henvendelse til generalsekretæren anmode om fortolkning af kendelsen.

2. Anmodningen skal om muligt videregives til den voldgiftsret, som afsagde kendelsen. Er det ikke muligt, skal en ny voldgiftsret nedsættes i overensstemmelse med dette kapitels afsnit 2. Voldgiftsretten kan, såfremt den finder, at omstændighederne tilsiger dette, udsætte kendelsens fuldbyrdelse, indtil den har taget stilling til anmodningen om fortolkning.

Artikel 51.

1. Enhver part kan ved skriftlig henvendelse til generalsekretæren anmode om revision af kendelsen, såfremt der fremkommer oplysning om en kendsgerning af væsentlig betydning for kendelsen, forudsat at denne kendsgerning på tidspunktet for kendelsens afsigelse var ukendt for voldgiftsretten og den anmodende part, og at dette ukendskab ikke kunne tilregnes denne part som forsømmelse.

2. Anmodningen skal fremsættes inden 90 dage efter opdagelsen af denne kendsgerning og i hvert fald inden tre år efter den dato, da kendelsen blev afsagt.

3. Anmodningen skal om muligt videregives til

bunal ayant statue. En cas d'impossibilité, un nouveau Tribunal est constitué conformément à la Section 2 du present Chapitre.

4. Le Tribunal peut, s'il estime que les circonstances l'exigent, decider de suspendre l'exécution de la sentence jusqu'à ce qu'il se soit prononcé sur la demande en revision. Si, dans sa demande, la partie en cause requiert qu'il soit sursis à l'exécution de la sentence, l'exécution est provisoirement suspendue jusqu'à ce que le Tribunal ait statue sur ladite requête.

Article 52.

1. Chacune des parties peut demander, par écrit, au Secrétaire General l'annulation de la sentence pour l'un quelconque des motifs suivants :

- a) vice dans la constitution du Tribunal;
- b) excès de pouvoir manifeste du Tribunal;
- c) corruption d'un membre du Tribunal;
- d) inobservation grave d'une règle fondamentale de procédure;
- e) défaut de motifs.

2. Tout demande doit être formée dans les 120 jours suivant la date de la sentence, sauf si l'annulation est demandée pour cause de corruption, auquel cas ladite demande doit être présentée dans les 120 jours suivant la découverte de la corruption et, en tout cas, dans les trois ans suivant la date de la sentence.

3. Au reçu de la demande, le President nomme immédiatement parmi les personnes dont les noms figurent sur la liste des arbitres, un Comité *ad hoc* de trois membres. Aucun membre dudit Comité ne peut être choisi parmi les membres du Tribunal ayant rendu la sentence, ni posséder la même nationalité qu'un des membres dudit Tribunal ni celle de l'Etat partie au différend ou de l'Etat dont le ressortissant est partie au différend, ni avoir été désigné pour figurer sur la liste des arbitres par l'un desdits Etats, ni avoir rempli les fonctions de conciliateur dans la même affaire. Le Comité est habilité à annuler la sentence en tout ou en partie pour l'un des motifs énumérés à l'alinéa 1. du present Article.

4. Les dispositions des Articles 41-45, 48, 49,

to the Tribunal which rendered the award. If this shall not be possible, a new Tribunal shall be constituted in accordance with Section 2 of this Chapter.

4. The Tribunal may, if it considers that the circumstances so require, stay enforcement of the award pending its decision. If the applicant requests a stay of enforcement of the award in his application, enforcement shall be stayed provisionally until the Tribunal rules on such request.

Article 52.

1. Either party may request annulment of the award by an application in writing addressed to the Secretary-General on one or more of the following grounds:

- (a) that the Tribunal was not properly constituted;
- (b) that the Tribunal has manifestly exceeded its powers;
- (c) that there was corruption on the part of a member of the Tribunal;
- (d) that there has been a serious departure from a fundamental rule of procedure; or
- (e) that the award has failed to state the reasons on which it is based.

2. The application shall be made within 120 days after the date on which the award was rendered except that when annulment is requested on the ground of corruption such application shall be made within 120 days after discovery of the corruption and in any event within three years after the date on which the award was rendered.

3. On receipt of the request the Chairman shall forthwith appoint from the Panel of Arbitrators an *ad hoc* Committee of three persons. None of the members of the Committee shall have been a member of the Tribunal which rendered the award, shall be of the same nationality as any such member, shall be a national of the State party to the dispute or of the State whose national is a party to the dispute, shall have been designated to the Panel of Arbitrators by either of those States, or shall have acted as a conciliator in the same dispute. The Committee shall have the authority to annul the award or any part thereof on any of the grounds set forth in paragraph 1.

4. The provisions of Articles 41-45, 48, 49,

den voldgiftsret, som afsagde kendelsen. Er dette ikke muligt, skal en ny voldgiftsret nedsættes i overensstemmelse med dette kapitels afsnit 2.

4. Voldgiftsretten kan, såfremt den finder, at omstændighederne tilsiger dette, udsætte kendelsens fuldbyrdelse, indtil den har taget stilling til anmodningen om revision. Såfremt den anmodende part begærer udsættelse af kendelsens fuldbyrdelse, skal der foreløbigt tillægges begæringen opsættende virkning, indtil voldgiftsretten har taget stilling til denne.

Artikel 52.

1. Enhver part kan ved skriftlig henvendelse til generalsekretæren anmode om ophævelse af kendelsen, såfremt der foreligger en eller flere af følgende grunde:

- a) at voldgiftsretten ikke var behørigt sammensat;
- b) at voldgiftsretten åbenbart har overskredet sine beføjelser;
- c) at et af voldgiftsrettens medlemmer er blevet bestukket;
- d) at der har fundet en alvorlig fravigelse sted fra en afgørende procedureregel; eller
- e) at kendelsen ikke er ledsaget af grunde.

2. Anmodningen skal fremsættes inden 120 dage efter den dato, da kendelsen blev afsagt. Når anmodningen om tilsidesættelse er begrundet i bestikkelse, skal den fremsættes inden 120 dage efter opdagelsen heraf. Anmodningen skal i alle tilfælde fremsættes inden tre år efter den dato, da kendelsen blev afsagt.

3. Efter anmodningens modtagelse skal Formanden uden ophold fra listen over voldgiftsmænd udpege en ad hoc komité bestående af tre personer. Ingen af komiteens medlemmer må være udpeget blandt medlemmerne af den voldgiftsret, som afsagde kendelsen, eller være af samme nationalitet som noget af dennes medlemmer, eller være statsborgere i enten en stat, som er part i tvisten, eller i en stat, hvis statsborger er part i tvisten, eller have været udpeget til optagelse på listen over voldgiftsmænd af nogen af de pågældende stater, eller have virket som forligsmæglere i samme tvist. Komiteen kan tilsidesætte kendelsen eller en del af denne af de i paragraf 1. angivne grunde.

4. Bestemmelserne i artiklerne 41-45, 48, 49,

53 et 54 et des Chapitres VI et VII s'appliquent *mutatis mutandis* à la procédure devant le Comité.

5. Le Comité peut, s'il estime que les circonstances l'exigent, décider de suspendre l'exécution de la sentence jusqu'à ce qu'il se soit prononcé sur la demande en annulation. Si, dans sa demande, la partie en cause requiert qu'il soit sursis à l'exécution de la sentence, l'exécution est provisoirement suspendue jusqu'à ce que le Comité ait statué sur ladite requête.

6. Si la sentence est déclarée nulle, le différend est, à la requête de la partie la plus diligente, soumis à un nouveau Tribunal constitué conformément à la Section 2 du présent Chapitre.

Section 6.

De la Reconnaissance et de l'Exécution de la Sentence.

Article 53.

1. La sentence est obligatoire à l'égard des parties et ne peut être l'objet d'aucun appel ou autre recours, à l'exception de ceux prévus à la présente Convention. Chaque partie doit donner effet à la sentence conformément à ses termes, sauf si l'exécution en est suspendue en vertu des dispositions de la présente Convention.

2. Aux fins de la présente Section, une «sentence» inclut toute décision concernant l'interprétation, la révision ou l'annulation de la sentence prise en vertu des Articles 50, 51 ou 52.

Article 54.

1. Chaque Etat contractant reconnaît toute sentence rendue dans le cadre de la présente Convention comme obligatoire et assure l'exécution sur son territoire des obligations pécuniaires que la sentence impose comme s'il s'agissait d'un jugement définitif d'un tribunal fonctionnant sur le territoire dudit Etat. Un Etat contractant ayant une constitution fédérale peut assurer l'exécution de la sentence par l'entremise de ses tribunaux fédéraux et prévoir que ceux-ci devront considérer une telle sentence comme un jugement définitif des tribunaux de l'un des Etats fédérés

2. Pour obtenir la reconnaissance et l'exécution d'une sentence sur le territoire d'un Etat contractant, la partie intéressée doit en présenter copie certifiée conforme par le Secrétaire Général

53 and 54, and of Chapters VI and VII shall apply *mutatis mutandis* to proceedings before the Committee.

5. The Committee may, if it considers that the circumstances so require, stay enforcement of the award pending its decision. If the applicant requests a stay of enforcement of the award in his application, enforcement shall be stayed provisionally until the Committee rules on such request.

6. If the award is annulled the dispute shall, at the request of either party, be submitted to a new Tribunal constituted in accordance with Section 2 of this Chapter.

Section 6.

Recognition and Enforcement of the Award.

Article 53.

1. The award shall be binding on the parties and shall not be subject to any appeal or to any other remedy except those provided for in this Convention. Each party shall abide by and comply with the terms of the award except to the extent that enforcement shall have been stayed pursuant to the relevant provisions of this Convention.

2. For the purposes of this Section, "award" shall include any decision interpreting, revising or annulling such award pursuant to Articles 50, 51 or 52.

Article 54.

1. Each Contracting State shall recognize an award rendered pursuant to this Convention as binding and enforce the pecuniary obligations imposed by that award within its territories as if it were a final judgment of a court in that State. A Contracting State with a federal constitution may enforce such an award in or through its federal courts and may provide that such courts shall treat the award as if it were a final judgment of the courts of a constituent state.

2. A party seeking recognition or enforcement in the territories of a Contracting State shall furnish to a competent court or other authority which such State shall have designated for this

53 og 54 samt i kapitlerne VI og VII finder med de fornødne lempelser anvendelse på forhandlingerne i komiteen.

5. Komiteen kan, såfremt den finder, at omstændighederne tilsiger dette, udsætte kendelsens fuldbyrdelse, indtil den har taget stilling til anmodningen om ophævelse. Såfremt den anmodende part begærer udsættelse af kendelsens fuldbyrdelse, skal der foreløbigt tillægges begæringen opsættende virkning, indtil komiteen har taget stilling til denne.

6. Såfremt kendelsen ophæves, skal tvisten på begæring af den part, som først fremsætter anmodning herom, henvises til en ny voldgiftsret nedsat i overensstemmelse med dette kapitels afsnit 2.

Afsnit 6.

Anerkendelse og fuldbyrdelse af kendelsen.

Artikel 53.

1. Kendelsen er bindende for parterne og kan ikke underkastes appel eller anden fornyet prøvelse bortset fra de i denne konvention angivne prøvelsesmuligheder. Enhver part skal rette sig efter og efterkomme kendelsens bestemmelser, bortset fra i det omfang fuldbyrdelsen er blevet udsat i medfør af denne konventions bestemmelser.

2. For dette afsnits vedkommende skal under »kendelse« medregnes enhver afgørelse vedrørende fortolkning, revision eller ophævelse af en sådan kendelse i henhold til artiklerne 50, 51 eller 52.

Artikel 54.

1. Enhver kontraherende stat skal anerkende en kendelse afsagt i henhold til denne konvention som bindende og inden for sit territorium fuldbyrde de pekuniære forpligtelser pålagt ved denne kendelse, som var den en endelig afgørelse truffet af en domstol i denne stat. En kontraherende stat med en forbundsforfatning kan fuldbyrde en sådan kendelse i eller ved sine forbundsdomstole og skal sikre, at sådanne domstole behandler kendelsen, som var den en endelig afgørelse truffet af en af forbundsstatens domstole.

2. En part, som søger anerkendelse eller fuldbyrdelse inden for en kontraherende stats territorium, skal forsyne den kompetente domstol eller anden myndighed, som denne stat har ud-

ral au tribunal national competent ou à toute autre autorité que ledit Etat contractant aura designé à cet effet. Chaque Etat contractant fait savoir au Secrétaire Général le tribunal competent ou les autorités qu'il designe à cet effet et le tient informé des changements éventuels.

3. L'exécution est régie par la législation concernant l'exécution des jugements en vigueur dans l'Etat sur le territoire duquel on cherche à y procéder.

Article 55.

Aucune des dispositions de l'Article 54 ne peut être interprétée comme faisant exception au droit en vigueur dans un Etat contractant concernant l'immunité d'exécution dudit Etat ou d'un Etat étranger.

Chapitre V

Du Remplacement et de la Récusation des Conciliateurs et des Arbitres.

Article 56.

1. Une fois qu'une Commission ou un Tribunal a été constitué et la procédure engagée, sa composition ne peut être modifiée. Toutefois, en cas de décès, d'incapacité ou de démission d'un conciliateur ou d'un arbitre, il est pourvu à la vacance selon les dispositions du Chapitre III, Section 2 ou du Chapitre IV, Section 2.

2. Tout membre d'une Commission ou d'un Tribunal continue à remplir ses fonctions en cette qualité nonobstant le fait que son nom n'apparaisse plus sur la liste.

3. Si un conciliateur ou un arbitre nommé par une partie démissionne sans l'assentiment de la Commission ou du Tribunal dont il est membre, le Président pourvoit à la vacance en prenant un nom sur la liste appropriée.

Article 57.

Une partie peut demander à la Commission ou au Tribunal la récusation d'un de ses membres pour tout motif impliquant un défaut manifeste des qualités requises par l'Article 14, alinéa 1. Une partie à une procédure d'arbitrage peut, en outre, demander la récusation d'un arbitre pour le motif qu'il ne remplissait pas les conditions fixées à la Section 2 du Chapitre IV pour la nomination au Tribunal Arbitral.

purpose a copy of the award certified by the Secretary-General. Each Contracting State shall notify the Secretary-General of the designation of the competent court or other authority for this purpose and of any subsequent change in such designation.

3. Execution of the award shall be governed by the laws concerning the execution of judgments in force in the State in whose territories such execution is sought.

Article 55.

Nothing in Article 54 shall be construed as derogating from the law in force in any Contracting State relating to immunity of that State or of any foreign State from execution.

Chapter V.

Replacement and Disqualification of Conciliators and Arbitrators.

Article 56.

1. After a Commission or a Tribunal has been constituted and proceedings have begun, its composition shall remain unchanged; provided, however, that if a conciliator or an arbitrator should die, become incapacitated, or resign, the resulting vacancy shall be filled in accordance with the provisions of Section 2 of Chapter III or Section 2 of Chapter IV.

2. A member of a Commission or Tribunal shall continue to serve in that capacity notwithstanding that he shall have ceased to be a member of the Panel.

3. If a conciliator or arbitrator appointed by a party shall have resigned without the consent of the Commission or Tribunal of which he was a member, the Chairman shall appoint a person from the appropriate Panel to fill the resulting vacancy.

Article 57.

A party may propose to a Commission or Tribunal the disqualification of any of its members on account of any fact indicating a manifest lack of the qualities required by paragraph 1. of Article 14. A party to arbitration proceedings may, in addition, propose the disqualification of an arbitrator on the ground that he was ineligible for appointment to the Tribunal under Section 2 of Chapter IV.

peget hertil, med en af generalsekretæren bekræftet kopi af kendelsen. Enhver kontraherende stat skal underrette generalsekretæren om den til dette formål kompetente domstol eller anden myndighed og om enhver senere ændring heri.

3. Fuldbyrdelse af kendelsen skal følge de regler, som gælder for fuldbyrdelsen af domstolsafgørelser i den stat, inden for hvis territorium fuldbyrdelse søges.

Artikel 55.

Intet i artikel 54 skal fortolkes som medførende nogen fravigelse fra gældende ret i nogen kontraherende stat med hensyn til denne eller nogen anden stats fritagelse for tvangsfuldbyrdelse.

Kapitel V.

Udskiftning og afsættelse af forligsmæglere og voldgiftsmænd.

Artikel 56.

1. Efter at en kommission eller en voldgiftsret er blevet nedsat og forhandlinger er påbegyndt, skal dennes sammensætning forblive uændret. Herved forudsættes dog, at såfremt en forligsmægler eller voldgiftsmand skulle afgang ved døden, have forfald eller træde tilbage, da skal den herved ledigblevne plads besættes i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel III, afsnit 2 eller kapitel IV, afsnit 2.

2. Et medlem af en kommission eller en voldgiftsret skal fortsætte med at udøve sine funktioner, uanset om han er ophørt med at være medlem af en liste.

3. Såfremt en forligsmægler eller voldgiftsmand, der er udpeget af en af parterne, er trådt tilbage uden samtykke fra den kommission eller voldgiftsret, hvoraf han var medlem, skal Formanden vælge en person fra vedkommende liste til at overtage den således ledigblevne plads.

Artikel 57.

En part kan fremsætte begæring over for en kommission eller voldgiftsret om afsættelse af ethvert af dens medlemmer under påberåbelse af enhver kendsgerning, som viser en åbenbar mangel på de egenskaber, som er angivet i artikel 14, paragraf 1. En part i voldgiftsforhandlinger kan ligeledes fremsætte begæring om afsættelse af en voldgiftsmand under påberåbelse af, at han ikke opfyldte betingelserne i kapitel IV, afsnit 2, for valg til medlem af voldgiftsretten.

Article 58.

Les autres membres de la Commission ou du Tribunal, selon le cas, se prononcent sur toute demande en récusation d'un conciliateur ou d'un arbitre. Toutefois, en cas de partage égal des voix, ou si la demande en récusation vise un conciliateur ou un arbitre unique ou une majorité de la Commission ou du Tribunal, la décision est prise par le Président. Si le bien-fondé de la demande est reconnu, le conciliateur ou l'arbitre vise par la décision est remplacé conformément aux dispositions du Chapitre III, Section 2 ou du Chapitre IV, Section 2.

Chapitre VI

Des Frais de Procédure.

Article 59.

Les redevances dues par les parties pour l'utilisation des services du Centre sont fixées par le Secrétaire Général conformément aux règlements adoptés en la matière par le Conseil Administratif.

Article 60.

1. Chaque Commission et chaque Tribunal fixe les honoraires et frais de ses membres dans les limites qui sont définies par le Conseil Administratif et après consultation du Secrétaire Général.
2. Nonobstant les dispositions de l'alinéa précédent, les parties peuvent fixer par avance, en accord avec la Commission ou le Tribunal, les honoraires et frais de ses membres.

Article 61.

1. Dans le cas d'une procédure de conciliation les honoraires et frais des membres de la Commission ainsi que les redevances dues pour l'utilisation des services du Centre sont supportés à parts égales par les parties. Chaque partie supporte toutes les autres dépenses qu'elle expose pour les besoins de la procédure.
2. Dans le cas d'une procédure d'arbitrage le Tribunal fixe, sauf accord contraire des parties, le montant des dépenses exposées par elles pour les besoins de la procédure et décide des modalités de répartition et de paiement desdites dépenses, des honoraires et frais des membres du

Article 58.

The decision on any proposal to disqualify a conciliator or arbitrator shall be taken by the other members of the Commission or Tribunal as the case may be, provided that where those members are equally divided, or in the case of a proposal to disqualify a sole conciliator or arbitrator, or a majority of the conciliators or arbitrators, the Chairman shall take that decision. If it is decided that the proposal is well-founded the conciliator or arbitrator to whom the decision relates shall be replaced in accordance with the provisions of Section 2 of Chapter III or Section 2 of Chapter IV.

Chapter VI.

Cost of Proceedings.

Article 59.

The charges payable by the parties for the use of the facilities of the Centre shall be determined by the Secretary-General in accordance with the regulations adopted by the Administrative Council.

Article 60.

1. Each Commission and each Tribunal shall determine the fees and expenses of its members within limits established from time to time by the Administrative Council and after consultation with the Secretary-General.
2. Nothing in paragraph 1. of this Article shall preclude the parties from agreeing in advance with the Commission or Tribunal concerned upon the fees and expenses of its members.

Article 61.

1. In the case of conciliation proceedings the fees and expenses of members of the Commission as well as the charges for the use of the facilities of the Centre, shall be borne equally by the parties. Each party shall bear any other expenses it incurs in connection with the proceedings.
2. In the case of arbitration proceedings the Tribunal shall, except as the parties otherwise agree, assess the expenses incurred by the parties in connection with the proceedings, and shall decide how and by whom those expenses, the fees and expenses of the members of the Tri-

Artikel 58.

Afgørelsen af enhver begæring om afsættelse af en forligsmægler eller voldgiftsmand træffes af de øvrige medlemmer af kommissionen henholdsvis voldgiftsretten. Det er herved forudsat, at i tilfælde, hvor stemmerne står lige, eller i tilfælde af begæring om afsættelse, hvor kommissionen eller voldgiftsretten består af et enkelt medlem, eller i tilfælde af begæring om afsættelse af et flertal af forligsmæglerne eller af voldgiftsmændene skal formanden træffe afgørelsen. Såfremt begæringen findes velbegrundet, skal den forligsmægler eller voldgiftsmand, som afgørelsen vedrører, udskiftes i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel III, afsnit 2, eller kapitel IV, afsnit 2.

Kapitel VI.

Sagsomkostninger.

Artikel 59.

Parternes gebyrer for benyttelsen af centrets faciliteter fastsættes af generalsekretæren i overensstemmelse med de af det administrative råd vedtagne forskrifter.

Artikel 60.

1. Hver kommission og hver voldgiftsret skal fastsætte sine medlemmers honorarer og omkostninger inden for de rammer, som til enhver tid er fastsat af det administrative råd efter samråd med generalsekretæren.
2. Parterne kan dog uanset bestemmelserne i paragraf 1. på forhånd træffe aftale med vedkommende kommission eller domstol om dennes medlemmers honorarer og omkostninger.

Artikel 61.

1. I tilfælde af forligsmægling skal kommissionens medlemmers honorarer og omkostninger såvel som gebyrerne for benyttelsen af centrets faciliteter afholdes ligeligt af parterne. Hver part afholder selv alle andre omkostninger, som denne pådrager sig i forbindelse med forhandlingerne.
2. I tilfælde af voldgiftsforhandling skal voldgiftsretten, medmindre parterne bestemmer andet, fastsætte de af parterne afholdte omkostninger i forbindelse med forhandlingerne, og skal afgøre, hvorledes og i hvilket forhold disse omkostninger, voldgiftsrettens medlemmers hono-

Tribunal et des redevances dues pour l'utilisation des services du Centre. Cette décision fait partie intégrante de la sentence.

Chapitre VII **Du Lieu de la Procédure.**

Article 62.

Les procédures de conciliation et d'arbitrage se déroulent au siège du Centre, sous réserve des dispositions qui suivent.

Article 63.

Si les parties en décident ainsi, les procédures de conciliation et d'arbitrage peuvent se dérouler:

- a) soit au siège de la Cour Permanente d'Arbitrage ou de toute autre institution appropriée, publique ou privée, avec laquelle le Centre aura conclu des arrangements à cet effet;
- b) soit en tout autre lieu approuvé par la Commission ou le Tribunal après consultation du Secrétaire Général.

Chapitre VIII **Différends Entre Etats Contractants.**

Article 64.

Tout différend qui pourrait surgir entre les Etats contractants quant à l'interprétation ou l'application de la présente Convention et qui ne serait pas résolu à l'amiable est porté devant la Cour Internationale de Justice à la demande de toute partie au différend, à moins que les Etats intéressés ne conviennent d'une autre méthode de règlement.

Chapitre IX **Amendements.**

Article 65.

Tout Etat contractant peut proposer des amendements à la présente Convention. Tout texte d'amendement doit être communiqué au Secrétaire Général 90 jours au moins avant la réunion du Conseil Administratif au cours de laquelle ledit amendement doit être examiné, et doit être immédiatement transmis par lui à tous les membres du Conseil Administratif.

bunal and the charges for the use of the facilities of the Centre shall be paid. Such decision shall form part of the award.

Chapter VII. **Place of Proceedings.**

Article 62.

Conciliation and arbitration proceedings shall be held at the seat of the Centre except as hereinafter provided.

Article 63.

Conciliation and arbitration proceedings may be held, if the parties so agree,

(a) at the seat of the Permanent Court of Arbitration or of any other appropriate institution, whether private or public, with which the Centre may make arrangements for that purpose; or

(b) at any other place approved by the Commission or Tribunal after consultation with the Secretary-General.

Chapter VIII. **Disputes between Contracting States.**

Article 64.

Any dispute arising between Contracting States concerning the interpretation or application of this Convention which is not settled by negotiation shall be referred to the International Court of Justice by the application of any party to such dispute, unless the States concerned agree to another method of settlement.

Chapter IX. **Amendment.**

Article 65.

Any Contracting State may propose amendment of this Convention. The text of a proposed amendment shall be communicated to the Secretary-General not less than 90 days prior to the meeting of the Administrative Council at which such amendment is to be considered and shall forthwith be transmitted by him to all the members of the Administrative Council.

rarer og omkostninger samt gebyrerne for benyttelse af centrets faciliteter skal afholdes. Sådan afgørelse er en del af kendelsen.

Kapitel VII

Stedet for proceduren.

Artikel 62.

Forligsmæglingen og voldgiftsforhandlingerne foregår ved centrets sæde, medmindre andet er bestemt nedenfor.

Artikel 63.

Forligsmæglingen og voldgiftsforhandlingerne kan, såfremt parterne er enige herom, foregå

- a) ved sædet for Den faste Voldgiftsret*) eller for enhver anden egnet, offentlig eller privat institution, med hvilken centret måtte træffe aftale med sådant formål for øje; eller
- b) på et hvilket som helst andet sted godkendt af kommissionen eller voldgiftsretten efter samråd med generalsekretæren.

Kapitel VIII.

Tvister mellem kontraherende stater.

Artikel 64.

Enhver tvist opstået mellem kontraherende stater vedrørende denne konventions fortolkning eller anvendelse, som ikke bilægges ved forhandling, skal henvises til Den internationale Domstol på enhver parts anmodning, medmindre de berørte stater enes om en anden form for bilæggelse.

Kapitel IX.

Ændringer.

Artikel 65.

Enhver kontraherende stat kan fremsætte forslag om ændring af denne konvention. Teksten til et ændringsforslag skal meddeles generalsekretæren senest 90 dage før det møde i det administrative råd, da sådant ændringsforslag skal drøftes, og skal af denne uden ophold fremsendes til samtlige medlemmer af det administrative råd.

*) nemlig Den faste Voldgiftsret i Haag.

Article 66.

1. Si le Conseil Administratif le décide à la majorité des deux tiers de ses membres, l'amendement proposé est distribué à tous Etats contractants aux fins de ratification, d'acceptation ou d'approbation. Chaque amendement entre en vigueur 30 jours après l'envoi par le dépositaire de la présente Convention d'une notice adressée aux Etats contractants les informant que tous les Etats contractants ont ratifié, accepté ou approuvé l'amendement.

2. Aucun amendement ne peut porter atteinte aux droits et obligations d'un Etat contractant, d'une collectivité publique ou d'un organisme dépendant de lui ou d'un de ses ressortissants, aux termes de la présente Convention qui découlent d'un consentement à la compétence du Centre donné avant la date d'entrée en vigueur dudit amendement.

Chapitre X

Dispositions Finales.

Article 67.

La présente Convention est ouverte à la signature des Etats membres de la Banque. Elle est également ouverte à la signature de tout autre Etat partie au Statut de la Cour Internationale de Justice que le Conseil Administratif, à la majorité des deux tiers de ses membres, aura invité à signer la Convention.

Article 68.

1. La présente Convention est soumise à la ratification, à l'acceptation ou à l'approbation des Etats signataires conformément à leurs procédures constitutionnelles.

2. La présente Convention entrera en vigueur 30 jours après la date du dépôt du vingtième instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation. A l'égard de tout Etat déposant ultérieurement son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, elle entrera en vigueur 30 jours après la date dudit dépôt.

Article 69.

Tout Etat contractant doit prendre les mesures législatives ou autres qui seraient nécessaires en vue de donner effet sur son territoire aux dispositions de la présente Convention.

Article 66.

1. If the Administrative Council shall so decide by a majority of two-thirds of its members, the proposed amendment shall be circulated to all Contracting States for ratification, acceptance or approval. Each amendment shall enter into force 30 days after dispatch by the depositary of this Convention of a notification to Contracting States that all Contracting States have ratified, accepted or approved the amendment.

2. No amendment shall affect the rights and obligations under this Convention of any Contracting States or of any of its constituent subdivisions or agencies, or of any national of such State arising out of consent to the jurisdiction of the Centre given before the date of entry into force of the amendment.

Chapter X.

Final Provisions.

Article 67.

This Convention shall be open for signature on behalf of States members of the Bank. It shall also be open for signature on behalf of any other State which is a party to the Statute of the International Court of Justice and which the Administrative Council, by a vote of two-thirds of its members, shall have invited to sign the Convention.

Article 68.

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States in accordance with their respective constitutional procedures.

2. This Convention shall enter into force 30 days after the date of deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance or approval. It shall enter into force for each State which subsequently deposits its instrument of ratification, acceptance or approval 30 days after the date of such deposit.

Article 69.

Each Contracting State shall take such legislative or other measures as may be necessary for making the provisions of this Convention effective in its territories.

Artikel 66.

1. Såfremt det administrative råd med et flertal på to-tredjedele af dets medlemmer bestemmer dette, skal ændringsforslaget tilstilles samtlige kontraherende stater med henblik på ratifikation, tiltrædelse eller godkendelse. Enhver ændring træder i kraft 30 dage efter, at denne konventions depositar har meddelt de kontraherende stater, at samtlige kontraherende stater har ratificeret, tiltrådt eller godkendt ændringen.

2. Ingen ændring skal indvirke på de rettigheder og forpligtelser under denne konvention, som tilkommer eller påhviler nogen kontraherende stat eller nogen den underlagte offentlige myndigheder eller organer eller nogen statsborger i en sådan stat, og som er begrundet i et om anerkendelse af centrets kompetence inden den dato afgivet samtykke, da ændringen trådte i kraft.

Kaphel X.

Slutbestemmelser.

Artikel 67.

Denne konvention er åben for undertegnelse af stater, der er medlemmer af banken. Den er ligeledes åben for undertegnelse af enhver anden stat, der er deltager i Den internationale Domstols statut, og som det administrative råd med et flertal på to-tredjedele af dets medlemmer har indbudt til at undertegne konventionen.

Artikel 68.

1. Denne konvention skal være genstand for ratifikation, tiltrædelse eller godkendelse af signarstater i overensstemmelse med disses respektive forfatningsbestemmelser.

2. Denne konvention træder i kraft 30 dage efter datoen for deponeringen af det tyvende ratifikations-, tiltrædelses- eller godkendelsesinstrument. Den træder herefter i kraft for enhver stat 30 dage efter dennes deponering af sit ratifikations-, tiltrædelses- eller godkendelsesinstrument.

Artikel 69.

Enhver kontraherende stat skal træffe sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger, som måtte være nødvendige for at gennemføre konventionens bestemmelser på dens territorium.

Article 70.

La présente Convention s'applique à tous les territoires qu'un Etat contractant représente sur le plan international, à l'exception de ceux qui sont exclus par ledit Etat par notification adressée au dépositaire de la présente Convention soit au moment de la ratification, de l'acceptation ou de l'approbation soit ultérieurement.

Article 71.

Tout Etat contractant peut dénoncer la présente Convention par notification adressée au dépositaire de la présente Convention. La dénonciation prend effet six mois après réception de ladite notification.

Article 72.

Aucune notification par un Etat contractant en vertu des Articles 70 et 71 ne peut porter atteinte aux droits et obligations dudit Etat, d'une collectivité publique ou d'un organisme dépendant de lui ou d'un de ses ressortissants, aux termes de la présente Convention qui découlent d'un consentement à la compétence du Centre donné par l'un d'eux antérieurement à la réception de ladite notification par le dépositaire.

Article 73.

Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation de la présente Convention et de tous amendements qui y seraient apportés seront déposés auprès de la Banque, laquelle agira en qualité de dépositaire de la présente Convention. Le dépositaire transmettra des copies de la présente Convention certifiées conformes aux Etats membres de la Banque et à tout autre Etat invité à signer la Convention.

Article 74.

Le dépositaire enregistrera la présente Convention auprès du Secrétariat des Nations Unies conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies et des Règlements y afférent adoptés par l'Assemblée Générale.

Article 75.

Le dépositaire donnera notification à tous les Etats signataires des informations concernant :

a) les signatures conformément à l'Article 67;

Article 70.

This Convention shall apply to all territories for whose international relations a Contracting State is responsible, except those which are excluded by such State by written notice to the depositary of this Convention either at the time of ratification, acceptance or approval or subsequently.

Article 71.

Any Contracting State may denounce this Convention by written notice to the depositary of this Convention. The denunciation shall take effect six months after receipt of such notice.

Article 72.

Notice by a Contracting State pursuant to Articles 70 or 71 shall not affect the rights or obligations under this Convention of that State or of any of its constituent subdivisions or agencies or of any national of that State arising out of consent to the jurisdiction of the Centre given by one of them before such notice was received by the depositary.

Article 73.

Instruments of ratification, acceptance or approval of this Convention and of amendments thereto shall be deposited with the Bank which shall act as the depositary of this Convention. The depositary shall transmit certified copies of this Convention to States members of the Bank and to any other State invited to sign the Convention.

Article 74.

The depositary shall register this Convention with the Secretariat of the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations and the Regulations thereunder adopted by the General Assembly.

Article 75.

The depositary shall notify all signatory States of the following:

(a) signatures in accordance with Article 67;

Artikel 70.

Denne konvention finder anvendelse på alle territorier, for hvis internationale forbindelser en kontraherende stat er ansvarlig med undtagelse af sådanne, som af vedkommende stat er undtaget ved skriftlig meddelelse til denne konventions depositar enten i forbindelse med ratifikationen, tiltrædelsen eller godkendelsen eller på et senere tidspunkt.

Artikel 71.

Enhver kontraherende stat kan opsig denne konvention ved skriftlig meddelelse til denne konventions depositar. Opsigelsen træder i kraft seks måneder efter modtagelsen af sådan meddelelse.

Artikel 72.

En meddelelse i henhold til artiklerne 70 eller 71 har ingen betydning for de rettigheder eller forpligtelser under denne konvention, som tilkommer eller påhviler den pågældende kontraherende stat eller nogen den underlagte offentlige myndigheder eller organer eller nogen statsborger i denne stat, og som er begrundet i et om anerkendelse af centrets kompetence afgivet samtykke, inden sådan meddelelse blev modtaget af depositaren.

Artikel 73.

Ratifikations-, tiltrædelses- eller godkendelsesinstrumenter til denne konvention og ændringer til denne skal deponeres hos banken, der skal fungere som denne konventions depositar. Depositaren skal fremsende bekræftede kopier af denne konvention til stater, der er medlemmer af banken, og alle andre stater, der er indbudt til at undertegne denne konvention.

Artikel 74.

Depositaren skal registrere denne konvention i De Forenede Nationers sekretariat i overensstemmelse med artikel 102 i De Forenede Nationers Pagt og de i henhold hertil af generalforsamlingen vedtagne regulativer.

Artikel 75.

Depositaren skal underrette alle signatarstater om følgende:

- a) Undertegnelser i overensstemmelse med artikel 67.

- b) le dépôt des instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation conformément à l'Article 73;
 - c) la date d'entrée en vigueur de la présente Convention conformément à l'Article 68;
 - d) les exclusions de l'application territoriale conformément à l'Article 70;
 - e) la date d'entrée en vigueur de tout amendement à la présente Convention conformément à l'Article 66;
 - f) les dénonciations conformément à l'Article 71.
- (b) deposits of instruments of ratification, acceptance and approval in accordance with Article 73;
 - (c) the date on which this Convention enters into force in accordance with Article 68;
 - (d) exclusion from territorial application pursuant to Article 70;
 - (e) the date on which any amendment of this Convention enters into force in accordance with Article 66; and
 - (f) denunciations in accordance with Article 71.

- b) Deponeringer af ratifikations-, tiltrædelses- eller godkendelsesinstrumenter i overensstemmelse med artikel 73.
- c) Denne konventions ikrafttrædelsesdato i overensstemmelse med artikel 68.
- d) Undtagelser fra territorial anvendelse i henhold til artikel 70.
- e) Den dato på hvilken nogen ændring til denne konvention træder i kraft i overensstemmelse med artikel 66.
- f) Opsigelser i overensstemmelse med artikel 71.

Udkast til lov om voldgift i handelsforhold - udarbejdet på grundlag af Europarådskonventionen. *)

Kapitel I.

Almindelige regler om voldgift i handelsforhold.

Artikel 1.

Enhver foreliggende eller fremtidig tvist i handelsforhold, hvorom parterne kan indgå forlig, kan være genstand for aftale om voldgift, såfremt den vedrører et bestemt retsforhold.

Loven foreslået begrænset til handelsforhold, jfr. konventionens artikel 1.

Artikel 2.

1. Aftale om voldgift skal indgås skriftligt og underskrives af parterne eller fremgå af andet skriftligt materiale, hvori parterne har forpligtet sig til at lade tvisten afgøre ved voldgift.

2. Hvis parterne i voldgiftsaftalen har henvist til særlige voldgiftsregler, skal disse anses som udgørende en del af voldgiftsaftalen.

Artikel 3.

1. En voldgiftsaftale, der giver den ene af parterne i aftalen en gunstigere stilling med hensyn til udnævnelse af voldgiftsmanden eller voldgiftsmændene, er ugyldig.

2. En voldgiftsaftale er i øvrigt altid ugyldig, hvis dens bestemmelser om, hvorledes voldgiftsretten skal sammensættes og virke, ikke skønnes at være betryggende for den ene af parterne.

Ad § 2:

Jfr. Forsikringsaftalelovens § 32.3. (Findes ikke i den uniforme lov).

Artikel 4.

1. Hvis der anlægges sag ved domstolene vedrørende en tvist, som er omfattet af en voldgiftsaftale, skal domstolene efter påstand af en af parterne afvise sagen, medmindre voldgiftsaftalen er ugyldig eller bortfaldet.

2. Det samme gælder, hvis der anlægges sag ved domstolene om en voldgiftsaftales gyldighed.

3. Indsigelse under en retssag gående ud på, at de almindelige domstole ikke er kompetente, fordi aftale er truffet om sagens afgørelse ved voldgift, skal under indsigelsens fortabelse fremsættes senest ved afgivelsen af svar i sagen.

4. En anmodning til domstolene om at bringe foreløbige retsmidler i anvendelse er dog ikke uforenelig med en aftale om voldgift og indebærer ikke fravigelse fra aftalen.

§ 2 findes ikke i den uniforme lov.

§ 3: Jfr. Genève-konventionens artikel VI (findes ikke i den uniforme lov).

Artikel 5.

1. Voldgiftsretten skal sammensættes af et ulige antal voldgiftsmænd. Der kan være en enkelt voldgiftsmand.

2. Hvis voldgiftsaftalen bestemmer, at der skal være et lige antal voldgiftsmænd, skal der i tilfælde af stemmelighed udpeges yderligere en voldgiftsmand.

3. Hvis parterne ikke har aftalt antallet af voldgiftsmænd i voldgiftsaftalen, og der ikke kan opnås enighed om antallet, skal voldgiftsretten sammensættes af tre voldgiftsmænd.

Ad § 2:

Se forbeholdet tillæg IIe).

Artikel 6.

Parterne kan i voldgiftsaftalen eller senere udpege enevoldgiftsmanden eller voldgiftsmændene eller bestemme, at valget skal foretages af tredjemand. Hvis parterne ikke har udpeget voldgiftsmændene eller aftalt, hvorledes valget skal foregå, skal hver af parterne, når der opstår en tvist, udpege en voldgiftsmand eller lige mange voldgiftsmænd, alt efter hvad der er nødvendigt.

*) Udkastet bygger på et tidligere udkast, som er udarbejdet af udvalget i 1962-63 til brug ved forhandling med repræsentanter for erhvervslivet, jvf. foran p. 31.

Udvalget har ikke taget endelig stilling til de i parantes anførte bestemmelser.

Artikel 6 a.

Har parterne vedtaget institutionsvoldgift (voldgift ved en permanent voldgiftsinstitution), uden at bestemme, ved hvilken institutionsvoldgiften skal foregå, kan klageren, hvis parterne ikke enes derom, kræve bestemmelse herom truffet af retten.

Jfr. Genève-konventionens artikel IV § 5 (findes ikke i den uniforme lov).

Artikel 6 b.

Har parterne ikke truffet bestemmelse om, hvorvidt voldgiften skal være ad hoc eller institutionsvoldgift, og kan de ikke enes herom, kan klageren få spørgsmålet afgjort af retten. Retten skal da enten kunne henvise parterne til en voldgiftsinstitution eller opfordre dem til inden en fastsat frist at udpege voldgiftsmænd ad hoc og enes om de øvrige nødvendige skridt til voldgiftens gennemførelse. I dette sidste tilfælde gælder reglerne i artiklerne 6, 8 og 34.

Jfr. Genève-konventionens artikel IV § 6 (findes ikke i den uniforme lov).

Artikel 7.

1. En part, som vil indbringe en tvist for voldgiftsretten, skal underrette modparten herom. Underretningen skal henvise til voldgiftsaftalen og angive tvisten, medmindre denne fremgår af aftalen.

2. Hvis der skal være mere end een voldgiftsmand, og det tilkommer parterne at udpege dem, skal underretningen indeholde navnet på den eller de af klageren udpegede voldgiftsmænd; modparten skal i underretningen opfordres til at udpege den eller de voldgiftsmænd, som han er berettiget til at udpege.

3. Hvis det er bestemt, at trediemand skal udpege enevoldgiftsmanden eller voldgiftsmændene, og dette ikke allerede er sket, skal denne også underrettes i overensstemmelse med § 1 og opfordres til at foretage valget.

4. Valget af en voldgiftsmand kan ikke tilbagekaldes, når underretning om valget er sket.

Artikel 8.

1. Hvis den part eller trediemand, som er underrettet i overensstemmelse med art. 7, ikke inden 1 måned efter at have modtaget underretningen har udpeget den eller de voldgiftsmænd, som det tilkommer dem at udpege, skal

retten foretage valget på begæring af en af parterne.

2. Hvis parterne har aftalt, at der skal være en enevoldgiftsmand, og hvis de ikke inden 1 måned efter modtagelsen af den i art. 7 omhandlede underretning er enedes om valget, skal retten foretage valget på begæring af en af parterne.

Artikel 9.

1. Hvis de voldgiftsmænd, som er valgt i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser, udgør et lige antal, skal de udpege endnu en voldgiftsmand, som skal være formand for voldgiftsretten. Hvis de ikke kan komme til enighed herom, og hvis parterne ikke har aftalt andet, skal domstolene foretage dette valg på begæring af en af parterne. Begæring kan indgives til domstolene, når der er forløbet 1 måned efter, at den sidste voldgiftsmand har påtaget sig hvervet, eller så snart det er fastslået, at enighed ikke kan opnås.

2. Hvis de udpegede voldgiftsmænd udgør et ulige antal, skal de udpege en af deres midte til formand for voldgiftsretten, medmindre parterne har aftalt, at dette valg skal ske på anden måde. Hvis voldgiftsmændene ikke kan komme til enighed, skal valget foretages af domstolene i overensstemmelse med § 1.

Artikel 10.

1. Dør en voldgiftsmand, forhindres han af en retlig eller faktisk grund i at udføre hvervet, afslår han at påtage sig, eller undlader han at udføre det, eller afsættes han fra hvervet ved parternes aftale, skal en anden udpeges eller nomineres på samme måde som den oprindelige. Hvis voldgiftsmanden eller voldgiftsmændene er udpeget personligt i voldgiftsaftalen, bortfalder denne dog.

2. Enhver af § 1 omfattet tvist kan indbringes for domstolene af hver af parterne. Hvis domstolen bestemmer, at der skal udnævnes en anden voldgiftsmand, skal den foretage dette valg, idet den skal tage i betragtning, hvad parterne måtte have tilsigtet i denne henseende i voldgiftsaftalen.

3. Parterne kan aftale afvigelser fra bestemmelserne i denne artikel.

Ad § 1:

Der er ikke taget stilling til, om forbeholdet i tillæg II d) bør benyttes.

Artikel 11.

En parts død medfører ikke, at voldgiftsaftalen bortfalder, eller at voldgiftsmændenes hverv ophører, medmindre parterne har aftalt andet.

Artikel 12.

1. Der kan rejses indsigelse mod, at en person fungerer som voldgiftsmand af samme grunde som for dommeres vedkommende.

2. En part kan ikke rejse indsigelse mod en voldgiftsmand, som han selv har udpeget, medmindre han vil påberåbe sig en grund, som han først er blevet bekendt med efter valget.

Artikel 13.

1. Voldgiftsmændene og i givet fald tillige den tredjemand, som i henhold til voldgiftsaftalen har udpeget vedkommende voldgiftsmand, skal underrettes om indsigelsen, så snart klageren er blevet bekendt med grunden til indsigelsen. Voldgiftsmændene skal derefter udsætte de videre forhandlinger.

2. Hvis vedkommende voldgiftsmand ikke har frasagt sig hvervet inden 10 dage, efter at han har modtaget underretning om indsigelsen, skal voldgiftsretten underrette klageren herom. Klageren skal under indsigelsens forfaldelse inden yderligere 10 dage efter at have modtaget underretningen indbringe spørgsmålet for domstolene. I modsat fald skal forhandlingerne for voldgiftsretten genoptages.

3. Hvis voldgiftsmanden trækker sig tilbage, eller hvis indsigelsen tages til følge af domstolene, skal en anden voldgiftsmand udpeges i overensstemmelse med reglerne for hans eget valg eller nomination; hvis han er udpeget personligt i voldgiftsaftalen, bliver denne dog uvirksom. Parterne kan aftale afvigelser fra bestemmelserne i denne paragraf.

Artikel 14.

1. Parterne kan i voldgiftsaftalen udelukke bestemte grupper af personer fra at være voldgiftsmænd.

2. Hvis aftalen om en sådan udelukkelse ikke er overholdt med hensyn til voldgiftsrettens sammensætning skal indsigelse herom fremsættes i overensstemmelse med reglerne i artikel 13.

Artikel 15.

1. Med forbehold af bestemmelserne i artikel

16 kan parterne træffe bestemmelse om måden, hvorpå forhandlingerne for voldgiftsretten skal foregå, og om stedet for voldgiften. Hvis parterne ikke har truffet sådan bestemmelse, før den første voldgiftsmand har påtaget sig hvervet, påhviler det voldgiftsmændene at træffe de nødvendige bestemmelser.

2. Formanden for voldgiftsretten indkalder til møderne og leder forhandlingerne.

Artikel 16.

1. Voldgiftsretten skal give hver af parterne lejlighed til at fremsætte og begrunde deres påstande og at fremstille sagen.

2. Voldgiftsretten træffer afgørelse efter mundtlige forhandlinger. Parterne kan gyldigt tilsiges ved anbefalet brev, medmindre de har aftalt anden måde for tilsigelse. Parterne kan give møde personligt.

3. Forhandlingerne foregår skriftligt, hvis parterne har truffet aftale herom, eller for så vidt parterne har givet afkald på mundtlig forhandling.

4. Parterne er berettiget til at lade møde ved advokat eller anden person med behørig fuldmagt. De har endvidere ret til bistand af andre personer efter deres valg.

Artikel 17.

Hvis en behørigt indkaldt part uden lovlig forhindring undlader at møde eller at fremstille sin sag inden udløbet af den fastsatte frist, kan voldgiftsretten alligevel behandle sagen og afsige kendelse, medmindre modparten begærer sagen udsat.

Artikel 18.

1. Voldgiftsretten afgør spørgsmål om sin egen kompetence og kan i dette øjemed tage stilling til spørgsmål om gyldigheden af voldgiftsaftalen.

2. En afgørelse om, at en kontrakt er ugyldig, medfører ikke i sig selv ugyldighed af den voldgiftsaftale, som er indeholdt i den.

3. Voldgiftsrettens afgørelse om, at den er kompetent, kan kun indbringes for domstolene sammen med voldgiftskendelsen og kun under samme sag. Domstolene kan på begæring af en af parterne tage stilling til en af voldgiftsretten truffet afgørelse om, at den ikke er kompetent.

4. En part, der vil nedlægge påstand vedrørende et af de i § 1 omhandlede spørgsmål, skal gøre det under voldgiftsbehandlingen og senest ved indgivelse af klagen eller afgivelse af svar i sagen.

5. Indsigelser, der ikke er fremsat inden de i § 4 nævnte frister, kan ikke fremsættes senere, hverken under voldgiftssagen eller under en efterfølgende retssag vedrørende sagens realitet eller kendelsens fuldbyrkelse. Voldgiftsrettens afgørelse vedrørende en for sent fremsat indsigelse kan dog prøves af domstolene.

6. En voldgiftsret, hvis kompetence bestrides, har ret til at fortsætte sagens behandling og til herunder at afgøre, om en voldgiftsaftale er indgået, eller hvorvidt den eller kontrakten er gyldig.

7. En part kan bestride voldgiftsrettens kompetence, uanset at han har udpeget en voldgiftsmand.

Ad § 2:

Der er ikke taget stilling til, om forbeholdet i tillæg II e) bør benyttes.

Ad § 4:

Jfr. Genève-konventionens artikel V § 1 (findes ikke i den uniforme lov).

Ad § 5:

Jfr. Genève konventionens artikel V § 2 (findes ikke i den uniforme lov).

Ad § 6:

Jfr. Genève-konventionens artikel V § 3 § 6 dækkes dog måske af § 1.

Artikel 19

1. Parterne kan, indtil den første voldgiftsmand har påtaget sig hvervet, aftale en frist, inden hvilken voldgiftskendelsen skal være afsagt, eller aftale, hvorledes denne frist skal fastsættes.

2. Hvis parterne ikke har truffet aftale om denne frist eller om, hvorledes fristen skal fastsættes, hvis voldgiftsretten udsætter sagens afgørelse utilbørligt, og hvis der er forløbet 6 måneder fra den dag, da alle voldgiftsmændene har påtaget sig hvervet med hensyn til den foreliggende tvist, kan domstolene på begæring af en af parterne fastsætte en frist for voldgiftsretten.

3. Voldgiftsmændenes hverv ophører, hvis kendelsen ikke er afsagt inden den af parterne eller retten fastsatte frist, medmindre parterne aftaler, at denne frist skal forlænges.

4. Hvis voldgiftsmændene er personligt udpeget ved voldgiftsaftalen, og kendelsen ikke er afsagt inden den fastsatte frist, bortfalder aftalen, medmindre parterne har aftalt andet.

Ad § 4:

Der er ikke taget stilling til, om forbeholdet i tillæg II d) bør benyttes.

Artikel 20.

Såfremt ikke andet er aftalt, kan voldgiftsretten træffe afgørelse ved en eller flere kendelser.

Artikel 21.

Såfremt ikke andet er aftalt, skal voldgiftsmændene afgøre tvisten efter gældende ret.

Der er ikke taget stilling til, om forbeholdet i tillæg II g) bør benyttes.

Artikel 22.

1. Kendelsen afsiges efter rådslagning, hvori alle voldgiftsmænd skal tage del. Afgørelse træffes ved simpel stemmeflerhed, medmindre parterne har truffet aftale om kvalificeret flertal.

2. Parterne kan ligeledes bestemme, at formandens stemme skal være afgørende, hvis flertal ikke kan opnås.

3. Hvis voldgiftsmændene skal træffe afgørelse om størrelsen af et pengebeløb, og der ikke er flertal for et bestemt beløb, skal, medmindre parterne har aftalt andet, stemmerne for det højeste beløb regnes som stemmer for det næsthøjeste beløb, indtil stemmeflerhed foreligger.

4. Kendelsen skal affattes skriftligt og underskrives af voldgiftsmændene. Hvis en eller flere af voldgiftsmændene er forhindret i eller nægter at underskrive kendelsen, skal dette fremgå af denne. Kendelsen skal dog underskrives af et flertal af voldgiftsmændene.

5. Foruden selve afgørelsen skal kendelsen indeholde oplysning om:

- a) voldgiftsmændenes navn og bopæl;
- b) parternes navn og bopæl;
- c) tvistens genstand;
- d) kendelsens dato;
- e) stedet for voldgiften og stedet, hvor kendelsen er afsagt.

6. Kendelsen skal begrundes.

Der er ikke taget stilling til, om forbeholdene i tillæg II h) og i) bør benyttes.

Artikel 23.

1. Formanden for voldgiftsretten skal underrette parterne om afgørelsen ved fremsendelse af en kopi af kendelsen underskrevet i overensstemmelse med art. 22, § 4.

2. Formanden for voldgiftsretten skal deponere den originale kendelse hos notarius, medmindre parterne har truffet aftale om anden form for deponering; han skal underrette parterne om deponeringen.

Ad § 2:

Jfr. forbeholdet i tillæg II j).

Artikel 24.

Artikel 24 udelades, jfr. forbeholdet i tillæg II k).

Artikel 25.

1. En voldgiftskendelse kan kun indbringes for domstolene med påstand om kendelsens ophævelse og kan kun ophæves i de i denne artikel nævnte tilfælde.

2. En voldgiftskendelse kan kun ophæves:

- a) hvis kendelsen strider mod ufravigelige retsgrundsætninger;
- b) hvis tvisten ikke kunne afgøres ved voldgift;
- c) hvis der ikke forelå nogen gyldig voldgiftsaftale;
- d) hvis voldgiftsretten har overskredet sin bemyndigelse;
- e) hvis voldgiftsretten kun har taget stilling til et eller flere punkter af tvisten, og disse ikke kan adskilles fra den del af tvisten, hvorom kendelse er afsagt;
- f) hvis kendelsen er afsagt af en ikke behørigt sammensat voldgiftsret;
- g) hvis parterne ikke har fået lejlighed til at fremsætte deres påstande og fremstille sagen, eller hvis andre ufravigelige rettergangsregler har været tilsidesat, såfremt dette har haft indflydelse på kendelsen;
- h) hvis de i art 22, § 4, fastsatte bestemmelser ikke er overholdt;

i) (udelades, jfr. forbeholdet i tillæg II i);

j) hvis kendelsen indeholder modstridende bestemmelser.

3. Kendelsen kan ligeledes ophæves,

- a) hvis den er opnået ved svig;
- b) hvis den er truffet på grundlag af bevisligheder, som ved endelig dom er fundet falske, eller som er erkendt at være falske;
- c) hvis der efter kendelsens afsigelse fremkommer et dokument eller et andet bevis, som kunne have været af afgørende betydning for afgørelsen, og som har været holdt tilbage af modparten.

4. Betingelserne i § 2, punkt c), d) eller f) kan ikke begrunde ophævelse af voldgiftskendelsen,

hvis vedkommende part har haft kendskab til dem under voldgiftssagen og da ikke påberåbt sig dem.

5. Indsigelse i medfør af art. 12 eller art. 14 mod, at en person fungerer som voldgiftsmand, kan ikke påberåbes som ophævelsesgrund i henhold til § 2 f), selv om grunden først er blevet kendt efter kendelsens afsigelse.

Der er ikke taget stilling til, om forbeholdene i tillæg II f), 1) og m) bør benyttes.

Artikel 26.

Hvis der er grundlag for at ophæve en del af kendelsen, skal kun denne del ophæves, hvis den kan adskilles fra de andre dele af kendelsen.

Artikel 27.

1. Alle grunde for ophævelse af voldgiftskendelsen skal - idet de ellers fortabes - fremsættes under samme sag, medmindre der er tale om en af art. 25, § 3, omfattet grund, og denne først bliver kendt senere.

2. Sag om kendelsens ophævelse kan kun anlægges, såfremt kendelsen ikke længere kan indbringes for en anden voldgiftsret.

Artikel 28.

1. Adgangen til at påstå en voldgiftskendelse ophævet under påberåbelse af en af de i art. 25, § 2 c) til j), nævnte grunde fortabes, når der er forløbet 3 måneder fra underretningen om kendelsen. Denne periode løber dog først fra den dag, da kendelsen ikke længere kan indbringes for voldgift.

2. Under ophævelsessagen kan sagsøgte påstå kendelsen ophævet, selv om den i § 1 nævnte tidsfrist er udløbet.

3. En ophævelsessag, der støttes på en af de i art. 25, § 3, nævnte grunde, kan dog, forudsat at der ikke er forløbet 5 år fra underretningen om kendelsen i overensstemmelse med art. 23, § 1, anlægges indtil 3 måneder efter, at det svigagtige forhold er opdaget, efter fremkomsten af det pågældende dokument eller andet bevis, eller bevislighederne er fundet eller erkendt at være falske.

4. Den domstol, ved hvilken sag om ophævelse er anlagt, skal på embeds vegne tage stilling til, hvorvidt voldgiftskendelsen er stridende mod ufravigelige retsgrundsætninger, og hvorvidt tvisten kunne afgøres ved voldgift.

Artikel 29.

1. En voldgiftskendelse kan kun fuldbyrdes, når den ikke længere kan indbringes for vold-

gift, og efter at fogeden på rekvirentens begæring har taget stilling til, om der er noget til hinder for kendelsens fuldbyrdelse.

2. Fogeden skal afslå begæringen, hvis kendelsen eller dens tvangsfuldbyrdelse strider mod ufravigelige retsgrundsætninger, eller hvis tvisten ikke kunne være afgjort ved voldgift.

3. En afgørelse, hvorved sådan begæring afslås, kan påankes.

4. En voldgiftskendelse kan kun fuldbyrdes, når retsplejelovens regler om fuldbyrdelse af domme er iagttagne, og den i retsplejelovens § 487 nævnte fuldbyrdelsesfrist er udløbet.

Ad § 1:

Jfr. konventionens artikel 6.

§ 4 findes ikke i den uniforme lov.

Artikel 30.

1. Hvis der verserer retssag ved en kompetent domstol om underkendelse af voldgiftskendelsen, kan fogeden mod eller uden sikkerhedsstillelse fra rekviritens side udsætte kendelsens fuldbyrdelse. Fogeden kan under samme omstændigheder bestemme, at kendelsen uanset den verserende retssag skal kunne fuldbyrdes mod eller uden sikkerhed fra rekvirentens side.

2. Bestemmelse om, at voldgiftskendelsen skal kunne fuldbyrdes, kan påankes inden for 4 uger fra den dag, da der blev givet underretning om afgørelsen.

3. En part, der påanker en sådan afgørelse, skal, såfremt han tillige vil påstå voldgiftskendelsen ophævet, under iagttagelse af den i art. 28, § 1, fastsatte frist gøre dette samtidig med, at anken stævning indgives.

4. Landsretten kan efter begæring af en af parterne udsætte kendelsens tvangsfuldbyrdelse, når omstændighederne taler herfor.

§ 1 stammer fra New York-konventionens artikel VI.

§ 2-4 stammer fra den uniforme lovs artikel 30, som kan fraviges jfr. forbehold i tillæg II n)

Artikel 31.

Artikel 31 udelades, jfr. forbehold i tillæg II o).

Kapitel 11.

Særlig regler om voldgift i internationale forhold.

Artikel 32.

1. Reglerne i dette kapitel gælder for voldgift, der finder sted her i landet mellem personer,

selskaber, institutioner eller lignende, af hvilke en eller flere ved voldgiftsaftalens indgåelse havde bopæl eller sæde i udlandet.

2. Et selskabs eller en institutions sæde er det sted, hvor det organ, der indgik aftalen, er beliggende.

Artikel 33.

1. Såfremt skriftlighed ikke kræves i de lande, i hvilke parterne har bopæl eller sæde, er voldgiftsaftalen, selv om den ikke er skriftlig, dog bindende, såfremt den er i overensstemmelse med forskrifterne i vedkommende landes lovgivning.

2. En parts evne til at indgå en voldgiftsaftale bedømmes efter loven i det land, hvor han har bopæl (eller sæde).

3. Andre spørgsmål vedrørende en voldgiftsaftales gyldighed, herunder om hvorvidt parterne kan aftale, at tvisten ikke skal afgøres efter gældende ret, som foreskrevet i art. 21, bedømmes efter den lov, som parterne har aftalt, eller - såfremt aftale herom ikke er truffet - efter dansk ret.

4. Parterne kan vedtage, hvilket lands lov voldgiftsretten skal anvende ved tvistens afgørelse. Har parterne ingen aftale truffet herom, bestemmer voldgiftsretten i overensstemmelse med de herom gældende regler, hvilket lands lov der skal anvendes.

5. Kendelsen skal begrundes, medmindre parterne enten udtrykkeligt har vedtaget andet eller har vedtaget en voldgiftsprocedure, efter hvilken det ikke er sædvanligt at give grunde. I sidstnævnte tilfælde kan en part dog, før sagen optages til påkendelse, eller hvis der ikke har været mundtlig forhandling, før kendelsen udfærdiges, forlange, at kendelsen skal begrundes.

Artikel 34.

Ved overenskomst med fremmed stat kan det under forudsætning af gensidighed bestemmes, at desuden følgende særlige regler skal gælde:

1. Hvis parterne ikke kan enes om at udpege en enevoldgiftsmand, eller de udpegede voldgiftsmænd ikke kan enes om de foranstaltninger, der skal foretages, skal klageren i stedet for at gå frem efter reglerne i art. 6 rette henvendelse til Den Danske Nationale Komité under Det Internationale Handelskammer.

2. Er voldgiftsrettens sted ikke aftalt, skal kla-

geren rette henvendelse efter sit valg enten til den i § 1 omhandlede institution eller til den i tillægget til Genève-konventionen omhandlede særlige komité.

3. Undlader klageren at foretage de i § 1 (og 2) omhandlede skridt, kan indklagede eller voldgiftsmændene foretage det fornødne.
4. Såfremt den i § 1 omhandlede institution ikke inden 60 dage har truffet en foranstaltning som anmodet om, kan vedkommende part anmode den i tillægget til konventionen omhandlede særlige komité om at foretage det fornødne.

Artikel 34 (forslag 2).

Ved overenskomst med fremmed stat kan det under forudsætning af gensidighed bestemmes, at de beføjelser, som i medfør af art. 6 ellers udøves af retten, skal udøves af en særlig institution.

Justitsministeren fastsætter nærmere bestemmelse herom.

Artikel 35

(En af dette kapitel omhandlet voldgiftskendelse kan nægtes anerkendt eller fuldbyrdet af en dansk domstol, såfremt der foreligger en af de i art. 25, § 2, nævnte grunde).

Kapitel III.

Særlige regler om voldgiftskendelser, der er afsagt i udlandet (efter udenlandsk ret).

Artikel 36.

1. Ved overenskomst med fremmed stat kan det under forudsætning af gensidighed vedtages, at en i udlandet afsagt voldgiftskendelse skal have bindende virkning og kunne fuldbyrdes her i riget, såfremt (den angår en tvist, som efter dansk ret kan afgøres ved voldgift, og) anerkendelsen eller fuldbyrdelsen ikke er uforenelig med landets retsorden.

2. Justitsministeriet fastsætter ved bekendtgørelse de nærmere bestemmelser til gennemførelse af sådan overenskomst.

3. Inden eksekutionen foretages, skal fogeden påse, at kendelsen opfylder de i § 1 anførte krav. Justitsministeriet fastsætter ved bekendtgørelse, hvilke oplysninger rekvirenten (eventuelt) må fremlægge.

Artikel 37.

1. En af art. 36 omfattet voldgiftskendelse kan efter påstand altid nægtes anerkendt eller tvangsfuldbyrdet her i landet, hvis en af følgende grunde foreligger:

- a) Parterne kunne efter deres lovgivning ikke indgå voldgiftsaftalen, eller aftalen var ikke gyldig efter det lands ret, parterne havde undergivet den, eller - i mangel af sådan vedtagelse - efter det lands lov, i hvilket voldgiften fandt sted.
- b) Den part, der kræver kendelsen tilsidesat, har ikke fået behørig meddelelse om voldgiftsmandens udnævnelse eller voldgiftens afholdelse eller var af anden grund ude af stand til at varetage sine interesser under sagen.
- c) Kendelsen afgør spørgsmål, som ikke er omfattet af voldgiftsaftalen. I det omfang, en sådan kendelse indeholder afgørelser, der er omfattet af aftalen, skal den dog anerkendes og fuldbyrdes, såfremt disse afgørelser er uafhængige af de afgørelser, der ikke er omfattet af voldgiftsaftalen.
- d) Voldgiftsrettens sammensætning eller voldgiftsforhandlingerne har ikke været i overensstemmelse med, hvad der har været aftalt eller bestemt i henhold til art. 6, 8, 15 og 34.

2. En voldgiftskendelse kan endvidere altid nægtes anerkendt eller tvangsfuldbyrdet her i landet, hvis den er kendt ugyldig af en kompetent myndighed i det land, hvor eller i henhold til hvis (proces) lovgivning den er afsagt. Hvis vedkommende land (tillige) har tiltrådt Genève-konventionen af 21. april 1962, gælder dette dog kun, såfremt kendelsen er kendt ugyldig af en af de i § 1 under a-d nævnte grunde.

Artikel 38.

Sag til underkendelse af en af dette kapitel omfattet voldgiftskendelse skal, såfremt der ikke er værneting her i landet efter de almindelige regler, anlægges ved den ret, som justitsministeriet bestemmer.

Artikel 38 (forslag 2).

Sag til underkendelse af en af dette kapitel omhandlet voldgiftskendelse kan ikke anlægges her i landet.